

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakit nad Cerkljem, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasednjeni Evropi.

TRST - Ul. Montečchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/633382

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1300 LIR POSTNINA PLACANA V GOTOVINI
SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

Hranilna pisma
Varni koraki vasega gospodarjenja

V lirah, dolarjih
ali markah

BCIKB

7090201

ČETRTEK, 2. JUNI.

Ali sploh vedo o čem govorijo?

TOM MARC

SENAT

Vladna večina se že maje

RIM - Vladna večina se je včeraj močno zamajala, ko je opozicija izvolila kar pet predsednikov senatnih komisij, za nadaljnjih pet pa bo odločitev padla danes v balotazi. Pa se od treh predsednikov, ki jih je večina izvolila, eden ni bil njen uradni kandidat. gre za furlanskega senatorja Bosca, ki je bil z glasovi svoje stranke in opozicije izvoljen za predsednika komisije za javna dela namesto uradnega kandidata vladne večine Sergia Stanzanija. Pri današnjih petih balotazah pa ima opozicija dobre izgleda, da izvoli se najmanj dva predsednika.

Včerajšnji dogodki so zóce izzvali val komentarjev in polemik. Fini je dejal, da se je bal dežja, a je doživel nevihto, dejansko pa so včerajšnja glasovanja pokazala, da večina ne more z gotovostjo računati niti na svoje glasove.

Na 2. strani

OBISK / DANES SREČANJA

Bill Clinton prispel na obisk v Rim

RIM - Predsednik Bill Clinton je prispel ponoči v Rim na prvi uradni obisk v Italiji. Danes se bo srečal s predsednikom Scalfarom, z novimi italijanskimi upravitelji, ki jih ameriški časopisi se vedno napadajo zaradi prisotnosti neofasističnih ministrov v vladi, v Vatikanu pa se bo s papežem Janezom Pavlom II. pogovarjal o zgolih vprašanih splava in kontrole nad rojstvi.

Na 3. strani

TRŽAŠKA KVESTURA / JAMSTV

Osumili načelnika letečega oddelka

V preiskavo vpleteni še štirje agenti

TRST - Ljudje se marsicemu sploh ne čudijo več, a ko se nas nekaj poblize dotakne, je odmev le nekoliko drugačen. Tako je tudi z vestjo, da so jamstvena obvestila prejeli načelnik letečega oddelka tržaške kvesture Carlo Lorigo ter 4 agenti. Govori se o kraji javnega denarja, prekupevanju z ukradenim blagom, nudenju kritja itd. Sprva je kazalo, da gre le za nekaj novinarskih izkaznic, ki so bile ukradene junija lani na sedežu novinarskega krožka, kasneje pa je prišlo na dan, da morda ne gre le za izkaznice, temveč za del denarja, ki ga imajo javne službe za plačevanje informatorjev in ki naj bi ne bil povsem uporabljen v ta namen.

Na strani 6

VRNITEV / IZ LATINSKE AMERIKE

Morilec iz Circea spet v Italiji

Desničarja Gianni Guida čaka sedaj še skupnih 30 let zapora

RIM - Gianni Guido, eden od treh »morilcev« iz Circea, se je včeraj zjutraj v policijskem spremstvu vrnil iz Latinske Amerike v Italijo. Sedaj bo moral preživeti še 30 let v jeci zaradi umora Rosarie Lopez.

Na 3. strani

Zakriva si oči, a je prav on: morilec Gianni Guido (AP)

Minister Bizjak noče podpisati odstopa

LJUBLJANA - V vladnih krogih je včeraj zavladalo razburjenje, ker minister za notranje zadeve Ivo Bizjak ne zeli napisati odstopne izjave. Bizjak je namreč po akciji slovenskih specialcev v Celovcu predsedniku vlade Drnovšku po-

nudil odstop, ki pa je ponudbo sprejel. Bizjak vztraja, da mora ponudba odstopa, ki jo je premier sprejel, zadoščati, v Drnovškovem kabinetu pa menijo, da bi moral minister kljub temu napisati še izjavo o svojem odstopu.

TRST / SINOČI V SLOVENSKEM KLUBU

Predstavniki Dežele, KZ in KGS razpravljali o kraškem parku

TRST - Krški park: da ali ne? O tem aktualnem in v nekaterih zadevah in točkah se precej spornem vprašanju so sinoči v Slovenskem klubu v Trstu razpravljali deželni odbornik Paolo Ghersina, predsednik Kraške gorske skupnosti Ivo Sirca in tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec.

Ghersina je formalno pobudnik zakonskega osnutka o parkih, ki ga bo v prihodnjih dneh ocenila deželna vlada. Gorska skupnost naj bi po mnenju Dežele v prvi osebi upravljala bodoci park, Bukavec pa je na sinočnji okrogli mizi iznesel stališča do tega projekta, ki jih zagovarja KZ.

OBLETNICA DNEVA D

Pieteta...

PARIZ - Zadnje priprave za slovesnost 6. junija ob 50. obletnici izkrcanja v Normandiji.

V teh dneh urejujejo pokopališča padlih vojakov.

Na 13. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Intervju z Jelko Gerbec

O pomenu skorajšnjih evropskih volitev smo se pogovarjali s kandidatko Stranke komunistične prenovne sen. Jelko Gerbec.

Stran 4

Reforma deželnega zdravstva

Deželni svet je včeraj z zelo široko večino odobril deželni zakon, ki vnaša marsikatero novost na področju zdravstva.

Stran 4

Maturitetne komisije v Gorici

Goriško solsko skrbništvo je javilo sestavo komisij za zrelostne izpite na slovenskih visjih srednjih solah v Gorici.

Stran 11

Ubili španskega generala

Brigadni general španske vojske Juan Jose Rovira je bil včeraj v Madridu žrtev terorističnega atentata. Eksplozija z eksplozivom napolnjenega avtomobila pa ni terjala žrtev.

Stran 13

Giro danes v Sloveniji

Na Giru bo danes na sporedu 12. etapa od Bibioneja do Kranja. Včerajšnjo etapo je dobil Slovak Svorada.

Stran 26

NOVICE

Mladi Paolo Del Debbio vsedrjavni koordinator gibanja Forza Italia

RIM - Vsestrjavni koordinator Forza Italia bo Paolo Del Debbio. Tako je napovedal sam Silvio Berlusconi na včerajšnjem srečanju poslanske skupine gibanja, kateri je orisal novo piramidno strukturo, novega koordinatorja pa predstavil kot »mladega in sposobnega« človeka. 21 deželnih koordinatorjev bo neposredno odgovarjalo Del Debbio, ki je bil med avtorji volilnega programa Forza Italia, preden se je lotil politične dejavnosti pa je bil asistent Fedeleja Confalonierija, sedanjega predsednika Fininvesta.

Tatvina v Craxijevi vili blizu Coma

COMO - Neznani tatovi so izkoristili dolgo Craxijevo odsotnost iz Italije in poskusili vdreti v vilo, ki jo bivši tajnik PSI - pravzaprav je formalni lastnik vile njegova žena - ima v Capiagu Intimianu, na gricevnatem območju med Comom in Cantujem v Lombardiji. Tatovom pa ni uspelo se vtihotapiti v glavno stavbo, tako da so odnesli le nekaj pribora iz shrambe pri bazenu. Vrednost ukradenega blaga, kot je ocenil hisnik, znaša le nekaj stotin tisoč lir. Karabinjerji iz Cantuja so seveda uvedli preiskavo.

RIM - Včerajšnje volitve predsednikov komisij v senatu so dobesedno zdesetkale vlado. Izvolili so osem predsednikov komisij, od teh si je pet mest zagotovila opozicija, samo tri pa večina, pa se od teh eden izmed dogovorov v večini. V petih komisijah pa bo danes balotaza in verjetno bo opozicija prejela se kako mesto. V vrstah večine so seveda zelo razburjeni in Gianfranco Fini je nazorno dejal, da se je bal dežja, a je dozi-

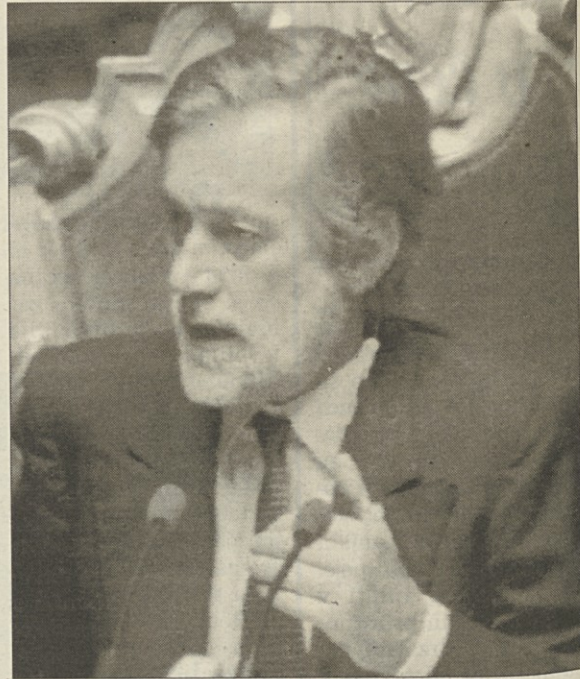
vel nevihto.

Predstavniki opozicije bodo, kot rečeno, predsedovali petim komisijam in sicer komisiji za finance (Mauro Favilla, LS), za solstvo (Ortensio Zecchino, LS), za kmetijstvo (Franco Ferrari (LS), za industrijo (Umberto Carpi, SKP) in za delo (Carlo Smuraglia, progresisti). Večina si je zagotovila predsedstva komisij za bilanco (Silvano Boroli, FI), za zdravstvo (Maria Elisabetta Alberti Casellati, FI) in za javna dela (Rinaldo Bosco, SL). Prav pri glasovanju za Bosca se je v večini nekaj zataknilo: uradni kandidat večine je bil senator Ghedini, Severna liga pa je glasovala za Bosca in za njegovo ime se je odločila tudi opozicija. Forza Italia in Nacionalno zavezništvo sta bila tako preglasovana.

Kar zadeva ostalih pet komisij je treba povedati, da je večina včeraj dopoldne ponudila Spadoliniju predsedstvo komisije za zunanje zadeve in Juznemu Tirolcu Rizu predsedstvo komisije za ustavna vprašanja. Opozicija je v komisiji za zunanje zadeve volila za Migoneja (DSL) in danes bi morala biti med njim in Spadolinijem balotaza, vendar kaže, da se Spadolini namerava opovedati kandidaturi. V komisiji za ustavna vprašanja pa bo danes balotaza med kandidatom levice Corasanitim in Juznim Tirolcem Rizom. Corasaniti je včeraj prejel glas več od Riza, vendar ni dosegel kvoruma. V komisiji za okolje

sta predstavnik Severne lige Terzi in kandidat levice Ronchi prejela enako število glasov, v komisiji sta predstavnik nacionalnega zavezništva Guarra in predstavnik opozicije Gualtieri prejela prav tako po 12 glasov, v obrambni komisiji pa sta kandidata Rampoini (AN) in Bertoni (DSL) prejela po 11 glasov. Danes bo v vseh komisijah balotaza in ni izključeno, da bo opozicija prejela se najmanj dve predsedstvi, kar bi pomenilo hud poraz večine.

Političnih odmevov seveda ni manjkalo: najmarkantnejša je ugotovitev številnih predstavnikov opozicije, da se je večina stopila kot sneg na soncu.

Predsednik senata Carlo Scognamiglio (teletoto AP)

Opozicija zahteva jamstva za reden potek kampanje

RIM - Delegacija opozicijskih sil je včeraj obiskala predsednika republike Oscarja Luigijsca Scalfara in zahtevala jamstva za reden potek volilne kampanje, da »se ne bi ponovile kršitve zakona, ki smo jim bili priča med kampanjo za parlamentarne volitve,« kot je povedal Mario Segni. Protest opozicije je zadeval predvsem poročanje Raia in Fininvesta o poteku kampanje za evropske volitve, vprašanje televizijskih spotov, nespoštovanje pravil o volilnih lepkih in na splošno pomanjkanje enakih možnosti za vse politične sile.

V delegaciji, ki ješla na Kvirinal, so bili Mario Segni in Diego Masi za Pakt za Italijo, Rosa Russo Jervolino za Ljudsko stranko, Vincenzo Vita za DSL, Raffaele Morelli za liberalce, Carlo Ripa di Meana za zelene, Giuseppe Gambale za

Mrežo in Giorgio Bogi za AD, delegaciji se je nato pridružil se Marco Pannella, srečanja na Kvirinalu pa se je udeležil tudi garant za založništvo Giuseppe Santaniello.

Na tiskovni konferenci po srečanju je Mario Segni citiral časopisno vest, po kateri je kar šest milijonov Italijanov 27. marca glasovalo na osnovi tega, kar so videli po televiziji, prav zato je nesprejemljivo, da Rai tako medlo spremlja sedanjo volilno kampanjo. Garant Santaniello pa je na srečanju pototil, da nima sredstev za učinkovit poseg, predvsem pa nima podatkov o tem, kako Rai spremlja sedanjo kampanjo: sama Rai je nalogo preverjanja poročanja zaupala univerzi v Pavii, ki pa zaradi virusa v kompjuterju ni mogla izvesti naloge.

UTEMELJITEV RAZSODBE

Finančnik Cusani povsem zavestno zasledoval profit

Z denarjem podkupoval politike

MILAN - Predsednik druge sekcije milanskega kazenskega sodišča Giuseppe Tarantola je včeraj vložil utemeljitev razzodbe, s katero so 28. aprila obsodili finančnika Sergia Cusanija na 8 let zaporne kazni, plačilo 16 milijonov lir globe in povračilo skoraj 170 milijard lir Montedisonu. Cusani je bil zaradi vpletenosti v podkupninsko afero okrog mešane družbe Enimont na zatožni klopi kar šest mesecev, Tarantola pa je utemeljitev razzodbe sestavil v rekordnem času.

V utemeljitvi razzodbe je med drugim rečeno, da je Cusani skupaj z Gardinijem, Samo in Garofanom načrtno zasledoval profit in s pomočjo denarja tkal pridobitniške niti med podjetniškim in

političnim svetom. Skratka, z milijardami je pridobival naklonjenost politikov, ki mu je pomagala pri krepitev osebne vpliva, pri tem pa je obsojeni ustvaril tako zapleten finančni mehanizem, da je bilo v njem težko ugotoviti nezakonitost poslov.

Sodnik Tarantola je tudi pojasnil, zakaj niso priznali Cusaniju razbre-menilnih okoliscin. V tovrstnih zlociscnih hipotezah, piše v utemeljitvi, ki obsega kar 244 tipkanih strani, pomenijo razumnost, kulturna raven, pri-padnost visjemu sloju in dejstvo, da ni imel doticni se nikdar opraviti s pravico, samo se adut vec za izvrstitev kaznivih dejanj, zato jih tudi ni mogoce imeti za razbre-menilne okoliscine.

MANIFESTACIJA BO JULIJA

Organizacijski stroj Mittelfesta je že stekel

CEDAD - Organizacijski stroj letošnjega Mittelfesta, ki bo od 16. do 29. julija v Cedadu, je že stekel, da bi se najboljši opremil za tokratni mednarodni festival, ki bo namenjen miru, prijateljstvu in solidarnosti med narodi.

Na cedajskem zupanstvu so se v prejsnjih dneh sesli clani organizacijskega odbora, v katerem so ob zupanu Pascoliniju in odborniku za kulturo Zanuttu prisotni se direktor Mittelfesta Pressburger ter Castiglione in Gallina za zdruzenje gledalisc na meddezelni ravni. Clani odbora so si ogledali cedajsko okolico, da bi se dogovorili o lokaciji razlicnih prizorisc. Ob tem

je cedajska Obcina sklenila, da bo v sklad Mittelfesta prispevala priblizno 100 milijonov lir, ki jih bodo uporabili predvsem za tehnicne sluzebe.

O podrobnostih letošnje julijske manifestacije bomo izvedeli na uradni predstavitvi, ki jo napovedujejo za prihodnji teden v Cedadu, ko bodo znane vse skupine, ki bodo sodelovale na eni najpomembnejših kulturnih manifestacij širšega prostora, ki nosi precejšnje zasluge, da se duh evropske integracije razširja med ljudmi in da se s tem odstranjujejo številna nesoglasja, ki jih tudi v Evropi ni malo.

Rudi Pavšič

VSEDRZAVNO
ZDRUZENJE
ITALIJANSKIH
OBCCIN

FINANČNO
MINISTRSTVO

ASCOTRIBUTI
VSEDRZAVNO
ZDRUZENJE
POOBLASCENCEV
ZA POBIRANJE
DAVKOV

OBVESTILO DAVKOPLAČEVALCEM LASTNIKOM KMETIJSKIH POSLOPIJ

Nedavni predpisi (zakon št. 133, z dne 26. 2. 1994, ki je bil objavljen v Uradnem listu št. 62, z dne 16. 3. 1994) določajo nove kriterije za priznanje - v davčne namene - statusa kmetijskih poslopij.

GLAVNI KRITERIJI ZA PRIZNANJE STATUSA KMETIJSKIH POSLOPIJ

Za kmetijska bodo prizane poslopja, ki imajo, med drugim, naslednje značilnosti:

- da jih posedujejo lastniki ali imetniki kmetijskih zemljišč, ali pa jih imajo v posesti najemniki oziroma upravljalci zemljišča ali njihovi družinski člani;

- da jih ena od zgoraj navedenih oseb uporablja za bivališče ali kmetijske namene; isto velja tudi za zaposlene na kmetijskem posestvu, pod pogojem da imajo v enem letu več kot 100 delovnih dni na posestvu;

- da so povezani z zemljiščem, ki meri najmanj 10.000 kv. metrov (3.000 za steklenjake in gojišča gob).

Poleg tega mora biti obseg poslov IVA, ki izhaja iz kmetijske dejavnosti, večji od od polovice skupnega dohodka; če oseba ni dolžna predložiti obrazcev za davek IVA, je njen dohodek ocenjen na 10.000.000 lir.

Za priznanje kmetijskega statusa je treba izpolnjevati vse zgoraj navedene pogoje.

KAJ MORA STORITI DAVKOPLAČEVALEC

Poslopja, ali avtonomni deli le-teh, ki nimajo kmetijskega statusa, je treba:

1. prijaviti v prijavi dohodkov v letu 1994;
2. plačati občinski davek ICI za leto 1994 z obrazcem, ki ga je v ta namen pripravila finančna uprava;
3. do 31. decembra 1995 je treba ta poslopja prijaviti katastrskemu uradu kot mestna poslopja.

Davek na dohodek in občinski davek na nepremičnine ICI sta določena v skladu z domnevnim katastrskim donosom, ki naj bi ga ta poslopja prinesla.

OLAJSAVE

Davkoplačevalci, ki bodo izpolnili svoje davčne obveznosti in prijavili poslopja katastrskemu uradu najkasneje do konca decembra 1995 - če so poslopja seveda zgrajena zakonito ali pa jim je bila zakonitost priznana z zakonom št. 47 iz leta 1995 - imajo pravico do dvojne olajšave, ker ne pride do:

- plačila morebitnih davkov za obdobje pred 1. januarjem 1993 za neposredne davke in pred 1. januarjem 1994 za druge davke in za občinski davek na nepremičnine ICI;

- plačila morebitnih taks, ki jih predvideva tako imenovan zakon Bucalossi (člen 11, zaklon št. 10, z dne 28. januarja 1977).

INFORMACIJE

Za informacije in pomoč se zainteresirani lahko obrnejo na finančne urade, na občine in kmetijska združenja.

PRIPRAVIL KONZORCIJ ANCI-CNC
ZA KRAJEVNE DAVČNE ZADEVE

PRVIČ V EVROPI / PREDSEDNIK ZDA PRISPEL PONOČI V RIM

Bill Clinton na obisku v Berlusconi-jevi Italiji

WASHINGTON, RIM - Ameriški predsednik Bill Clinton je prispel ponoči s svojim družinskim in diplomatskim spremstvom v Italijo. Danes se bo srečal s predsednikom republike Scalfarom, predsednikom vlade Berlusconi-jem in v Vatikanu s papežem Janezom Pavlom II., popoldne pa se bo »srečal« se z Rimljani. Jutri se bo na ameriskem pokopališču v Nettunu spomnil na amerisko izkrcanje v Anziu in se poklonil spominu ameriških vojakov, ki so umrli na italijanskih tleh.

Clinton prihaja v Rim v času globoke politične preobrazbe v Italiji. Srečanje s predsednikom republike Scalfarom bo bržda res le vpludnostnega, institucionalnega značaja, več zanimanja pa vlada za obisk v palači Chigi pri predsedniku vlade Berlusconi-ju. Pred odhodom iz Washingtona je Clinton poudaril, da bo novo italijansko vlado sodil po dejanjih, ne pa po »predsodkih« o prisotnosti neofasističnih ministrov v vladi. Clinton in Berlusconi se bosta skupaj s sefi diplomacij pogovarjala slabo uro, zatem bosta oba sodelovala na tiskovni konferenci na dvorišču palače Chigi.

Pred Berlusconi-jem bo ameriški predsednik srečal papeža Janeza Pavla II. Tudi to srečanje je polno neznank. Med amerisko administracijo in Vatikanom ne veje več tista prijateljska sapica, ki je zapihljala med avgustovskim papeževim obiskom v ZDA in srečanjem v Denverju. Papežev glas je v preteklih mesecih že večkrat zagrmel čez Veliko lužo, da bi ozigosal popustljiv odnos ameriške vlade do vprašanja splava in kontrole nad rojstvi, ki jo je ob podpori ZDA osvojila tudi Organizacija združenih narodov. Papež bo pričakal Clintona popoldne v papeski knjižnici. Pol ure si bosta izmenjavala mnenja iz oči, brez prevajalcev, sele zatem bodo lahko k pogovoru pristopili se

drugi diplomati.

Po srečanju bo Berlusconi-jevi Clinton stopil na zupanstvo, zatem bo na sporedu »srečanje z Rimljani«. Ameriški predsednik in njegova soproga Hillary zelita s tem ponoviti velik osebnostni uspeh, ki sta ga pred več kot tremi desetletji v večnem mestu doživele John in Jackie Kennedy. Vprašljivo je, ali bo družini Clinton to uspelo.

Zvečer bo ameriški predsednik gost predsednika vlade. Večerje v Vili Madama se bodo med drugimi udeležili tudi Umberto Bossi, Gianfranco Fini, Achille Occhetto, med industriji pa Gianni Agnelli, Guido Barilla in Michele Ferrero.

Delavci urejajo trg pred Kapitolom v pričakovanju Clintonovega prihoda (foto AP)

RIM / OB ŠTEVILNEM SPREMSTVU AGENTOV

Morilec iz Circea spet v italijanskem zaporu

Gianni Guido si skriva obraz ob prihodu v Rim (AP)

RIM - Gianni Guido, enega od treh morilcev iz Circea, so včeraj močno zastraženega pripeljali v Italijo, kjer mora zaradi zločina v Circeu prestati še devetnajst let ječe, a nadaljnjih enajst se zaradi raznih pobegov in poskusov pobega iz zapora. Sedaj si je 40-letni neofasist, ki ga je roka italijanske pravice dolgo iskala, pred novinarji, televizijskimi snemalci, fotografi, ki so drli proti letalu in se jih je kasneje kar trlo pred policijsko postajo, z rokami zakrival obraz in ni odgovoril na eno samo vprašanje.

Podrobnosti o aretaciji je pojasnil načelnik milanskega Digosa, Carlo Mazza, ki je povedal, da so Guidu potrpežljivo sledili več dni, pri čemer so lahko računali na polno sodelovanje panamske policije. Med 11-urnim vračanjem v Italijo je aretiranec prebral casopise, iz katerih

je lahko izvedel, kaj o njem pišejo in o morebitni vpletenosti v preiskavo o pokolih v Brescii in Bologni. Bil je nekoliko pretresen, vendar ni odprl ust glede svojega sodnega položaja. Načelnik Mazza je tudi povedal podrobnost o ženski, s katero se je Guido poročil v Panami, kjer se je zadnje case ukvarjal s kokošerejo: »Zena ni vedela ničesar o njegovi preteklosti v zaporu in na sodiščih. To je izvedela sele včeraj (predvčerajšnjim, op. ur.), torej dan pred njegovim odhodom.«

Guido so na letališče Leonardo Da Vinci pripeljali na krovu boeinga 747. Izstopil je sele tedaj, ko so vsi potniki zapustili letalo. Nanj je pazilo deset funkcionarjev Interpola, Rosa, Ucigosa in milanskega Digosa. Zatem so ga odpeljali na letališko policijsko postajo in končno v zapor Rebibbia. Domnevajo, da ga bosta zaslislala tudi sodnika iz Milana in Brescie, ki vodita preiskavo o pokolih na Trgu Fontana in Trgu della Loggia. Sumijo ga tudi povezav s prekupčevalci mamil, vsa ta leta pa naj bi računal na izdatno pomoč »crne internacionale«.

Guido je leta 1975 skupaj z Andreo Ghirom in Angelom Izzom v neki vili v Circeu mučil in posiljeval Rosario Lopez in Donatello Colasanti. Dekleti so pustili v prtljajniku nekega avtomobila, ker so mislili, da sta mrtvi. Donatella Colasanti pa je čudežno preživela.

Tudi Trstu in Gradežu »plava zastava« za kakovost morskih plaž in pristanov

RIM - Plaze, kopaliska in turistični pristani v trzaski in goriski pokrajini so v ekološkem pogledu tako rekoč neoporečni: vključili so jih v seznam nagrajenih z »modro zastavo« Evropske unije, ki odlikuje »kakovost okolja« in ki jo je prejelo letos 43 občin ter ravno toliko turističnih pristanov (lansko leto 36 oziroma 39).

Za podelitev tega laskavega priznanja je specializirano razsodišče, v katerem so bili predstavniki italijanske Lege Ambiente in Fundacije za ekološko vzgojo v

Evropi, upostevali po eni strani neoporečnost morske vode v kopaliscih in ob plažah, po drugi strani pa učinkovitost občinskih turistično-ambientalnih služb, protineoznaževalnih in depuracijskih aparatov, greznicih omrežij, hotelskih storitev ter naprav za zbiranje in unicevanje odpadkov.

Na lestvici nagrajenih je kot že vedno v preteklosti prva Ligurija s 17 občinami (lani 13), kateri sledi Apulija, ni pa Lacija, Abrucov in Molizeja. S seznama so nadalje

crtali znamenite letovisarske kraje, kakor sta Portofino in Camogli, obenem pa vanj prvič vključili Rapallo, Forte dei Marmi in otok Capraia.

Dezela Furlanija-Juljska krajina se je izvrstno izkazala na področju turističnih pristanov, saj jih ima nagrajenih z »modro zastavo« kar 12 (lani 11), med katerimi so tudi trziški Hannibal, Darsena v Lignanu, gradeški pristan z nabrežjem v celoti, Società Velica Barcola v Grljanu in Lega Navale v Trstu.

G L O S A

Zgodovina dolgega obdobja

JOZE PIRJEVEC

Ko je Braudel iznašel termin »zgodovina dolgega obdobja«, je naslo zaveš obogatil z ugotovitvijo, ki smo jo imeli pred nosom, a je nismo opazili. Postavil je namreč tezo, da so v vsaki cloveski skupnosti na delu silnice, ki mimo vseh trenutnih preobratov in sprememb, ostanejo konstantne in iz globine, da tako rečem, pogojujejo njen življenjski utrip. Kako primerna je ta Braudelova teza, je mogoče več kot jasno opaziti na primeru italijanske diplomacije: casi, se menjajo, režimi vstajajo in padajo, stranke žive in omahnejo v pozabo, dvolčnost italijanske zunanje politike pa je trdna kot skala.

Poglejmo na primer zadnje dogodke, ki so dvignili toliko prahu zaradi zahteve nekaterih neofasističnih velmož, da je treba prediskutirati Osimske sporazume in v pogovorih s Slovenijo ter Hrvasko postaviti na mizo tudi problem meje. Predsednik vlade Berlusconi in njegov zunanji minister Martino v en glas trdita, da te zahteve niso del vladnega programa ter da s politično usmeritvijo vladajoče koalicije nimajo kaj opraviti. Z vso vnemo skusata tudi prepričati zahodnoevropsko in ameriško javnost, da v vladi ni fasistov, temveč samo nedolžni desničarji, kakršne je najti bolj ali manj povsod. Ne glede na to, da Italija ni katerakoli dezela, temveč prav tisto gnezdo, kjer se je fasizem skotil kot politično gibanje, je treba opozoriti se na nekaj: medtem ko prvi in zunanji minister trdita, da med svojimi kolegi fasistov ne poznata, so člani vladne koalicije, ki izvirajo iz Nacionalnega zavezništva ob tej tematiki nenavadno tiho. Nihče od njih se ni jasno in glasno odpoval Mussoliniju in njegovi ideologiji, nasprotno, s svojim previdnim molkom samo poudarjajo, na kateri strani so njihove simpatije in posredno spodkopavajo trditve Berlusconi-ja in Martina. Ista ugotovitev velja seveda za tezo, da Italija ne zahteva revizije meje. To pravita ministrski predsednik in zunanji minister, ne pa neofasistični

predsednik odbora za zunanje zadeve v poslanski zbornici, ki je prvi sprožil omenjeno vprašanje. Teško se je znebiti vtisa, da imamo pred sabo rimskega boga Janusa z dvema obrazoma in dvema jeziki: enkrat govori eden, enkrat drugi, kakor je pač najbolj primerno in se najbolj splaca.

Toda recimo, da je verjeti zagotavljanju Berlusconi-ja in Martina o nedotakljivosti meja. Kako reagirati na njuno zahtevo, da morata Slovenija in Hrvaska, preden se priključita Evropski zvezi, sprejeti zakon o prostem nakupu nepremičnin znotraj svojega ozemlja. Gre za splošnoveljavno normo - tako nedolžno trdita - ki jo morajo države kandidatke sprejeti, če hočejo v Evropsko zvezo. Ta zakon, kot sem dokazal v primeru Danske, ne drži sicer povsod, toda o tem, kaže, omenjena gospoda nista obvesčena. Predvsem nista obvesčena, da so komaj pred nekaj leti viseli v Trstu napisi, ki so razglasali »Kupimo si znova Istro«, in da se za možnost vlaganja v nepremičnine na oni strani meje zanimajo pravisti krogi, ki zahtevajo njeno revizijo. Naj se pripomnim, da vprašanje dobiva evropske razsežnosti, saj zahtevajo sudski Nemci isto kot istrski begunci, pri čemer vzbuja skrb dejstvo, da jih pri tem nemška vlada podpira. Na potezi je sedaj Evropska zveza - od nje je odvisno, ali bo dvignila pokrov s Pandorinega lonca, v katerem vrejo strahovi preteklosti. Če ga bo, potem je za Česko, Slovenijo, Hrvasko pa tudi Poljsko bolje, da ne isčejo njene družbe.

JELKA GERBEC, SLOVENSKI KANDIDAT SKP ZA STRASBOURG

»Upam, da bomo kos zahtevnim nalogam«

»Trenutno je manjšina politično prešibka«

Med kandidati Stranke komunistične prenovе za evropski parlament je tudi Jelka Gerbec, ki se je v naši javnosti uveljavila predvsem kot senatorka KPI. Gerbecova pa ni in se na noben način tudi ne čuti upokojeni politik, saj se tudi po odhodu iz Palače Madama stalno vrača v Rim, kjer ima celo vrsto zadolžitve. Je podpredsednica državne jamstvene komisije SKP, ki preverja spoštovanje strankinega statuta in nadzoruje izvajanje notranje demokracije, je članica vsedravnega sveta VZPI-ANPI in tudi predsedstva FILEF-Zveze italijanskih izseljencev in njihovih družin. Jelka, kot je v njeni znani navadi, posveča vsem zadolžitvam veliko pozornost, vseeno pa je našla čas za to kandidaturo. Od nje smo želeli najprej zvedeti, zakaj je pravzaprav sprejela to nelahko dolžnost.

Nasa stranka zagovarja nacelno stališče, da moramo biti Slovenci subjekt političnega dogajanja. In to ob vseh priložnostih, zato je izbira kandidata slovenske narodnosti za Strasbourg popolnoma naravna. Kandidaturo mi je punudilo rimsko vodstvo SKP in sem jo brez oklevanja sprejela. Z zadovoljstvom ugotavljam, da me vodilni tovariši še cenijo in da verjamejo vame.

Zakaj so izbrali prav Vas?

To morate vprašati njih. Mislim, da so pri tej izbiri igrale moje izkušnje iz senata in tudi iz Evropskega sveta, kjer sem spremljala manjšin-

Kandidatka SKP na evropskih volitvah Jelka Gerbec

ske problematiko in se ukvarjala z vprašanji razizma, nestrpnosti in podobno.

Evropski parlament je ugledna institucija, ima pa zelo malo resničnih pristojnosti. Tudi zaradi tega je ta volilna kampanja tako nezanimiva in za volilce neprivlačna. Se strinjate s to oceno?

To je nedvomno res, zaradi tega pa ne smemo sprejemati te danosti in se pasivno predajati usodi. Nasa stranka se, podobno kot vse levicarske in napredne sile v Evropi, prizadeva, da bo skupščina v Strasbourg vendarle kmalu dobila tudi izvršilne pristojnosti in da bo usmerjala dejavnost Evropske unije. Evroparlament pa je zelo pomemben tudi za politična dogajanja v naši državi.

Kaj mislite s tem?

Ce bo v novi evropski skupščini sedelo veliko stvilo levicarjev - in pri tem ne mislim samo na SKP - bo lahko levica prav iz Strasbourg vplivala na sedanjo desničarsko vlado. Pomislimo samo na realno nevarnost ozivljanja in obujanja fasizma, ki je v tujini žal bolj občutena kot v Italiji.

A volilci so konec marca marca, poleg Berlusconi, nagradili tudi Finija in njegovo MSI oziroma Nacionalno zavestništvo?

Ljudje so bili navelicani pokvarjenih politikov in političnega sistema, ki je slonel na podkupninah. Protest je bil upravičen, je bil pa zelo slabo in napačno usmerjen, saj so volilci, s tem, da so glasovali za Berlusconi, v bistvu znova volili za Craxija in za njemu podobne politikante. Tudi

glas za fasiste je treba uokviriti v ta protest, zasuk na desno pa seveda ne bo prinesel nič dobrega.

SKP in vsa levica se po Berlusconi zmagi nahajata pred novimi nalogami. Kaksna je po Vašem prioritarna naloga opozicije?

Desnica bo skušala spremeniti bistvo republiške ustave, ki temelji na demokraciji, političnih svoboscinah in socialni pravici. Levica se mora odločno zoperstaviti temu nacrtu. Ustavo je res treba posodobiti, zgoraj omenjena bistvena načela pa morajo ostati.

Kaj pa slovenska manjšina v novih političnih razmerah?

Bojim se, da bomo Slovenci kmalu pod udarom desničarske koalicije, zato moramo biti na to pripravljeni. Mislim predvsem, da se moramo strokovno in politično opremiti, da bomo kos novim nalogam. Doslej smo na tem področju zamudili preveč priložnosti in tudi preveč dragocene- ga časa.

Kaj mislite s tem?

Vidim, da je nasa manjšinska politika v tem času precej sibka in neučinkovita. Slisijo se predlogi o novih predstavništvih in o novih oblikah narodnostnega boja. Osebo se ne bojim novosti, ki so gotovo nujne in potrebne. Pri tem pa moramo stremeti, da bomo močnejši in enotnejši kot doslej in da ne bomo odprli poti tistim silam in skupinam, ki hočejo rusiti našo manjšino.

Sandor Tence

SKLEP DEŽELNE SKUPŠČINE

Zdravstvo: korak naprej k reformi

Travanutova uprava premostila novo politično oviro - Široka podpora v svetu

TRST - Deželni svet je včeraj z zelo široko večino glasov odobril zakon, ki pomeni nadaljnji korak naprej na poti korenite preosnove deželnega zdravstvenega in bolniškega sektorja. Zakonski predlog, ki ga je predložil pristojni odbornik Giorgio Mattassi (DSL), je doživel podporo Travanutove programske koalicije in opozicije, z izjemo SKP, ki je glasovala proti, in listarja Gianfranca Gambassinija, ki se je vzdržal. Glavni akter tega predloga je odbornik Mattassi, ki je pri oblikovanju tega normativa upošteval stališča njegovega predhodnika, ligasa Giampiera Fasole. Slednji se je v glasovalni izjavi pohvalno izrekel o predlogu Travanutove vlade.

Zakon odpira pot novemu delovanju posameznih Krajevnih zdravstvenih enot, sodelovanju menedžerjev pri vodenju javnih bolnišnic in novi vlogi le-teh na teritoriju. V Furlaniji-Juljski krajini bo po novem šest KZE: trzaska, pososka, severnofurlanska, srednjefurlanska, južnofurlanska in zahodnofurlanska.

Travanutova manjšinska koalicija je s tem premostila še eno pomembno pravno in politično preizkušnjo. Proti zakonu so, kot rečeno, glasovali edinoletni svetovalci Komunistične prenovе, ki so podčrtali, da so v skupščini dejansko prevladala desničarska stališča in kritizirali tiste levicarske sile, ki so pristale nad tako zdravstveno reformo.

Deželni odbornik za zdravstvo Giorgio Mattassi (DSL)

»Benečija v miru in med vojno«

SPETER - Studijski center Nediža pripravlja dokumentarno in zgodovinsko fotografsko razstavo na temo »Benečija v miru in med vojno«. Razstava ima namen oziveti dogodke iz časa pred, med in po prvi svetovni vojni. Zbrano gradivo bodo najprej predstavili v Spetru, kasneje pa ga bodo prikazali v drugih slovenskih krajih videmske pokrajine. Kljub dobro založenemu fotografskem arhivu se prireditelji obračajo za pomoč do vseh, ki shranjajo stare fotografije, ki spominjajo na takratno obdobje. V postev pridejo tudi pisma in razni dokumenti, ki bi obiskovalcem razstave ponudili čim bolj stvarno sliko takratnega časa. (R.P.)

Alessandra Spizzo v Beneški galeriji

SPETER - V spetrski Beneški galeriji bodo v soboto ob 19. uri odprli razstavo Alessandre Spizzo. Umetnik bo predstavil trzaski umetnik in kritik Franco Vecchiet. Razstavni prostori Beneske galerije bodo odprti do 18. junija in sicer med 17. in 19. uro.

Mala in velika luna v dvojezičnem centru

SPETER - Dijaki srednje sole iz Spetra, ki so letos obiskovali tečaj slovenščine, bodo v soboto ob 20. uri v dvojezičnem centru pripravili gledališko predstavo Borisa Novaka »Mala in velika luna«, ki jo je zrežiral Marjan Bevk. (R.P.)

SKLAD MITJA ČUK

Za nami je še eno šolsko leto

JELKA ČVELBAR

učitelji in profesorji ali tako imenovani roditeljski sestanki. Če odstejemo večino, ki se sestankov ne udeležuje in če se razpravlja o »sol-skih problemih« to počenja kar na cesti, bi lahko oster opazovalec starše udeležence grobo razdelil na štiri kategorije: molčečo skupino (navadno je najštevilnejša), napadalne posameznike, vseodk-lanjajočo skupino in na značilno kategorijo, ki iz prepričanja o svojem strokovno večrednem položaju, gleda na pedagoge svojih otrok zviška. Takih staršev, ki bi v želji, da bi se z vzgojitelji svojih otrok pogovarjali in dogovarjali, poiskali primeren ton glasu, je čedalje manj.

Ko se zaključuje šolsko leto, se dogodki vrstijo karseda zgoščeno: zaključne prireditve, športni, zborovski in glasbeni nastopi, pa sestanki in odločitve za prihodnje šolsko leto ter zaključna mnenja in pregledi o vsem, kar je ze bilo storjeno. Sola pa niso le učitelji, profesorji in njim zaupani učenci, temveč - posebej v zadnjih petnajstih letih - tudi starši; zato naj bi bile družina pri šolskem dogajanju čim bolj pristno soudeležene.

Vsakdanje doživljanje šolskega življenja pa marsikdaj kaže čisto drugačno podobo: staršev na se-stanke in srečanja ni v zadostnem številu, o soli jih zanimajo le organizacijski problemi - vsebina jim je največkrat deveta briga. Vsi so očitno strokovnjaki, zato strokovnega mnenja ne potrebujejo - v tako raz-mišljanje navaja slaba udeležba pri strokovnih predavanjih, okroglih mizah in srečanjih, ki jih staršem brezplačno ponudijo razna kulturna, športna ali drugačna društva. Mnogi starši, ki sedijo kot izvoljeni predstavniki v šolskih upravnih telesih, se danes ne znajo lociti problemov, ki so lastni le njihovim otrokom, od tistih, ki so skupni soli ali razredu, ki ga predstavljajo. Svoje razredne ali šolske skupnosti tudi ne obveščajo o storjenem, o prediskutiranem in o potrebah, ki se kažejo sproti.

Posebno poglavje so srečanja z

plastičnemu prikazu situacije), ni-smo najbolj zadovoljni. Podobno se lahko počuti učitelj, če ga na nepri-meren način napadamo, ali pa mati (oče), če ga začne učitelj neprimer-no zmerjati za otrokov neuspeh.

Med ljudmi naj bi bili odnosi cloveški, zdi se pa, da je nekaj za-stiralo tako misljenje; zato danes lahko govorimo o bolj humanih odnosih ali o bolj humani soli (pod tem imenom so ponekod v svetu nastali pravi akcijski odbori). K takim-humanim odnosom v soli bomo starši prispevali od vsega začetka, tako da bomo soli izkazo-vali pravo mero pozornosti, da se bomo na primer udeleževali rodi-teljskih sestankov ali se posluževali govornih ur. Kot smo že večkrat poudarili: stikov ne bomo iskali le takrat, ko bo prišlo do težav, mar-več kolikorotliko redno, da bomo spoznali učitelja in ostale starše. To bo prava osnova za skupno delo, ki bo edino lahko zagotovilo učinko-vite rezultate. Obe strani (starši in učitelji) morajo imeti priložnost za

gradnjo medsebojnih mostov zaupanja in za podiranje prikazni in strahov. Če se bodo torej dobro spoznali in pogovorili v mirnih ca-sih, bo verjetnost, da jim bo uspelo uspešnejše reševati probleme, ki bodo morebiti nastali med šolskim letom, toliko večja.

Formula takega sodelovanja pa je lahko uspešna le takrat, ce bodo tako učitelji kot starši resnično od vsega začetka težili k odkritim odnosom in neobremenjenemu zblizanju. Morda je prav to v tako majhni skupnosti, kakršna je nasa, najtežji del. Vsi se tako rekoč poz-namo med seboj, kaj rado se zgodi, da se nam utrga, ko slišimo, kdo bo učil naše otroke, kakšen omalo-važevalni začetni »oh, una tm«. Tudi ce je naše nezaupanje sponta-no, ne dovolimo, da bi tak začetni vzklil prerasel v predsodek. Sodbe pa vsekakor izrekajmo oprezneje.

Stati na dveh nasprotnih si oko-pih, pomeni v primeru staršev in učiteljev zrtvovati otroka na račun predsodkov in nezaupanja. Se več: mnenja smo, da je prav na starih nalogah, tudi v primeru (zaradi ze prestalih negativnih izkušenj) vase zaprtega in nezaupljivega učitelja, da z veliko dozo diplomacije raz-bremenijo nastalo situacijo in s tem omogočijo svojemu otroku najpri-mernejše okolje za solanje. Na kocki sta vendar vselej otrokovo počutje in korist.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1253244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 42 mm) 80.000 LIT,
financi in legalni 120.00 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
-850 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.300 LIT - 50 SIT

Naročnina za Italijo 372.000 LIT

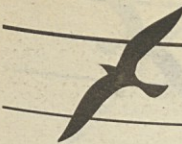
Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.500 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

SINDIKATI NAPOVEDALI STAVKO DELAVCEV V INDUSTRIJI

16. junija bo delo v tovarnah zamrlo

Jutri pa bodo prekrizali roke uslužbenci železarne

»Stanje tržaskih industrijskih podjetij je nevzdržno, stanje tržskega gospodarstva kot takega pa naravnost dramatično. Na to opozarjamo že najmanj dve leti, vendar ni od nikoder nobenega ugodnega znamenja, ampak nas tolažijo z golimi obljubami. Pogajanja za podpis protokola o programskem sporazumu med krajevnimi, deželnimi in državnimi upravitelji za izhod iz stiske so se zataknila, v Rimu pa molčijo. Zaradi tega smo se danes odločili za odločen nastop, za stavko vseh industrijskih uslužbencev na Trzaskem, ki bo v četrtek, 16. junija.«

To nam je dejal vodja pokrajinskega kovinarskega sindikata FIOM-CGIL, Waldy Catalano med včerajšnjim, ves dopoldan trajajočim zasedanjem vodstev CGIL, CISL in UIL v kongresnih prostorih tržaske pomorske postaje. »Pod vprašajem je kar tri tisoč delovnih mest, to pa niso macje solze,« je nadaljeval Catalano, ki sodi med najbolj borbene sindikaliste v pokrajini. Po njegovem zatrdu ne more biti gospodarskega razmaha brez ponovnega vzpona industrijskih dejavnosti, zato so stanovski sindikati FIOM, FIM in UILM oklicali tudi stiriurno stavko delavcev in tehnikov železarne AFS pod Skedenjem, ki bo jutri. Delavstvo bo uprizorilo v dopoldanskih urah protestni sprevod po mestnem središču in se postrojilo pred prefekturo, delegacija stavekajočih pa se bo sesla s prefektom Lucianom Cannarozzom in ga zapro-

Zaskrbljeni obrazi tržaskih železarjev (Foto Ferrari/KROMA)

sila, kaj posreduje pri rimski vladi za nujnost sestane z ministrom za industrijo Vitom Gnuttim.

Železarna je v tem trenutku najbolj ogrožen industrijski obrat na Trzaskem, predvsem pa ne sodi med proizvodne stvarnosti, ki jih označujeta zgu-barstvo in nesolidnost, ampak velja za tehnološko visoko razvit objekt s strokovnim kadrom. Ne samo, njegovo ohranitev in nadaljnji razvoj narekuje tudi mednarodna konjunktura, saj se je začelo povpraševanje po jeklu in litem železu v zadnjih časih spet večati. K temu gre dodati še okoliscino, da so pristojne oblasti Evropske unije že lansko leto poudarile perspektivnost skedenjske železarne, to pa pomeni, da ji ne streže po obstoju Bruselj, temveč lobi italijan-

skih železarn, ki se hoče iznebiti tržaske konkurence. Sami sindikalisti vedo, da ne morejo braniti nečesa, kar je proslulo, ampak se lahko kvečjemu borijo za to, da se delavcem propadlega obrata poišče druga zaposlitev.

V resnici niso na včerajšnjem zasedanju zagovarjali kakšnih partikularističnih interesov, temveč so vključili problem železarne, kakor tudi Tovalne velikih motorjev pri Boljuncu z dizlovim raziskovalnim centrom vred, Tržskega arzenala sv. Marka, Tržaskega Lloydja in drugih kriznih sredin v široko zasnovano razvojno strategijo, ki se nanašanja na posodobitev prometne infrastrukture in zagon pristaniskih dejavnosti ter pomorstva v celem. V tem pogledu so sindikati CGIL, CISL in UIL morda več ukrenili

kot pa podjetniške organizacije, pri katerih očitno prevladujejo kampanilistični interesi oziroma skomine po površinah in strukturah, ki so namenjene privatizaciji. Na tak način si kajpak ni mogoče omisliti skladnega razmaha krajevnega gospodarstva, kot to tudi ni mogoče brez pogleda onkraj meje oziroma brez navezovanja vse tesnejših stikov s čezmejnimi gospodarskimi subjekti v smeri sodelovanja. Samo takšno sodelovanje lahko povleče Trst iz močvirja, ki ga označujejo kvalunkvizem in skrb za vrticek.

Od tod tudi čedalje glasnejši in odločnejši pozivi sindikalistov mestni in okoliski javnosti, naj vendar enoglasno nastopi v bran zdravih industrijskih struktur in naj ne zagovarja samo male trgovine.

Drago Gasperlin

POSL. PIERO FASSINO V TRSTU

Kritika italijanski zunanji politiki

Stališča do Slovenije škodljiva tudi Italiji

Berlusconijska vlada je do Slovenije in Hrvaske zazvela zelo nepredvidna in za samo Italijo škodljiva politična stališča. Če bo Rim nadaljeval po tej poti, bo škodil tako nacionalnim interesom Italije in hkrati italijanski manjšini, ki je posebno na Hrvaškem tarča nacionalističnih izpadov in vsakovrstnih pritiskov. To je na včerajšnji predvolilni manifestaciji Demokratske stranke levice, ki je bila posvečena problematiki zunanje meje, podčrtal »zunanji minister« Occhettove stranke posl. Piero Fassino. Pred njim so spregovorili kandidata za Strasbourg Giorgio Rossetti in Paolo Prodi ter pokrajinski tajnik DSL Stelio Spadaro. Pobude se je udeležil tudi predsednik Dezele Renzo Travatut.

DSL torej kritično ocenjuje prve korake zunanjega ministra Antonia Martina, a hkrati predlaga tudi neke vrste strategijo, ki bi jo moral Rim voditi do sosedov.

Praznovanje v Dolini

Dolinska občinska uprava vabi občane danes, ob 21. uri na Gorico v Dolini, kjer bo nastopil pihalni orkester Breg ob prazniku republike.

Bralne značke v Nabrežini

Na nabrežinski soli Iga Grudna bodo jutri ob 11.45 podelili bralne značke. Solo bo ob tej priložnosti obiskal zamejski pesnik Marko Kravos, ki bo tudi podelil priznanja ljubiteljem knjige iz Nabrežine in s kriškega oddeljenega oddelka.

Član vsedržavne direkcije DSL Piero Fassino (f.KROMA)

Fassino je te predloge strnil v pet točk. Na prvo mesto je postavil sporno vprašanje tako imenovanih zapuščenih dobrin, ki ga italijanska desnica izkorisča posebno v tej volilni kampanji. Slovenija, Italija in Hrvaska bi morale po njegovem posledno izvajati italijansko-jugoslovanski sporazum iz leta 1983 in hkrati poiskati tudi nove pravne oblike za dokončno rešitev tega vprašanja.

DSL bo na vseh ravneh, začeni s parlamentom, spodbujala vlado, naj uredi globalno politiko odprte meje do Slovenije ter naj pospeši gospodarsko kooperacijo z obema državama. Italijani v Sloveniji in Hrvati morajo po Fassinovem mnenju uživati enako pravno narodnostno zaščito, Occhettova stranka pa bo spet opozorila vlado na vsa neresena vprašanja v zvezi z zaščito Slovencev v Italiji.

V ta namen - je napovedal Fassino - bo DSL v kratkem predložila posebno parlamentarno resolucijo, v prihodnjih dneh pa bodo njeni parlamentarci formalno pozvali sefa Farnesine, naj pride v zbornico (ali senat) ter naj parlamentu podrobno poroča o stanju odnosov z Ljubljano in z Zagrebom. Poslanec DSL je izrazil upanje, da se bo Martino odzval temu vabilu in da se ne bo izmikal svojim odgovornostim.

Prodi, zgodovinar in rektor univerze v Trentu, je rekel, da ga presune vsakic, ko sliši o zahtevah po »močni« Italiji in Evropi. Novi vladarji, je dejal katoliki razumniki in neodvisni kandidati DSL za Strasbourg, naj si raje prizadevajo za prijateljske odnose s sosedi in za res evropsko zunanjo politiko. Razkazovanje mišic je popolnoma nesmiselno.

ŠOLSTVO

Nad 200 sončnic na ogled na šoli Levstik na Proseku

Solsko leto se z naglimi koraki blizu koncu. Na solah so te dni na dnevnem redu izpraševanja, pa tudi priprave na tradicionalne zaključne solske prireditve.

Na nižji srednji soli Frana Levstika na Proseku bo konec leta kar natrpan s prireditvami in predstavami. Prva bo že jutri in pojutrišnjem v solskih prostorih. V sklopu naravoslovnega pouka je namrec sola povabila k sodelovanju domačina Danila Sardoča, ki bo na soli razstavil nad 200 primerkov sončnic (»succulentae«). Gre za rastline, ki zadržujejo vodo v odebeljenih listih ali steblih in so zato sposobne preživeti tudi dolga sušna obdobja. V to vrsto rastlin spadajo tudi kakteje, ki jim preprosto pravimo kaktusi. Jutri bo razstava odprta od 8. do 16. ure, v soboto pa od 8. do 13. ure. Na razstavi bo prisot-

ten tudi sam zbiratelj, ki bo obiskovalcem na razpolago za morebitna pojasnila.

Nizja srednja sola Frana Levstika sodeluje tudi s številnimi vaskimi društvi in organizacijami. V okviru teh stikov bo prihodnji teden na soli zaključna prireditev gojencev proseškega odseka Glasbene matice. Na glasbenem srečanju bodo sodelovali tudi nekateri učenci sosednje italijanske srednje sole, na kateri so uvedli eksperimentalni tečaj iz glasbene vzgoje. Prva prireditev bo v sredo, 8. junija, ob 11.30, druga pa v torek, 14. junija, ob 18. uri.

Sola bo tudi letos pripravila zaključno prireditev. Dijaki se bodo »poslovili« od solskega leta na zadnji dan pouka, v sredo, 8. junija. Prireditev bo v Kulturnem domu Prosek-Kontovel, začela pa se bo ob 20. uri.

SREČANJE / EVROPSKI POSLANEC IN KANDIDAT ROSSETTI GOST SKGZ

Zaostrovanje ob meji ne koristi nikomur

Predstavniki vodstva Slovenske kulturno gospodarske zveze so se včeraj v Trstu sestali z evropskim poslancem Giorgiom Rossettijem.

Srečanje je bilo priložnost za poglobljen pogovor o aktualnih vprašanjih, ki so sedaj v ospredju ob volitvah v evropski parlament, s posebnim poudarkom na dvostranskih odnosih med Italijo in Slovenijo. Glede teh je bila soglasno izrečena ocena, da zaostritve v odnosih lahko peljejo le v hude komplikacije, tako pa se lahko zapravi priložnost za vzpostavitev dejavnih odnosov ob meji, kar bi bilo nesporno v korist obeh držav.

Sedanji položaj - je bila ugotovitev na srečanju - je bistveno različen od preteklosti, ko je bila sicer skrajna desnica na krajevni ravni vselej glasna in napadalna, toda odnosi med sosedi so se

kljub temu prebijali skozi meglo demagoških gesel, ker je nazadnje prevladala treznost. Zaskr-

bljujoče nevarnosti danes izhajajo iz dejstva, da se je desničarska agresivna politika prese-

lila v vladno sfero in težko pogotuje izbire Italije v zunanji politiki.

Poslanec Giorgio Rossetti je podčrtal, da bi moral biti objektivni interesi Italije cimbolj in cimprej približati Slovenijo k Evropski skupnosti, kajti gre pri tem za uresničevanje možnosti za skupne integracijske projekte. Rossetti je pri tem omenil izkušnje dezele Furlanije-Juljske krajine, glede katere je bilo že doseženo sodelovanje med regijami, ki se niso vključene v Evropsko skupnost.

»Ce bi v tem položaju Italija rinila v mednarodno izolacijo, namesto izkoriščanja objektivnih prednosti, bi s tem skodovala le sebi«, je dodal Rossetti, ki je sveža stališča italijanske vlade v zunanji politiki pripisal po eni strani improvizaciji novih koalicijskih sil na oblasti (Forza Italia in Severna liga) po drugi pa

vplivu skrajne desnice, ki ima edina v zunanji politiki nove koalicije neko kontinuiteto in to seveda negativno.

Rossetti je serijo odklonilnih stališč do Italije v Evropi pripisal realni zaskrbljenosti mnogih evropskih držav, ki vidijo v prodoru desnice v sfero oblasti dejansko nevarnost za demokratske razmere v Evropi.

Srečanje SKGZ z evropskim parlamentarcem je bilo tudi priložnost za ugotavljanje kocljivega položaja, v katerem se nahaja nasa skupnost, z rešitvijo odprtih problemov pa italijanska država ne more več odlašati. Vsekakor je bila tudi podčrtana potreba, da se Slovenci v Italiji v bodoče se tesneje povezujejo z evropskimi institucijami, kjer morajo manjšinska vprašanja v bodočnosti neizbežno najti primernejše mesto kot v preteklosti.

JAMSTVENA OBVESTILA ZA AGENTE NA KVESTURI

Vpleten tudi načelnik letečega oddelka

Carlo Lorito pa je bil včeraj še na svojem mestu

Ze včeraj zjutraj je nekaj viselo v zraku. Na tržaski kvesturi je bilo sicer nekoliko bolj živahno kot ponavadi, a to je bilo vse: na sodišču ni nihče nič črnil, tudi pred sedežem finančne straže ni bilo nobenega znaka, da se kaj posebnega dogaja. In vendar... Naposled je kot strela z jasnega prislo na dan, da so jamstveno obvestilo prejeli prav tisti, ki ga običajno dostavljajo. Namestnika državnega pravdnika Niccoli in Frezza sta namreč poslala jamstveno obvestilo nič manj kot načelniku letečega oddelka kvesture Carlu Loritu in stirim agentom. V njem so navedeni člani kazenskega zakonika, ki govorijo o kraji javnega denarja, prekupčevanju z ukradenim blagom, nudenju kritja itd. Jamstvena obvestila je v odsotnosti glavnega državnega pravdnika Campisija podpisal namestnik državnega pravdnika De Nicolò.

Peterici so jih izročili že v soboto, ko so preiskali njihova stanovanja in ko so preiskavo izvedli tudi na sami kvesturi (opravili so jo agenti padovske DIA - Direzione investigativa antimafia - protimafijska preiskovalna direkcija), sprožila pa naj bi jo neka prijava.

Sprva se je govorilo le o šestih novinarskih izkaznicah, ki naj bi si jih obdržali na kvesturi. Izkaznice so izginile med krajo sefa v novinarskem krožku na Korzu Italija junija lani. V sefu so bili trije milijoni lir v gotovini, dve cekovni knjizici, stirje ze podpisani placilni nalogi. Tatovi so se vzdane sefa lotili s krampom in ga tudi odne-

sli. Bila je nedelja in so lahko v miru »delali«. Tatvine so se uradnice zavele naslednje jutro: neznanici so vdrl skozi vhodna vrata, vsi prostori so bili v neredu. Obvestili so policijo, ki je sef našla ze istega večera, a je bil prazen.

Kot smo dejali, je sprva kazalo, da se jamstvena obvestila nanašajo le na novinarske izkaznice, ki naj bi si jih policaji obdržali (odtod tudi obtožba zavestnega zavajanja, ker jih niso omenili v svojem poročilu). Vse skupaj se je zdelo nekam cudno, slo-nelo je na majavih nogah: kaj pa naj bi agenti počeli z novinarskimi izkaznicami? Morda to, da se ob kakšni priložnosti pošalijo ali kaj podobnega...

Kaže pa, pa je zadeva krvavo resna in da ne gre le za novinarske izkaznice (pet naj bi jih bili ze vrnili). Znano je, da imajo v posameznih državnih službah na razpolago določene vsote denarja, s katerimi plačujejo informatorje. Govori se, da so del tega denarja res dobili informatorji, del pa naj bi izginil oziroma ostal v zepu nekoga. S kvesture včeraj nismo dobili nobenega uradnega stališča, demantija, pojasnila ali kaj podobnega. Načelnik Lorito je ostal na svojem mestu. Tako ali drugače, zadeva ni najbolj spodbudna ne za sodstvo ne za preiskovalne organe. Če bi sodniki imeli v rokah trdne dokaze, bi bili osumljenci ze v zaporu, a če osumljenci nimajo ničesar na vesti, se je treba vprašati, zakaj molčijo. Ne glede na to, kako se bo končalo, v očeh ljudi bo nekdo veliko izgubil.

Carlo Lorito, načelnik letečega oddelka kvesture

V OSPREDJU AVTONOMNE DEŽELE

Jutri zasedanje o reformi trgovinskih zbormic v Italiji

V veliki dvorani Trgovinske zbornice se bo začelo jutri ob 9.15 vsedrjavno zasedanje, na katerem bodo obravnavali zakon št. 580/1993 o preureditvi trgovinskih zbormic, in sicer s posebnim poudarkom na izvajanju zakona v dezelah s posebnim statutom. Zasedanje, ki ga prireja tukajšnja Trgovinska zbornica pod pokroviteljstvom vsedrjavne Zveze trgovinskih zbormic in pod okriljem ustrezne deželne zveze, bo uvedel Giorgio Tombeo. Za njim bo v imenu deželne vlade spregovoril njen predsednik Renzo

Travanut, nakar se bosta z referatom priglasila k besedi pravnik Antonio D'Atena z rimske univerze Tor Vergata in prof. Giambattista Verbari s tržaške univerze. Za njima bodo spregovorili docent civilnega prava prof. Gabrielli, ki bo orisal značilnosti stanovskega seznama podjetij, in poročevalci, ki jih bodo v ta namen določili predsedniki drugih dežel s posebnim statutom, kakor tudi delegati nadzornih teles in zastopnik vsedrjavne Zveze trgovinskih zbormic. Sklepno bo govoril predsednik te zveze Danilo Longhi.

V DEVINSKO-NABREŽINSKI OBČINI

Odslej dvojezična krajevna imena

Zadovoljiva revizija občinskega statuta

Vse vasi devinsko-nabrežinske občine bodo doslej naprej tudi uradno imele dvojezične nazive. Tako je s široko večino glasov prednočnim sklenil devinsko-nabrežinski občinski svet, ki se je ukvarjal z revizijo občinskega statuta. V tem sklopu so na predlog svetovalca Severne lige Rajmunda Carlja odobrili uradni dvojezični naziv tudi za Ribiško naselje in za Naselje Sv. Mavra, ki sta imeli doslej le uradno italijansko ime. Kot smo že poročali, sta proti temu sklepu glasovala edino svetovalca desničarskega gibanja »Aria nuova«, ki sta potem iz protesta polemično zapustila sejno dvorano.

Občina Devin-Nabrežina je ze pred leti postavila pred vsemi vasmi in zaselki dvojezične cestne table. Mnoge od teh so običajni neznan vandali večkrat poskovali, uprava pa je poskovalne table vsaki popravila, ponekod pa tudi nadomestila z novimi. Prenapeze so svojcas celo izrili dvojezični tabli pred Ribiškim naseljem in pred Naseljem Sv. Mavra in jih nato vrgli v morje...

Svetovalci so na torkovi seji spremenili se nekatere člene občinskega statuta in ga tako prilagodili novim državnim zakonom. Med drugim so odobrili tudi člen po katerem lahko občinski svet oblikuje preiskovalno komisijo o delu uprave. Ta komisija (ali komisije) bo lahko brez kakršneoli omejitve pregledovala akte in dokumente, ki so predmet preiskave. Preiskovalno komisijo (njihovo delovanje bo urejeval poseben pravilnik) običajno sestavljajo trije svetovalci. Dva jih imenuje svetovalska večina, enega pa opozicija. Vsakemu članu lahko posvetovalno pomaga strokovnjak za področje, ki ga komisija proučuje.

Pročelje devinsko-nabrežinskega županstva

Skupščina je prilagodila statut tudi novi volilni zakonodaji, ki med drugim predvideva neposredno izvolitev župana. Župan potem imenuje člane občinskega odbora (med njimi tudi pozupana) ter o tem poroča občinskemu svetu na prvi seji po izvolitvi. Občinski svet nato sprejme z ustreznim dokumentom splosne politične in upravne smernice občinskega odbora.

Devinško-nabrežinski občinski svet je na zadnji seji odobril tudi celo vrsto rednih upavnih sklepov. Med drugim nacrta za ureditev parka v Stivanu. Odobril je tudi občinski pravilnik za urejanje dodelitve finančnih sredstev in podpor javnim ustanovam in zasebnikom. Sprejeli so tudi prošnjo za najem posojila za ureditev kanalizacije (240 milijonov lir) in imenovali revizorje za finančno triletnje 1994-1996. Ti so Marija Marc, Ugo Verza in Boris Kuret.

Za kroniko, naj dodamo, da so fasisti takoj dvignili vik in krik o predsinočnem sklepu devinsko-nabrežinske skupščine. Na tiskovni konferenci deželne svetovalske skupine so Giacomelli in somisljeniki »ostro protestirali nad to nesprejemljivo potezo«. Mimogrede so spet zahtevali odstop predsednika Dezele Travanuta in tržaškega župana Illyja.

pov. Med drugim nacrta za ureditev parka v Stivanu. Odobril je tudi občinski pravilnik za urejanje dodelitve finančnih sredstev in podpor javnim ustanovam in zasebnikom. Sprejeli so tudi prošnjo za najem posojila za ureditev kanalizacije (240 milijonov lir) in imenovali revizorje za finančno triletnje 1994-1996. Ti so Marija Marc, Ugo Verza in Boris Kuret.

POZNO PONOČI V PREDORU SANDRINELLI

Agenti so se namučili s pijanim nasilnežem

Napadel je delavce in hotel skozi predor, ki je ponoči zaprt zaradi vzdrževalnih del

Agenti so imeli polne roke dela, predno so spravili k pameti (sicer je vprašljivo, če so ga res spravili) Giuliana Crevatina, ki je dalj casa razsajal v predoru Sandrinelli. Kaže, da je globoko pogledal v kozarec in nič ni pomagalo, da so mu delavci, ki v nočnih urah v predoru opravljajo vzdrževalna dela, najprej zlepa skušali dopovedati, da ne more tako naprej. Moski se ni dal prepričati, kričal je, zalil, grozil, zagrabil železno cev. Eden od delavcev, Gianfranco Coslovich, mu je skušal cev iztrgati iz rok, Crevatin pa ga je udaril v stegno. Zgrabila sta se in se dobro obdelala.

Poklicali so policijo, ki je za pomoč zaprosila se eno patroljo: pet agentov se je namučilo, preden je Crevatinu nataknilo lisice. Imel je krvav obraz, zato so ga pospremili na oddelek za prvo pomoč v glavni bolnišnici. Tudi tam ni našel miru, posteno je obrcal agente, a zdravniku ni dovolil, da bi mu razkužil obveže rane. Po zdravniško pomoč se je zatekel tudi Coslovich. Tožil je, da ima omotico in se je naenkrat tudi zgrudil na tla. Odpeljali so ga v bolnišnico na Katinari, kjer bodo opravili podrobnejše izvide. Dobil je namreč več udarcev. Če ne bo zapletov, naj bi okrevljal v dvajsetih dneh.

Seveda je Coslovich vložil prijavo tozbo proti Crevatinu, katerega so sodnim oblastem prijavili tudi agenti. Na vsak način je nasilnež ostal na prostosti.

Torbo polnila z ukradenim blagom

Mirno je vzela stekleničko parfuma v roke in se odpravila proti prvega nadstropja veleblagovnice Coin na Korzu Italija. Ko je bila na premicnih stopnicah, je parfum, vreden 30 tisoč lir, vtaknila v torbico. Bila je prepričana, da je nihče ni videl. Budno oko paznika Fabrizio Pulgherja pa ji je ze nekaj casa sledilo. Stopil je za njo v zgornje nadstropje, kjer je ženska vzela nekaj kosov obleke, da si jih pomeri. Zaprla se je v kabino in se cez nekaj minut povsem mirno vrnila v pritličje. Pulgher je pogledal v kabino, kjer za oblekami ni bilo sledu, ostali so samo trije obesalniki.

Paznik je pohitel za žensko (kasneje so ugotovili, da gre za 45-letno Vilmo Bigot iz Rima) in jo ustavil med obema izhodnima vratoma: obleke so bile v torbi. Gasparidsova, ki je poklicala agente, je ocenila, da je bilo blago vredno več kot 350 tisoč lir (dve srajci in jopici). V torbi je

bil tudi magnet, ki sprozi alarmno napravo, ki je bil verjetno na enem od oblačil.

Cez poletje ne bodo imeli težav z obleko

Iz skladišča butike Alexandra v Ul. Trenta Ottobre 15 so neznanec (ali neznane) odnesli več poletnih oblek, vrednih več milijonov lir. Kaže, da niso imeli posebno težkega dela, saj so vstopili skozi okno.

Vhodna vrata skladišča so bila namreč povsem nedotaknjena. Za skladišče pa podjetje Alexandra uporablja stanovanje, v katerem so nekaj prostorov namenili tudi uradno. Prostor, iz katerega so izginile obleke, je prav na koncu stanovanja: sipa na oknu je bila razbita in ni bilo težko uganiti, da so tatovi vdrli prav skozi to okno. Povzpeli so se na vrata poslopja št. 33 in 35 v Ul. Milanu in ze so bili pri oknu (visina res ni bila nepremagljiva, 3 metre od tal). Obesalnike in najlone, s katerimi so bile obleke pokrite, so pustili v kotu, za vrata pa so postavili izlozbeno lutko, da bi ovirali vstop. Ker je bila vrednost ukradenega blaga precejšnja, so preiskovalci poklicali tudi izvedence za prstne odtise in podobno.

V nedeljo akcija WWF Čisti gozd v občini Dolina

Svetovni sklad za naravo (WWF) bo v nedeljo, 5. t. m., v okviru Svetovnega dneva okolja priredil Dan gozda. Po vsej Evropi se bodo zvrstile najrazličnejše manifestacije in pobude, katerih skupni cilj je, da bi opozorili vlade posameznih držav in sploh javno mnenje k resnejši politiki do gozdov.

Italijanska veja WWF se je odločila, da bo ob tej priložnosti ponovila akcijo Čisti gozd, ki jo je prvič priredila lani. Skupine prostovoljcev se bodo opremljene z delavskimi rokavicami ter z vrečkami lotile čiščenja okrog 200 gozdov po vsej državi. Na Trzaskem so se odločili za čiščenje nekega gozda v dolinski občini. Zbirališče bo ob 9. uri pred cerkvico na Jezeru. Zainteresirani se za podrobnejše informacije lahko obrnejo na tržasko sekcijo WWF, Ul. Romagna 4, tel. 360551.

ŠOLSTVO / NAČRT ERASMUS

Šola Venturini v Boljuncu dobi v dar enciklopedijo

Na slovenski osnovni soli Frana Venturinija v Boljuncu se bo letošnje solsko leto izteklo v znamenju prijetnega presenečenja. V torek, 7. junija, dan pred iztekom pouka, bo sola prejela v dar znamenito enciklopedijo Universale Mastery.

Enciklopedijo je izdal Istituto Editoriale Modemo, obsega pa kar 22 zvezkov z bogatimi ilustracijami, mapami, fotografijami in graficnimi prikazi. Delo je kot naslašč za pomoč učencem in profesorjem pri raziskovanju in izpopolnjevanju. Na tržišču stane 3.590.000 lir.

Sola Frana Venturinija bo prejela enciklopedijo na predlog tržaškega solskega skrbnika Vita Campa, poleg nje pa bo v tržaski pokrajini deležna tako cenjenega darila le se italijanska nizja srednja šola Nazzario Sauro iz Milja.

Pobuda spada v okvir »nacrta Erasmus«, ki ga je oblikovalo ministrstvo za solstvo z namenom, da bi na italijanskih solah razširili raziskovalne metode. Istituto Editoriale Modemo se je po svoje vključil v načrt. Odlocil se je za sponzoriranje solske akcije. Namesto, da bi enciklopedijo reklamiziral po sredstvih javnega obveščanja, je namenil načrtu 204 izvode enciklopedije, ki so jih (in jih še bodo) na predlog posameznih solskih skrbnikov porazdelili po solah v vseh italijanskih pokrajinah (po dve enciklopediji v vsaki pokrajini).

Med solami-dobitnicami je tako tudi boljunska sola Frana Venturinija. Enciklopedija bo obogatila njeno solsko knjižnico, za solarje in učitelje pa bo tudi lep in koristen solski pripomoček.

AMATERSKO GLEDALIŠČE / NOVA USPEŠNA PREMIERA DRAMSKE SKUPINE SKD IGO GRUDEN

Axlrodova komedija »Ko žene ni« po nabrežinsko

Gre za izvrno poustvaritev, ki jo je občinstvo zelo lepo sprejelo

Dramska skupina SKD Igo Gruden se je spet izkazala. Pretekli petek je postregla domačemu občinstvu z novo premiero. Na oder je tokrat postavila komedijo Georgea Axlroda »Ko žene ni«, in to res uspešno, saj je občinstvo na »borjaču« pri Usajevih v Nabrežini mestoma kar pokalo od smeha. Prva ponovitev je bila na sporedu že naslednjega dne, v soboto, vedno pri Usajevih, konec tega tedna pa bodo nabrežinski amaterji začeli serijo gostovanj, in sicer z nastopom v Starem trgu pri Ložu.

Priznati je treba, da so mladi igralci z režiserko Majo Lapornik vred pokazali dokajšno izvirnost, začensi z naslovom. Prvotni naslov komedije namreč je »The seven years each«, kar bi po naše laho rekli »Po sedmih letih«. Na njegovi osnovi je nastal tudi znani film z Marilyn Monroe kot protagonistko, ki je v italijanski izdaji imel naslov »Quando la moglie va in vacanza«, v slovenskem prevodu pa »Sedem let skomin«. Nabrežinci so se torej odločili za nekakšno srednjo pot, mimo samega naslova pa so precej priredili celoten scenarij, tako da bi ga čim bolj priblizali svoji publiki. Med drugim so nastopali v nabrežinskem narečju, kar je dalo celotnemu delu posebno sproščenost.

Komedija se suče okrog lazje krize, ki prizadene zakonca Richarda in Helen po sedmih letih skupnega življenja. On se zagleda v Ann, ona v Toma, oba pa se kaj kmalu zavedeta, da je sreča, ki se jima ponuja izven zakona, kratkotrajna in lažna, tako da se komedija konca z obnovitvijo zakonske ljubezni. Richarda je zelo spretno in prepricljivo poustvaril Edvin Bogatec, njegovo zeno Helen Valentina Visentin, ljubico Ann pa prav tako odlična Martina Pertot. Richardovo »vest« Richa igra Aljosa Tercon, Heleninega ljubimca Tomaž Caharija. V igri nastopajo še psihiater dr. Brubacker (Niko Pertot), fotograf Dick (Ivan Pangos), Mary (Liviana Caharija) in Miss Morris (Irina Cebulec). Priznati moramo, da so se vsi, tudi nosilci manjših vlog, dobro odrezali, kar je ocitno tudi plod skrbnega vadenja.

»Z vajami smo pričeli sredi februarja,« nam je povedala režiserka Maja Lapornik. »Na začetku smo vadili dvakrat tedensko, aprila povprečno po trikrat, v zadnjih tednih pa skorajda vsak dan. Povedati moram, da smo zelo lepo delali, saj člani nase dramske skupine zelo radi igrajo. Mislim, da se moramo prav temu njihovem velikemu veselju zahvaliti za uspeh,

ki smo ga poželi,« je še pristavila. Režiserka je tudi pohvalila ostale sodelavce, in sicer Nika Golemaca in Damjana Gherlija, ki sta skbela za luci in zvoke, Marjano Golemac, ki je skupno z Valentinom Visentin pripravila scene, ter Cirilo Kralj, ki je poskrbela za maske.

Zanimivo je, kako so se odločili za Axlródovo igro. Scenarij jim je sugerirala in posredovala Staska Albreht iz Postojne, hči ljubiteljskih igralcev, ki so to delo postavili v prvih poveljnih letih v Tolminu. Albrehtova, ki je danes zal ze pokojna, je z Nabrežinci prišla v stik že pred časom in jim je med drugim pripravila kostime za igro, ki so jo igrali lani. »Besedilo nas je takoj osvojilo, saj gre za lahko komedijo, ki pa govori o univerzalnih človeških čustvih in situacijah, o ljubezni, nezvestobi in kesu, tako da z lahkoto nago varja zelo široko občinstvo, tako rekoč vse ljudi,« je še pristavila Lapornikova.

Povejmo naj, da je bila režiserka zelo zadovoljna s premiero, malo manj pa s prvo ponovitvijo. Kot rečeno, pa imajo Nabrežinci na programu precej gostovanj. Oktobra se bodo udeležili Festivala amaterskih odrov, ki ga prireja Zveza kulturnih organizacij Slovenije v Mislinju na Koroskem. »Vtis imam, da nasa zamejska kulturna elita premalo ceni amatersko gledališče. Prav zato si tudi od mislijskega festivala veliko obetamo,« je zaključila Lapornikova.

Gledališče Verdi prireja poletne koncerte

V konferenčni dvorani zavarovalne družbe Assicurazioni Generali bodo danes ob 11. uri predstavili javnosti Poletne koncerte, ki jih prireja gledališče Verdi v sodelovanju z omenjeno zavarovalnico. Prireditve se bodo vrstile ves junij v avditoriju muzeja Revoltella ter d dvorani Tripicovich, nastopali pa bodo pianisti - zmagovalci glasbenih natečajev, ki jih je zavarovalna družba razpisala in izvedla v Rimu in Benetkah. Niz koncertov bo zaključil nastop orkestra gledališča Verdi pod vodstvom Juliana Kovatcheva. Koncert bo posvečen simfonijam Roberta Schumann. Velikemu skladatelju romantizma je posvečen tudi drugi album, ki ga je orkester posnel pred kratkim. Prvi je bil posvečen celotnemu simfoničnemu delu Mendelssohna

Prizor iz Axlródove komedije (Foto Ferrari/KROMA)

FOTOGRAFIJA / NATEČAJ V LJUBLJANI

Dve prvi nagradi za Petra Volka

Na natečaju je sodelovalo 53 fotografskih mojstrov s 136 deli

Barvna fotografija Petra Volka

Pred dnevi so v Ljubljani podelili nagrade udeležencem natečaja za najboljšo fotografijo, oziroma diapozitivov na temo »Vino«, katerega pobudnik je bil Fotostik, organizator fotografskega sejma, ki je potekal pod pokroviteljstvom Ljubljanskega sejma.

Dve prvi nagradi - za kategorijo barvnih fotografij in za diapozitive, je prejel Peter Volk, naše »gore list«, za katerega se je ocenjevalna komisija odločila prav zaradi kvalitete in izvirnosti njegovih izdelkov, ki so povsem odgovarjali nacerom in vsebini natečaja.

»Kako se počutis kot nagrajenec,« smo vprašali Petra, ko se je oglasil v našem uredništvu. »Zelo nerodno mi je, saj si nisem mislil, da bo imela vest o mojih nagradah tak odmev. Ljubim foto-

grafijo, rad se z njo ukvarjam ter mi prav gotovo pomeni več kot zgolj hobi. Da sem med kar lepim številom udeležencev natečaja uspel, sem seveda vesel; še bolj vesel pa bi bil, če bi imela ta priznanja tudi pozitivne učineke na delovanje tistih, ki se ukvajamo s fotografijo tudi na našem območju.«

Peter je namreč član krožka Foto Trst 80 in se je udeležil že raznih natečajev in razstav. Prejel je že priznanja in nagrade v Trstu, Gorici, Skofji Loki, Idriji in se kje.

»Za nas zamejce je to kar precej draga dejavnost. Nimamo namreč na razpolago profesionalnih laboratorijev, v katerih bi lahko fotografije razvijali. Doma tudi nimamo primernih prostorov. Vse je torej odvisno bolj od naše dobre volje in

velike ljubezni do fotografiranja, s katerim sem se začel bolj resno ukvarjati pred stirimi leti, ko mi je oče kupil dober aparat.«

Naj povemo, da je na omenjeni natečaj poslal svoje izdelke 53 slovenskih mojstrov. Skupno je komisija ocenjevala 136 barvnih in črno-belih fotografij, tri kolekcije in 12 diapozitivov.

Kaj lahko rečemo nagrajencu za dve tako pomembni nagradi? Le tako naprej in se veliko uspehov na tem področju delovanja.

Neva Lukes

PRISPEVKI

V spomin na svakinjo in teto Miro Versa darujeta Pepka in Rosanda Cehovin 25.000 lir za CPZ s Proseka.

Zgoniska sekcija VZPI-ANPI daruje 100.000 lir za spominsko sobo 19. brigade S. Kosovel v Stanjelu.

Marta Malalan daruje 45.000 lir za Dom Brdina.

Bernard Sossi daruje 50.000 lir za popravilo orgel na Opcinah.

N.N. daruje 40.000 lir za popravilo orgel na Opcinah.

Angela Gustin daruje 25.000 lir za zbor Vesela pomlad.

Nameste cvetja na grob Nade Merzek daruje Pia Milkovic 50.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

Gigi Abram daruje 50.000 lir za popravilo orgel na Opcinah.

N.N. daruje 200.000 lir za popravilo orgel na Opcinah.

Nameste cvetja na grob Angela Kosuta darujeta Luciana in Ancko Tence

20.000 lir za SD Vesna. V isti namen darujeta Eda in Dora Indri 20.000 lir za SD Vesna.

Nameste cvetja na grob Steve Razem vd. Lipanje daruje družina Razem (Bobetovi) 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim NOB iz Bazovice in 30.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

Boris Možina daruje 100.000 lir za spominsko sobo brigade S. Kosovela v Stanjelu.

V počastitev spomina drage gospe Marije Veljak daruje Alma 10.000 lir zta SKD Barkovlje.

V spomin na Marijo Veljak daruje Mara 50.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na svoje pokojne Lojzka daruje Lojzka Cijak 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu.

V spomin na dragega Pavla Coka daruje Stanko Cok (Podlonjer) 50.000 lir za otroško bolnišnico Burlo Garofolo - ortopedični oddelek.

V spomin na dragega Pavla Coka daruje družina Maria Dibello 50.000 lir za Burlo Garofolo - ortopedični oddelek.

Ob 13. obletnici smrti Danila Base (30.5.81) darujeta zena Lucia in hči Anamaria 20.000 lir za TPK Sirena in 20.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na drago Matildo Stoka vd. Bogatec darujeta Gracijela in Aleksij 30.000 lir za bronasto ploščo-spomenik v Krizu.

V spomin na Lidijo Grasi vd. Romagna darujejo Miranda, Renato, Adriana, Marino, Nadja, Bruno, Kati, Ado, Marina, Zarko in Laura 180.000 lir za SK Kras.

Nameste cvetja na grob pok. Marije Stepančič vd. Veljak darujeta Sonja in Mara 20.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Marijo Stepančič vd. Veljak daruje družina Sergia Cossutte 50.000 lir za SKD Barkovlje.

2.6.1993

2.6.1994

Franco Capuzzo

Vedno si v naših srcih. Z ljubeznijo se te spominjajo

Tvoji dragi

Boljunec, 2.6.1994

Ob izgubi očeta Alojza Purica izreka Anici in ostalim sorodnikom iskreno sozaljje

SKD Cerovlje - Mavhinje

Ob smrti Angela Kosute izrekajo Marti Kosuta in družini iskreno sozaljje

obiskovalke tecaja in KD Kraski dom

Delovni kolegi zadruga »Cooperativa Triestina« sočustvujejo s prijateljem Mariom in družino ob izgubi drage žene.

SD Mladina

izreka svojemu trenerju in atletu Rajku Zečeviću iskreno sozaljje ob izgubi drage mame

†

Mirno nas je zapustil

Bruno Novelli

Pogreb bo jutri, 3. t. m.,

ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v trebnsko cerkev.

Zalostno vest sporočajo

brat Gino ter ostalo

sorodstvo

Trebce, 2.6.1994

†

Nenadoma nas je prerano zapustila nasa ljubljena

Boža Zečević por. Leghissa

Pogreb bo danes, 2. t. m., ob 12. uri iz goriske bolnišnice in ob 13. uri iz mavhinske cerkve na pokopalisce.

Zalostno vest sporočajo

mož Mario, sinova Rajko

in Andrej, "mama"

Milena ter ostalo

sorodstvo

Mavhinje, Izola,

Novo mesto, 2.6.1994

Andrej!

Mamin topel nasmeh, veseli, nežen obraz in njena brezmejnja ljubezen mi bodo za vedno ostali v spominu

Valentina

Andrej!

Ob prerani in nenadomestljivi izgubi predrage mame izrekamo tebi in tvojim dragim iskreno sozaljje

družina Ferluga

Dragi Andrej,

s tezkim srcem ti izrekamo iskrena sozaljja ob preranem odhodu tvoje mame.

Sošolke in sošolci

V.a razreda znanstvenega liceja F. Prešeren

Dragi Andrej,

ob tem težkem trenutku sočustvujemo s teboj sošolci 4.a razreda in profesorji

Vsi na liceju Prešeren

sočustvujejo z Andrejem, ki je ostal brez mame

Ob izgubi drage mame

in zene Bože Zečević por. Leghissa izreka prizadetim svojem iskreno sozaljje

SD Grmada

Ob nenadni izgubi drage mame in zene Božene Zečević se pridružuje zalovanju

SKD Cerovlje - Mavhinje

Prispevajte
za
Sklad
Albina
Bubniča

20-LETNICA MATURE / TTZ ZOIS

Družabno srečanje nekdanjih maturantk

Zivahno vzdusje je v soboto zvečer vladalo na snidenju nekdanjih petosolk Trgovskega tehničnega zavoda Ziga Zojs, ki so se zbrale ob letošnji 20-letnici mature. »Razred«, ki so ga sestavljala samo dekleta, se je sicer redno zbiral ob okroglih obletnicah, letošnje srečanje pa je bilo se nekoliko pomembnejše, saj so nekdanje dijakinje - sedaj že prave zenske - povabile na večer tudi svoje nekdanje profesorje.

Tako so se večerje in družabnosti v restavraciji Kariš na Pesku prejšnjo soboto večer udeležili tudi prof. Martin Jevnikar, Stanislav Soban, Robert Petaros in Ana Volpi, ki so s tem razredom v solskem času bili v najdaljšem in takorekoc najtesnejšem stiku. Dvajsetletnica mature je tako zazivel v posebno prisrčnem vzdusju, ob obojestranskem obujanju spominov, izmenjavi mnenj in celo drobnih, priložnostnih darilc. (dam)

VČERAJ-DANES

Danes, CETRTEK,
2. junija 1994
DAN REP. ITALIJE

Sonce vzide ob 5.18 in
zatone ob 20.47 - Dolžina
dneva 15.29 - Luna vzide
ob 1.40 in zatone ob 14.14.

Jutri, PETEK,
3. junija 1994
KAREL

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21 stopinj, zračni tlak 1022,7 mb ustaljen, veter severozahodnik 6 km na uro, vlaga 74-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 18,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Federica Trevisini, Robert Crisman, Margherita Vittori.
UMRLI SO: 63-letni Luigi Puric, 71-letna Alma Hrovatin, 84-letna Filomena Coslovich, 62-letna Livilla Pozzati, 88-letna Ada Grunes, 65-letni Ernesto Sterle, 60-letni Alfredo De Luca, 62-letna Laura Resetta, 79-letna Nunzia Lasorsa, 88-letni Reno Pischiuti, 98-letni Andrea Mondolo.

LEKARNE

Od ponedeljka, 30. maja, do nedelje, 5. junija 1994.

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 ter od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Roma 16 (tel. 364330), Trg Valmaura 11 (tel. 812308), Milje - Lungomare Venezia 3 (tel. 274998).

NABREZINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 16, Trg Valmaura 11, Trg Garibaldi 5, Milje - Lungomare Venezia

3. NABREZINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Garibaldi 5 (tel. 726811).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 18.00, 20.05, 22.15 »Troppo sole«, i. Sabina Guzzanti.

EXCELSIOR - 18.35, 20.25, 22.15 »Caro diario«, r. Nanni Moretti.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.30, 20.15, 22.00 »Film rosso«, r. Krzysztof Kieslowski.

NAZIONALE 1 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Jurassic Park«, r. Steven Spielberg.

NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Una pallottola spuntata 33 e 1/3 - L'insulto finale«, i. Leslie Nielsen.

NAZIONALE 3 - 17.30, 19.45, 22.00 »Vivere«.

NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Senza pelle«, i. Massimo Ghini, Anna Galiena.

GRATTACIELO - 18.00, 20.00, 22.00 »Due irresistibili brontoloni«, i. Jack Lemmon, Walter Mathau.

MIGNON - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Le tre porcelaine«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

EDEN - 16.00 - 22.00

»Sotto il vestito tutto da scoprire«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.30, 21.00 »Schindler's list« r. Steven Spielberg.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »L'inferno« r. Claude Chabrol, i. Emmanuele Beart.

LUMIERE - 20.00, 22.10 »Il profumo della papaya verde«.

ČESTITKE

Dora in Nereo sta postala srečna stariša. 31. maja se je rodila mala CAROLINA, ki je osrečila tudi nas. Zelimo ji obilo sreče, zdravja in veselja Vanessa, Fjona in Karin.

ŠOLSKE VESTI

NIZJA SREDNJA SOLA FRANA LEVSTIKA na Proseku vabi na ogled razstave SOČNIC ("Succulentae"), ki bo v solskih prostorih jutri, 3.6., od 8. do 16. ure in v soboto, 4.6., od 8. do 13. ure.

SLOVENSKI DRŽAVNI VRTCI Dolina, Boljunec in Mačkolje obveščajo starše in znanke, da bo zaključna razstava dodatne dejavnosti: GOZDOVI - NASE BOGASTVO v prostorih otroškega vrtca Boljunec s sledečim urnikom: jutri, 3. t. m., od 15. do 16.30 in v soboto, 4. t. m., od 9. do 12. ure.

PUBLIEST
Tel. (040) 7796611
oglas - obvestila:
8.30 - 12.30
osmrtnice - sožalja:
8.30 - 12.30
13.30 - 17.00 (razen sobote)

RESTAVRACIJA-PIVNICA

Ulica Galatti 11 - Tel. 365276 (ob nedeljah zaprto)

vsak večer glasba z **UMBERTOM LUPI**
danes nastopa tudi duo **CONTOCORRENTE** (Ezio Sgorbissa in Carmine Cirillo)
Pripravljamo zabavne bankete za poroke in rojstne dneve

Slavistično društvo iz Trsta, Gorice in Vidma in Zveza slovenskih kulturnih društev vabita na

Literarni večer

jutri, 3. junija 1994, ob 18. uri
v Prosvetnem domu na Opčinah.

Nastopili bodo:

Marij Čuk, Edelman Jurinčič, Feri Lainšček, Cvetka Lipuš

Slavosnični gost:

Alojz Rebula

Ob tej priložnosti bodo dijakom podeljena srebrna Cankarjeva priznanja Slavističnega društva.

KD I. Gruden iz Nabrežine vabi na predavanje dr. Helene Bizjak na temo

POMAGAJ SI SAM DO ZDRAVJA IN BOLJŠEGA ŽIVLJENJA

Predavanje bo jutri, 3. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih.

DEMOKRATICA STRANKA LEVICE

- Obcinska zveza Dolina

vabi danes, 2. junija ob 20.30 v malo dvorano gledališča France Prešeren v Boljuncu na **SREČANJE** s kandidatom za evropski parlament

GIORGIOM ROSSETTI

Sodeloval bo tudi podpredsednik deželne sveta Milos Budin.

Vabljeni!

ure ter od 16. do 19. ure.

UCENCI OSNOVNE SOLE NA PROSEKU vlijudno vabijo vaseane in prijatelje na razstavo ročnih in likovnih izdelkov, ki bo v nedeljo, 5. t. m. v prostorih osnovne sole. Urnik od 9. do 12. ure in od 16. do 20. ure.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - Tajništvo Trst in Gorica - sporoča, da je od 26. t. m. na oglasni deski solskega skrbništva v Trstu objavljena lestvica kandidatov, ki so uspešno opravili pisni izpit za redni učiteljski natečaj.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - Tajništvo Trst obvešča vse časno in letno nameščene solnike ter neucno osebe, da po zaključnem delovnim razmerju lahko zaprosijo za redno doklado za brezposelnost (it. indennità ordinaria di disoccupazione). Pogoji: 52 tednov službovanja v zadnjih dveh letih. Obrazce lahko dvignete na uradu za delo, Ul. F. Severo 46/1 v Trtu ob delavnikih od 8.30 do 12. ure, ob sobotah od 11.30, okence 12 ali 13.

PIREDITVE

ZAKLJUCNA SLOVENOST prvega sportnega srečanja osnovnih sol dolinskega didaktičnega ravnateljstva bo jutri, 3. junija, ob 19. uri v občinski telovadnici v Dolini.

GLASBENA MATICA TRST - Sola M. Kogoj - ZAKLJUCNE AKADEMIJE

OB 85-LETNICI GM V TRSTU v Evangelicansko-Luteranski cerkvi, Trg Panfilij ob 20.30: jutri, 3. junija - diplomanti: klavir-Tatjana Jercog, Jana Radovic, Tamara Raseni; violina - David Zerjal; klarinet - Marko Stoka.

ZDRUZENJE STARŠEV O.S. PROSEK vabi na ogled lutkovne spevoigre HRUSKE GOR, HRUSKE

DOL v izvedbi Mladinske gledališke skupine SKD Tabor z Opčin. Jutri, 3. junija, ob 18.30 v Kulturnem domu na Proseku.

PD SLOVENEK Borst-Zabrec vabi v Hribenco na 24. PRAZNIK VINA. Jutri, 3. junija, ob 21. uri rock koncert skupin Rosa Nera iz Pule in Steamy windows iz Trsta, v soboto, 4. junija, ob 20.30 ples s ansambлом Krt, v nedeljo, 5. junija ob 17.30 koncert godbe na pihala iz Brega, ob 20.30 ples s ansambлом Long Slunk, v ponedeljek, 6. t. m. ples s ansambлом Napoleon. Vse dni bodo delovali založeni kioski s jedmi na zaru in razstavo domačih vin.

SD PRIMOREC - Trebce prireja, 3., 4., 5., 6. in 10., 11., 12. in 13. junija vsakoletni PRAZNIK SPORTA na prireditvenem prostoru Griza ob nogometnem igrišču. Odprtje dobro založenih kioskov vsaki dan ob 17. uri, Za glasbo bosta poskrbela ansambla Happy day in Lapos. Istosčasno se bo odvijal turnir v malem nogometu za 1. Trofejo gostilne - pizzerije Veto.

PEVŠKI ZBORI VESELA POMLAD Z OPCIN prirejajo v dvorani openske Hranilnice in posojilnice na Opčinah 13. PRAZNIK MLADIH PEVCEV v soboto, 4. junija s pričetkom ob 20. uri. Nastopili bodo OPZ, MPZ in MMPZ Vesela pomlad, ki jih vodi Franc Pohajac, pri klavirju pa spremljala Martina Feri in Martin Vremec. Kot gost bosta sodelovala OPZ Zvonček s Repentabro pod vodstvom Toneta Bedencica in ob klavirski spremljavi Loredane Gustin ter harmonikar Denis Novato. Predstavili bodo tudi brošuro o 15-letnem delovanju zborov Vesela pomlad. Prisrčno dobrodošli!

DRUSTVO SLOVENCEV MILJSKE OBCINE prireja PRIJATELJSKO SREČANJE s petjem in glasbo. Družabnost bo v soboto, 4. t. m., ob 20. uri v Slovenskem solskem centru v Ul. D'Annunzio 62. Vabljeni!

SK DEVIN priredi 4. in 5. t. m. SPORTNI PRAZNIK v Zgoniku. V soboto turnir v briskoli, v nedeljo, pa tekma Cross. Na voljo jedi na zaru in domaco kapljico ob zvokih ansambla Krt. Vljudno vabljeni!

RITMICA GIMNASTIKA SD KONTOVEL priredi zaključni nastop na sportnem igrišču na Kontovelu v nedeljo, 5. t. m., ob 18.30.

GLASBENA SOLA GODBE NA PIHALA IZ RICMANJ vabi na ZAKLJUCNE PRODUKCIJE svojih gojencev, ki bodo potekale s pričetkom ob 20. uri: v ponedeljek, 6. t. m. v KC A.U. Miro pri Domju (tolkala v raznih zasedbah, blok flavte, prečne flavte in pripravnici tečaj); v sredo, 8. t. m. v Srenjski hiši KD Slovenec v Borstu (klarineti, fran. rogi, trobente in tenor flig. ob spremljavi klavirja); v petek, 10. t. m. v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu (komorna skupina trobil in klarinetov, trobila, klavir in solski pihalni orkester). Vabljeni!

IZLETI

DRUSTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV TRST organizira 15. junija izlet v Benetke, Murano - otok cikp in vezenin. Vpisovanje in informacije v torek, 7. junija na sedežu društva v Ul. Cicerone 8, od 9. ure dalje.

SPDT prireja v nedeljo, 12. t.m., avtobusni izlet v Globasnico na Koroskem, na 23. srečanje zamejskih planincev. Vpisovanje v uradih ZSSDI (tel. 635627). Odhod s Trsta ob 5.45 s trga Oberdan in ob 6.00 izopred društva Tabor na Opčinah. Pravocasni povratek zaradi evropskih volitev. Potrebna sta potni list ali osebna izkaznica.

OBVESTILA

UPRAVA OBCINE ZGONIK razpisuje javno selekcijo za časno namestitve upravnega sodelavca na tehničnem področju za obdobje treh mesecev. Zainteresirani lahko predložijo prošnjo do vključno 8. junija t.l. Podrobnejše informacije nudi občinsko tajništvo, tel. st. 229101.

UPRAVA OBCINE ZGONIK razpisuje natečaj za animatorje/ke za poletni center, ki se bo odvijal v Zgoniku od 4. do 15. julija. Interesenti morajo predložiti prošnjo do vključno 4. junija t.l. Podrobne informacije nudi občinsko tajništvo tel. st. 229101.

UPRAVA OBCINE REPENTABOR razpisuje javno selekcijo za mesto animatorke/ke v poletnem centru, ki se bo odvijal v repentaborski občini od 1. do 13. avgusta t.l. Zainteresirani lahko predstavijo prošnjo na prostem papirju na občinsko tajništvo bo 14. ure dne 10. junija 1994. Zahtevani rekviziti: dopolnitev 18. leta starosti, opravljena izobrazba druge stopnje in obvladanje slovenskega jezika. Podrobnejša pojasnila nudi občinsko tajništvo, tel. st. 327122.

ZDRUZENJE ZA ZASCI TO OPCIN vabi člane in prijatelje na REDNI OBCNI ZBOR jutri, 3. junija, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

SKD I. GRUDEN obvesča, da se nadaljuje vpisovanje v poletno središče ZIV ZAV, ki bo od 18. do 30. julija na igrišču SD Sokol v Nabrežini. Informacije: tel. 200620.

V FOYERJU Sirkovega doma v Križu je do nedelje, 5. junija na ogled razstava Ani Tretjak VODA MED NEBOM IN ZEMLJO. Urnik od 19. do 21. ure, v nedeljo, od 10. do 13. ure.

SINDIKAT UPOKOJENCEV CGIL iz Nabrežine in Sindikat upokojencev iz Sezane organizirata, v skladu za boljše sodelovanje med upokojenci, srečanje - piknik v Povirju v soboto, 18. junija. Vse informacije na sedežu upokojencev Cgil v Nabrežini. Tel. st. 200036.

DEMOKRATICA STRANKA LEVICE - Obcinska zveza Dolina vabi jutri, 2. junija v malo dvorano gledališča France Prešeren v Boljuncu na srečanje s kandidatom za evropski parlament Giorgiom Rossetti. Sodeloval bo tudi podpredsednik deželne sveta Milos Budin. Vabljeni!

MALI OGLASI

UVOZNO-IZVOZNO podjetje isče knjigovodjo s prakso, z znanjem slovenskega jezika. Pismene ponudbe poslati na Publiet Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod sifro "Knjigovodja".

ISCAMO vajenka za sezonsko delo. Pismene ponudbe poslati na Publiet Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod geslo "Sezonsko delo".

ISCAMO natakario/ja za julij in avgust. Tel. st. 200848.

ISCAMO kuhinjsko pomočnico ob sobotah in nedeljah. Tel. st. 229113.

ISCAM delo kot hišna pomočnica ter nudim pomoč starejši osebi. Tel. st. 225562 po 13. uri.

KAROSERIJIA in mehanična delavnica Gustin isče izkušenega in resnega avtomobilarja. Tel. st. 214522.

PRODAM mercedes 190 E, rdece barve, v odličnem stanju. Tel. 280813 ob uri obedov.

PRODAM coln taylor 5m, motor suzuki, 50 km, letnik '81, revidiran, s prikolicco, rezervnim motorjem in navtično opremo za 5 milijonov. Tel. st. 228318.

PRODAM motorno kolo 50 k.k. Tel. st. 226411.

ZELO UGODNO prodam rustično sobo, ki je primeren tudi za taverno. Tel. st. 212055.

ZA 700.000 LIR prodam 7 novih knjig Enciklopedije Slovenij (vse o Sloveniji, Slovincih in Zamejstvu), 8. knjiga izide v decembru 94. 1. knjiga je že posla. Tel. st. (0481) 78348.

KROMATICO harmoniko excelsior, 120 basov, italijanski sistem, prodam po ugodni ceni. Tel. st. 572700 od 14. ure dalje.

ODDAM mladice psicka male rasti. Tel. 327149.

DARUJEM ljubeznjivo mucko crno in belo. Tel. st. 214297.

V KRIZU se je izgubil pes majhne rasti, sivo rjave barve s kosatim repom. Najditelja prosimo, da tel. na st. 220402

NA LOSINJU (Artatore) dajem v najem veliko stanovanje z vrtom za pet oseb, oddaljeno od morja 100 m v obdobju od 1. do 15. julija 1994, 100.000 lir dnevno (tel. st. 829698 v večernih urah).

OSMICA je odprta pri Nadij v Bazovici.

OSMICO sta odprla Gabrijela in Boris Bandi v Prebenegu na st. 24.

OSMICO ima Franko Strain, Križpot st. 84. Toči belo in crno vino.

OSMICO ima odprto Colja v Samatorci st. 20.

OSMICO so odprli pri Batkovich, Repen 32. Vljudno vabljeni!

OSMICO ima odprto Mario Milic, Repnic st. 39.

OSMICO ima odprto Alfredo Branjnik, Domio 172. Toči malvazijo DOC in merlot (oba vina nagrajena na letošnji občinski razstavi vin v Dolini). Tel. st. 824917.

KMECKI TURIZEM je odprl Just Skerlj, Salez 44.

OSMICO so odprli v Zgoniku pri Milanu na st. 12. Vljudno vabljeni!

MARIO PAHOR je v Jamljah odprl osmico. Toči belo in crno vino ter nudi domac prigrizek.

MEDIJA VAS ST. 1 - pri Zupanovih je osmica.

RESTAVRACIJA-PIVNICA

Ulica Galatti 11 - Tel. 365276 (ob nedeljah zaprto)

vsak večer glasba z **UMBERTOM LUPI**
danes nastopa tudi duo **CONTOCORRENTE** (Ezio Sgorbissa in Carmine Cirillo)
Pripravljamo zabavne bankete za poroke in rojstne dneve

GLEDALIŠČE / GOSTOVANJE V NEMČIJI

Skupina Beseda pri zdomcih

V Oberhausnu in Stuttgartu je požela uspeh z Božjim vitezom na slovenski zemlji

Približno pred enim letom je igra Aleksija Pregarca o življenju Antona Martina Slomskega Božji vitez na slovenski zemlji doživela krstno izvedbo in od takrat je gledališka skupina Beseda z njo gostovala že daleč naokrog. Ob binkoštnih praznikih je na povabilo Slovenskih misijonskih centrov v severni Nemčiji nastopila v Oberhausnu in v Stuttgartu, kjer je požela velik uspeh. V nedeljo, 22. maja, se je skupina udeležila letnega binkoštnega srečanja Slovencev, ki živijo v Oberhausnu in okolici, na ponedeljek pod večer pa je nastopila v Slovenskem domu v Stuttgartu.

»Predstava je naletela na najbolj navdušujoč odziv pri zdomcih, če npr. nemško turnejo primerjamo z gostovanjem v Rimu januarja letos. In verjetno je prav tekst tisti, ki je pravna daritev za vse, za Slovence, ne glede na njihovo nazorsko opredelitev, tudi versko«, je komentiral in ocenjeval dosedanje upsesno pot Besede z »njenim vite-zom« Aleksij Pregarc. Vse, kar je na narodni podlagi, tudi z vesrko vsebino, je za zdomce po Pregarčevem mnenju spodbuda k vztrajanju. Upoštevati pa je tudi treba, da nimajo veliko možnosti, da bi si ogledali kakovostne gledališke predstave v slovenščini, saj navadno pri njih gostujejo razni ansambli

in glasbene skupine. In tako je Božji vitez na slovenski zemlji na prireditveni prostor najprej priklical na stotine slovenskih zdomcev, nato pa jih navdusil. Predstavo pa si je ogledal tudi predstavnik slovenske ambasade v nemčiji.

Dosedanji obračun delovanja gledališke skupine Beseda je torej pozitiven, vendar pa se ne more omejiti samo na eno delo. Zato so se tudi odločili, da pripravijo se eno predstavo, in sicer komedijo. Tako je Aleksij Pregarc predelal delo Jeana Variota, ki se v njegovi predelavi imenuje Velikasa norost. To komedijo, ki jo bodo igrali v enem primorskih narecij, že pripravljajo pod režijo Adrijana Rustje.

S tem pa program skupine Beseda se ni izčrpal, saj za letosnje (koledarsko) leto predvideva se mladinsko igro za dva igralca v režiji Aleksija Pregarca in monodramo Gospa Judit po Ivanu Cankarju z Miro Sardocevo v režiji Adrijana Rustje.

Istocasno pa skupina, ki ob profesionalnem jedru združuje tudi mlade igralce, ki nimajo veliko možnosti, da bi nastopali, nikakor ne misli opustiti »svojega« viteza, okrog katerega se je osnovala in s katerim se je uveljavila.

(bip)

Člani gledališke skupine Besede med nedavno turnejo v Nemčiji

GLEDALIŠČE / SEZONA STALNEGA GLEDALIŠČA FJK

Najbolj sta navdušili predstavi Idiot in Dvoboj

Rezultati referenduma med abonenti

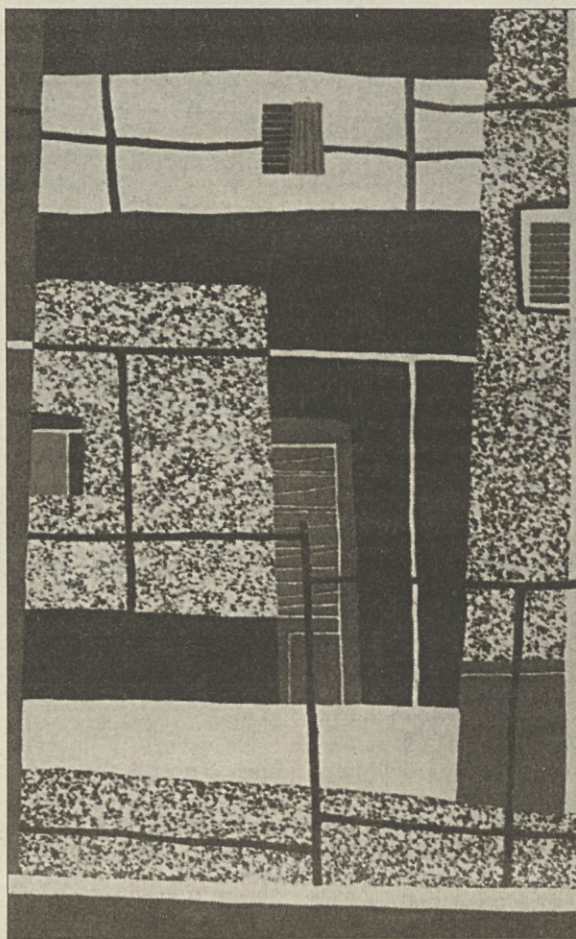
Abonentom Stalnega gledališča FJK sta bili v letošnji sezoni najbolj všeč predstavi Idiot in Dvoboj: delo Dostojevskega je režiral Glauco Mauri (na sliki prizor iz te predstave), drugo pa je po Kleistovi pripovedi povzel Gabriele Lavia. Kot običajno so namreč ob zaključku sezone v gledališču Rossetti pripravili nekakšen referendum med abonenti. Izkazalo se je, da so bili obiskovalci na splošno zelo zadovoljni s predstavami, pozitivno pa so se izrazili tudi o popravilih, ki so jih izvedli v dvorani. Obisk sezone in posameznih predstav je bil zelo zadovoljiv, največ gledalcev pa so pritegnile Goldonijeve Primorske zdravice v Strehlerjevi režiji.

MUZEJI / STAVBO JE TRSTU PODARIL BARON PASQUALE REVOLTELLA

Ambiciozni načrti muzeja Revoltella

Razgovor z ravnateljico Mario Masau Dan

MARKO WALTRITSCH

nastali v prejšnjem ali na začetku tega stoletja, saj so urejeni po starih pravilih. Drugod, tudi v naši deželi, opazijo, da v muzejih upoštevajo sodobne oprijeme. Sicer pa se tudi v Trstu v zadnjem času nekaj premika na bolje.

Vzemimo za primer muzej Revoltella. Zaprto je bil dobrih dvajset let, ker so stavbo prenavljali. Dela so se zakasnila tudi zaradi tega, ker so medtem prisla v veljavo nova varnostna pravila. Po dvajsetih letih ne moreš nadaljevati dela predhodnikov, treba je začeti znova. Zaradi tega je tvoje delo težje, v marsičem pa zelo olajšano.

To je osnovna misel ravnateljice muzeja dr. Marie Masau Dan. Z muzejsko dejavnostjo se ukvarja že precej časa. Doma iz Gradišča ob Sotci, je najprej, od l. 1978 do 1983, honorarno vodila galerijo Luisa Spazapana v tem mestecu na Goriskem, kjer so prirejali se zlasti razstave najbolj znanih, sodobnih likovnikov iz naše dežele. Leta 1984 je postala ravnateljica goriskih pokrajinskih muzejev. Po njeni zaslugi so po dolgi letih ti muzeji zaživeli. Navezala je tudi stike z muzejskimi delavci v sosednjih deželah, in Slovenije do Koroske, in s tem dejansko razbila led na tem področju. S tem nadaljuje tudi danes, saj upravlja tudi, po nalogu deželne uprave, dozevo palače in muzej v vili Manin v Passarianu.

Muzej Revoltella je »prevzela« ze leta 1991. To je sicer delala honorarno, saj je se vedno bi-

la zaposlena v Gorici. Takrat so prenovitvena dela v trzaskem muzeju bila pri koncu. Sodelovala je pri pripravi prve razstave (»Il mito sottile«), ki so jo po dolgem času uredili v muzeju Revoltellapa čeprav, kot sama pravi, so razstavo že prej urejali drugi. Bogastvo shranjeno v muzeju (1.500 slik avtorjev od začetka prejšnjega stoletja do današnjih dni, 450 kipov, kakih tisoč risb in grafik) in želja po preučevanju tega gradiva, so jo tako navdusili, da se je odločila za sodelovanje na natečaju za ravnateljsko mesto. Zmagala je, se nekaj časa se je zadržala v Gorici, da bi tam zaključila nekatere načete stvari, od začetka leta 1993 je stalno v Trstu.

Se pred uradnim prevzemom ravnateljskega mesta je poskrbela za uradno otvoritev prenovljene muzejske palače. Zatem je v piclem poldrugem letu priredila dve razstavi: pred koncem lanskega leta pregled del trzaskega likovnika Cesara Sofianopula, letosnjo pomlad pa razstavo z naslovom »Punti di vista« (Vidiki) - na sliki Sneg na Krasu Lojzeta Spacala, ki je na razstavi.

Ravnateljica nam razkrije svoje načrte. Prepričana je, da se jih bo dalo uresničiti, tudi zaradi možnosti sodelovanja z občinsko upravo, ki jih nudi nova zakonodaja. Prej je načrtovanje zaviralo dejstvo, da je prislo do hitrih menjav odbornikov oziroma da je obcino vodil komisar. Sedaj občinsko odbor-nistvo za kulturo vodi univerzitetni profesor

Roberto Damiani, sodelovanje pa je vzpostavljeno tudi z drugimi odgovornimi na kulturnem področju in člani muzejskega kuratorija. V pripravi petletni načrt za delovanje muzeja. To delo pa ne sme biti omejeno na sam muzej Revoltella, potrebno je sodelovanje med vsemi muzeji v mestu. Trst ima namreč zelo veliko in bogato kulturno ponudbo, ki lahko v mesto privabi ljudi iz raznih krajev. Zaradi tega naj bi v prihodnjih letih priredili razstave ne le z deli, ki jih hranijo v Trstu, marveč bi k sodelovanju povabili tudi muzeje iz drugih italijanskih dežel ter iz Slovenije, Avstrije, Bavarske in od drugod. Prvi rezultat teh skupnih prizadevanj bo viden že konec letošnjega leta, ko bodo, tako v muzeju Revoltella kot v drugih trzaskih muzejih, odprli več razstav o umetnosti v Trstu v petdesetih letih tega stoletja, torej v času takoj po vojni.

Glede samega muzeja Revoltella pa povejmo, da so v njem tri razstave. Prva prikazuje rezidenco barona Revoltella, na drugi je razstavljenih kakih 350 del sodobnih likovnih, ki jih hranijo v muzeju. Ti zbirki sta stalni, na tretjem oddelku pa je prostor za občasne razstave, kakršna je sedanja »Punti di vista« (Vidiki).

Obisk te razstave je dober, težave pa so bile z osebjem, kiga je premagalo, zato so ljudi v muzej spuščali samo ob določenih urah in po skupinah. Sedaj so na boljsem, saj so k sodelovanju pridobili kakih 30 prostovoljcev društva »Amici dei musei« (Pri-jatelji muzejev), ki izmenično prihajajo »v službo« v muzej, tako da so vsi oddelki v njem istocasno odprti ob sobotah, nedeljah, ponedeljkih in sredah.

Več obiska si ravnateljica Masau Dan nadeja v poletnih mesecih. Muzej bo poleti odprt v večernih urah, od 20. do 24. ure, vsak večer bo v avditoriju kaksna prireditev, na voljo obiskovalcem bo tudi kavarna na terasi muzejske stavbe. V tem času naj bi trzaski knjižničarji v muzeju imeli možnost prodajati knjige.

Ravnateljica Maria Masau Dan ima torej veliko načrtov in že v preteklosti je dokazala, da ima dovolj energije in vztrajnosti, da jih uresniči. Pri tem pa ji lahko pomaga tudi nova trzaska občinska uprava, ki je doslej že dokazala, da ima več posluha za kulturne pobude in za ovrednotenje muzejev od njenih predhodnic iz »polpreteklosti«.

VOLITVE / PREDSTAVITEV V ŠTANDREŽU

Kandidati SSK s Crocettijem

Komel (DSL): Slovenci prvič tako skupaj

V torek se je v Standrežu predstavil zupanski kandidat list Državljan za Posočje, Progresisti in Slovenske skupnosti, inž. Bruno Crocetti. Srečanje je priredilo pokrajinsko vodstvo SSK, ki je želelo poleg lastnih kandidatov predstaviti tudi zupanskega kandidata zveze "traz-verzalcev".

Uvodoma je spregovoril predsednik rajonskega sveta, sicer 3. nosilec občinske liste in kandidat za standreski rajonski svet, Božo Tabaj. Izrazil je zaskrbljenost, ker se je v Rimu sestavila taka koalicija, ki bo prebivalstvu ob meji prav gotovo bolj škodovala kot koristila. Tabaj je med drugim zatrdil, da se moramo boriti za sožitje in za mir. Junjska volilna preizkušnja je sila pomembna, je dodal, saj bi se v primeru zmage desne koalicije vrnilo za 50 let nazaj. Tabaj je zupanskemu kandidatu Crocettiju v strnjeni obliki prikazal tudi glav-

ne probleme Standreža. Navedel je razlastitve slovenske zemlje ob leta 1970 dalje, neurejena cestišča in pločnike, kanalizacije, razširitev pokopališča, problem upepeljevalnika, onesnaževanje Soče idr.

Inž. Crocetti je v odgovoru opozoril, da se Gorici morajo zavedati, kam bi vodila zmaga desničarske koalicije. Gorica ima partikularne probleme, ki so tesno povezani z odprtostjo meje med Italijo in Slovenijo. Zaprtje bi pomenilo neizbežen gospodarski zastoj in kasnejši propad. O tem bo treba seznaniti rimske sogovornike, je dodal Crocetti, potegovali pa se bomo za sožitje v luči nove Evrope.

Kar zadeva standreski rajon, je Crocetti menil, da je celotno mesto močno zapuščeno in prepuščeno razpadanju. Treba bo sestaviti racionalni načrt posegov za ureditev prometa, greznicega omrežja, cestišč, upepeljevalnika, ki ga bo

treba nujno zapreti, pa standreskih čistilnih naprav, in se bi lahko natevali. Crocetti je pohvalil Standrežce zaradi plodnega sportno-kulturnega delovanja in je obljubil, da se bo v to smer tudi aktivno angaziral.

Na večeru je posegel tudi 1. nosilec liste SSK za občinske volitve Bernard Spacapan, ki je opozoril, da smo pred težko volilno preizkušnjo: tokrat gre za bodočnost države, mesta in nas samih. Opozoril je, da si je sedanja italijanska vlada v nekaj tednih že pripravila mednarodni ugled. Zato se je treba se dodatno angazirati, da ne bodo tudi naši kraji nasledili "televizijskim barvam". Predstavnik DSL in kandidat za občinski svet Igor Komel, ki je tudi sodeloval na srečanju, pa je dodal, da je sedanji trenutek toliko bolj pomemben, saj tokrat prvič vsi Slovenci podpiramo istega zupanskega kandidata.

VOLITVE / PREDSTAVITEV KANDIDATOV

Zeleni poudarjajo okolje in sožitje

Za župana predlagajo Fiorellija - Slovenci med kandidati za občinski in rajonske svete

Lista Zelenih golobice je predsednici predstavila svoje kandidate za goriški občinski svet in zupanskega kandidata Renata Fiorellija. Za predstavitev liste so izbrali prostor na odprtem in sicer licno urejen trg pred cerkvijo sv. Ivana, sredi prometu zaprtega območja. Kandidate je predstavil odvetnik Roberto Maniaco, ki je poudaril pomen ohranitve čim močnejše prisotnosti zelenih na občini. Zeleni so doslej edini dosledno opozarjali na probleme okolja, je poudaril, dragocen doprinos pa so dali tudi glede državljskih pravic, sožitja in številnih upravnih vprašanj.

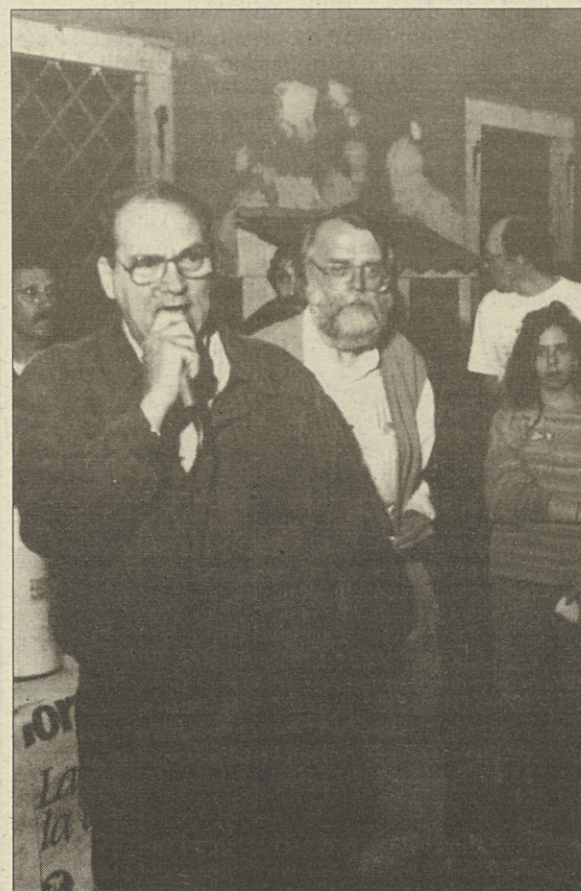
Za občinski svet sta na listi zelenih med drugimi tudi kandidata, ki aktivno delujeta v okviru slovenske narodnostne skupnosti: to sta Nadja Veluscek in Ivo Mauri. Poleg njiju so na listah za rajonske svete še številni drugi slovenski kandidati, kar izpričuje zavzetost tega gibanja za aktivno politiko sožitja, kot je po kratkem posegu dosedanje občinske svetovke Bortolotijeve poudaril zupanski kandidat Renato Fiorelli. Uradni naziv gibanja je večjezičen, volilno gradivo so natisnili tudi v slovenščini, besedna igra Gorica/i na lepkih pa opozarja na tesno povezanost sosednjih mest ob meji. Glede vseh teh vprašanj, je poudaril Fiorelli, imajo zeleni jasno in odprto usmeritev, ki se je ne sramujejo pred nikomer.

Nekaj polemičnih osti

je namenil drugim zupanskim kandidatom. Valentiju je očital izmikanje pred dialogom in navdusevanje za Finija, Gerominu pomanjkanje jasnosti in prikrivanje razklanosti sil, ki ga podpirata, Crocettiju, da je izraz sibkega in raznoliškega zavezništva, v katerem se je levice podredila težnji po prehitvevanju na desno. Sebi je pripisal zlasti doslednost in premočrnost, ki so jo zeleni pokazali ko so prvi v Gorici pokazali na korupcijo in druge napake dosedanjega oblastniškega sistema.

Dotaknil se je tudi programskih točk, katerih premisa je: nobenih novih javnih del, temveč le obnova dosednjega premoženja. Največjo pozornost naj bi ohranili za socialno politiko, za okolje in mesto po meri človeka, za premoščanje meje, za valorizacijo različnih goriških kultur, za pridobivanje novih delovnih mest.

Nazadnje je Fiorelli opozoril tudi na evropske volitve, ki so zaradi sočasnosti občinskih volitev nekoliko v ozadju in na katerih je tudi sam med kandidati.

S predstavitev kandidatov Zelene liste (foto SR)

VOLILNI SHODI

Danes Ripa di Meana in nato kolesarjenje

Bruno Crocetti nocoj v Pevmi

Vsredzavni glasnik Zelenih Carlo Ripa di Meana bo danes ob 14. uri v Gorici (na Kornu pred gost. Da Sandra) srečal novinarje in goriške občane. Z njim bodo kandidati za evropske volitve Renato Fiorelli, Italo Corai in Raimondo Strassoldo.

Pod geslom "V iskanju izgubljenih poti" bodo Zeleni danes ob prihodu Gira priredili kolesarski pohod po mestu in okolici: zbirališče je ob 17.15 pri Pevmskem mostu.

Zupanski kandidat Bruno Crocetti bo nocoj ob 20.30 pred srečanjem na sedežu rajonskega sveta v Pevmi sodeloval na shodu progresistov pred spomenikom NOB v Pevmi. Navzoči bodo tudi kandidati na listi progresistov za občinski in rajonski svet. Progresisti bodo delili volilno gradivo v Ločniku (10.00-12.30 in 17.00-19.00) ter Strazičah (Ul. B. Pavia, 16.00-19.00).

Severna liga bo imela shod ob 21. uri v Palace hotelu: sodelujejo zupanski kandidat Ennio Geromin, evrokandidat Marco Buzziolo in drugi.

Danes, ob 20.45 bosta v okviru predstavitve programa SSK na Ljudskem radiu Gorica nastopila

Ales Figelj

pokrajinski tajnik SSK in

Božo Tabaj

3. nosilec občinske liste in kandidat za predsednika rajonskega sveta v Standrežu.

Jutri, ob 20. uri bo v bivši osnovni šoli v Podgori predstavitev zupanskega kandidata inž. Bruna Crocettija.

naročnik: Janes Povše

VOLITVE / KANDIDATI ZA RAJONSKE SVETE V GORICI

V Svetogorski četrti - Placuti tekmuje osem kandidatnih list

Občutna slovenska prisotnost se odraža tudi v kandidaturah

Pregled kandidatur za rajonske svete nadaljujemo danes z objavo kandidatnih list za Svetogorski četrt in Placuto. Osem list se poteguje za 16 svetovalskih mest. Doslej je bila sestava rajonskega sveta sledeča: KD 6 svetovalcev, KPI, Zeleni, PSI in MSI po 2, SSK in PSDI po 1. Tokrat kandidirajo:

FORZA ITALIA: Diego Falzari (26), Carlo Paci (37), Aldo Altieri (51), Antonella Gallarotti (38), Pietro Loviscek (65), Antonio Montanari (27), Itala Franca Barchetta (45), Giovanni Mocilnik (47), Giorgio Bianchi (48), Giovanna Paolini (51), Gianluca Interbartolo (30), Francesca Cargnel (24).

LJUDSKA STRANKA: Giuliana Batti (47), Renato Boegan (71), Marina Buchinizz por. Resmini (46), Stefa-

no Cassani (29), Mario Comelli (54), Edoardo Farfoglia (63), Roberto Fuccaro (41), Vera Mladovan (48), Mario Palla (70), Ornella Palla (37), Elio Perini (52), Anna Maria Silvestri (62), Antonella Velussi (32).

SEVERNA LIGA: Boris Tanko Pausic (49), Vanna Ruaro (50), Guido Sciacovic (18), Giuseppina Cibej (43), Giorgio Lipizer (54), Paolo Tanca (59), Carmine De Rose (55), Umberto Madon (51), Agostino Spina (59), Maria Luisa Riavis (37), Cristina Massi (30), Aurelia Visintin (65), Alberta Turus (64).

ZELENI: Giulia Bortolotti (30), Tarcisio Droschig (36), Lorenzo Fierro (20), Aldo Marassi (54), Marco Marincic (35), Maria Luisa Medeat por. Casagrande (49), Massimo Munarin (34), Carlo Quali

(41), Guido Trani (37), Elisabetta (Lisi) Uria Mulloni por. Marassi (37), Rosanna Vecchiet por. Giacometti (42), Lara Vinzi (22), Lorena Vuga (23), Silvano Vuga (64), Nadja Veluscek por. Palli (46).

PROGRESISTI: Sirio Ban (36), Anna Maria Boileau (50), Maurizio Bolteri (40), Morquardo Bonnes (55), Luigi Di Dato (19), Stefania Eramo (38), Michela Fabbro (38), Igor Komel (41), Maurizio Mattiuzzi (35), Laura Merni por. Rosi (41), Elisetta Pozzato por. Bolteri (42), Dario Susig (53), Claudia Terrana (34).

NACIONALNO ZAVEZNISTVO: Renzo Rosarelli (56), Roberto Altieri (32), Gino Zazzaro (59), Marco Furlani (21), Marcello Crea (41), Mario Picciulin (44), Teresina Pitton (74), Antonio Stefanelli

(38), Alessio Sullig (34), Ombretta Ussai (48), Lucia Rita Colussi (55), Giovanna Maria Tuzzi (42).

SLOVENSKA SKUPNOST: Marco Bukovec (35), Mara Cernic (20), Robert Cotic (28), Milos Cotar (19), Nicolò Klanjscek (42), Giovanna Korsic (38), Maria Korsic (46), Alessandra Kosic (30), Mauro Leban (34), Alex Pintar (19), Myrta Podversic (24), Franca Zgavec (44).

CITTADINI PER L'ISONTINO: Donatella Tomasi por. Rosso (38), Paolo Agati (32), Emma Bonato por. Baissero (49), Tullio Chiusi (65), Luciano Ciuttini (41), Michela De Castro (21), Vladimiro Kacin (50), Walter Klainscek (26), Giovanni Marassi (39), Eleonora Stolfi (26), Silvia Wehrenfenning por. Luterotti (52), Salvatore Capri (44).

VOLITVE / KAMPANJA IGORJA KOMELA

Namesto volilnih shodov sprehodi in stik z ljudmi

Slovenski kandidat progresistov začneja jutri svoj krog v Pevmi - Predsinoči je bil s Crocettijem v Štandrežu

Zakaj volilni shodi, če so lahko sprehodi? Tako so si zamislili volilno kampanjo slovenski progresisti, ki podpirajo kandidature Igorja Komela za goriški občinski svet, za župana pa skupnega kandidata Bruna Crocettija. Igor Komel se je kot kandidat progresistične liste odločil za "volilne sprehode po goriških ulicah in vaseh" z namenom, da vzpostavi neposreden stik z volilci. Poleg tega pa pomenijo ti "kontakti" neposredno soočanje z okoljem.

Kot nam je povedal sam kandidat Komel, si je za start izbral ravno Pevmo, svojo rojstno vas oz. vnožje goriških Brd. Nato bo obiskal se Podgoro, Standrež ter ostale okoliše goriške občine in

mestne četrti. Izbira ni naključna, je poudaril Komel, ki opaza, da občinska skrb čestokrat ne seže preko pevmškega mostu, reke Soče in železniskega mostu pri Rojcah. To pomanjkljivost, ki jo močno občutijo okoljski občani, bo treba odpraviti.

Predvideni datumi teh volilnih sprehodov progresistov so naslednji: v petek, 3. junija, ob 15.30 - Pevma; sobota, ob 12.30 Stmaver, ob 15.30 Podgora, Gradiškuta, Ločnik; v nedeljo, ob 10. uri Oslavje; torek, ob 15. uri Standrež; nato pa so se predvidena srečanja v severni četrti (8.6.), pri Sv. Ani in Podturnu, na Placuti in v mestnem središču.

Slovenska kompen-

ta pri DSL bo poleg tega priredila v goriškem Kulturnem domu v pone-deljek, 6. 6., ob 18.30 volilno zborovanje s slovenskimi kandidati DSL. Sodelovali bodo Darko Bratina, Milos Budin in Igor Komel. Predviden je tudi nastop kandidata za župana Gorice Bruna Crocettija.

Crocetti je v spremstvu Igorja Komela prednoči v Standrežu obiskal tudi dom Andreja Budala, kjer se te dni vrši zanimiv in atraktiven turnir v beach volleyu. Kandidata so toplo sprejeli predstavniki društva Oton Zupancic. Crocetti je izrazil pohvalo prirediteljem, obenem pa si tudi ogledal notranje prostore doma ter razstavo Hermana Kosica.

ŠOLA / MRZLIČNO PRIČAKOVANJE

Sestava komisij za mature na slovenskih šolah

Sporočilo jih je skrbništvo

Gorisko solsko skrbništvo je objavilo sestavo maturitetnih komisij za letošnje mature na slovenskih visjih šolah. V seznam smo vključili tudi v preteklih dneh že objavljene komisiji zavoda Zois in pedagoškega liceja Gregorčič, saj sta za omenjena zavoda isti komisiji tako za Trst kot tudi za Gorico.

POKLICNI ZAVOD CANKAR: predsednik Ivan Cernic, ravnatelj trgovsko-tehničnega zavoda Ziga Zois; clani: Elena Tercon (italijanscina, Ziga Zois), Ida Primožič (slovenscina, Ziga Zois), Franko Abrami (podjetniška ekonomija, Ziga Zois), Silvana Hvalič (pravo, Ziga Zois); notranji član Josko Princic.

TEHNIČNI ZAVOD GALILEI (Slovenska oddelka za informatiko in mehaniko): predsednik Jozef Rudež, ravnatelj poklicnega zavoda za industrijo in obrt Stefan; clani: Marjan Vončina (italijanscina, Cankar), Lojzka Krstancic (slovenscina, učiteljice Gregorčič), Martina Grahonja (matematika, zavod Cankar), Evelin Krmac (informatika, znanstveni Prešeren); notranji član Enzo Pavletic.

KLASICNI LICEJ TRUBAR: predsednica Nada Pertot, ravnateljica v pokoju; clani: Vanda Veluscek (italijanscina, zavod Cankar), Darjo Frandolic (slovenscina, zavod Cankar), Neva Bizjak (zgodovina, znanstveni Prešeren), Nadja Rebec (grščina, gimnazija Trubar); notranji člani: Katarina Faganel in Nadja Rupel.

TRGOVSKI TEHNIČNI ZAVOD ZOIS: predsednik prof. Robert Petaros, raz-

skovalec na videmski univerzi; clani: Ana Primožič (slovenscina, zavod Galilei), Ana Lucchesi (italijanscina, zavod Galilei), Willi Mikac (cenitve, zavod Zois), Flavija Benzeljak (knjigovodstvo, zavod Cankar); notranji clani: Ana Volpi, Viviana Krizmancic, Peter Mocnik, Tanja Rebula in Jozef Savli.

PEDAGOSKI LICEJ GREGORČIČ: predsednik Bogumil Rener, ravnatelj klasičnega liceja Trubar; clani: Nevica Budal (slovenscina, zavod Cankar), Natalia Sirk (italijanscina, zavod Cankar), Marta Ivasic (pedagogika, klasični licej Prešeren), Miryam Hvala (prirodopis, zavod Zois); notranji članici Marisa Skerk in Mihaela Pirih.

RONKE / OB KONCU ŠOLSKEGA LETA

Srečanje učencev in otrok v Laškem

Prijeten nastop in predstavitev glasila - Na srečanju tudi učenci OŠ Butkovič iz Sovodenj

Z nastopa najmlajših na nedeljskem srečanju (foto Studio Reportage)

GRADEŽ / OBČINSKE VOLITVE

Samo štiri liste

Zavržen prvi priziv dveh izključenih

V Gradezu bodo na občinskih volitvah 12. junija sodelovale le 4 od prvotnih šestih list. Dezelno upravno sodišče je včeraj zavrnilo zahtevo po suspenziji zavržen list "Alleanza per Grado" (kandidat za župana je bil pokrajinski tajnik DSL Alessandro Maran) in liste "Insieme per Grado" (župan bivši predsednik Letoviscarske ustanove Alessandro Felluga). Listi sta bili takoj po predložitvi zavrženi zaradi nepravilnosti pri zbiranju podpisov. O prizivu bodo sodniki TAR dokončno odločili 6. julija, včeraj pa so sklenili, naj bodo medtem volitve brez teh list. Če bo julija priziv sprejet, potem bodo morali razveljaviti in ponoviti volitve.

Gradezani bodo 12. junija izbirali le med listami Forza Italia-AN, Severne Lige, PPI in SKP. DSL, ki izreka obzaložanje zaradi sklepa sodnikov, bo te dni odločala, ali podpreti katerega med kandidati. Felluga se ne bo opredelil, četudi se govori, da bi mu Liga ponudila odbornišvo v zameno za podporo.

V Selcah je bilo v nedeljo tradicionalno srečanje otrok, ki obiskujejo otroški vrtec in osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom v Romjanu, pod pokroviteljstvom javnega večnamenskega kulturnega središča in Posvetovalne komisije za vprašanja slovenske manjšine. Skupaj z malčki iz raznih krajev na Trziskem so nastopili učenci osnovne šole Peter Butkovič - Domen iz Sovodenj in člani otroškega pevskega zbora Giuseppe Verdi iz Ronk. Skupaj so se potem veselili na prijetnem srečanju na prireditvenem prostoru v Selcah.

Udeležence tega že 16. srečanja po vrsti so pozdravili v imenu Posvetovalne komisije Sonja Božič - Pahor, predsednik večnamenskega kulturne-

ga središča Tiziano Pizzamiglio ter ravnateljica Doberdobskega okrožja Nataša Paulinova. Med udeleženci srečanja smo opazili tudi odbornika za solstvo in kulturne dejavnosti ronske občine.

Otroci so za prireditev pripravili splet pevskih točk in igrice, na proceslu odra pa improvizirali pravcato likovno razstavo. To pa se ni vse. Od solskega leta 1993/94 so se učenci OS v Romjanu poslovali s Solskim vrtiljakom - v soli sestavljenim glasilom. Obsega stavke v slovenscini in italijanscini o najpomembnejših dogodkih med solskim letom. Med solskim letom jih je Posojilnica iz Doberdoba presenetila z novim računalnikom, ki ga s pridom uporabljajo in jim je bil v pomoč tudi pri sestavi glasila.

GLEDALIŠČE / PRIREJA GA "TERZOTEATRO"

Četrty poletni festival amaterskih gledališč

Na gradu se bo zvrstilo devet predstav

Združenje "Terzoteatro" prireja od 22. junija do 23. julija pod sotorom za prireditev na gradu, četrti izvedbo državnega festivala za gledališke amaterske skupine "Castello di Gorizia".

Na predizbor se je prijavilo kar 34 skupin iz 12 dežel Italije, v dokaz, da se sloves goriskega festivala siri iz leta v leto. Srečanje pa je kljub uspehom finančno težak podvig za "Terzoteatro", ki se je moral zateci k občini, pokrajini, deželi in bancnim zavodom, da je lahko delno kril stroške.

Komisija, ki je izbirala predstave za nastope na goriskem poletnem odru, se je le s težavo odločila za prikaze osmih skupin, finalistk. Pri izbiri se je

osredotčila predvsem na kvaliteto scenskega izgleda in na lahkotnejšo vsebino del, primernejšo za poletni čas. V program pa so uvrstili tudi svetovno znane drame avtorjev kot so Beckett, Miller in Pirandello, da bi s pestrejšim programom delno nadomestili odpadlo gledališko sezono v Gorici.

Organizatorji so letos poskrbeli za posebej ugodne cene za ogled predstav. Redni abonma za devet predstav (zadnje bo izven konkurence ponudil "Terzoteatro") bo stal 80 tisoč lir, za upokojece in mlade pa 65 tisoč. Ponujajo tudi abonma (za 50 oz. 40 tisoč lir) za ogled petih predstav, ki jih bo moral gledalec zbrati že ob vpi-

su. Za vse ostale, ki bodo med svetovnim nogometnim prvenstvom nasli par ur za kulturo, pa bo karta za posamezno predstav stala 12 tisoč lir (znizana 10 tisoč).

Srečanje bo otvorila predstava gledališča "La formica" iz Verone, ki bo nastopila z delom "Cakajoč na Godojo", najslavnejšo dramo utemeljitelja teatra absurda, Samuela Becketta.

Zlatka in Drago

sta danes srebrna!!

Okrog njiju vsê se blešci!

»Klapa prtonov« ce-stita in z njima se veseli!

Sovodnje, 2. 6. 1994

KINO

GORICA

VITTORIA Gorica kinema: 20.45 »Bronx«. R. in i. Robert De Niro. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »Mister hula-hop«. Igra Paul Newman.

PRIREDITVE

KD OTON ŽUPANČIČ iz Standreza vabi na koncert argentinske glasbe, ki bo jutri, 3. junija, v Kulturnem domu A. Budal, po končanih tekmah beach volleya.

SKRD JADRO vabi nočjo ob 20.15 na sedež društva v Romjanu, kjer bo inž. Marjan Jevnikar iz Trsta prikazoval diapozitive o potovanju po predvojnem Jemenu.

V DOBERDOBU bo podeljevanje bralnih znakov učencem jutri ob 11.30 v glasbeni sobi zraven sole.

NA OSNOVNI SOLI NA VRHU bo v soboto ob 10. uri podelitev bralnih znakov. Učencem se bodo pridružili tudi vrstniki iz sovojenjske sole. Otroci so za to priložnost pripravili lutkovno predstav.

IZLETI

SPD GORICA priredi v nedeljo, 5. junija, izlet na Soriske planine. Odhod ob 7. uri s Travnika z lastnimi sredstvi.

Za avtobusni izlet 12. junija na srečanje planincev v Globasnici sprejemajo prijave tudi danes (19.00-20.00) na sedežu.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

PROVVIDENTI, Travnika 34, tel. 531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701.

POGREBI

Danes: ob 9.30 Fureto Volk iz mrliske veze glavne pokopališča, ob 10.10 Maria Miniussi vd. Olivo iz bolnišnice Janeza od Boga, ob 11. uri John Brodce in splosne bolnišnice, ob 12. uri Boza Zecevic por. Leghissa iz splosne bolnišnice, ob 12.45 Luigi Maurencig iz bolnišnice Janeza od Boga.

RAZSTAVA / ZSKD IN KULT. DOM

Likovni utrip iz Benečije

Danes v Kulturnem domu odprtje razstave 19 umetnikov

V prizadevanju, da bi se kulturno sodelovanje med Slovenci iz goriske in videmske pokrajine še utrdilo, sta Zveza slovenskih kulturnih društev in Kulturni dom pripravila dvojno večerov, na katerih bodo gostovali beneski kulturniki.

Ze danes ob 18.30 bo v predvorju Kulturnega doma odprtje skupinske razstave devetnajstih beneskikh umetnikov, ki jih bosta predstavila Pavel Petricic in Donatella Ruttar, duši spetske Beneske galerije in Društva beneskikh likovnih umetnikov. Gostom v pozdrav bo zapela dekliska skupina Jezero iz Doberdoba pod vodstvom Patrizie Ruttar-Valic. Likovna dejavnost je v

zadnjem času dokaj razširjena med Slovenci na Videmskem in predstavlja enega najbolj pomembnih kulturnih volanov v Benečiji. V tej stvarnosti igra posebno vlogo prav Beneska galerija kot center likovne ustvarjalnosti in ponudbe. Dovolj je, da pomislimo na številne odmevne pobude, od mednarodnih natečajev do bogate razstavne dejavnosti.

Krog beneske kulturne ponudbe bosta ZSKD in Kulturni dom zaokrožila 17. junija, ko bodo v Gorici gostovale članice beneskega gledališča s komedijo v beneskem narečju "Buogi može" ter člani pevske skupine Matajur, ki jih vodi Antonio Qualizza.

VOLITVE / PREDSTAVITEV V ŠTANDREŽU

Kandidati SSK s Crocettijem

Komel (DSL): Slovenci prvič tako skupaj

V torek se je v Standrežu predstavil županski kandidat list Državljan za Posočje, Progresisti in Slovenske skupnosti, inž. Bruno Crocetti. Srečanje je priredilo pokrajinsko vodstvo SSK, ki je želelo poleg lastnih kandidatov predstaviti tudi županskega kandidata zveze "traz-verzalcev".

Uvodoma je spregovoril predsednik rajonskega sveta, sicer 3. nosilec občinske liste in kandidat za standreški rajonski svet, Božo Tabaj. Izrazil je zaskrbljenost, ker se je v Rimu sestavila taka koalicija, ki bo prebivalstvu ob meji prav gotovo bolj škodovala kot koristila. Tabaj je med drugim zatrdil, da se moramo boriti za sožitje in za mir. Junjska volilna preizkušnja je sila pomembna, je dodal, saj bi se v primeru zmage desne koalicije vrnila za 50 let nazaj. Tabaj je županskemu kandidatu Crocettiju v strnjeni obliki prikazal tudi glav-

ne probleme Standreža. Navedel je razlastitve slovenske zemlje od leta 1970 dalje, neurejena cestisica in pločnike, kanalizacije, razširitev kopalskega, problem upepeljevalnika, onesnaževanje Soče idr.

Inž. Crocetti je v odgovoru opozoril, da se Gorici morajo zavedati, kam bi vodila zmaga desničarske koalicije. Gorica ima partikularne probleme, ki so tesno povezani z odprtostjo meje med Italijo in Slovenijo. Zaprtje bi pomenilo neizbežen gospodarski zastoj in kasnejši propad. O tem bo treba seznaniti rimske sogovornike, je dodal Crocetti, potegovati pa se bomo za sožitje v luči nove Evrope.

Kar zadeva standreški rajon, je Crocetti menil, da je celotno mesto močno zapuščeno in prepuščeno razpadanju. Treba bo sestaviti racionalni načrt posegov za ureditev prometa, greznicega omrežja, cestisc, upepeljevalnika, ki ga bo

treba nujno zapreti, pa standreških čistilnih naprav, in se bi lahko nasnavali. Crocetti je pohvalil Standrežce zaradi plodnega sportno-kulturnega delovanja in je obljubil, da se bo v to smer tudi aktivno angaziral.

Na večeru je posegel tudi 1. nosilec liste SSK za občinske volitve Bernard Spacapan, ki je opozoril, da smo pred težko volilno preizkušnjo: tokrat gre za bodočnost države, mesta in nas samih. Opozoril je, da si je sedanja italijanska vlada v nekaj tednih že zapravila mednarodni ugled. Zato se je treba se dodatno angazirati, da ne bodo tudi nasi kraji naselili "televizijskim barvam". Predstavnik DSL in kandidat za občinski svet Igor Komel, ki je tudi sodeloval na srečanju, pa je dodal, da je sedanji trenutek toliko bolj pomemben, saj tokrat prvič vsi Slovenci podpiramo istega županskega kandidata.

VOLITVE / PREDSTAVITEV KANDIDATOV

Zeleni poudarjajo okolje in sožitje

Za župana predlagajo Fiorellija - Slovenci med kandidati za občinski in rajonske svete

Lista Zelenih golobice je predsinoci predstavila svoje kandidate za goriški občinski svet in županskega kandidata Renata Fiorellija. Za predstavitev liste so izbrali prostor na odprtem in sicer licno urejen trg pred cerkvijo sv. Ivana, sredi prometu zaprtega območja. Kandidate je predstavil odvjetnik Roberto Maniaco, ki je poudaril pomen ohranitve čim močnejše prisotnosti zelenih na občini. Zeleni so doslej edini dosledno opozarjali na probleme okolja, je poudaril, dragocen doprinos pa so dali tudi glede državljanjskih pravic, sožitja in številnih upravnih vprašanj.

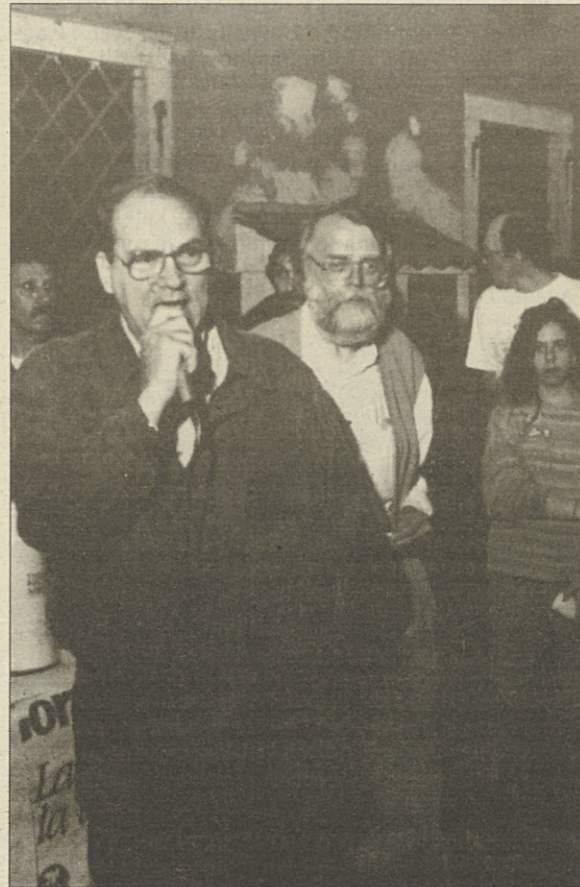
Za občinski svet sta na listi zelenih med drugimi tudi kandidata, ki aktivno delujeta v okviru slovenske narodnostne skupnosti: to sta Nadja Velušček in Ivo Mauri. Poleg njiju so na listah za rajonske svete še številni drugi slovenski kandidati, kar izpricuje zavzemanje tega gibanja za aktivno politiko sožitja, kot je po kratkem posegu dosedanje občinske svetovalke Bortolotijeve poudaril županski kandidat Renato Fiorelli. Uradni naziv gibanja je večjezičen, volilno gradivo so natisnili tudi v slovenščini, besedna igra Gorica/i na lepkih pa opozarja na tesno povezanost sosednjih mest ob meji. Glede vseh teh vprašanj, je poudaril Fiorelli, imajo zeleni jasno in odprto usmeritev, ki se je ne sramujejo pred nikomer.

Nekaj polemičnih osti

je namenil drugim županskim kandidatom. Valentiju je očital izmikanje pred dialogom in navdušenje za Finija, Gerominu pomanjkanje jasnosti in prikrivanje razklanosti sil, ki ga podpirata, Crocettiju, da je izraz sibkega in raznoliškega zavezništva, v katerem se je levice podredila teznji po prehitevanju na desno. Sebi je pripisal zlasti doslednost in premočrnost, ki so jo zeleni pokazali ko so prvi v Gorici pokazali na korupcijo in druge napake dosedanje oblastiškega sistema.

Dotaknil se je tudi programskih točk, katerih premisa je: nobenih novih javnih del, temveč le obnova dosednjega premoženja. Največjo pozornost naj bi ohranili za socialno politiko, za okolje in mesto po meri človeka, za premoščanje meje, za valorizacijo različnih goriških kultur, za pridobivanje novih delovnih mest.

Nazadnje je Fiorelli opozoril tudi na evropske volitve, ki so zaradi sočasnih občinskih volitev nekoliko v ozadju in na katerih je tudi sam med kandidati.

S predstavitev kandidatov Zelene liste (foto SR)

VOLILNI SHODI

Danes Ripa di Meana in nato kolesarjenje

Bruno Crocetti nocoj v Pevmi

Vsodržavni glasnik Zelenih Carlo Ripa di Meana bo danes ob 14. uri v Gorici (na Kornu pred gost. Da Sandra) srečal novinarje in goriške občane. Z njim bodo kandidati za evropske volitve Renato Fiorelli, Italo Corai in Raimondo Strassoldo.

Pod geslom "V iskanju izgubljenih poti" bodo Zeleni danes ob prihodu Gira priredili kolesarski pohod po mestu in okolici: zbirališče je ob 17.15 pri Pevmskem mostu.

Županski kandidat Bruno Crocetti bo nocoj ob 20.30 pred srečanjem na sedežu rajonskega sveta v Pevmi sodeloval na shodu progresistov pred spomenikom NOB v Pevmi. Navzoči bodo tudi kandidati na listi progresistov za občinski in rajonski svet. Progresisti bodo delili volilno gradivo v Ločniku (10.00-12.30 in 17.00-19.00) ter Strazičah (Ul. B. Pavia, 16.00-19.00).

Severna liga bo imela shod ob 21. uri v Palace hotelu: sodelujejo županski kandidat Ennio Geromin, evrokandidat Marco Buzzio in drugi.

Danes, ob 20.45 bosta v okviru predstavitve programa SSK na Ljudskem radiu Gorica nastopila

Aleš Figelj

pokrajinski tajnik SSK in

Božo Tabaj

3. nosilec občinske liste in kandidat za predsednika rajonskega sveta v Standrežu.

Jutri, ob 20. uri bo v bivši osnovni soli v Podgori predstavitev županskega kandidata inž. Bruna Crocettija.

načrtnik: Janez Povše

VOLITVE / KANDIDATI ZA RAJONSKE SVETE V GORICI

V Svetogorski četrti - Placuti tekmuje osem kandidatnih list

Občutna slovenska prisotnost se odraža tudi v kandidaturah

Pregled kandidatur za rajonske svete nadaljujemo danes z objavo kandidatnih list za Svetogorsko četrt in Placuto. Osem list se poteguje za 16 svetovalskih mest. Doslej je bila sestava rajonskega sveta sledeča: KD 6 svetovalcev, KPI, Zeleni, PSI in MSI po 2, SSK in PSDI po 1. Tokrat kandidirajo:

FORZA ITALIA: Diego Falzari (26), Carlo Paci (37), Aldo Altieri (51), Antonella Gallarotti (38), Pietro Loviscec (65), Antonio Montanari (27), Itala Franca Barchetta (45), Giovanni Mocilnik (47), Giorgio Bianchi (48), Giovanna Paolini (51), Gianluca Interbartolo (30), Francesca Cargnel (24).

LJUDSKA STRANKA: Giuliana Batti (47), Renato Boegan (71), Marina Buchinizz por. Resmini (46), Stefa-

no Cassani (29), Mario Comelli (54), Edoardo Farfaglia (63), Roberto Fuccaro (41), Vera Mladovan (48), Mario Palla (70), Ornella Palla (37), Elio Perini (52), Anna Maria Silvestri (62), Antonella Velussi (32).

SEVERNA LIGA: Boris Tanko Pausic (49), Vanna Ruaro (50), Guido Sciacivico (18), Giuseppina Cibej (43), Giorgio Lipizer (54), Paolo Tanca (59), Carmine De Rose (55), Umberto Madon (51), Agostino Spina (59), Maria Luisa Riavis (37), Cristina Massi (30), Aurelia Visintin (65), Alberta Turus (64).

ZELENI: Giulia Bortolotti (30), Tarcisio Drogghig (36), Lorenzo Fierro (32), Aldo Marassi (54), Marco Marincic (35), Maria Luisa Medeot por. Casagrande (49), Massimo Munarin (34), Carlo Quali

(41), Guido Trani (37), Elisabetta (Lisi) Uria Mulloni por. Marassi (37), Rosanna Vecchiet por. Giacomel (42), Lara Vinzi (22), Lorena Vuga (23), Silvano Vuga (64), Nadija Veluscek por. Palli (46).

PROGRESISTI: Sirio Ban (36), Anna Maria Boileau (50), Maurizio Bolterio (40), Morquardo Bonnes (55), Luigi Di Dato (19), Stefania Eramo (38), Michela Fabbro (38), Igor Komel (41), Maurizio Mattiuzzi (35), Laura Merni por. Rosi (41), Elisetta Pozzato por. Bolterio (42), Dario Susig (53), Claudia Terrana (34).

NACIONALNO ZAVEZNISTVO: Renzo Rosarelli (56), Roberto Altieri (32), Gino Zazzaro (59), Marco Furlani (21), Marcello Crea (41), Mario Piculin (44), Teresina Pitton (74), Antonio Stefanelli

(38), Alessio Sullig (34), Ombretta Ussai (48), Lucia Rita Colussi (55), Giovanna Maria Tuzzi (42).

SLOVENSKA SKUPNOST: Marco Bukovec (35), Mara Cernic (20), Robert Cotic (28), Milos Cotar (19), Nicolò Klanjscek (42), Giovanna Korsic (38), Maria Korsic (46), Alessandra Kosic (30), Mauro Leban (34), Alex Pintar (19), Myrta Podversic (24), Franca Zgavec (44).

CITTADINI PER L'ISONTINO: Donatella Tomasi por. Rosso (38), Paolo Agati (32), Emma Bonato por. Baissero (49), Tullio Chiussi (65), Luciano Ciuttin (41), Michela De Castro (21), Vladimiro Kacin (50), Walter Klainscek (26), Giovanni Marassi (39), Elena Stolfo (26), Silvia Wehlfenning por. Luterotti (52), Salvatore Capri (44).

VOLITVE / KAMPANJA IGORJA KOMELA

Namesto volilnih shodov sprehodi in stik z ljudmi

Slovenski kandidat progresistov začenja jutri svoj krog v Pevmi - Predsinoci je bil s Crocettijem v Standrežu

Zakaj volilni shodi, če so lahko sprehodi? Tako so si zamislili volilno kampanjo slovenski progresisti, ki podpirajo kandidaturu Igorja Komela za goriški občinski svet, za župana pa skupnega kandidata Bruna Crocettija. Igor Komel se je kot kandidat progresistne liste odločil za "volilne sprehode po goriških ulicah in vaseh" z namenom, da vzpostavi neposreden stik z volilci. Poleg tega pa pomenijo ti "kontakti" neposredno sočnanje z okoljem.

Kot nam je povedal sam kandidat Komel, si je za start izbral ravno Pevmo, svojo rojstno vas oz. vnožje goriških Brd. Nato bo obiskal še Podgoro, Standrež ter ostale okoliše goriške občine in

mestne četrti. Izbira ni naključna, je poudaril Komel, ki opaža, da občinska skrb čestokrat ne seže preko pevmškega mostu, reke Soče in zeleniškega mostu pri Rojcah. To pomanjkljivost, ki jo močno občutijo okoliski občani, bo treba odpraviti.

Predvideni datumi teh volilnih sprehodov progresistov so naslednji: petek, 3. junija, ob 15.30 - Pevma; sobota, ob 12.30 Stmaver, ob 15.30 Podgora, Gradiskuta, Ločnik; v nedeljo, ob 10. uri Oslavje; torek, ob 15. uri Standrež; nato pa so se predvidena srečanja v severni četrti (8.6.), pri Sv. Ani in Podturnu, na Placuti in v mestnem središču.

Slovenska kompen-

ta pri DSL bo poleg tega priredila v goriškem Kulturnem domu v pone-deljek, 6. 6., ob 18.30 volilno zborovanje s slovenskimi kandidati DSL. Sodelovali bodo Darko Bratina, Milos Budin in Igor Komel. Predviden je tudi nastop kandidata za župana Gorice Bruna Crocettija.

Crocetti je v spremstvu Igorja Komela predinoci v Standrežu obiskal tudi dom Andreja Budala, kjer se te dni vrši zanimiv in atraktiven turnir v beach volleyballu. Kandidata so toplo sprejeli predstavniki društva Oton Zupancic. Crocetti je izrazil pohvalo prirediteljem, obenem pa si tudi ogledal notranje prostore doma ter razstavo Hermana Kosica.

ŠOLA / MRZLIČNO PRIČAKOVANJE

Sestava komisij za mature na slovenskih šolah

Sporočilo jih je skrbništvo

Goriško solsko skrbništvo je objavilo sestavo maturitetnih komisij za letošnje mature na slovenskih visjih šolah. V seznam smo vključili tudi v preteklih dneh že objavljene komisiji zavoda Zois in pedagoškega liceja Gregorcic, saj sta za omenjena zavoda isti komisiji tako za Trst kot tudi za Gorico.

POKLICNI ZAVOD CANKAR: predsednik Ivan Cernic, ravnatelj trgovsko-tehničnega zavoda Ziga Zois; clani: Elena Tercon (italijanscina, Ziga Zois), Ida Primožič (slovenscina, Ziga Zois), Franko Abrami (podjetniška ekonomija, Ziga Zois), Silvana Hvalič (pravo, Ziga Zois); notranji član Josko Princic.

TEHNIČNI ZAVOD GALILEI (Slovenska oddelka za informatiko in mehaniko): predsednik Jozef Rudež, ravnatelj poklicnega zavoda za industrijo in obrt Stefan; clani: Marjan Voncina (italijanscina, Cankar), Lojzka Kristancic (slovenscina, učiteljice Gregorcic), Martina Grahonja (matematika, zavod Cankar), Evelin Krnac (informatika, znanstveni Prešeren); notranji član Enzo Pavletic.

KLASICNI LICEJ TRUBAR: predsednica Nada Pertot, ravnateljica v pokoju; clani: Vanda Velušček (italijanscina, zavod Cankar), Darjo Frandolic (slovenscina, zavod Cankar), Neva Bizjak (zgodovina, znanstveni Prešeren), Nadja Rebec (grščina, gimnazija Trubar); notranja clana: Katarina Faganel in Nadja Rupel.

TRGOVSKI TEHNIČNI ZAVOD ZOIS: predsednik prof. Robert Petaros, razi-

skovalec na videmski univerzi; clani: Ana Primožič (slovenscina, zavod Galilei), Ana Lucchesi (italijanscina, zavod Galilei), Willi Mikac (cenitve, zavod Zois), Flavija Belzeljak (knjigovodstvo, zavod Cankar); notranji clani: Ana Volpi, Viviana Krizmancic, Peter Močnik, Tanja Rebula in Jozef Savli.

PEDAGOSKI LICEJ GREGORCIC: predsednik Bogumil Rener, ravnatelj klasičnega liceja Trubar; clani: Neveca Budal (slovenscina, zavod Cankar), Natalia Sirk (italijanscina, zavod Cankar), Marta Ivašič (pedagogika, klasični licej Prešeren), Miryam Hvala (prirodopis, zavod Zois); notranji clanici Marisa Skerk in Mihaela Pirih.

RONKE / OB KONCU ŠOLSKEGA LETA

Srečanje učencev in otrok v Laškem

Prijeten nastop in predstavitev glasila - Na srečanju tudi učenci OŠ Butkovič iz Sovodenj

Z nastopa najmlajših na nedeljskem srečanju (foto Studio Reportage)

GRADEŽ / OBČINSKE VOLITVE

Samo štiri liste

Zavrnjen prvi priziv dveh izključenih

V Gradežu bodo na občinskih volitvah 12. junija sodelovale le 4 od prvotnih šestih list. Deželno upravno sodišče je včeraj zavrnilo zahtevo po suspenziji zavrnitve list "Alleanza per Grado" (kandidat za župana je bil pokrajinski tajnik DSL Alessandro Maran) in liste "Insieme per Grado" (župan bivši predsednik Letoviscarske ustanove Alessandro Felluga). Listi sta bili takoj po predložitvi zavrnjeni zaradi nepravilnosti pri zbiranju podpisov. O prizivu bodo sodniki TAR dokončno odločili 6. julija, včeraj pa so sklenili, naj bodo medtem volitve brez teh list. Če bo julija priziv sprejet, potem bodo morali razveljaviti in ponoviti volitve.

Gradežani bodo 12. junija izbirali le med listami Forza Italia-AN, Severne Lige, PPI in SKP. DSL, ki izreka obzaloževanje zaradi sklepa sodnikov, bo te dni odločala, ali podpreti katerega med kandidati. Felluga se ne bo opredelil, četudi se govori, da bi mu Liga ponudila odbornišvo v zameno za podporo.

V Selcah je bilo v nedeljo tradicionalno srečanje otrok, ki obiskujejo otroški vrtec in osnovno solo s slovenskim učnim jezikom v Romjanu, pod pokroviteljstvom Javnega večnamenskega kulturnega središča in Posvetovalne komisije za vprašanja slovenske manjšine. Skupaj z malčki iz raznih krajev na Trziškem so nastopili učenci osnovne šole Peter Butkovič - Domen iz Sovodenj in clani otroškega pevskega zbora Giuseppe Verdi iz Ronk. Skupaj so se potem veselili na prijetnem srečanju na prireditvenem prostoru v Selcah.

Udeležence tega že 16. srečanja po vrsti so pozdravili v imenu Posvetovalne komisije Sonja Božič - Pahor, predsednik večnamenskega kulturne-

ga središča Tiziano Pizzamiglio ter ravnateljica Doberdobskega okrožja Nataša Paulinova. Med udeleženci srečanja smo opazili tudi odbornika za solstvo in kulturne dejavnosti ronske občine.

Otroci so za prireditev pripravili splet pevskih točk in igrice, na procelju odra pa improvizirali pravcato likovno razstavo. To pa še ni vse. Od solskega leta 1993/94 so se učenci OŠ v Romjanu poslovali s Solskim vrtiljakom - v soli sestavljenim glasilom. Obsega sestavke v slovenscini in italijanscini o najpomembnejših dogodkih med solskim letom. Med solskim letom jih je Posojilnica iz Doberdoba presenetila z novim računalnikom, ki ga s pridom uporabljajo in jim je bil v pomoč tudi pri sestavi glasila.

NOVICE

Davek na nepremičnine ICI

Od včeraj je možno poravnati prvi obrok občinske takse za nepremičnine ICI. Posebni urad Goriške hranilnice je v preteklih dneh odposlal na dom davkoplačevalcev okrog 70 tisoč že izpolnjenih obrazcev za plačilo prvega obroka. Tega je treba poravnati najkasneje do 30. junija. Če so natisnjeni podatki slučajno nepravilni, opozarja osebje Hranilnice, so omenjene položnice na voljo po vseh poštinih uradih. Saldo davka ICI pa bo treba poravnati decembra.

Pomoč Dežele za univerzo

Včeraj so se v deželni palači v Trstu srečali deželni predsednik Renzo Travanut, odbornik Mauro Lariš in predsednik goriškega univerzitetnega konzorcija Michele Martina, da bi složno resili konzorcij iz finančne stiske, v kateri se je znašel po lanskem rezanju deželnih prispevkov, ki so prihajali iz Evropskega socialnega sklada za poklicno izobraževanje. Travanut je podprl delovanje konzorcija in zagotovil predsedniku Martini, da bo poiskal najprimernejšo rešitev za problem.

Prispevek Hranilnice za KZE

Sklad Goriške hranilnice in Hranilnica sama sta v prejšnjih dneh odobrila prispevek v višini 550 milijonov lir v korist goriške Krajevne zdravstvene enote. 300 milijonov so namenili nabavi specifičnih zdravstvenih aparatov, 200 milijonov pa bodo izročili predstavnikom KZE, ki bodo denar uporabili za druge posege na željo zdravnikov. Sklad je namenil tudi manjši prispevek domu onemoglih v Gradežu.

Zaradi Gira odprti lokali

Združenje goriških trgovcev sporoča, da bodo ob priložnosti današnjega mimohoda kolesarske karavane Giro d' Italia (skozi Gorico naj bi peljala po 13.15) smeli poslovati tudi tisti javni lokali, ki sicer ob četrkih imajo tedensko zaporo. Komisar goriške občine Zacheo je namreč včeraj v tem smislu izdal posebno dovoljenje.

Slikar B. Hasler v Ločniku

Evropeistična akademija za Furlanijo-Juljsko krajino prireja v sodelovanju z ločniškim rajonskim svetom razstavo avstrijskega slikarja Berndta Haslerja. Slovesno odprtje bo drevi ob 20.30 v prostorih javnega centra na Trgu S. Giorgio v Ločniku. Likovnika bo predstavil avstrijski podpredsednik državnega kulturnega sveta Kurt Schneider. Haslerjeva dela bodo na ogled od nedelje, 12. t.m.

V Tržiču prišli tri Mariborčane

Trije tatinci iz Maribora so včeraj ponoči dobesedno padli v naročje policije v Tržiču. Agenti so opolnoci ustavili dva, ki sta bila sumljivo ustavljena na križišču ulic Boito in Marziali. Dejala sta, da sta utrjena od vožnje in pocivata. Agenti so bili na tem, da se oddaljijo, ko je prišel tretji mladenec, za njim pa avtomobilist, ki ga je Mariborčan skušal okraštiti. Vse tri so aretirali. Imenujejo se Branko Žužje, 36 let, Ivan Korošec, 27 let, in Izidor Rožencvet, 26 let. Neznanci so v noči na sredo v Ul. Ponte del Torrione v Gorici ukradli domaćinu Davidu De Matteu motor suzuki 1100 z evidenčno tablico GO 33700. V teku je preiskava.

RAZSTAVA / ZSKD IN KULT. DOM

Likovni utrip iz Benečije

Danes v Kulturnem domu odprtje razstave 19 umetnikov

V prizadevanju, da bi se kulturno sodelovanje med Slovenci iz goriške in videmske pokrajine še utrdilo, sta Zveza slovenskih kulturnih društev in Kulturni dom pripravila dvojno večerov, na katerih bodo gostovali beneski kulturniki.

Ze danes ob 18.30 bo v predverju Kulturnega doma odprtje skupinske razstave devetnajstih beneskikh umetnikov, ki jih bosta predstavila Pavel Petricic in Donatella Ruttar, dusi špeterske Beneske galerije in Društva beneskikh likovnih umetnikov. Gostom v pozdrav bo zapela dekliska skupina Jezero iz Doberdoba pod vodstvom Patrizie Ruttar-Valic. Likovna dejavnost je v

zadnjem času dokaj razširjena med Slovenci na Videmskem in predstavljena enega najbolj pomembnih kulturnih volanov v Benečiji. V tej stvarnosti igra posebno vlogo prav Beneske galerije kot center likovne ustvarjalnosti in ponudbe. Dovolj je, da pomislimo na številne odmevne pobude, od mednarodnih natečajev do bogate razstavne dejavnosti.

Krog beneske kulturne ponudbe bosta ZSKD in Kulturni dom zaokrožila 17. junija, ko bodo v Gorici gostovale članice beneskega gledališča s komedijo v beneskem narečju "Buogi mozje" ter clani pevske skupine Matajur, ki jih vodi Antonio Qualizza.

GLEDALIŠČE / PRIREJA GA "TERZOTEATRO"

Četrty poletni festival amaterskih gledališč

Na gradu se bo zvrstilo devet predstav

Združenje "Terzoteatro" prireja od 22. junija do 23. julija pod sotorom prireditve na gradu, četrto izvedbo državnega festivala za gledališke amaterske skupine "Castello di Gorizia".

Na predizbor se je prijavilo kar 34 skupin iz 12 dežel Italije, v dokaz, da se sloves goriškega festivala siri iz leta v leto. Srečanje pa je kljub uspehom finančno težak podvig za "Terzoteatro", ki se je moral zateci k občini, pokrajini, deželi in bančnim zavodom, da je lahko delno kril stroške.

Komisija, ki je izbirala predstave za nastope na goriškem poletnem odru, se je le s težavo odločila za prikaze osmih skupin, finalistk. Pri izbiri se je

osredotocila predvsem na kvaliteto scenskega izgleda in na lahkotnejšo vsebino del, primernejšo za poletni čas. V program pa so uvrstili tudi svetovno znane drame avtorjev kot so Beckett, Miller in Pirandello, da bi s pestrejšim programom delno nadomestili odpadlo gledališko sezono v Gorici.

Organizatorji so letos poskrbeli za posebej ugodne cene za ogled predstav. Redni abonma za devet predstav (zadnje bo izven konkurence ponudil "Terzoteatro") bo stal 80 tisoč lir, za upokojece in mlade pa 65 tisoč. Ponujajo tudi abonma (za 50 oz. 40 tisoč lir) za ogled petih predstav, ki jih bo moral gledalec zbrati ze ob vpi-

su. Za vse ostale, ki bodo med svetovnim nogometnim prvenstvom nasli par ur za kulturo, pa bo karta za posamezno predstavostala 12 tisoč lir (znižana 10 tisoč).

Srečanje bo otvorila predstava gledališča "La formica" iz Verone, ki bo nastopila z delom "Čakajoc na Godoja", najslavnejšo dramo utemeljitelja teatra absurda, Samuela Becketta.

Zlatka in Drago

sta danes srebrna!

Okrog njiju vse se blešci!

»Klapa prtonov« ce-stita in z njima se veseli!

Sovodnje, 2. 6. 1994

KINO

GORICA

VITTORIA Gorica kinema: 20.45 »Bronx«. R. in i. Robert De Niro. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »Mister hula-hop«. Igra Paul Newman.

PRIREDITVE

KD OTON ŽUPANČIČ

iz Standreza vabi na koncert argentinske glasbe, ki bo jutri, 3. junija, v Kulturnem domu A. Budal, po končanih tekmah beach volleya.

SKRD JADRO vabi nočoj ob 20.15 na sedež društva v Romjanu, kjer bo inž. Marjan Jevnikar iz Trsta prikazoval diapozitive o potovanju po predvojnem Jemenu.

V DOBERDOBU bo podeljevanje bralnih značk učencem jutri ob 11.30 v glasbeni sobi zraven sole.

NA OSNOVNI SOLI NA VRHU bo v soboto ob 10. uri podelitev bralnih značk. Učencem se bodo pridružili tudi vrstniki iz sovodenjske sole. Otroci so za to priložnost pripravili lutkovno predstavu.

IZLETI

SPD GORICA priredi v nedeljo, 5. junija, izlet na Soriske planine. Odhod ob 7. uri s Travnika z lastnimi sredstvi.

Za avtobusni izlet 12. junija na srečanje planincev v Globasnici sprejemajo prijave tudi danes (19.00-20.00) na seždu.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701.

POGREBI

Danes: ob 9.30 Furetto Volk iz mrliske veze glavnega pokopališča, ob 10.10 Maria Miniussi vd. Olivo iz bolnišnice Janeza od Boga, ob 11. uri John Brodje in splošne bolnišnice, ob 12. uri Boža Zečević por. Leghissi iz splošne bolnišnice, ob 12.45 Luigi Maurencig iz bolnišnice Janeza od Boga.

KITAJSKA / MNOŽIČNI BEG V ZDA

Stroge kazni za begunce

Peking prosi mednarodno skupnost za sodelovanje

CANGLI - Kljub poskusom kitajskih oblasti, da bi spodbile »ameriški sen«, se množično in seveda ilegalno izseljevanje Kitajcev iz jugovzhodne province Fudžijan nemo-teno nadaljuje.

Ling Caocing, elektrotehnik iz majhne vasice Bandze v bližini Canglija, je preživel skoraj leto dni in pol v Los Angelesu. »Kalifornije nisem nikoli videl,« se pritožuje oče treh otrok. Ladjo, na kateri je potoval stideset dni, je namrec ustavila ameriška obalna straža in Linga so »vtaknili« v center za ilegalne priseljenke. Kljub njegovim prošnjam za stalno državljanstvo so ga februarja letos končno izgnali. »Posredniku sem plačal tisoč dolarjev in ko bi zazivel v Ameriki, bi moral »prevozniku« po obrokih plačati se nadaljnjih 20 tisoč.«

Ling je le eden od letosnjih 225 nesrečnikov, ki so jih ameriške oblasti vrnile nazaj v Fudžijan, ki je pravo središče ilegalnih emigrantov v Združene države. Izseljevanje se nadaljuje. »Letos nam je uspelo prestreči že 227 beguncev, toda kakih dvesto se nam jih je izmuznilo,« pravi Vang Džengping, vodja oddelka obmejne policije v Fudžijanu.

Leta 1993 so kitajske oblasti prestregle približno tisoč emigrantov, se preden se jim je uspelo vkrcati na ladjo, se uspešneje pa so bile ameriške oblasti, ki so na Kitajsko vrnile kar dva tisoč Kitajcev, ki so snarjari o ameriskem snu. Vsekakor je skupna številka tri tisoč rekord v zadnjih štirinajstih letih.

Obmejna policija upa, da bo moč poplavo beguncev zajezi z novim zakonom, ki predvideva dve leti zapora za ubežnike in smrtno kazen za tihotapce. »Osredotocili

smo se predvsem na tiste, ki se pečajo s tako nehumanim prometom. Kar zadeva emigrante menimo, da jih je treba predvsem primerno poučiti, ne pa kaznovati. Le malo jih zapremo,« pravi načelnik policije v Cangliju.

Toda oblasti priznava, da je njihova naloga trd oreh. »Tukaj ima že skoraj vsaka družina kakega člana v tujini, večinoma v Ameriki, skušnjava je prevelika in ljudje so pripravljene veliko plačati, da bi prisli v Ameriko,« meni Lin Džonsjan, sekretar komunistične partije v mestu. Sam meni, da ni revščina tisto, kar zene ljudi v Cangliju, da skušajo prebegniti.

»Seveda tu ni Indija Koromandija, toda osebni dohodki ljudi so se v zadnjih letih občutno dvignili. Tisti, ki bežijo, nikakor niso revni, preprosto bi radi več denarja,« zatrjuje. »Jaz, na primer, zivim dobro, toda tam bi zaslužil se desetkrat več in s tistim denarjem bi tu zlahka obogatel,« pojasnjuje Ling, ki ima v Los Angelesu že dva brata in sestro. »Sestra je tam povsem zakonito, brata pa povsem nezakonito,« se je zvito nasmešnil. »Da bi zbrali denar za moj odhod.«

Policiji pri vsej stvari ne gre za politični pregon ali za preprečevanje odhoda v tujino. »Leta 1993 smo ugodili kar 1335 prošnjam za vizum od 1924-ih, kar je največ do sedaj, toda to izseljevanje se zdalec ni zaustavilo,« je dodal policist v Cangliju.

Obmejna policija se tudi pritožuje, da nima dovolj sredstev. »V vsej provinci imamo za nadzor tri tisoč kilometrov obale samo tri tisoč mož. Manjka nam tudi patrolnih čolnov,« je potožil Vang Džengping.

Hao ga tolazi, da ame-

Veliko ubežnikov utone, še preden zagleda obalo obljubljenе dežele

riske oblasti proti tihotapcem nastopajo nadvse strogo in poziva k mednarodnemu sodelovanju z njimi. »Američani govorijo o človekovih pravicah, toda zakaj nam ne vrnejo večjih zločin-cev, ki jih ujamejo?« V

Fudžijanu se niso iznasli načina, s katerim bi ustavili množično izseljevanje, ki je kljub nevarnosti postalo že tradicija. Po uradnih ocenah je letos v morju utonilo že vsaj šestdeset ljudi. »Brez dvoma jih je bilo se dosti

več,« meni Hao.

Ling pravi, da se ne bi spustil v takšno pustolovščino, vendar bi rad videl, da bi njegovi otroci odšli v Ameriko. »Ni nujno, da ilegalno,« je izjavil svečano.

Philippe Massonnet / AFP

Državlјanska vojna za obletnico »miru« v Kambodži

PHNOM PENH - Leto po volitvah, ki so potekale pod nadzorom Združenih narodov, se je Kambodža »razocarana« z nasla v precepu med državljansko vojno, s katero rožljajo Rdeči Kmeri, ter vladno koalicijo, ki se v gospodarski in družbeni zmedbi ne more znajti.

Skorajda ne mine dan, ko radio Rdečih Kmerov ne bi poročal o napadih na državno vojsko, ki jih največkrat ni moč preveriti. Vlada pa, katere čete so preslabo izurjene in opremljene ter velikokrat demoralizirane, skuša ljudi na vsak način prepričati v nasprotno.

Pred svojim odhodom v Bosno je tedanji predstavnik Združenih narodov za Kambodžo Jasusi Akasi označil rezultate posredovanja kot zadovoljive. Kljub veliki ceni - operacija jih je stala dve milijardi dolarjev - so se Združeni narodi namreč lahko ponasali z zaslugami za prve demokratične volitve v zadnjih tridesetih letih nenehnih vojn in diktatur.

Nadzorovali so tudi pripravo nove ustave in predajo oblasti vodilnim strankam, ki so vlado sestavile, tokrat brez zloglasnih polpotistov. Končno je lahko Kambodža upala, da se bo izvlekla iz dolgotrajne krize. Upanje je bilo se toliko večje, ko se je na prestol Rdečih Kmerov vrnil eden glavnih akterjev kamboske politike Norodom Sihanuk, potem ko je bil trideset let v ozadju in ko so bile skoraj vse okoliške države bolj ali manj na strani rojalistov.

Veseli se je kmalu poglelo, ko je država stopila na realna tla in tam ugotovila, da je gospodarstvo povsem na tleh, da je korupcija na pohodu in da državna vojska ni sposobna obdržati ozemelj, ki so jih Kmeri do tedaj zavzeli. Ob vsem tem je v proračunu cedalje večja luknja in država nima več denarja niti za izplačilo policije in vojske.

Državni svet vse od svoje ustanovitve ni sprejel se nobenega zakona, ker se ukvarja s spori med politikami. Vsaka stranka najprej misli na svoje interese, potem sele na interese države, meni eden od meščanov v Phnom Penhu. Vladna koalicija, ki je bolj zbirka strankarskih interesov kot pa političnih ciljev, pa nosi breme dediščine iz dneva v dan težje.

Tudi na kralja se Kambodžani ne zanašajo več, ker se je ta svojem poslanstvu in kraljevanju povsem odpovedal. Odličnik, ki trpi za rakom, namreč preživi cedalje več časa pri zdravnikih. Pred kratkim je v Phnom Penhu obupan razglasil, da ga čaka skorajšnja smrt.

Največji optimisti, ki jih je cedalje manj, se še vedno zatekajo k mirovnemu načrtu, ki bi ga morali Rdeči Kmeri preučiti skupaj z vladno koalicijo in ki predvideva, da bi v vladi smeli sedeti tudi nekateri »sprejemljivi« člani polpotistične stranke, ki je sicer med svojo diktaturo v letih 1975-1979 pospravila okoli milijon Kambodžanov.

(Philip McClellan / AFP)

PISMO IZ ŠVICE

Nogometno-seksualna mrzlica za obrekovalce

ZÜRICH - V Švici je prejšnji teden minil v znamenju državnih obiskov, ki so - podobno kot v Sloveniji - zelo redki. Tako je nanoslo, da sta se na züriskem letališču skoraj srečala dva zelo različna predsednika. Poljski Lech Walensa je prišel na uradni državniški obisk v Bern, Milan Kučan pa je sel v goste v mali Vaduz. Velika Poljska je obiskala srednje majhno Švico, majhna Slovenija pa miniaturni Liechtenstein.

Slovenija sicer ni osrednja tema švicarskega tiska in tudi državni obisk v mali kneževini so časopisi komajda omenili. Toda zadnji dve nedelji je blestela v dveh največjih nedeljskih časopisih s skupno naklado več kot pol milijona izvodov. Najprej so bralci Sonntags Blicka brali reportažo o Soci, kajakstvu in lepoti Soske doline. Botroval ji je tudi pisec teh vrstic, saj je skušal kakega švicarskega novinarja poslati na sončno stran Alp. Teden pozneje se je o Sloveniji, zlasti o Piranu, razpisal Sonntags Zeitung in ugotovil, da je Slovenija na dobri poti, da postane vrhunska turistična država. Prijetno branje za Slovence, živeče v Švici, in dobrodosla informacija za povprečne Švicarje, ki Slovenijo se vedno postavljajo na nemiren Balkan. Toda glavna tema na radiu, televiziji in v časnikih niso ne turizem ne težave, ki jih ima Švica z Evropo in Evropa z njo.

Zelo so se razširile tudi športne rubrike v vseh medijih, osrednja tema pa je njegovo veličanstvo - nogomet. Švica, ki se je po 24 letih znova zelo prepričljivo uvrstila na svetovno prvenstvo (izločila je na primer Portugalsko in Skotsko), ki se ta mesec začena v ZDA, zdaj živi samo se za nogomet. Imena, kot so Stéphane Chapuisat, Adrian Knup, Alain Sutter ali Ciriaco Sforza, ki pomenijo nekaj tudi v Nemčiji, so v Švici imena bogov. Nebeski oče pa se imenuje King Roy, kot pravijo trenerju reprezentance, Angležu Royu Hodgsonu.

Hodgsona sem po naključju spoznal pred tremi leti, ko je sele začel ustvarjati popularno »Nati« (izgovori se sicer naci, toda z nacisti nima nič skupnega). Bolj angleški, bolj uglajen in urejen popularni Roy ne bi mogel biti. Se popularnejši je od samih igralcev in zagotovo najboljše plačan »gastarbajter«. Toda tudi kraljem se zgodi, da zagresijo napako, in Roy I., kralj švicarskega nogometa, je ustrlel kolo. Sklenil se je namreč nasloniti na angleško tradicijo in v skladu z geslom »No sex, please, we're British« je sklenil nogometasem prepovedati seksualno dejavnost med svetovnim prvenstvom. Če bi se Švicarji prebili do cetrtnala, bi to pomenilo več kot enomesečno abstinenco!

Tokrat je sel King Roy predalec. Njegovo nogometno kraljestvo se je zgostilo in stopilo na stran igralcev, med katerimi so tudi družinski očetje, nedolzen pa menda ni več nihče. Razburili so se tudi igralci in z izjavami dvignili naklado bulvarskega tiska na rekordno raven. Tudi zarocenke in prijateljice, ki se prav tako grejejo v popularnosti svojih princskih prijateljev, so protestirale in razvile so se prave znanstvene polemike, ali seks sportu škodi ali ne, ali pa celo spodbuja boljše rezultate. Tudi ko je King Roy popustil in dejal: »O. K., dvakrat (v devetnajstih dneh) boste pa lahko,« vtisa ni popravil. Zdaj je bil namreč užaljen švicarski ponos. Statistika namreč navaja, da ima povprečni švicarski par spolne odnose enkrat do dvakrat tedensko!

Kakorkoli že, organizatorji potovanj si manejo roke. Z družicami v postelji ali brez njih bodo nogometni asi pritegnili čez lužo vojsko navijancev. Hotelplan, Travac in Kuoni so prodali že več kot deset tisoč aranžmajev, najcenejši stane 5000, najdražji pa več kot 20 tisoč frankov. Če bo Švica v otvoritveni igri ugnala domacine, se bo število navijancev podvojilo. Možnosti, da se to zgodi, so velike, saj nogometni strokovnjaki Royevo moštvo uvrščajo celo med tihe favorite. Če bo Švica prisla celo do polfinala, bo moral Roy svojo seksualno računico znova vzeti v roke. Najslabše se bo v tem primeru godilo navijacem, saj jih večina potuje v ZDA sama, boljše polovice pa medtem poslje na karibske otoke!

Zvone Petek

FELJTON

Politični zakon Milošević-Marković (1)

Piše:
Davor Kriska

BEOGRAD - Rubriko v srbskem časopisu Duga, ki so jo nedavno ukinili, so več kot leto dni skrbno prebirali diplomati, novinarji, prvaki opozicije in seveda državljani, saj je predstavljala ustrezen smerokaz, v katero smer se giblje politika oblasti in kaksni bodo naslednji koraki Slobodana Miloševića.

Rubriko Dnevnik, ki so jo ukinili zaradi »prezasičenosti avtorice«, je v tem štirinajstodnevniku pisala Mirjana Marković, »profesorica po poklicu, sociologinja po izobrazbi in komunistka po prepričanju«. Avtorica je hči nekdanjega srbskega politika Moma Markovića, ki je brat nič manj znanega Džaze Markovića, že v gimnaziji pa je pred 30 leti spoznala svojega sedanjega soproga Slobodana Miloševića.

Skratka, prav nič ni presenetljivo, da so njeni Dnevnik, ki so bili pisani v izrazito romantičnem duhu z zelo jasnimi političnimi sporočili, predmet skrbnega spremljanja in proučevanja. V času lanskoletnih dogodkov v Banjaluki (govorijo, da je takrat slo za poskus beograjskega udara zoper Karadžića) je pisala o »zločinih in psihopatiji, ki streljajo s Pal«. Voditelja radikalcev Vojislava Seslja je označila kot »primitivnega nacionalista« in tako namignila, da se je pri njenem možu znašel v nemilosti. Po tistem je bila Arkanova SSJ edina

stranka, za katero je še nasla kakšno prijazno besedo, saj je ta odslej opravljala tisto, za kar je bil prej zadolžen Sešelj. Ko je zapisala svojo oceno, da so zahteve srednjesolcev upravičene, je Ministrstvo za prosveto Srbije ugodilo dijakom in tako se je končala stavka, ki je trajala več tednov.

Veliko je bilo dogodkov, ki jih je v svojem Dnevniku predvidela, nič manjša pa ni bila njena vloga pri kadrovskih zamenjavah in nastavitvah. Zatrjujejo, da je izbor enega vidnejših članov njene stranke ZK-Gibanje za Jugoslavijo (ZK-GJ), Veljka Knezevića, za vodjo Urada ZRJ v Zagrebu prav zasluha Markovićeve. Po njeni zaslugi naj bi bili tudi stiri člani njene zunajparlamentarne stranke v sedanji srbski vladi. Pripisujejo ji odločilno vlogo pri spremembah v vojskem in političnem vrhu, pri Srbih, ki živijo onstran Drine. Trdijo tudi, da ima v rokah »vse niti« v Dugi, v časopisu Večernje Novosti, na televiziji, določen vpliv pa ima seveda tudi v samem časopisu Politika.

Njena stranka ob različnih političnih dogajanjih pogosto objavlja izjave, ki pa so večinoma napoved tistega, kar bo sele sledilo, oziroma protitež pretrpanemu narodnjaškemu zanosu socialistov. Kakorkoli, informativni mediji se zavedajo vloge ZK-GJ, ki ga pooseblja

Markovićeve, zato so izjave te stranke prav tako predmet pozornega spremljanja in branja.

Kaj je pravzaprav ZK-GJ? Predsednik te stranke je Dragomir Drasković, doktor znanosti predvojaške vzgoje, ki se kot Mirjana Marković zavzema za »novo levico« in »veliko Jugoslavijo«, za katere razpad so po njenem mnenju krivi vsi, razen Srbov. Zavzemajo se za »internacionalizem«, kar je najbolj razvidno iz izjave D. Draskovića, ki je pozval na križarsko vojno Slovanov proti Germanom. Seveda v tem »internacionalizmu« ne manjka tudi cestitk, poslanih Fidelu Castru, Kim il Sungu...

ZK-GJ ima 20 tisoč članov, ki delujejo v 130 občinskih odborih, na zadnjih volitvah pa so zbrali 34 tisoč glasov. Ta stranka je nastala po razpadu ZKJ v okviru nekdanje JLA, kjer naj bi generalom, oficirjem in podoficirjem služila kot »zatocišče«. Ti so na pol ilegalno oziroma znotraj JLA oboroževali svoje simpatizerje, vojaške kadre pa preprosto prisilili, da so se v to stranko včlanili. ZK-GJ hoče biti naslednik ZKJ, da bi ohranila njeno imovino, ki jo je v Beogradu precej. Stranka je ustanovila tudi svoje podjetje Komet, za katerega ni povsem jasno, s čim se ukvarja, čeprav ga opozicijski krogi pogosto napadajo, da preprodaja orožje.

(Nadaljevanje jutri)

Mirjana Marković

ZDA / PRVO LADJO TIPA LIBERTY SO ZGRADILI LETA 1942

Ladje svobode

Američani so od 1941. do 1945. leta zgradili 2751 tovornih ladij, da bi zagotovili prevoz materiala in čet iz ZDA v Evropo

JACQUES GUILLON / AFP

NEW YORK - Z dvema ladjama, ki jih je Amerika poslala na pot v Normandijo, in enotenskim obiskom ladje svobode »John Brown«, ki je priplula v New York ter tako zaznamovala veliko praznovanje v baltimorski ladjedelnici, je Amerika počastila svoje »ladje svobode«, ki so jih v njenih ladjedelnicah gradili na hitro za prevoz zaveznikov, ki so se z njimi zmagovito izkrcali v Normandiji. Jeremiah O'Brien, zadnja transportna ladja, ki je sodelovala pri izkrcanju v Normandiji, je 19. aprila zapustila San Francisco v Kaliforniji in na krovu popeljala posadko sedemdesetletnikov v Francijo, kjer se bodo 6. junija udeležili proslave 50. obletnice

znamenitega dneva D. To ladjo so zgradili leta 1943 v portlandski ladjedelnici v državi Maine. Dolga je 134 metrov, ima deset tisoč bruto registrskih ton in je ena od 2751 ladij, ki so jih gradili v obdobju od 1941. do 1945. leta v okviru tako imenovanega načrta gradnje »ladij za zmago«.

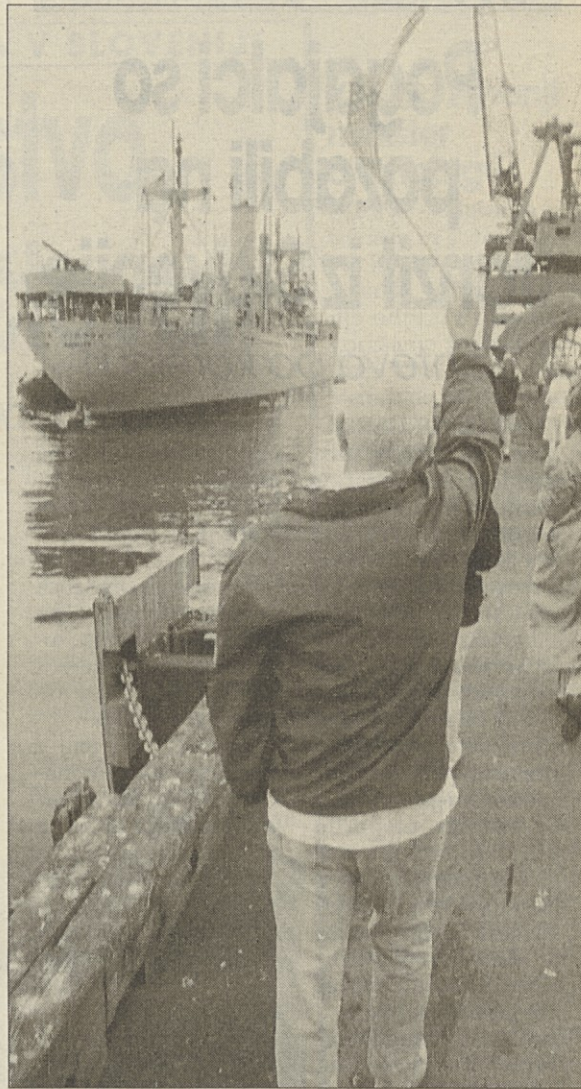
Namen tega načrta je bil, da bi čim hitreje zgradili takšna plovila, ki jih nemške podmornice ne bi mogle dohiteti. Prototip prve ladje svobode »Patrick Henry« so zgradili v 150 dneh in ladjo splovili poleti leta 1942. Pozneje, ko so način gradnje ponovno postavili tako, da so ladjo sestavili iz treh vnaprej

pripravljenih delov, se je čas gradnje skrajšal na 45 dni. Eni od ladjedelnic pa je uspelo zgraditi takšno ladjo celo v sedmih dneh. Te ladje, ki so jih gradili za posebne namene - plule naj bi le približno dve leti - niso bile zelo zanesljive, saj jih je v viharjih precej potonilo. Bile so dokaj počasne in so s plovno hitrostjo od šestih do devetih vozlov bile razmeroma lahek plen nemških podmornic. Ameriška vojska je zato leta 1945 začela graditi ladje vrste Victory, ki so bile veliko večje. Vsako so splovili v 60 dneh. Bile so trdnjše in hitreje, saj so lahko plule celo s hitrostjo 12 vozlov, da bi se uspeš-

no izognile nemskim podmornicam. Te ladje so se bojevale predvsem v Pacifiku in ena od njih »Isaac Lane Victory« je letos 30. aprila izplula iz pristanišča San Pedro pri Los Angelesu ter odplula proti Normandiji.

James Munroe, topničar na tej ladji, se spominja, da je potovanje takrat trajalo 21 dni, in to skupaj s 70 drugimi ladjami in močno zaščito. Takrat je imel 18 let in je večkrat plul do Neaplja in Orana. Ne spominja pa se, da bi med temi plovbami kdaj videl nemško podmornico, in prav vesel je, da je ni. »Kadar si jo zagledal, je bilo že prepozno,« pripoveduje. Spo-

minja se, da je bila hrana na ladji odlična in da je bilo zadnje potovanje iz Le Havra v New York leta 1945 eno samo praznovanje, brez običajnih zatemnitev luči, z njimi pa je plulo domov tudi 350 ameriških vojnih ujetnikov. Tako se je ladja »John Brown« morala zdaj odreci svojemu potovanju čez Atlantik in ga nadomestiti s skromnejšo potjo od Baltimora do New Yorka, ki bo trajala le teden dni, potem pa bo ladja našla svoj pristan v baltimorskem muzeju plovil. S tem se James Munroe nikakor ne more sprijazniti, saj se boji, da v primeru, če bi njegova ladja vendarle kdaj znova preplula Atlantik, ne bi mogel več zbrati njene celotne nekdane posadke.

Ladje tipa Victory, kot je Isaac Lane, so bile hitreje in varnejše od ladij vrste Liberty (Telefoto AP)

OBLETNICA / KAKO SE LJUDJE SPOMINJAJO »NAJDALJŠEGA DNE«

»Pred zoro nas je zbudilo strahotno grmenje...«

Vsi so bili presenečeni, ker ni nihče pričakoval zavezniškega izkrcanja prav na obalah Normandije

SAINT-QUEN-LE-PIN (FRANCIJA) - Kljub svojim 73 letom se nekdanji inženir krajevnega elektriškega podjetja Bernard Frebet s svojo 72-letno zeno Solange dobro spominja zavezniškega izkrcanja na obali Calvadarosa 6. junija 1944. Oba sta bila partizana in sta živel v Caironu, kakih 20 kilometrov od Caena, kjer so se na »Juno Beachu« ob 7. zjutraj izkrcali Kanadčani in Poljaki.

»Pred zoro sva slisala strahotno grmenje in nebo je zazerelo. Zbežala sva iz hiše in se skupaj s kakimi 15 osebami zatekla v strelski jarek, ki smo ga izkopali nekaj dni prej. Nemci so zbežali, nekaj ur kasneje pa smo zagledali prvega Kanadčana,« pripoveduje Frebet. Nihce ni

pricakoval, da se bodo zavezniki izkrcali prav na obali caenske ravnine. »Vedeli smo, da se bodo zavezniki vsak čas izkrcali v Franciji, a nihce ni pomislil na Normandijo. Nemci so se krčevito branili, a so bili demoralizirani, saj so zavezniki bliskovito napredovali. Videl sem strahotne prizore, kot dva od fosfornih bomb zgozlenela nacisti, eden sploh ni imel več rok, samo kosti... Povsod so bila trupla. Eno sem nehote pohodil. Tega ne bom nikoli pozabil...« Frebet je kot inženir caenskega elektriškega podjetja uspešno pomagal francoskemu odporniškem gibanju, saj so mu Nemci morali pokazati, kako lahko nadzoruje električne daljnovode, ne da bi naletel na minska polja. Te informacije je

Ferbert posredoval odporniškem gibanju, to pa zaveznikom.

Dogajanja med izkrcanjem v Normandiji se dobro spominja tudi 71-letni Andre Lutsen, ki je pred 50 leti delal na kmetiji grada Val Richer. Grascina je se vedno last neke alzaske družine, med drugo svetovno vojno pa so jo nacisti delno zasegli, saj so v njej stanovali esesovski in drugi nemški oficirji, medtem ko so se navadni vojaki utaborili v parku. »Proti koncu vojne,« pripoveduje Lutsen, »so bili vojaki zelo mladi, tudi 15- in 16-letni. Nekateri so bili z nami zelo grobi, drugi pa so ponoči jokali... Osvobodili so nas zelo pozno, konec avgusta, a na dan izkrcanja je bilo nebo razsvetljeno, kljub temu da smo bili od obale oddaljeni

kar 40 kilometrov... V gozdu skriti Nemci so 6. junija zbežali, zavezniki pa so na našo srečo bombardirali neko drugo grascino in ne naše,« je se povedal Lutsen.

Dogajanja med zavezniškim izkrcanjem in po njem se dobro spominja tudi 88-letni Raymond Triboulet, ki mu je De Gaulle poveril reorganizacijo osvobodjene Francije, zato da uprava ne bi padla v roke funkcionarjev vichyjskega režima ali pa Amgota, zavezniške civilne uprave. Prav zato so na vrat in na nos imenovali župane, ki so jih naključno izbrali med tistimi ljudmi, ki »niso imeli prebedatega izražanja.« Tako smo prelisicali vichyje in agnotovce,« je v smeju povedal Triboulet.

NIZOZEMSKA / SPORNI ZAKON

Evtanazija je dovoljena, če jo zahteva sam bolnik

AMSTERDAM - Od včeraj je na Nizozemskem dovoljena evtanazija, ostajajo pa kontrole nad delom zdravnikov. Dejansko gre za pravno priznanje za obstoječih razmer v državi. Istocasno s spornim zakonom, ki ga je lani odobril nizozemski parlament, je stopil v veljavo podroben pravilnik, ki ga je pripravilo ministrstvo za pravosodje. Zdravnikom so izročili obsežne formularje, ki jih bodo morali izpolniti v primeru pacientove smrti.

Holandske oblasti, ki se morajo med drugim zagovarjati pred kritikami Vatikana in nekaterih kato-

liških političnih krogov, trdijo, da je formalno evtanazija se vedno zločinsko dejanje, ki ga je mogoče kaznovati z največ 12 leti zaporne kazni. Dejansko pa z novo zakonodajo ne bo več mogoče kaznovati zdravnikov. Zdravnik bo moral svoja dejanja zelo natančno upravičiti in izpolniti vseh 50 točk formularja. Razvidno bo moralo biti, da je bila bolezen neozdravljiva, bolečine nevzdržne, pacient pa je sam zelel umreti. O vsakem primeru bo vsekakor kot doslej moral odlocati sodnik.

ŠPANIJA / TERORISTIČNA OFENZIVA PRED EVROVOLITVAMI

Brigadni general španske vojske žrtev atentata Ete

Kasneje je eksplodiral še avtomobil, ki pa ni povzročil žrtev

MADRID - Brigadni general Juan Jose Hernandez Rovira je bil včeraj dopoldne žrtev atentata. Visokega častnika španske vojske sta dva mlada neznanca počakala v zasedi pred njegovim domom v madridski Ulici Ibiza in vanj izstrelila več strel iz neposredne blizine. Kljub takojšnji pomoči je brigadni general izdihnil med prevozom v bližnjo bolnišnico. Policija je takoj blokirala celotno območje in začela sistematično iskati oba morilca, a brez uspeha. Kljub temu pa ti napor niso bili zaman, ker so preiskovalci nedaleč od kraja atentata odkrili sumljivi avto. Takoj so izselili celotno območje, tako da kasnejša eksplozija z razstrelivom napolnjenega avtomobila

ni povzročila novih žrtev (na sliki AP).

Preiskovalci so prepricani, da sta tudi ta dva atentata, a tudi atentat pred dvema dnevoma v

Bilbau, delo baskovske separatistične organizacije Eta. Atentata potrjujeta bojazen španskega notranjega ministrstva, ki je pred dnevi navajalo, da te-

roristi baskovske Ete pripravljajo krvavo ofenzivo pred evropskimi volitvami 12. junija. Ministrstvo je zato pozvalo ljudi na izredno budnost.

IZRAEL / ZGODOVINA SE PONAVLJA

Masada je postala spet simbol svobode

Skupina 30 jemenskih Židov kljubuje policiji in se sklicuje na tragične dogodke izpred 1.900 let

TEL AVIV - Spomin na junastvo skupine židovskih zelotov, ki so se po padcu Jeruzalema zatekli v trdnjavo nad Mrtvim morjem in tu napravili množični samomor, da jih ne bi zaslužili Rimljani, je v Izraelu znova postal aktualen. Medtem ko so v telavivskem muzeju odprli razstavo o Masadi, se skupina jemenskih Židov sklicuje na dogodke izpred 1.900 let, da bi upravičila svoj upor.

Masada je osamljena skalnata vzpetina nad obalami Mrtvega morja, kjer je od 40. do 4. leta pred našim štejem kralj Herod dal zgraditi vrsto utrjenih poslopij, s katerimi je želel varno težko dostopni greben, postal povsem nedostopen. Sem se je leta 70 po našem šteju, potem ko so Rimljani zavzeli Jeruzalem in požgali tempelj, zateklo kakih tisoč upornih zelotov, ki so bili trdno odločeni do zadnjega braniti samostojnost svoje države in svojo versko tradicijo. Deset tisoč vojakov desete legije pod poveljstvom Flavija Silve je upornike oblegalo tri leta in se utaborilo ob vznožju hriba v osmih taborih, ostanki katerih so se ohranili do

danes.

Na razstavi v Tel Avivu si je mogoče ogledati predmete, ki pričajo o vsakdanjem življenju v oblegani trdnjavi in v rimskih taborih: glinaste posode za hrano, denar, železne pušice in podobno. Ljudje s posebnim zanimanjem prebirajo besede, s katerimi je aprila leta 73 po našem šteju vodja zelotov preprical vse svoje ljudi (vključno z ženami in otroki), da so napravili samomor, zato da ne bi padli v roke Rimljanov, ki jim je uspelo doseči obzidje trdnjave in so bili na tem, da vdrejo vanjo. Trdnjava je nato ostala cela stoletja zapuščena sredi pušcave. Sele v letih 1963-64 so jo raziskali in ovrednotili izraelski znanstveniki.

Danes se na dogodke v Masadi sklicuje skupina 30 jemenskih Židov, ki se, zaprti v nekih telavivskih hiši, nočejo predati policiji, dokler oblasti ne bodo odkrile, kaj se je pripetilo jemenskim Židom, ki so se v 50. letih odselili v Izrael in tu izginili. Glasnik skupine je dejal: »Pocutimo se kot v Masadi.«

AVSTRIJA - EU / PROMET

Pogajalci so pozabili na tranzit iz Slovenije

Zahteva po korekturi

DUNAJ/BRUSELJ - Sekcijski vodja v prometnem ministrstvu Günther Hanreich pri pogajalskem sporazumu med Avstrijo in Evropsko unijo (EU) vidi se dve točki, ki zahtevata korekture in ki zadevata tako Slovenijo kot Svico.

Gre za sporazume o tranzitnem prometu, o katerih avstrijski kritiki načrtovanega vstopa v EU menijo, da jim je pogajalska ekipa dunajske zvezne vlade v Bruslju vse prelahko nasedla in prepoceni prodala avstrijske interese. Vendar tokrat niso (za mnoge strokovnjake) dvomljivi rezultati bili povod za Hanreichove napovedi

o potrebnih korekturah ureditve tranzitnega prometa v okviru EU, pač pa pogodba o prometu med EU in Slovenijo, ki slovenskim tovarnjakom omogoča neovirano vožnjo po vsem ozemlju unije, torej kmalu - v primeru pristopa - tudi po avstrijskem ozemlju.

Avstrijci da s tem v zvezi pričakujejo nekontrolirano narascanje tranzitnega prometa s Slovenije, pravi dunajski uradnik, zato naj bi bilo potrebno ohraniti trenutni avstrijsko-slovenski bilateralni sporazum o tranzitnih kontingentih.

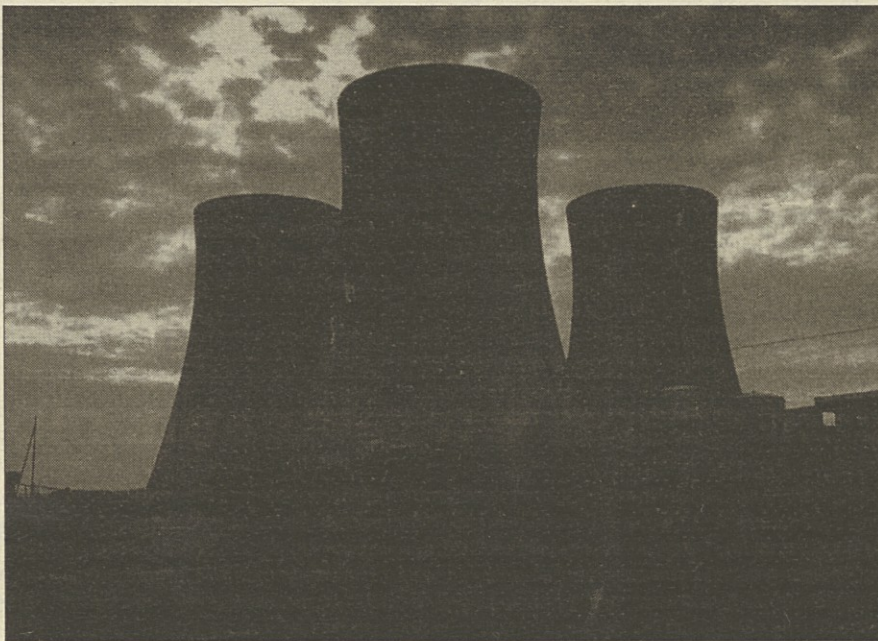
Prav tako mora Avstrija prilagoditi bilateralno pogodbo s Svico.

AVSTRIJA / VROČA RAZPRAVA PO IZJAVI STROKOVNJAKA

Grozi s pristopom k EU nevarnost gradnje nukleark?

Vranitzky: zakon o prepovedi koriščenja jedrske energije velja tudi v EU

IVAN LUKAN

Grozi Avstriji s pristopom k Evropski uniji tudi vstop v obdobje jedrskih elektrarn?

jem ministrstvu Cede pa je poudaril, da gre za razlago, ki se je porodila »v slonokoščnem stolpu neke avstrijske univerze« ter poudaril, da trditve ne držijo. Zakon o prepovedi koriščenja jedrske energije v Avstrije da velja tudi po pristopu Avstrije k EU je dejal visoki uradnik v zunanjem ministrstvu in se dodal, da se bi v obratnem slučaju dal »zažgati v nuklearki«.

Od Geistlingerjevih tez sta se medtem distancirala tudi njegov neposredni predstojnik profesor Karl ter salzburski univerzitetni profesor Schreuer. Prvi je dejal, da gre za »očitno manipulativno mnenje posameznika«, drugi pa je poudaril, da Avstrija iz pogodbe Evratom ni prevzela nikakršno obvezo, da bi mo-

rala dovoliti gradnjo jedrskih elektrarn na svojem teritoriju.

Razprava o pristopu k EU je postala vroča tudi na drugih tematskih področjih. Tako so zeleni aktualizirali vprašanje, kdo bo plačeval visoke stroške, ki so povezani z vstopom v unijo. Zeleni so s tem v zvezi citirali studijo, po kateri bo pristop k EU obremenil državno blagajno do leta 2000 z dodatnimi 160 milijardi silingov, pri čemer pa da je odprto, kdo bo te obremenitve dejansko moral plačevati.

Zvezni kancler Vranitzky je Avstrijem s tem v zvezi zagotovil, da ne bo prišlo do povišanja davkov za kritje deficita v državnem proračunu, finančni minister Lacina pa sploh zanikal serioz-

nost takih podatkov.

V kampanjo se je - tik pred odhodom na uradni obisk v Slovenijo - vključil celo sam zvezni predsednik Thomas Klestil. Na prireditvi Avstrijske zveze industrijalcev je poudaril, da je bodoci položaj Avstrije v Evropi v veliki meri odvisen od članstva v uniji. Opozoril je, da pristop k EU ni nujno potreben samo iz gospodarskega, temveč tudi iz političnega in varnostnega vidika.

Zelo jasno za vključitev Avstrije v Evropsko unijo se je na isti prireditvi izrekel tudi avstrijski kardinal Franz König. Ugledni cerkveni dostojanstvenik je med drugim dejal, da »Avstrijem nihče ne more vzeti samostojnosti njihove kulture«, glede varnosti v Evropi

pa je dejal, da je večja Evropa hkrati tudi večji varnostni faktor.

In kaj je z nasprotniki EU? Sef avstrijskih svobodnjakov Jörg Haider je svojo kampanjo proti EU medtem preusmeril v oster volilni boj proti vladni koaliciji socialdemokratov in ljudske stranke. Na včerajšnji tiskovni konferenci je dejal, da vlada »z njeno nemumno propagando ustrahovanja ljudi« samo pospešuje negativno vzdušje prebivalstva napram EU. Kot alternativo je Avstrijem ponudil izstop iz Evropskega gospodarskega prostora (EWR) in predlagal, naj Avstrija skupno s Svico - ustanovi »Zvezo alpskih držav«.

Zeleni spet hočejo z vsebinskimi izjavami prepričati prebivalstvo, da pristop ni tako nujen kot to propagira vlada. Predsednica poslanskega kluba zelenih v avstrijskem parlamentu Madeleine Petrovič je v Celovcu dejala, da pričakuje »tesno odločitev« ter - kot Haider - menila, da je vlada »s svojo čisto propagando« na najboljši poti, da odločilno prispeva k negativni odločitvi avstrijskih volilcev na referendumu 12. junija. Temu je dodala, da si ne želi negativno protestno odločitev proti vladni politiki (kot hoče to Haider), temveč »strateski ne«, ki bi Avstrijo in EU prisilil k ponovnim pogajanjem. Avstrija bi na ta način dobila novo priložnost, da v večji meri uveljavi svoj interes kot politični, gospodarski in tudi kulturni dejavnik sredi Evrope, je zaključila Petrovičeva.

NOVICE

Protest proti novi avtocesti

ST.PANKRAZ - Okoli 70 demonstrantov je za nekaj ur zasedlo gradbišče pyrnске avtoceste pri St. Pankrazu v Gornji Avstriji. Nova avtocesta naj bi postala ena izmed naslednjih zil tranzitnega prometa v Avstriji. Predstavniki in aktivisti regionalnih nasprotnikov avtoceste in ekoloških organizacij (med drugim Global 2000 in Greenpeace) so zaustavili gradbena dela ter s tem protestirali proti projektu, ki po njihovem mnenju ni v skladu z načeli varstva okolja, vrhu tega pa naj bi ga odgovorni politiki in gradbeni konzorciji pospeševali ne glede na prometne kriterije in danes zakonske predpise. Zato nasprotniki avtoceste projekta zahtevajo ukinitve gradnje in novo javno razpravo o projektu.

Okvara v transformatorju povzročila prometni kaos

DUNAJ - Okvara v transformatorju in s tem povezan popoln izpad električnega toka v nekaterih dunajskih okrajih je včeraj zjutraj na Dunaju povzročil pravi prometni kaos. Semaforji niso delali, tramvaji so obstali, in tudi v gospodinjstvih je zmanjkalo toka. Stokovnjaki so okvaro čez pol ure spet popravili.

KOROŠKA / SLOVESNA OTVORITEV V ŽELEZNI KAPLI

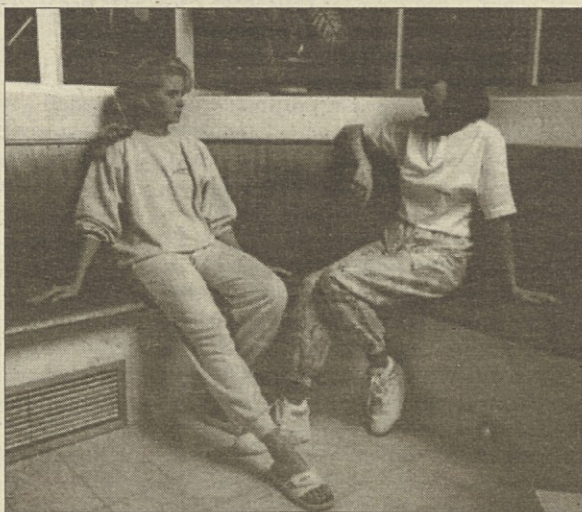
Novo zdravilišče kot močan gospodarski adut doline Bele

Investicija za 40 milijonov šilingov - Kancler prišel na otvoritev

CELOVEC - Odgovornim v dvojezični občini Zelezna Kapla-Bela na Spodnjem Koroškem je v samo nekaj letih uspel prehod od industrijske (tovarna celuloze »Obir« je bila ukinjena leta 1988 - op. ured.) na turistično obcino.

Po otvoritvi obirskih jam, ki privabijo letno okoli 70.000 obiskovalcev, so konec preteklega tedna slavnostno oprli se novo zdravilišče, močan gospodarski adut občine. Investicija je znašala nad 40 milijonov šilingov, z nje no uresničitvijo pa hočejo posebej pospešiti zdravstveni turizem na Koroškem.

Zelezna Kapla oz. dolina reke Bele imata tradicijo kot zdravilišče že od leta 1820 naprej, toda

Novo zdravilišče v Železni je sodobno opremljeno.

sele pred 18 leti so pričeli tudi komercialno izkoriščati zdravilne vrelce.

Ob otvoritvi novega zdravilišnega centra se je zbrala vsa koroška po-

litična prominenca, navzoc pa je bil celo zvezni kancler Franz Vranitzky. Zupan Dieter Haller je med gosti lahko pozdravil tudi zupana sloven-

skega partnerskega mesta Kranj Vitomira Grosa ter tudi najuspešnejšega avstrijskega nogometnega trenerja Ota Bariča, ki se je pred 60 leti - kot sin hrvaške begunske družine - rodil v Zelezni Kapli in tu preživel svoja otroška leta.

Kapelski zupan in designirani deželni svetnik je v svojem govoru poudaril, da je bil projekt sfinsiran s sredstvi ocine in dežele, visoke investicije pa da se bodo obrestovale ne samo v zdravilišču samem, temveč tudi na drugih področjih in tako prispevali k pozitivni razvoja v celi dolini Bele. Zdravilišče nudi trenutno 50 delovnih mest, pozneje pa naj bi stevalo naraslo na 60 delavcev. **Ivan Lukan**

NEMČIJA / PROTESTI

Žvižgi in gnila jajca kot »pozdrav« Haiderju

Šef FPÖ v Nemčiji nezaželen

BONN - Z žvižgi in gnili jajci je v nemški vladni prestolnici nad 400 demonstrantov »pozdravilo« sefa avstrijskih svobodnjakov Jörga Haiderja (slika zgoraj). Le-ta je kot volilni nastopil na

zborovanju »Zveze svobodnih občanov«. Demonstranti so med drugim razobesili tudi transparente z gesli kot »Nazi, go home!«, »Rjavo je out« ali »En Avstrijec (Hitler - op. ured.) je dovolj!«

AVSTRIJA

Al kritizira ravnanje avstrijske policije

DUNAJ - Mednarodna organizacija za varstvo človekovih pravic Amnesty international (AI) je hudo obtožila avstrijsko policijo, da le-ta na »grozovit, nečloveški in ponižajoči način« ravna s tujci, predvsem z osebami, ki so zaprosili za azil v Avstriji.

Amnesty international navaja (in tudi dokumentira) pet konkretnih primerov grdega ravnanja s tujci (konkretno v odgovorskem priporu), psovanja pri aretaciji in zasilovanju, itd.

Notranji minister Franz Löschner je očitke AI zavnil in poudaril, da gre za slučaje, ki so deloma že razčiščeni pred sodišči oz. za slučaje, ki so se zgodili že pred nekaj leti.

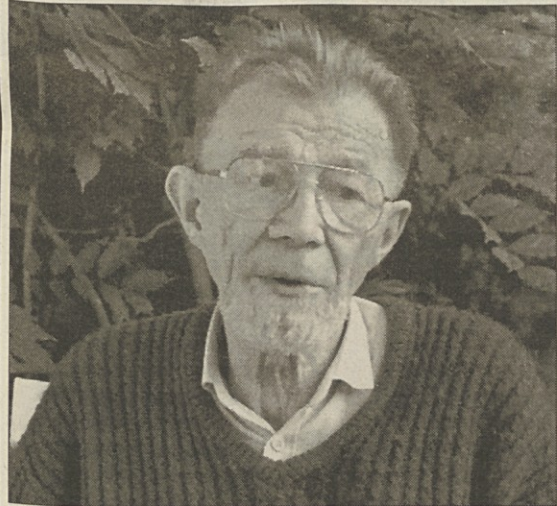
VPRAŠANJA ZA MILOŠA JAKOPCA

Kritičnost do svojega dela

V teh dneh je pri Dolenjski založbi iz Novega mesta kot deveto delo v Seidlovi zbirki izšla knjiga Miloša Jakopca »Casnikarstvo na Dolenjskem 1848-1941«. Miloš Jakopca je upokojeni casnikar, ki je v tem poklicu deloval četrto stoletje. V letih od 1958 do 1971 je bil casnikar pri Dolenjskem listu, bil je dopisnik Dela in drugih listov, RTV Ljubljana za Dolenjsko, kot urednik pa je delal pri več glasilih delovnih organizacij. Kot pravi sam, je bil znan kot zelo ostro novinarsko pero, ki se je loteval mnogih zgodb in tudi neprijetnih zadev. Profesor dr. Slavko Splichal je v svoji recenziji za Casnikarstvo na Dolenjskem dejal, da Jakopcevo delo predstavlja doslej najbolj izčrpno in praktično tudi edino sistematično zgozdovinsko dokumentacijo dolenjske casopisne periodike.

Ali je to vaše prvo raziskovalno delo in kaj vas je vspodbudilo k temu obseznemu delu?

Za raziskovalno dejavnost sem se ogrel že veliko pred tem, ko sem pripravil nekaj priloznostnih brošur - do sedaj približno 50 strani - kot recimo ob stoletnici konjskih dirk v Sentjerneju, pa nekaj brošur pri sindikatih. Ko sem začel s tem delom, sem prvotno imel namen izdati le krajsi pregled casnikarske dejavnosti v Novem mestu do leta 1941, ko pa sem ugotovil, da je kar deset casnikov in en casopis izhajalo v drugih krajih po Dolenjski, sem se že med zacetim delom odločil, da bom zajel vso Dolenjsko. Prav tako sem želel pomagati dolenjskim študentom, ki so, videl sem jih na lastne oči, nemalokrat zaman iskali po kartotekah Studijske knjižnice v Novem mestu. Za casnikarstvo pa sem se odločil zato, ker sem dolgo časa sam v njem poklicno deloval in ker na Dolenjskem kot edini pokrajini v Sloveniji se nismo imeli strnjene pregleda preteklosti.

Knjiga je zelo obsejna. Kako ste jo vsebinsko razdelili?

Razdeljena je v sedem glavnih sklopov, tri glavna poglavja pa nosijo naslove Novo mesto, Kočevje in Krško. Ta poglavja so imena mest, v katerih so bile tiskarne in v katerih so vse te casnike tiskali. Casniki in casopisi so v teh poglavjih razvrščeni kronološko, poleg tega sem hotel v uvodih v poglavja zajeti tista posebna dogajanja in dejstva, ki so kakorkoli vplivala na njihovo izhajanje. Na koncu so preglednice in kolikor sem uspel dobiti podatkov, življenjepisi urednikov.

Koliko časa je trajala raziskava?

Raziskava je z vzporednim nastajanjem besedila potekala skoraj štiri leta, od januarja 1988. leta do avgusta 1991. leta, ko sem predal tipkopis. V dopoldanskem času sem brskal po arhivih in zbiral gradiva, v večernem času od 19. ure do uro čez polnoč sem pisal rokopise. Nato sem vse pretipkaval na stroj, brez uporabe danes nepogrešljivega računalnika. Edino tehnično pomagalo mi je bil mali kalkulator za seštevane vesti in poročil iz casnikov. Ob teh raziskavah sem se sam iz slovarjev naučil nemščine in brati gotoko pisvo, saj so bili vsi arhivski rokopisi iz obdobja do leta 1918 napisani v nemščini in rokopisni gotiki. Marsikdaj ni bilo več videti poti naprej, pa se je kot po čudežu vselej našla brv za prehod.

Ste bili deležni kaksne finančne pomoči?

Razen strokovnega sodelovanja v arhivskih ustanovah, za kar se vsem najlepše zahvaljujem, nisem bil deležen nobene družbene pomoči. Gmotno so mi pomagali le Krka, socialistična stranka iz Novega mesta in novomeski Izvršni svet. Knjiga se je leta 1991 potegovala za republiško subvencijo, pa je ni dobila. Štiri leta sem trdo delal, bil zaprt vase in posvečen samo tej knjigi, tako da me je iskanje denarja zelo potrla. Tople, vspodbudne in pohvalne besede recenzorke dr. Smilje Amon so me držale pokonci.

Kako to, da je tipkopis tri leta ležal v zalozbi?

Zaradi pomanjkanja denarja. V veliki meri je izid omogočil moj nekdanji kolektiv Dolenjskega lista, ki je sponzorsko prevzel izdelavo računalniškega stavka in notranji prelom. S tem je pokrtil doberšen del tiskarskih stroškov, poleg tega pa je oskrbel še eno lekturo besedila.

Kaj bi rekli za konec?

Zdaj, ko je knjiga ugledala beli dan, mi je v uteho dejstvo, da je tudi Dolenjska kot zadnja sirsa regija v Sloveniji dobila vsaj temelj za pregled svoje casnikarske ustvarjalnosti. Življenske izkušnje me silijo v kritičnost do lastnega dela in v skromnost, zato se zavedam, da je to, kar vsebuje knjiga, samo prvi nepopolni poizkus.

Tekst in foto: Joze Zura

OBISK AVSTRIJSKEGA PREDSEDNIKA KLESTILA V SLOVENIJI

Manjšine so bogastvo, zato jih je treba upoštevati

Z gostiteljem Kučanom o avstrijski državni pogodbi in členu 7

LJUBLJANA - Odnose med Slovenijo in Avstrijo se najbolj zrcali misel Hermana Rigelnika, predsednika državnega zbora, ki je dejal, da je Avstrija Sloveniji pomagala takrat, ko je bilo to najbolj potrebno. »Avstrija je odprla vrata, da smo se vrnili tja, kamor smo vedno spadali, v srednjo Evropo,« je dejal Rigelnik. Thomas Klestil je v svojem nagovoru poslancem čestital k »presenetljivemu napredku«, ki ga je dosegla Slovenija, in poudaril, da je očitno na poti v prihodnost.

Dotaknil se je tudi vprašanja manjšin, ki je morda edino resnejše v odnosih med državama. Manjšine so zame bogastvo in ne breme, je dejal Klestil, zato jih je treba nogovati in podpirati. »Kar lahko k temu doprinesem kot predsednik, bom rad storil.« O avstrijski državni pogodbi in sedmem členu, ki zagotavlja pravice manjšinam, sta govorila tudi z gostiteljem Milanom Kučanom.

Premieru Janezu Drnovsku je Klestil izročil memorandum, v katerem so navedeni konkretni projekti za skupno sodelovanje. Gre za železnice, pristaniške naprave in hidroelektrarne. Gre za projekte, ki so pomembni ne le za Slovenijo in Avstrijo, ampak tudi za širši evropski prostor. In to je pot, po kateri naj bi sli skupaj naprej, je dejal avstrijski predsednik Klestil.

Osrednji del pogovorov s slovenskimi državniki pa je bila vključitev Avstrije v Evropsko unijo, seveda če

se bodo Avstrijci na referendumu 12. junija tako odločili. Klestil je dejal, da se Avstrija zaveda velike odgovornosti ne le zase,

ampak tudi za druge države. »Avstrija se pojmuje kot nekakšen priklop, ki bo storil vse, da bi vam pomagal pri vključevanju v Evropsko unijo,« je dejal Klestil.

Popoldne sta oba predsednika slovesno odprla hišo koroskih Slovencev v Avstriji, blagoslovila pa sta jo nadškof dr. Alojzij Suštar in škof dr. Egon Kapellari. Gre za poslopje na Po-

ljanski cesti v Ljubljani, v katerem bodo predstavništva pomembnih zamejskih organizacij, kot je Mohorjeva družba iz Celovca in druge.

Danes si bo avstrijski predsednik ogledal koprsko luko in Piran, kjer bo gost mestne skupščine, ob koncu dvodnevne obiske v Sloveniji pa bo imel tudi tiskovno konferenco.

Bostjan Lajovic

Avstrijski predsednik Thomas Klestil ob srečanju s premierom Drnovškom (Foto: B. P.)

Konferenca evropskih obmejnih regij

LJUBLJANA - V Državnem zboru so včeraj ustanovili Slovenski odbor za pripravo 6. konference evropskih obmejnih regij, ki bo potekala od 13. do 15. oktobra v Sloveniji, so sporočili iz DZ. Gre za največji tovrstni dogodek v Sloveniji, sodeč po številu uglednih strokovnjakov ter političnih predstavnikov držav članic Sveta Evrope, ki so na konferenco povabljeni. Konferenca bo v prvih dveh dneh v okviru plenarnih zasedanj in okroglih miz v Ljubljani obravnavala številne vidike obmejnega regijskega sodelovanja, tretji dan pa bodo gostje obiskali Gorisko, kjer je med drugim predvideno tudi srečanje s predstavniki italijanskega občinskega in regijskega političnega in gospodarskega življenja. (STA)

Specializirani seminar za državne uslužbence

LJUBLJANA - Od ponedeljka, 6. junija, do petka, 10. junija, bo v konferenčni dvorani hotela Austrotel v Ljubljani potekal seminar, ki bo namenjen uslužbencem slovenske državne uprave in drugim slovenskim strokovnjakom s tega področja, so sporočili iz centra za mednarodno sodelovanje in razvoj (CMSR). S pomočjo teh seminarjev naj bi Slovenija spoznala stopnjo svojega dosedanjega poznavanja delovanja Evropske unije, se s tem sodelovanjem se podrobneje seznanil ter s tem dokončno identificiral optimalni način svojega približevanja EU. Seminar bosta odprala odpravnik poslov misije EU v Ljubljani Pierre Andre Borgoltz in državni sekretar v ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj Davor Valentincic. (STA)

Zapora prehoda Škofije?

LJUBLJANA - Slovenski cestni prevozniki-podjetniki opozarjajo, da bi nameravana sprememba na mejnem prehodu Škofije, kjer naj bi s 13. junijem prepovedali prevoz vseh tovornih vozil s skupno težo nad pet ton, lahko imela dolgoročne posledice ne samo za slovenske in italijanske prevoznike, temveč za celotno gospodarstvo, Slovenski prevozniki opozarjajo ministrstvo za promet in zveze, da tako drastičnega ukrepa ne sprejemajo, se posebej pa ne zato, ker menijo, da slovenska in italijanska stran nista poskusili najti sprejemljive rešitve. Prevozniki so prepričani, da bi s širšo akcijo, v kateri bi morali sodelovati poleg obeh prometnih ministrstev in lokalnih oblasti tudi predstavniki slovenskih in italijanskih cestnih prevoznikov, našli ustrezno rešitev. (STA)

Komorniki počastili italijanski državni praznik

LJUBLJANA - Državni praznik italijanske republike je italijansko veleposlanstvo v Ljubljani tokrat počastilo na posebno slovesen način - s koncertom elitne skupine Komorniki svete Cecilije iz Rima. Veleposlanik Luigi Solari je pozdravil goste, zlasti pomembne predstavnike javnega življenja Slovenije in sosednje dežele Furlanije-Juljske krajine. Namen večera je bil poudariti sožitje Italijanov in Slovencev, odlična glasba, razumljiva vsem, pa je bila kot nalašč za tako praznovanje. Solari je

govoril tudi o osnovnih načelih svobode, demokracije in sožitja, ki so tudi danes temelj italijanske države.

Godalni ansambel sv. Cecilije sestavljajo glasbeni učitelji simfonice orkestra sv. Cecilije iz Rima. Umetniški vodja in prva violina ansambla je Giuseppe Prencipe. Na včerajšnjem koncertu so z nekaj skladbami prikazali razvoj italijanske instrumentalne glasbe od Vivaldijevega baročnega sijaja do tartinijevske spevnosti in Bocchelijske klasične elegancije. (B. S.)

Kitajski zunanji minister o embargu

PEKING - »Slovenija je neodvisna in suverena država, ki izvaja miroljubno zunanjo politiko. Vprašanje odprave embarga je vprašanje pravičnosti. S strani Kitajske ne bo težav. Vemo, da se embargo ne nanaša samo na orožje, temveč ima negativne posledice tudi na nekaterih področjih gospodarstva,« je dejal kitajski zunanji minister Quian Quichen. Po včerajšnjih pogovorih sta vodji slovenske in kitajske diplomacije v izjavah za javnost poudarili pomen pogovorov. »Odnosi med Slovenijo in Kitajsko imajo na vseh področjih velike možnosti razvoja,« je dejal kitajski zunanji minister in spomnil, da je imela Slovenija več kot enotretjinski delež v trgovinski menjavi nekdanje Jugoslavije s Kitajsko. Slovenski zunanji minister Lojze Peterle je ocenil, da ima prvi slovenski obisk na visoki ravni izrazit gospodarski poudarek, toda ob tem je posebej poudaril dejstvo, ki je za Slovenijo posebnega pomena, namreč da kitajska vlada razume slovenska prizadevanja za odpravo embarga na dobavo orožja in da je ta ukrep v sedanjem času nepravilen do Slovenije. (STA)

Stavka v Tamu

MARIBOR - Po mesecu dni so v mariborskem Tamu spet začeli stavkati. Zavoljo znanih likvidnostnih težav stavka ni bila nikakršno presenečenje. Zanj so se je odločila dobra polovica od okoli štiri tisoč zaposlenih. Do včeraj namreč zaposleni v starih Tamovih družbah niso prejeli še niti akontacij aprilskih plač. Malo pred 14. uro so zaposleni v dveh družbah (Metalurgija in Gospodarska vozila) prejeli obljubljeni plačilo, v drugih dveh družbah (Inženiring in Tehnoloska oprema) pa naj bi ga danes. Toda tudi če danes ne bo nihče več stavkal, je vprašanje, kaj bo prihodnji mesec.

Maksimiljan Senica, direktor Tamovega krovnega podjetja, nam je včeraj povedal, da Tam ne bo mogel več v nedogled placevati tako visokih dividend kreditorjem. Trudili so se, da bi ostalo čim več delovnih mest. Za leto imajo za tri sto milijonov nemških mark naročil, za prihodnje leto za stiri sto milijonov, vendar jih ne morejo realizirati ob sedanji ceni kapitala, ki ni konkurenčna evropskim. Banke pa se po menju Maksimiljana Senice po drugi strani hvalijo z velikimi dividendami, ki pa jih ne ustvarjajo na zunanem trziscu. (J. S.)

Wendt pri Kračunu

LJUBLJANA - Minister za ekonomske odnose in razvoj Davrin Kračun je včeraj sprejel na delovni pogovor ameriškega veleposlanika Allana Wendta. Veleposlanik Wendt in minister Kračun sta se pogovarjala o sodelovanju med Slovenijo in Centrom OECD za sodelovanje z evropskimi gospodarstvi na prehodu. Slovenija želi čim hitreje formalno urediti sodelovanje z OECD in se vključiti v dejavnost iz splošnega programa tega centra OECD. (C. R.)

Lestvica najbolje prodajanih leposlovnih knjig v maju

V maju se je prodaja knjig (po besedah nekaterih prodajalcev v slovenskih knjigarnah) zastrušujoče zmanjšala. V ljubljanski knjigarni na Nazorjevi ulici so prodali največ izvodov knjige, v kateri Tomo Križnar piše o svojih popotovanjih po daljnjih krajih. V Mariboru se je večina odločila za pravkar izdano delo gospe, ki piše tržno zelo uspešne ljubezenske zgodbe - Karoline Kolmanic in njeno delo Pozno poletje. V Kopru je na prvem mestu še vedno avstrijski pisatelj Thomas Bernhard z delom Izbris, v katerem, kot običajno, kritizira svoje rojake, v ljubljanski Karantaniji pa, kot je že znano, prodajo največ knjig, ki so izšle že pred časom in se ponasajo z nekoliko nizjo prodajno ceno.

Knjigarna Mladinske knjige, Nazorjeva 1, Ljubljana

1. Tomo Križnar: Samotne sledi, samozalozba, 1993
2. John Grisham: Pelikanovo poročilo, DZS, 1994
3. Barbara Victor: Brez bolečine, Mladinska knjiga, 1994
4. Evgen Juric: Dame brez pižame, samozalozba, 1994
5. Marija Vogrič: Vojna iz ljubezni, samozalozba, 1993

Knjigarna zalozbe Obzorja, Gosposka 24, Maribor

1. Karolina Kolmanic: Pozno poletje, Pomurska zalozba, 1994
2. John Grisham: Pelikanovo poročilo, DZS, 1994
3. Zdenko Kodric: Blaženi Franc Rihtaric, Obzorja, 1994
4. Marija Vogrič: Vojna iz ljubezni, samozalozba, 1993
5. Kurt Vonnegut: Hokus pokus, Mladinska knjiga, 1994

Dom knjige, Pristaniska 5, Koper

1. Thomas Bernhard: Izbris, Obzorja, 1994
2. Andrej Medved: Videnja, Mladinska knjiga, 1994
3. Bret Easton Ellis: Ameriški psiho, Cankarjeva zalozba, 1994
4. Franjo Francic: Male vojne, Pomurska zalozba, 1994
5. Thomas Bernhard: Secnja, Cankarjeva zalozba, 1993

Knjigarna Karantanija, Stari trg 21, Ljubljana

1. Antologija ameriške poezije 20. stoletja, Cankarjeva zalozba, 1990
2. Antologija ruske poezije 20. stoletja, Cankarjeva zalozba, 1990
3. Charles Bukowski: Faktotum, Karantanija, 1993
4. Mart Lenardic: Se vecji Gatsby, Wieser, 1994
5. William S. Burroughs: Dzanki, samozalozba T. Skrjanec, 1992

(V.S.)

GLASBA / POMAGAJMO TALENTOM

Cvet mladih glasbenikov na gala večeru

V veliki dvorani CD bo 8. junija koncert z neposrednim TV prenosom

LJUBLJANA- Cankarjev dom bo 8. junija prizorisce gala koncerta »Pomagajmo mladim talentom«, ki je koprodukcijski projekt Televizije Slovenija, Slovenske filharmonije, Gallusovega sklada in Cankarjevega doma.

Organizatorji so akcijo predstavili na včerajšnji tiskovni konferenci. Njen namen je promocija in nudenje materialne pomoči nadarjenim posameznikom, ki se ukvarjajo s klasično glasbo. Pobuda umetniskega programa TV Slovenija je se posebej dobrodošla zaradi zapostavljenosti glasbenikov pri nas. Slovenska filharmonija bo brezplačno spremljala soliste, televizija bo krila stroške direktnega prenosa, Cankarjev dom ne bo zaračunal najemnine za TV prenos, Gallusov sklad pa zbira denar sponzorjev in donatorjev za denarne nagrade izbranim mladim talentom, ki so svojo perspektivnost dokazali z nagradami, ki so jih prejeli na mednarodnih tekmovanjih. Sredstva bodo dobili: pianistka Adrijana Magdovski, violinistka Anja Bukovec, organist Klemen Karlin in Eva Recnik. Največji podvig bo nakup harfe za nadarjeno harfistko Mojco Zlobko, ki stane 65.000 DEM, zbrali pa jih bodo s pomočjo sponzorjev. Organizatorji so sicer zeleti, da bi bil koncert v celoti dobrodelen, vendar se Cankarjev dom ne želi odpovedati denarju od prodanih vstopnic, ki bodo po 800 tolarjev. Obljubljajo atraktiven program, v katerem bo izstopal Ravelov Bolero, tokrat prvič izveden s solisti ljubljanskega baletnega ansambla. (K.H.)

nar sponzorjev in donatorjev za denarne nagrade izbranim mladim talentom, ki so svojo perspektivnost dokazali z nagradami, ki so jih prejeli na mednarodnih tekmovanjih. Sredstva bodo dobili: pianistka Adrijana Magdovski, violinistka Anja Bukovec, organist Klemen Karlin in Eva Recnik. Največji podvig bo nakup harfe za nadarjeno harfistko Mojco Zlobko, ki stane 65.000 DEM, zbrali pa jih bodo s pomočjo sponzorjev. Organizatorji so sicer zeleti, da bi bil koncert v celoti dobrodelen, vendar se Cankarjev dom ne želi odpovedati denarju od prodanih vstopnic, ki bodo po 800 tolarjev. Obljubljajo atraktiven program, v katerem bo izstopal Ravelov Bolero, tokrat prvič izveden s solisti ljubljanskega baletnega ansambla. (K.H.)

Meščani čevlje na ogled postavijo

NÜRNBERG - Ob 500. obletnici renesančnega pesnika Hansa Sachsa (1494 - 1576) je bila v soboto v Nürnbergu v Nemčiji odprta razstava Hans Sachs im Dürerhaus. Do 28. avgusta bo mogoče v hiši slikarja Albrechta Dürerja (1471 - 1528) videti ne le slike čevljarja in pesnika, temveč tudi čevlje znanih in neznanih meščanov Nürnberga iz današnjih dni. Izučeni čevljar Hans Sachs je ustvaril nad 4.000 pesmi duhovnega in posvetnega značaja, poleg tega pa se 885 pustnih iger in nad 100 komedij in tragedij. dpa

Še več Dalija

FIGUERAS - V Dalijevem muzeju v Figuerasu (severovzhodna Sanja) bo v prihodnje razstavljeno dodatnih 90 slik nadrealističnega španskega slikarja. Tako kot je muzej napovedal v torek, bo španski kraljevi par svečano odprl dve na novo urejeni dvorani. Razstavljena bodo pred kratkim kupljena dela ustanove Gala Dali in dela, ki jih je Dali ustvaril kot scenski slikar in ilustrator. Kot posebna zanimivost bo razstavljena 20 kvadratnih metrov velika slika Apoteoza dolarja. Oljno sliko je leta 1991 za 200 milijonov pezet odkupila ustanova Gala Dali od umetnikovega privatnega sekretarja Johna Petra Moora. K razstavljenim slikam umetnika, ki je umrl 23. januarja leta 1989, star 84 let, stejejo mnoga dela iz 40. let. dpa

VABILO NA RAZSTAVE

Vladimir Makuc: Osat v pokrajini, 1994, grafika

Vladimir Makuc

Galerija Meduza, Koper, Cevljarska 34. Na ogled je 18 grafik, risb, slik in skulptur, nastalih med letoma 1988 in 1994. Postavitev: Andrej Medved, tekst zlozenke (50 tolarjev): Nives Marvin. Otvoritev nocoj ob 19. uri, odprto do 30. junija (od torška do sobote med 10. in 12. uro in 17. in 19. uro, nedelja med 10. in 12. uro). Prost vstop. Slikar in grafik Vladimir Makuc je na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost pri prof. Zoranu Didku diplomiral leta 1954, nakar se je izpopolnjeval se na restavratorski specialki pri prof. Mirku Subicu in v Parizu pri Johnnyu Friedlanderju. Samostojno razstavlja od leta 1962; za svoje ustvarjanje je prejel številne nagrade: »Slikam predvsem mediteransko pokrajino, vendar dela niso narejena v naravi. Gre za interpretacije, ki se nanasajo na vidni svet. Delam v svetlih barvah kamna in peska.« (V. U.)

Petra Varl Simončič

Na ogled je 19 slik in slikovnih objektov, nastalih letos; spremlja jih fotografska in video dokumentacija performancea Nos ob nos. Postavitev: avtorica. Odprto do 24. junija (od ponedeljka do petka med 10. in 18. uro). Prost vstop. Slikarka Petra Varl Simončič je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri prof. Metki Krasovec diplomirala leta 1989, nakar je pri isti mentorici vpisala se slikarsko specialko. Samostojno razstavlja od leta 1988, prejela je tudi nekaj nagrad: »Dela se navezujejo na akcijo Nos ob nos, ki se je zgodila na prostem na Metelkovi. Razstavljena pa so tudi dela, ki so avtoportretnega značaja - na njih sem bodisi sama ali pa družina, prijateljica. Uporabljam mesano tehniko, osnova pa so fotokopije, ki mi jih je omogočil Biring, če smem, pa bi se zahvalila se studiu Alfa in tapetnistvu Kopač.« (V. U.)

P. V. Simončič: Avtoportret v kopalkah, 1984, meš. tehnika

Božidar Jakac

Bezigradska galerija. Ljubljana, Dunajska 31. Na ogled je 52 del, nastalih med letoma 1918 in 1965. Postavitev: Miloš Basin, tekst kataloga (250 tolarjev): dr. Milček Komelj. Otvoritev nocoj ob 19. uri, odprto do 3. julija (od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro in 16. in 19. uro, sobota med 10. in 13. uro). Prost vstop.

V Bezigrasjski galeriji so pripravili obsežno razstavo doslej se neznanih risb znamenitega slovenskega slikarja in grafika Božidarja Jakca (1899 - 1989). Razstavljena dela izhajajo večinoma iz casa pred drugo svetovno vojno in poleg domačih motivov prinašajo se risarska beleženja mestnih vedut in mestnega utripa v številnih krajih, kamor je Jakca zaneslo studij-

ske izpopolnjevanje. Najštevilnejši med njimi so motivi iz Pariza. Jakac je z risanjem pricel kot samouk se pred začetkom formalnega izobraževanja na praski akademiji med letoma 1925 in 1928. Risarska dejavnost mu je, kot je zapisal dr. Komelj, vselej ostala tista osnova, na kateri je gradil tudi svoje grafično in slikarsko ustvarjanje. (V. U.)

Božidar Jakac: Palace de la concorde, 1925, črna kreda na papirju

IZ TUJIH GLEDALIŠČ

Evropa in Latinska Amerika

Srečanja, ki so jih imeli člani IETM-a s predstavniki Red latinoamericana na Festivalu Iberoamericana v Cadizu, so obrodila več dogodkov, na katerih so obravnavali razvoj projektov med Evropo in Latinsko Ameriko. Od 13. do 17. aprila je brazilška mreža Rede Brazil, ki se je zbrala v Salvador da Bahii, odprla vrata vsem zainteresiranim evropskim programskim vodjem. Od 9. do 13. maja je Red latinoamericana, ki se srečuje v Vina del Mar - Cile, sprejela evropske profesionalce. Nacrtovano je, da se bosta ti dve geografski področji podrobneje spoznali na festivalih, in sicer 1994. v Latinski Ameriki in 1995. v Evropi.

Festival BNS v Veliki Britaniji

Barclays New Stages je festival neodvisnega gledališča, ki se je začel v Londonu in Manchesteru 23. aprila in bo trajal do 5. junija. Festival sestavljajo delavnice, pogovori in performanci nove inovativne britanske zive umetnosti in plesnih skupin. Na letošnjem festivalskem programu se predstavljajo Ralf Ralf, The Glee Club, Laurie Booth and Company, Doo Cot, Insomniac Productions, Edward Lam Company, Desperate optimists, New Bred, Rose English, Royal Court Young People's Theatre, Ralf Ralf, Bobby Baker in Sembance.

Svet se vrni

The Turning World je londonski plesni festival, na katerem se predstavljajo ustvarjalci, ki prihajajo iz tujine, pretežno iz evropskih dežel. Nastal je v kooperaciji South Bank Center, Sadler's Wells in The Place Theatre. Od 16. maja do 18. junija nastopajo Compagnia Vicente Saez, Angles Margarit/Mundances iz Spanije, de Jonge/Voortman iz Nizozemske, Compagnie Philippe Saire z Balanescu Quartet in Alias Compagnie iz Svica, Anne Theresa De Keersmaeker/Rosas, Compagnie Nadine Ganase in

Wim Vandekeybus /Ultima Vez iz Belgije, Iztok Kovac/En-Knap iz Slovenije, Lynda Gaudreu/Compagnie de Brune iz Kande, Sasha Waltz/BabY Bomb iz Nemcije, TranzDanz iz Madžarske, Mathilde Monnier/De Hexe iz Francije in London Contemporary Dance Theatre.

Gledališko srečanje

Od 27. aprila do 27. maja je v Duisburgu potekal 18. duišburški Akcent, gledališko srečanje, na katerem so sodelovala naslednja gledališča in predstave: Schauspiel Leipzig je uprizoril delo z naslovom Von Menschen und Haien po predlogi Brechta, Weilla in Jarryja; berlinsko gledališče Volksbühne am Rosa -Luxemburg-Platz je izvedlo dramo Murx! avtorja Christoph Marhalerja; pod okriljem Deutsches Theater iz Berlina je Dieter Mann bral Der eiserne Gustav; predstavljeno je bilo delo Gerharta Hauptmanna, Der Biberpelz; berlinski Maxim Gorki Theater je ponudil predstavo Ghetto po predlogi Joshue Sobola; Staatsschauspiel Dresden je uprizoril zadnjo predstavo tega srečanja, Der Ritter der Tafelrunde Christoph Heina.

Hiša Bernarda Albe

Drama o andaluzijsko-arhaičnem matriarhatu, Hiša Bernarda Albe Federica Garcie Lorce, je v srednjeevropskem prostoru dozvela zensko in mosko gledališko realizacijo. V Düsselдорfer Schauspielhaus so jo v režiji Kazuko Watanabe odigrale same zenske. Španskega okolja in folklore so se lotile s čisto drugačno tradicijo in kulturno govorico - k izvedbi so igralko doprinesle japonsko in turško duhovno osnovo. V Mülheimu, v gledališču Theater und der Ruhr, sta se srečala Müge Gürman iz Turškega državnega gledališča in Roberto Ciulli. Imela sta enak interes, postaviti zensko tragedijo z moskimi igralci. V njuni režiji se je Lorcina ženska igra prelevila v možnost za izživljanje erotičnih moskih fantazij. (S. D.)

POPULARNA GLASBA / DRUGA GODBA '94

Gibanja malo, zato pa so migala ušesa

Guy Klucevsek & Ain' nothin' But A Polka Band,
Križanke, 31. maja

G. Klucevsek poskrbel za zvočno poslastico (Foto: J. S.)

LJUBLJANA - Odlični harmonikar Guy Klucevsek je zelo slikovito opisal polke, ki jih je s svojim »polka bendom« igral v preddverju Križank zadnji dan maja. »Predstavljajte si skupino, ki vadi polke na tovornjaku, ki vozi po zelo luknjasti cesti,« je napovedal eno izmed številnih polk, drugo pa, da »je to tako, kot če bi poslušali ploščo s polkami, ki ste jo pustili na soncu, da se je dobro zvila.«

Slisali smo vse to in se veliko več, vendar prav nič drugega kot polke. Fragmentirane, pospešene, razglašene in vse zelo izvenredne, vendar tudi izredno duhovite. Polke so na Klucevskovo prošnjo napisali različni jazzovski in klasični glasbeniki in improvizatorji, ki so tudi sami znani po vse prej kot »normalni« glasbi, npr. Fred Frith, Elliot Sharp ali Tom Cora. Morda je nastanku zanimivega projekta botrovalo Klucevskovo slovensko poreklo (njegovi stari so prisli v ZDA iz Slovenije), verjetno pa je

svoje prispevalo tudi vedno raziskujoče newyorsk glasbeno okolje. Rezultat je vsekakor presenetljiv, zanimiv in zabaven. Pri tem sploh ne gre za uničevanje ali parodiranje tega glasbenega stila, ki ima pri nas zelo neposredno navezavo na ljudske veselice, ampak za raziskujočo in duhovito nadgradnjo. Ta pri »pravovernih« Kranjcih verjetno ne bi pozela nič razen osuplosti in negodovanja, zato pa so Zornovsko razdrobljene in ponovno sestavljene polke navdušile vse, ki jim raznolikost pomeni izziv in gibalo dobre glasbe. Kljub številnim »polkam« na koncertu gibanja ni bilo veliko, zato pa so toliko bolj »migala« ušesa, za katera je Guy Klucevsek odigral pravo zvočno poslastico letosnje Druge godbe. (D. C.)

Boris Patemu: France Prešeren

Ein slowenischer Dichter 1800 - 1849, prevedel Klaus Detlef Olof, zbirka Geschichte, Kultur und Geiswelt der Slowenen (XXIII. zvezek), Slavica Verlag Kovac, München, 1994.

Veliki poznavalec Prešerna Boris Patemu je za nemške bralce pripravil studijo o slovenskem pesniku, ki je v romantiki zaznamoval ob slovenskem tudi nemški in evropski literarni prostor. Studija se pesnika ne loti zgolj historično in biografsko - psihološko, temveč je avtor v interpretaciji vključil tudi instrumentarij formalistične in strukturalistične sole, semiotiko in teorijo recepcije. Tako je Prešernovo delo v Patemujevi interpretaciji razdeljeno na predromantiko, orfejsko in prometejsko fazo romantike ter postromantično obdobje pred pesnikovo smrtjo leta 1849. Knjiga je dejansko velik prispevek k razumevanju tako Prešerna kakor umestitve slovenske književnosti v evropske literarne tokove prve polovice 19. stoletja. (T. V.)

NA KRATKO

»Znameniti Slovenec« navdušil Slovence v Švici

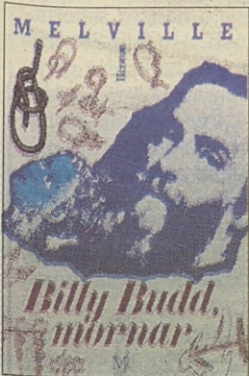
WINTHERTHUR - V dvorani hotela Römertor je pretekli petek Tone Gogala navdušil v delu Matjeza Kmecla Andrej Smole - znameniti Slovenec. Prireditelj, ki jo je organiziralo društvo Pro cultura iz Švice skupaj s Slovensko izseljensko matico, je pozivila kulturno življenje Slovencev v tej državi. Med gledalci, ki so se po predstavi lahko pogovarjali z avtorjem dela Matjazem Kmeclom, so bili učenci slovenskega dopolnilnega pouka iz Züricha. Velika večina teh mladih je že rojena v Švici in jim je predstava pomenila prvi stik s slovenskim gledališčem. PR

Tuja koreografa z domačim baletnim ansamblom

LJUBLJANA - V SNG Opera in balet sta se pred kratkim mudila priznana koreografa Dinko Bogdanič iz Münchna in Toer van Schayk (na fotografiji), koreograf Het Nation Ballet iz Amsterdama. Ogladala sta si predstave in delo baletnega ansambla, predno sta potrdila svoje sodelovanje v naslednji sezoni. Dinko Bogdanič bo pripravil balet Don Kihot na Minkusovo glasbo, Toer van Schayk pa baletni večer v svoji koreografiji. Dinko Bogdanič slovenski ansambel že pozna, kot plesalec je gostoval v Gospodici Juliji (koreografija Birgit Cullberg), Toer van Schayk (na sliki) pa je v Ljubljani prvič. Je eden vodilnih koreografov na Nizozemskem. Ustvarja koreografije v slogu neoklasike na konicah prstov in na klasično glasbo. Ena njegovih najbolj znanih koreografskih postavitev je 7. Beethovnova simfonija, ki jo je leta 1987 postavil za Nederlands Dance Theatre. Oba priznana tuja koreografa bosta prav gotovo prinesla svežino in nov slog domačemu baletnemu ansamblu. PR

IZŠLO JE / KNJIGE

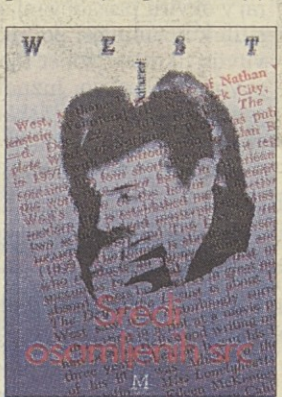
Herman Melville: Billy Budd, momar

Roman, prevedla Alenka Moder Saje, trda vezava, zbirka Svetovni klasiki (29), založba Mihelac, Ljubljana, 1994, 1.995 tolarjev.

Po vrsti mornarskih in potniških romanov je Melville leta 1851 izdal roman Moby Dick - in dokončno obupal nad svojo literarno »nezmožnostjo«. Pisal je pesmi in jih sam izdajal v ljubiteljskih nakladah. Zanimanje za Melvilla je obudil se Raymond Weaver, ki je izdal 1921 pisateljevo biografijo in tri leta kasneje se roman Billy Budd, ki ga je našel v pisateljevi zapuščini. Roman, postavljen v čas angleskih mornarskih uporov konec 18. stoletja, obuja nad vse moderno moralno in »pravno« vprašanje: ko namrec mornar Billy ponesreči ubije svojega predpostavljenega Claggarta, ga mora kapitan Vere po veljavni zakonodaji obesiti - čeprav tako kapitan kot vsi prizadeti vedo, kaj in zakaj se je zgodilo. Melville je tako že pred 1891 napisal roman, ki ga lahko mirno primerjamo s Camusovim Tujcem. (T. V.)

Nathanel West: Sredi osamljenih src

Roman, prevedel Branko Gradišnik, trda vezava, zbirka Svetovni klasiki (30), založba Mihelac, Ljubljana, 1994, 1.995 tolarjev.

Nathan Weinstein alias Nathanel West že leta 1933 objavil roman, ki ga dobivamo v slovenskem prevodu (avtorja pa ne najdemo ne v leksikonu Svetovna književnost ne v znameniti Sovi). Sredi osamljenih src je pripoved o mladem novinarju, ki služi kruh kot Gospodična Srcogledka oziroma povečevalnik naklade ameriškega dnevnega casopisa. Ob tragedijah, ki se dogajajo piscem, željnih Srcogledkinih nasvetov, se junak zaplete se s kolegico, ženo svojega urednika, tako da so izpolnjeni vsi pogoji za popolno brezizhodnost. Cinčno in brezizhodno pripoved prevajalec primerja s Kafkovimi in Camusovimi romani, z absurdnostjo sveta prve polovice tega stoletja, očitno pa je West tudi pomemben del razvoja sodobne ameriške književnosti. (T. V.)

Ivan Cankar: Zgodba o dveh mladih ljudeh

Zalozba Mihelac, 1994, zbirka Slovenska povest, trda vezava, 76 strani, 1.995 tolarjev.

Cankar je povest Zgodba o dveh mladih ljudeh napisal leta 1909, izšla pa je dve leti kasneje. Snovno - motivno se giblje znotraj tradicionalno pripovednega stila, pogloblja se v socialno problematiko tedanjega časa. Glavna junaka Mana in Pavle skušata izboljšati svoj finančni in s tem socialni položaj, zato se odločita, da gresta denar zaslužiti v mesto. Njuna poteza ni ravno uspešna, saj izgubita se tisto malo premoženja, ki sta ga prinesla s seboj. Cankar je idejo o izgubljenih iluzijah predstavil na konkretni snovi, ki pa mu je le podoba za neposredno ponazorilo deziluzije o lepšem življenju. Crnogledost je pisatelj nekoliko omilil s srečnim koncem zgodbe, ki pušča odprte vse možnosti in zbujajo upanje. Delo ne sodi med najkvalitetnejša dela, ki jih je ustvaril Ivan Cankar, vendar si vseeno zasluži pozornost. (V. S.)

Ivan Tavčar: Grajski pisar

Zalozba Mihelac, 1994, zbirka Slovenska povest, trda vezava, 63 strani, 1.995 tolarjev.

Z verskimi nesoglasji na Slovenskem se je Tavčar podrobneje ukvarjal v noveli Vita vitae meae, pripoved o grajskem pisarju pa temelji na enaki snovi. Snovno zaledje sta mu pomenili reformacija in protireformacija, mnoge osebe je celo posnel po J. V. Valvasorju, gola zgodovinska dejstva pa je zapletel v zanimive zgodbe. Povest je oblikoval v poseben kronikalnem okviru, kar naj bi zgodbam dalo večjo težo in avtentičnost. Kronist je grajski pisar, naslovni junak zgodbe Jost Tolmajnar, ki pa v zgodbi večinoma nastopa bolj kot stranski lik, v ospredju pa so ljudje in dogodki, o katerih piše v kroniki. Boji iz ideoloških ali verskih vzrokov se dogajajo tudi danes in se bodo verjetno tudi v prihodnje, zato bo s tega stališča pripoved vedno aktualna. (V. S.)

Zdi se, da nas je pospešek v hitrosti naše zgodovine nekako uročil. Dogodilo se nam je še več, kot smo pričakovali ... tudi veliko nepričakovanih reči ...

Dimitrij Rupel: ČAS POLITIKE

Pisanje politika o političnih rečeh, ki ga je užitek brati, tudi če se z njim ne strinjamo

O novi politični kulturi, novem slovenskem političnem "razredu" in novih političnih "sferah"; o Prešernu kot "državniku"; o veljavi in kategorijah slovenščine; o slovenskih političnih združbah v 19. stoletju, v obeh Jugoslavijah, za časa demosa in dandanašnji.

300 strani

1.980 SIT

DIMITRIJ
RUPEL
ČAS
POLITIKE

Tako kot Prešerna ni mogoče nadomestiti s Koseskim ..., NOB ni mogoče nadomestiti niti z bitko pri Sisku niti s čudovitim podjetjem Maistrovih borcev, kaj šele z domobranstvom, ki je bilo tragičen nesporazum med nekaterimi slovenskimi politiki, Cerkvijo in zgodovino.

NAROČILNICA

Republika

ČAS POLITIKE lahko naročite v knjigarnah ali z naročilnico na naslov:

NIA d.o.o.
Slovenska 54, Ljubljana
s pripisom ČAS POLITIKE

Ime in priimek:
Naslov:

Nepreklicno naročam knjigo Dimitrija Rupla
ČAS POLITIKE - po ceni 1.980,00 SIT
Pošljite mi jo na označeni naslov. Plačal/a jo bom
☐ po povzetju skupaj s stroški poštnine

Datum:

Podpis:

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

Bill Clinton za močno Evropo

Intervju pred obiskom na Stari celini

PARIZ - Ameriski predsednik Bill Clinton se je v sredo zavzel za združeno in močno Evropo ter poudaril, da sibka Evropa »ni v skladu z interesi ZDA« ne v gospodarskem, ne v političnem, ne v varnostnem pogledu.

V intervjuju za Radio France je nekaj dni pred svojim obiskom v Franciji, kjer se bo udeležil slovesnosti ob 50-letnici izkrcanja zaveznikov v Normandiji, posvaril pred »kaosom, popolno izgubo nadzora ter notranjim sesutjem držav kot so Bosna, Ruanda, Burundi in se vrsta drugih, ki so v podobnem položaju«.

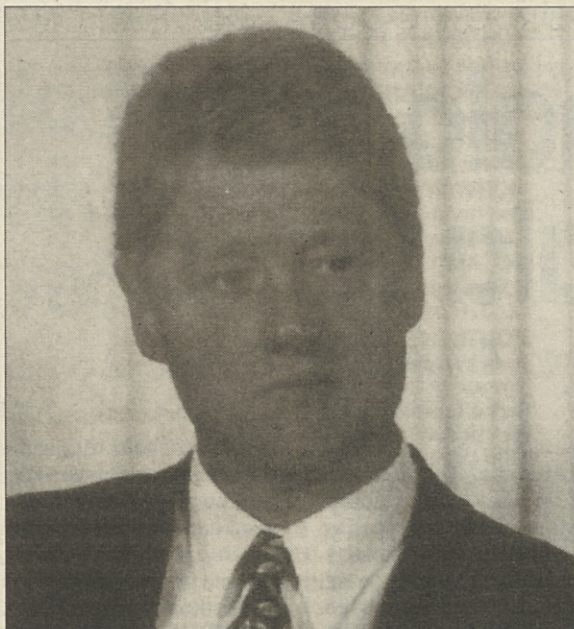
»Dokler lahko stavimo na moč in stabilnost ter na sodelovanje in neodvisnost, ki trenutno v Evropi se prevladujejo, je to

vsekakor obetavno znamenje,« je se dejal. Ameriski predsednik je tudi izrazil željo, da bi francoske čete ostale v Bosni, »vsaj do takrat, dokler ne izčrpamo vseh možnosti, da bi prišli do mirne resitve«, hkrati pa ni hotel komentirati vzpona skrajne desnice na oblast v Italiji.

»Ni mogoče vnaprej napovedovati, kaj bodo Italijani storili. Zagotoviti moramo spoštovanje temeljnih vrednot demokracije - svobode, strpnosti, odprtosti do drugih - ter dati možnost voditeljem, da se najprej dokazujejo, in jih soditi po tem, kaj bodo storili, ne po tem, kateri politični usmeritvi pripadajo,« je poudaril in pri tem priznal, da je prišlo do zasuika v skrajno desnico zlasti

v razvitih državah, vključno z ZDA, »ki zdaj prevladujejo obdobje močnih socialnih napetosti«. »Sam sem tarča sovraštva, celo strupenega sovraštva skrajne desnice, ki pogosto deluje pod okriljem vere,« je se dejal. Po mnenju predsednika Clintona »nobena država ne more oblikovati trdnih odnosov z drugimi, če ni stabilna navznoter«.

»Naš največji izziv, ki navidez ni v ospredju, je, da bo Amerika se naprej sodelovala z vsem svetom

in si prizadevala za neodvisnost, da se zlo ne bi nikdar več ponovilo. To je ena najpomembnejših nalog,« je se izjavil, ko je govoril o pomenu obeležitve petdesete obletnice zavezniškega izkrcanja za ZDA »in za naše otroke«. »Američani so takrat zelo dobro

doumeli, da gre za vprašanje svobode in da tudi ZDA ne bi bile varne. Svojih otrok ne bi mogli vzgajati v svobodi in varnosti, če bi Hitlerju pustili, da zavlada v Evropi in Japonski ter da slavi svoje zmagovalje,« je se poudaril.

Marie Joannidis / AFP

KOREJSKI POLOTOK

Zaostrovanje krize

TOKIO - Japonska se je proti svoji volji znasla v ospredju krize, ki se razrasla zaradi jedrskega programa Severne Koreje, saj bo odigrala odločujočo vlogo, ce bodo zoper to državo sprejeli ukrepe. Ze več tednov japonske oblasti pregledujejo morebitne scenarije v primeru, ce bi Japonska morala uvesti ukrepe zoper svojo sosedo, ki jo mednarodna skupnost sumi, da utegne izdelati jedrsko bombo. Japonska preverja zlasti tveganja in mozne diplomatske ter strateske posledice, ki bi jih morebitna uvedba ukrepov vnesla v odnose z njenimi partnericami, zlasti s Kitajsko.

V torek je premier Cuto-mu Hata poudaril, da bi zamenjava jedrskega goriva v severnokorejskem reaktorju Jongbjon utegnila pripeljati do »katastrofe«, ce ne bo potekala pod nadzorom mednarodne Agencije za atomsko energijo (IAEA). Japonska sicer javno izjavlja, da ne ve ničesar o tem, ali Severna Koreja ima jedrsko orožje.

Toda po zagotovilih virov, ki so blizu obrambnemu ministrstvu, naj bi Pjongjang imel možnosti, da izdelata atomsko bombo, zlasti iz plutonija, ki ga pridobivajo iz jedrskega goriva, katerega proizvodnjo Severnokorejci vztrajno skrivajo pred inspekcijo IAEA. »Ena od neznank se nanasa na možnost Severne Koreje, da bi del te proizvodnje namenila za to, da bi svoje konice opremila z jedrskimi naboji,« je omenil eden od diplomatov. Japonska se zavzema za to, da v odnosih s Severno Korejo ne bi prišlo do spora. Vojaški spopadi bi namreč usodno prizadeli japonsko gospodarstvo prav v obdobju, ko se skuša z velikanskimi naporii izkupati iz recesije. Zlasti zato japonska vlada nenehno vztraja pri možnostih dialoga s Pjongjangom in zagotavlja, »da je pripravljena vložiti velikanske napore v to, da bi se ziviljenjska raven v Severni Koreji izboljšala«, seveda pod pogojem, da ta takoj opusti svoj jedrski program.

Hkrati Japonska poziva ZDA, naj bodo čim bolj strpne in pozorne na dejstvo, da ne bodo prestopile meje, s katere se ni več mogoče vrniti. Toda ce bodo v Varnostnem svetu

kljub temu izglasovali ukrepe, jih bo Japonska, kot je že napovedala, lahko samo se izvajala. Tokio je tudi zaskrbljen, da ne bi prevec vznemiril Kitajske, zadnje velike zaveznice Severne Koreje, saj je Kitajska gospodarska in politična partnerica Japonske, od katere je stratesko odvisna njena prihodnost. Kakorkoli, ce se bo Japonska znasla pred zidom, bo ukrepe morala izvajati; po eni strani zato, da bo ohranila svojo povezavo z ZDA, ki ji zagotavlja varnost, zlasti pa zato, da bo dokazala, da je zares vredna kandidature za stalno članstvo v Varnostnem svetu ter da lahko prevzame in izvaja tudi vse mednarodne obveznosti. Skupaj s Kitajsko je Japonska tudi tisti poglavitni trgovinski partner, ki financira Severno Korejo.

Morebitni ukrepi, ki bi jih uvedla Japonska, prav zato veljajo kot tisto sredstvo mednarodnega pritiska, ki bi se utegnile učinkovito obrestovati. Od zacetka krize, ki je

izbruhnila pred 15 meseci, ko je Severna Koreja sporočila, da se umika iz sporazuma o nerazsirjanju jedrskega orožja (odločitev, ki jo je pozneje »zamrznila«), je imela Japonska dovolj časa, da je skrbno pripravila natančen seznam ukrepov, ki bi jih lahko uvedla zoper Korejo. Ti ukrepi so postali v javnosti znani se le postopno. Med drugim bi Tokio prepovedal transfer bancnih nakazil, izvoz in carterse polete v Severno Korejo (rednih poletov pa ni).

Tudi promet s trajektno povezavo med japonskimi in severnokorejskimi pristanišči, med Niigato in Vonsanom, bi po vsej verjetnosti ustavili. Strogo bi nadzorovali tudi gibanje potniškega prometa. Vprašanje pa je, ali bo Japonska sodelovala pri morski blokadi Severne Koreje. Ob koncu druge svetovne vojne je namreč sprejela pacifistično ustavo, ki ji se vedno prepoveduje uporaba sile pri urejanju mednarodnih sporov.

Marie Joannidis / AFP

Evropska unija ne more brez Vzhoda, meni Juppé

PARIZ - Francoski zunanji minister Alain Juppé je izjavil, da bo Evropska unija lahko prezivila le v primeru, ce bo med svoje članice sprejela deset srednje- in vzhodnoevropskih držav, med katerimi je omenil Poljsko, Madžarsko, Cesko, Slovasko, Romunijo, Bolgarijo, Slovenijo in vse tri baltske republike.

»Evropska unija ne bo prezivila, ce bomo se naprej zavračali njihovo članstvo, in navsezadnje se bo zlomila tudi francosko-nemška os,« je Juppé povedal na zasedanju vodilnih poslovnezev. »Francosko-nemsko medsebojno razumevanje je temelj EU,« je se dejal in poudaril, da bi nasprotja Francije in Nemčije »pomenila tudi konec EU«. Juppé ni omenil tocnega datuma, kdaj naj bi omenjenih deset držav sprejeli v polnopravno članstvo, govoril je le o »ustreznem datumu v prihodnosti«.

Evropska unija ima zdaj dvanajst članic, ki se jim bodo 1. januarja, ce se bodo tako na referendumih odločili njihovi državljani, pridružile se Avstrija, Finska, Norveska in Svedska. Juppé je tudi omenil, da zaenkrat se ne vidi možnosti, da bi Rusija postala polnopravna članica EU. »Rusija sicer trka na vrata Evrope kot nujni in neizogibni partner, s katerim moramo sodelovati. Ce pa bi postala polnopravna članica, bi to utegnile spremeniti razmerje sil,« je dejal.

Prav tako je poudaril, da je razširitev Unije v interesu sedanjih članic, ce želijo podaljšati obdobje stabilnosti. »Ni si več mogoče zamisljati Evrope, razdeljene na bogati Zahod in usmerjene zgolj nase, ob skupini krhkih in negotovih demokracij na Vzhodu, vecno obsojenih na to, da bodo ostale nerazvite,« je se dejal. Poljska in Madžarska sta za vstop v EU formalno zaprosili prejšnji mesec. Z Romunijo, Bolgarijo, Cesko in Slovasko pa je EU ze sklenila sporazume o pridruženem članstvu. (Reuter)

NOVICE

Grčija bo poostrila nadzor ob albanski meji

ATENE - Vlada v Atenah se je odločila, da bo ustanovila posebno obmejno enoto, ki bo tujcem, zlasti albanskim delavcem, preprečevala ilegalni vstop v Grčijo, je včeraj izjavil grški obrambni minister Arsenis, ki se mudi na obisku pri obmejnih enotah na grsko-albanski meji. Iz dobro obveščenih virov se je izvedelo, da je bilo vprašanje albanskih državljanov, ki ilegalno prihajajo na delo v Grčijo, tudi osrednja tema pogovorov med grškim ministrom za javni red Papatemelisom in premierom Papandreujem. Govorila naj bi tudi o položaju grške manjšine v Albaniji. Grški zunanji minister Papuljas je včeraj dejal, da je njegova država pripravljena sprejeti ostre ukrepe za zaščito svoje manjšine. (AFP)

VS ZN podaljšal mandata za Angolo in Somalijo

NEW YORK - Varnostni svet ZN je v noči na torek soglasno sprejel resolucijo, ki predvideva podaljšanje mandataov mirovnim silam ZN v Angoli in Somaliji. Mandat za Somalijo so podaljšali do 30. septembra in zaradi težkega finančnega položaja mednarodne organizacije zmanjšali število modrih celad v tej državi. 79 opazovalcem ZN v Angoli je VS mandat podaljšal do 30. julija. Vsi nadaljnji ukrepi so odvisni od položaja v državi, ki se je v zadnjih dneh zelo zaostрил. (dpa)

Srečanje afriških držav

HARARE - Stirinajst voditeljev afriških držav članic Koalicije za Afriko se je včeraj sestalo v zimbabvejski prestolnici Harareju. Udeleženci srečanja, ki ga bo vodil predsednik Zimbabveja Robert Mugabe, bodo največ pozornosti namenili ekonomskim vprašanjem in prihodnosti regionalnega povezovanja na Crni celini. Koalicija za Afriko, ki so jo leta 1991 za promocijo dialoga sever-jug ustanovile nekatere afriške države v razvoju, se bo osredotočila na mobilizacijo domačega in tujega kapitala ter reforme za pospeševanje gospodarske rasti. V petek se bo v Harareju sestel se Afriški klub, ki je bil ustanovljen leta 1970, njegova naloga pa je bila boj proti apartheidu. Klub si prizadeva tudi za mirno reševanje sporov na celini. Obe konferenci imata tokrat poseben pomen, saj se ju bo udeležil tudi južnoafriški predsednik Nelson Mandela. (Reuter)

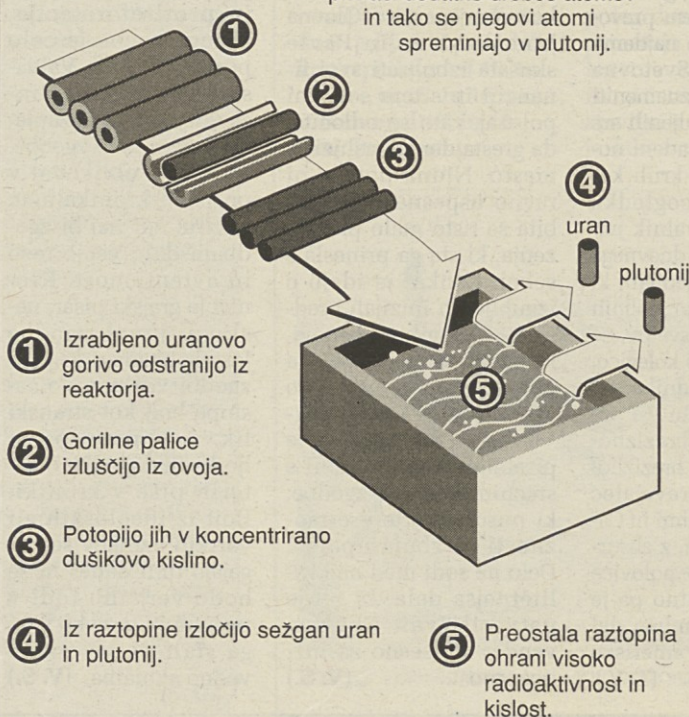
Kubanski begunci zasedli belgijsko veleposlaništvo

HAVANA - Na belgijskem veleposlaništvu v kubanski prestolnici ze peti dan vztraja več kot sto Kubancev, ki so zaprosili za politični azil. Ceprav jih je vlada pozvala, naj belgijsko veleposlaništvo zapustijo, čakajoči vztrajajo. Kubanski uradni viri so sporočili, belgijski pa potrdili, da je Kuba Belgiji ze zagotovila, da prosičev za politični azil ne bo kaznovala. Komentar beguncem pa je drugačen: »Ne verjamemo, da nas ne bodo kaznovali. Zagotovo bi izgubili službo, skupaj z družinami bi nas zaprli, marsikdo pa bi utegnil izgubiti tudi svoje življenje. Bolje je, da se pobijemo kar med sabo...« Belgijski diplomati so sporočili, da hoče omenjena skupina Kubancev zapustiti svojo domovino zato, ker se ne strinjajo s politiko in vladavino Fidela Castra. (Reuter)

PLUTONIJ - IZ ELEKTRARNE V BOMBO

Združeni narodi sumijo, da je Severna Koreja s predelavo odpadnega goriva iz jedrske elektrarne pridobila plutonij za izdelavo jedrskega orožja.

Plutonija v naravi ni mogoče najti (razen v neznatnih količinah). Nastane pa kot stranski produkt pri uporabi urana 238 v jedrskih reaktorjih. Pod vplivom visoke radioaktivnosti uran privlači dodatne drobce atomov in tako se njegovi atomi spreminjajo v plutonij.

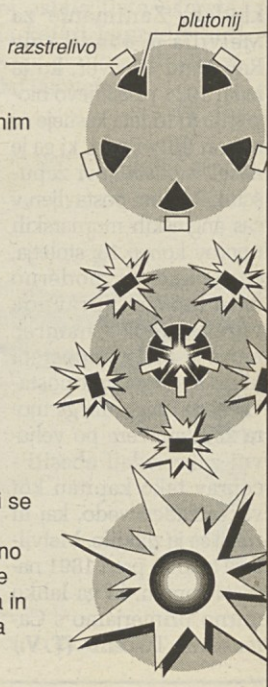
Uporaba plutonija za izdelavo bombe

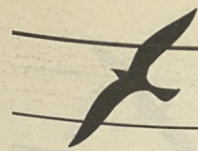
Med jedrsko eksplozijo atom plutonija absorbira prosti nevtron. Atom se razcepi in sprosti nove nevtrone, ki trčijo v druge plutonijeve atome. Reakcija se bliskovito širi, v delčku sekunde pa se sprosti ogromno energije v obliki toplote.

Dele plutonija obdajo s klasičnim razstrelivom.

Ob detonaciji razstreliva plutonijevi delci trčijo skupaj.

Plutonijevi delci se združijo in presežejo kritično maso. Sproži se verižna reakcija in nastane jedrska eksplozija.

BOSNA IN HERCEGOVINA

Danes spet vsi v Ženevi

Ganić meni, da bi svet bosansko odsotnost obsodil

SARAJEVO - Iz severne Bosne je na Hrvasko pribežalo približno petsto civilistov hrvške in muslimanske narodnosti, ki so zbežali pred srbskimi grožnjami s poboji, zato je tiskovni predstavnik Visokega komisariata ZN za begunce Peter Kessler dejal, da Srbi v BiH nadaljujejo etnično čiščenje. Begunci so v Zagreb prisli z avtobusi iz Banjaluke in Prijedorja, pri sebi pa so imeli le najnujnejše, kar so jim Srbi pred odhodom dovolili vzeti s seboj. Po trditvah omenjenih beguncev so Srbi vsako noč razstrelili po eno hišo, ne glede na to, ali so bili v njej ljudje ali ne.

V ospredju diplomatskih prizadevanj za končanje vojne v BiH je bil včeraj nov krog mirovnih pogajanj, ki se danes začne v Ženevi. Diplomati so razpravljali o tem, ali se bodo pogajanj udeležili predstavniki muslimanske strani, ki so zagrozili, da v Ženevo ne bodo prisli, če se Srbi ne umaknejo iz Gorazda. Tiskovna predstavnik ZN v Ženevi Therese Gastaut je dejala, da bodo na pogajanja prisli predstavniki vseh treh sprtnih strani. Bosanski podpredsednik Ejup Ganić, ki naj bi na pogajanjih vodil bosansko delegacijo, je dejal, da se bodo pogajanj najbrž udeležili, ker bi jih svet sicer utegnil obsoditi bojazelnosti. V bosansko prestolnico je na pogovore z Muslimani prispel tudi poseben ruski odposlanec za nekdanjo Jugoslavijo Vitalij Curkin. Ruski diplomat je izrazil zmeren optimizem o možnosti dogovorjenega po-

teka pogajanj rekoč, da bo posebni odposlanec ZN Jasusi Akasi proučil muslimanske pritožbe in razsodil, ali Srbi v Gorazdu izpolnjujejo zahteve Nata in ZN ali ne.

Po trditvah srbske tiskovne agencije Srna so Muslimani obstreljevali Doboj na severu države, o premikih in napadih bosanske vojske pa so poročali tudi iz Gornjega Vakufa in Brckega.

(AFP, Reuter)

MUSLIMANSKO-HRVAŠKI PREDLOG ZA BOSNO

Muslimansko-hrvaška federacija želi nadzorovati osem kantonov, kar predstavlja 58 odstotkov vsega bosanskega ozemlja. Preostalih 42 odstotkov naj bi dobili Srbi. Mednarodni pogajalci, ki bodo v četrtek vodili mirovna pogajanja v Ženevi, so predlagali razmerje 51:49 v korist federacije.

- 1 Unski
- 2 Posavski
- 3 Tuzelski
- 4 Zeniški

- 5 Gorazdanski
- 6 Srednjobosanski
- 7 Srednjehercegovski
- 8 Zahodnohercegovski

Radio in televizija v bosanski vojni

ZOVIC - Tihomir Bijelić ponosno omenja dan, ko sta morala beograjski radio in televizija kar petkrat v 24 urah v svojem programu zanikati objavljene informacije. Bijelić ni urednik nepomembne radijske postaje - ta nekdanji poročnik oklepne divizije zdaj vodi radijsko postajo Svobodno Brčko, ki jo predstavlja kot nekakšen propagandni medij v boju proti srbski agresiji. Radijska postaja Svobodno Brčko deluje skupaj s televizijsko postajo in časopisom; njihovo organiziranost je mogoče primerjati z armado, h kateri sodi tako topništvo kot sanitetna enota. Postaja ima svoje prostore v severnem območju Posavine, pomembnega strateškega ozemlja. Tam so nekoč živeli predvsem Muslimani, vendar so v začetku bosanske vojne pobegnili in tako omogočili Srbom zavzetje nekaterih hrvških predelov in vzhodnega dela Bosne. Tihomir Bijelić, rojen v Brckem, navdušeno pripoveduje o svojem prvem podvigu 7. avgusta 1992, štiri mesece po začetku vojne.

»Z oddajanjem na frekvenci radia Brčko (ki je bil v srbskih rokah) in z uporabo njihovega besednjaka smo poročali, da se ustasi in mudzahedini skupaj s Turki pripravljajo na zavzetje Brckega. Zato naj ga prebivalci takoj zapustijo. Srbi so ljudi pomirili sele v 24 urah,« ponosno pripoveduje Bijelić.

Studio radia Svobodno Brčko se skriva na hribu nad Zovićem, ki leži približno 70 kilometrov severno od Tuzle. Zidovi so iz debelega betona, po vsem prostoru so razpredeni različni kabli. S hriba je lep razgled na koridor in Brčko, ki je oddaljeno le približno šest kilometrov. Z oddajnikom z močjo 250 vatov in modulacijo frekvenc program pokriva območje, na katerem živi 600 tisoč ljudi. Urednik ocenjuje, da je rednih poslušalcev približno sto tisoč. Program pripravlja petnajst ljudi - to so Hrvati in Muslimani, ki vsak dan pripravijo deset ur programa. »Novinarji« poudarjajo, da ni pomembno, da

objektivno in natančno poročajo - so strokovnjaki za propagando in napačne informacije.

»Del našega programa, ki je hkrati tudi zelo poslušan, prinaša resnične novice. V tej oddaji namreč natančno poročamo o padlih četnikih, o tistih, ki so ostali na bojišču in pri katerih smo našli dokumente,« je povedal Bijelić. Direktor postaje ima svoje prostore kar v kuhinji, satelitska antena je v sadovnjaku, in sicer na češnji, ki je letos dobro obrodila. Televizijska postaja Svobodno Brčko pa je v veliki hiši, ki stoji v neposredni bližini. Tudi zanjo bi lahko rekli, da so jo postavili amaterji, o profesionalnosti bi težko govorili. Direktor postaje Sead Hasović ocenjuje, da njihov program spremlja približno 50 tisoč ljudi, ki živijo na »zacasno zasedenih ozemljih«. Na dan predvajajo tri ure programa - poročila o dogajanju na fronti, pregled drugih dogodkov in film, ki ga prestrežejo s piratsko anteno. Amir Bečić, 22-letni mladenec, je pred vojno obiskoval solo za častnike. Njegova družina je imela majhno prodajalno in sposojevalnico videokaset, zato ima kar dvojno izobrazbo - vojaško in tehnično. Ne ve sicer, ali ima raje kamero ali orožje in kaj bi izbral, če bi imel možnost: »Z obema je mogoče ubijati,« zagotavlja Bečić. Nedaleč od »tiskovnega središča« ima svoje prostore edini novinar po izobrazbi - Jan Ostrovsky. Tudi na bojišču je postala pisana beseda manj pomembna. Enkrat na mesec izda revijo, tiskano na slabem papirju in razmnoženo s fotokopirnim strojem. V njej je nekaj oglasov in kronoloski pregled dogodkov, opremljen s fotografijami.

»Za vojake je revija brezplačna,« pove Ostrovsky. 108. brigada ima celo specialni oddelek; vodi ga »neki univerzitetni profesor«, ki skrbi za »napad« na oddaje srbskih postaj. Mož oddaje moti s svojimi, lažnimi sporočili. »To se zelo obnese. Tako sovražnik ne more oddajati pomembnih sporočil po radijskih valovih in mora uporabiti telefon.«

Bernard Estrade / AFP

O čem pišejo drugje po svetu

O simbolih francosko-nemškega vrha

»Nemski 'evrovojaki' 14. julija na Elizejskih poljanah in Monetova mojstrovina za predsednika Mitterranda; gesti oziroma simbola, ki imata določeno tezo. S tem so pozabljeni udarci, nesoglasja in družinski spori, ki so jih mediji vedno znova odkrivali v nemško-francoskem tandemu. Ta dva simbola predstavljata soodvisnost in prednosti Nemčije in Francije v Evropski uniji. Prednosti pa se imenujejo - harmonija, večji vpliv in skupna strategija.« (Dernieres Nouvelles d'Alsace, Strasbourg)

O evropski turneji predsednika Clintona

»Bill Clinton bo obiskal Evropo. Opolnoci bo predsedniško letalo pristalo na rimskem letališču - prvi postaji na poti spomina in praznovanja 50. obletnice izkrcanja zavezniskih sil v Normandiji. Po številnih notranjepolitičnih porazih bi lahko ta obisk povečal ugled ameriškega predsednika. (...) Italijansko glavno mesto je dobesedno oblegano, saj bo za varnost ameriškega predsednika in njegove soproge Hillary skrbelo na tisoče policistov.« (La Repubblica, Rim)

O Južni Afriki in Commonwealthu

»Prav Južna Afrika je s svojim tridesetletnim 'izobčenjem' pripomogla k ohranjanju združenja Commonwealth. Države konfederacije so imele velikokrat zelo različna stališča, toda zavračanje apartheida in odločnost, da bodo kaznovale tiste, ki so odgovorni za rasne zakone, sta jih združila. (...) Zdaj lahko članstvo Južne Afrike v Commonwealthu izniči se zadnje dvome nekaterih, ki so se bali, da bodo spodrsli predsednika Nelsona Mandele in njegovih naslednikov vodili v diktaturo. V negotovih casih po hladni vojni se je Commonwealth začel razvijati v vidilno silo, ki prestavlja stabilnost, dialog, sodelovanje in spostovanje človekovih pravic.« (The Independent, London)

O homoseksualcih - žrtvah nacizma

»Ker psevdoznanosti zanikajo obstoj holokavsta, se je v javnosti zdaj pojavila občutljivost na dejstvo, da je vladavina zla preganjala tudi nežidovske skupnosti. Ali bi lahko na primer v isti sapi govorili o žrtvah med Romi? In kako naj se opredelimo do pokolov nemških homoseksualcev, ki so jih nacisti imeli za »škodljive narodu«? Po našem mnenju obujanje spominov na trpljenje nežidovskih skupnosti ni zapostavljanje izraelskega naroda, saj je svet na enkrat način ponotranjil muke izraelskega ljudstva pod nacistično vladavino. Če se homoseksualci ob prazniku 'jad vašemu' spomnijo na ljudi, ki so jih nacionalsocialisti prav tako preganjali, to se ne pomeni, da je ogrožen poseben pomen holokavsta.« (Haaretz, Tel Aviv)

BALKAN / OPOZORILA

Napeto na meji med Makedonijo in Srbijo

PRISTINA - Po ocenah makedonskega obrambnega ministra Popovskega se položaj na makedonsko-jugoslovanski meji zaostruje, zlasti zaradi srbskih provokacij. Popovski poudarja, da so v zadnjih treh mesecih pripadniki vojske ZRJ na devetih krajih prestopili državno mejo in se pomaknili od sto do tristo metrov v notranjost sosednje države, v enem primeru pa so »zasli« celo štiri kilometre globoko na makedonsko ozemlje.

Meja med Makedonijo in Srbijo je jabolko spora med tema državama že od aprila 1992, ko se je Makedonija odločila za samostojnost. Beograd do danes ni uradno priznal makedonske države, zato so zanj meje med nekdanjima jugoslovanskima republikama zgolj na papirju.

Sodeč po izjavah srbskih oblasti omenjena meja ne more postati meddržavna brez popravkov, saj naj bi 10.006 hektarov veliko ozemlje, ki je trenutno del Makedonije, pripadlo najnovejši Jugoslaviji. Prav to sporno področje je bilo v zadnjih šestih mesecih prizorišče veliko incidentov, med drugim tudi uboja dveh kosovskih Albancev, na katera so streljali jugoslovanski vojaki.

Makedonska vlada je Be-

ogradu dvakrat poslala protest zaradi »kršenja obmejnega režima«.

Skopje je jugoslovanske oblasti že nestetokrat pozvalo k oblikovanju skupne komisije, ki bi dokončno začrtala potek meje, vendar se Beograd doslej se ni odzval. To v krogih, ki so bližju makedonski vladi, ocenjujejo kot jasen znak, da srbski vrh zaenkrat ne namerava priznati makedonske neodvisnosti.

Se vedno naj bi bil torej v igri dogovor med nekdanjim grškim premierom Micočakisem in srbskim predsednikom Miloševićem, ki sta se spomladi 1992 pogovarjala o morebitni razdelitvi Makedonije, če bi znotraj nje prislo do spopadov med večino in albansko manjšino.

Vodja civilnega sektorja Unproforja za Makedonijo, poljski diplomat Sznajder, je za Republiko povedal, da je makedonsko-srbska meja oziroma njenih 140 spornih kilometrov največja potencialna nevarnost za stabilnost Makedonije in tega dela Balkana.

Opozoril je na dejstvo, da so prav zato na tem območju namesnjeni ameriški vojaki in da Unprofor budno spremlja dogajanje, vendar nima pooblastil za varovanje meje, temveč le za opazovanje in nadzor.

Blerim Shala

HRVAŠKA / PARLAMENTARNA KRIZA

Zavlačevanje pogajanj je voda na mlin HDZ

Medstrankarske pogovore bodo danes nadaljevali

ZAGREB - Do novega sporazuma med Hrvasko demokratično skupnostjo in opozicijo, ki skušata najti za obe strani sprejemljivo resitev skoraj tri tedne trajajoče parlamentarne krize, se vedno ni prislo. Pogovore, ki potekajo v Zagrebu daleč od oči javnosti, so preložili na četrtek popoldne, saj se je želela opozicija na samem dodatno posvetovati.

Nobena stran ne želi dajati izjav za javnost, kljub temu pa se je izvedelo, da HDZ neče odstopiti od stališča, da je bila seja predstavniškega doma sabora, na kateri je bil v odsotnosti opozicijskih poslancev zamenjan Mesić, povsem legitimna. Predsednik poslanskega kluba HDZ Mestrovic je odrezavo pojasnil, da »nihče ne more vnaprej jamčiti za rezultate glasovanja v saboru«.

To pomeni, da se pogovori niso premaknili z mrtve točke. Opozicija poskusa na vsak način dokazati, da ima po medstrankarskem sporazumu pravico, da za pod-

predsednika spodnjega doma parlamenta imenuje, kogar pač želi. Vendar hadezejevci ne želijo niti slišati, da bi Mesić in Manolić, »odpadnika« iz njihovih vrst, zasedla visoke državne položaje, zato namigujejo opoziciji, naj določi druge kandidate.

Vrh vladajoče stranke opravičuje ravnanje svojega glasovalnega aparata z dejstvom, da imajo poslanci pravico glasovati po lastni vesti in presoji, pri čemer ima vodstvo HDZ (menda) zvezane roke. Zdi se, da je dolgotrajno in neuspešno sporazumevanje hrvških političnih nasprotnikov voda na mlin

HDZ, ki čaka, da bo enotnost opozicije popustila. Doslej je iz opozicijskih vrst izstopila Stranka prava (HSP), vendar ne zato, da bi se pridružila HDZ, temveč je želela ohraniti lastno enotnost. Večina parlamentarnih strank je namreč razcepljenih na različne struje, kar lahko vsako politično organizacijo drago stane.

Cas je zato na strani Tudmanove HDZ, ki vse pogosteje prepričuje javnost, da je parlamentarne krize konec in da opozicija zdaj po nepotrebnem splošči. Pozicija zatrjuje, da je dovolj velikodušna, če opoziciji nakloni dva podpredsedniška mandata v saboru pod pogojem, da kandidata nista Mesić in Manolić. Nevladne stranke se s tem sicer strinjajo, odločno pa nasprotujejo načinu, kako HDZ urednicuje svoje zamisli.

Darko Pavčić

POROČILO O VOJNIH ZLOČINIH

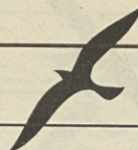
Srbi zagrešili večino posilstev

Trditve o 20.000 posiljenih ženskah v nekdanji Jugoslaviji niso pretirane

NEW YORK - Komisija Združenih narodov za raziskavo vojnih zločinov v nekdanji Jugoslaviji je izdala poročilo, v katerem navaja svoja dognanja o kršenju človekovih pravic na Balkanu. Petclanska komisija, ki jo vodi ameriški profesor prava Bassiouni, je ugotovila, da je ponekod v nekdanji SFRJ prihajalo do sistematičnega posiljevanja, vendar »se ni dokazov, da je slo za načrtovano globalno politiko do ne-srbskega prebivalstva«. Sodeč po poročilih naj bi tovrstne zločine zagrešile vse sprte strani, dejstvo pa je, da je bilo največ zrtev muslimanske narodnosti, največ posiljevalcev pa bosanskih Srbov. Le v redkih primerih je prihajalo do krsitev spolne nedotakljivosti med pripadniki istega naroda. Komisija je zbrala natančnejše (tudi poimenske) podatke o 800 žrtvah spolnega nasilja, na seznamu pa je še 1.673 domnevnih zrtev, vendar o njihovi usodi ni neposrednih dokazov.

Starostna lestvica posiljenih se začne pri petih letih, končuje pa pri 81. Večina zrtev ni dopolnila 35. leta starosti. Poročilo približno 600 posiljevalcev tudi poimensko navaja, omenja pa se 900 neidentificiranih zločincev. Komisija poudarja, da utegne skupno število zrtev, o katerih poročajo različni viri, v resnici preseči 20 tisoč. Najnovejšo poročilo, ki bo kmalu na voljo javnosti, je bilo zadnje delo Bassiounijeve komisije. Ta bo dosejeje in podatke kmalu predala uradu tožila Mednarodnega sodišča za vojne zločine v nekdanji Jugoslaviji, ki so ga ustanovili lani v Haagu. Sodišče naj bi prvi primer obravnavalo proti koncu letosnjega leta.

(Reuter)

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

09.10	Berta Golob: Besedne igrarije, lutkovna igrlica
09.30	Nasa galerija
09.45	Mednarodno baletno tekmovanje v spomin Rudolfa Nurejeva, 1. del
10.15	Kronika, 30. del kanadske dokumentarne serije
10.40	Molekule s sončnimi očali, 1. del angl. znanstvene oddaje
11.05	Po domače
13.00	Porocila
13.05	Studio City, ponovitev
15.00	Svet poroča, ponovitev
15.35	Osmi dan
16.20	Slovenci v zamejstvu
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Ziv zav
18.00	Regionalni studio Maribor
18.45	Stiri v vrsto, tv igrlica
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.10	Zarisce
20.35	Neverjetni četrtek:
	Neverjetne zgodbe: Na pomoč, 12. oddaja
21.25	Tednik
22.15	TV dnevnik 3, VPS 2215
	Sova
22.40	To je ljubezen, 13/19 del angleske nanizanke
	Skrpajoci zakon
23.10	Taggart, 2/12 del skotske nanizanke
	Placani morilec
00.05	Video strani

SLOVENIJA 2

11.00	Video strani
11.10	Kinoteka - Angleski klasični filmi:
	Adam in Evelina , angleski cb film, 1949
12.40	Stria srca, 12/16 del francoske nadaljevanke
	Na robu obupa
13.30	Giro d'Italia v Sloveniji, prenos kolesarske dirke
	Sova, ponovitev
17.15	Popolna tujca, 12/22 del ameriske nanizanke
	Nazaj v prihodnost
17.45	Taggart, 1/12 del skotske nanizanke
	Na prostosti
18.35	Ze veste
19.05	Poslovna borza
19.15	Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
19.30	Dnevnik 2
20.10	CIA, 2/6 del angleske dokumentarne nadaljevanke
21.00	Odperto prvenstvo Francije v tenisu, polfinale (Z), posn.
22.30	Koncert komornega zbora Ave
00.30	Giro d'Italia, posnetek kolesarske dirke
01.00	Video strani

KANAL A

07.00	Borza dela
07.15	Video strani
12.00	Na velikem platnu
12.15	Luc svetlobe, ponovitev 178. dela ameriske nanizanke
13.05	Call Selection, pon. kontaktne glasbene oddaje
13.35	Spot tedna
13.40	CMT
14.30	Borza dela
14.45	CMT
16.30	Spot tedna
16.35	Na velikem platnu
16.50	Elizije - Skrivnost Jezuitov, pon.
17.25	Varuhi zemlje, pon. dokumentarne oddaje
18.10	Video igralnica, oddaja o računalniških igrakah
18.40	Učna leta, ponovitev 16. dela am. nadaljevanke
19.10	Luc svetlobe, 179. del ameriske nadaljevanke
20.00	Magnetoskop, glasbena oddaja
20.30	Drakula, 14. del ameriske nanizanke
21.00	Porocila
21.10	Bobni z juga , angleska drama, 1951
	Igrajo: James Craig, Barbara Payton, Guy Madison, Barton
	McLane in drugi; režija William Cameron Menzies.
22.40	Akrobatsko smucanje, 4. oddaja
23.20	Porocila
23.30	Spot tedna
23.35	Na velikem platnu
23.50	CMT
00.45	Borza dela

MMTV (62. kanal)

17.00	Program Discovery
19.00	Obvestila in napoved filmov
19.05	Risanka
19.19	Bravo Maestro
19.30	TV Akvarij
20.05	Aktualno
20.30	Escape To Victory (Beg v zmago), ameriska drama, 1981
	Igrajo: Sylvester Stallone, Michael Caine, Max Von Sydow,
	Bobby Moore in drugi; režija John Huston.
22.00	Program Discovery
01.00	Adult Channel

RAI 1

6.45	Jutranja odd. Unomattina, vmes dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.30	Dnevnik in nan. Cuori senza età, 10.00 dnevnik
10.05	Film: Caporale di giornata (kom., It. '58), vmes (11.00) dnevnik
11.30	Aktualno: Utile futile
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: La signora in giallo
13.30	Dnevnik
14.00	Znanstveni tednik
14.10	Tribune RAI
14.30	Dok.: Kvarov svet
15.00	Mladinski variete: Uno per tutti, vmes variete Solletico, risanke, nan.
17.20	Nan.: Zorro
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Nan.: In viaggio nel tempo (i. Scott Bakula)
18.50	Koncert ob prazniku italijanske republike
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.35	Variete: Grazie mille!!!
20.40	Variete: I cervelloni (vodita Paolo Bonolis, Gene Gnocchi)
23.00	Aktualno: Ob 23. uri
23.30	Aktualno: Nostra padrona televisione (vodi Sergio Zavoli)
1.00	Dnevnik in vreme
1.10	Danes v Parlamentu
1.20	Dok. DSE Sapere

RAI 2

6.30	Spoznavajmo biblijo
7.10	Oddaja za najmlajše
8.35	Nan.: Black Beauty, 9.00 Lassie, 9.25 Il medico di campagna
10.20	Nad.: Quando si ama
11.45	Dnevnik 2
12.00	Nan.: La clinica della foresta nera
13.00	Dnevnik in gospodarstvo
13.30	Tribune Rai, vreme
14.00	Nad.: Santa Barbara, 15.05 Beautiful
14.50	I suoi primi 40 anni (vod. Enza Sampò)
15.50	Nan.: Il sole nel cuore
16.50	Iz Parlamenta, dnevnik, 17.05 TG 2 Nonsolonerò
17.35	Nan.: Miami Vice
18.20	Sportne vesti in vreme
18.35	In viaggio con Sereno variabile
18.50	Nan.: Ispettore Tibbs
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Film: Un detective... parieticolare (krim., ZDA '89, i. K. Kline)
22.25	Aktualno: Le ragioni del cuore
23.15	Dnevnik, dosje in vreme
0.05	Pregled tiska
0.25	Film (dram.)

RAI 3

6.45	Jutranja oddaja
7.30	Kulturni dnevnik Tortuga, 9.00 Piccola posta, 9.15 Euronews, 9.30 Zenith, 10.00 DSE Parlato semplice, Euronews
12.00	Dnevnik 3 iz Milana
12.15	TGR E - O gospodarstvu
12.35	Dove sono i Pirenei? (vod. Rosanna Cancellieri)
14.00	Dezelne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
14.50	Regione 7-Dezelni tednik
15.15	Sport: Derby, tenis Opne Francije, balinanje, 18.45 kolesarstvo 77. Giro d'Italia
18.50	Vremenska napoved
19.00	Dnevnik, dezelne vesti
19.50	BlobCartoon, Blob, Una cartolina
20.30	Aktualno: Milano, Italija
22.30	Dnevnik in vreme
22.45	Film: Non desiderare la donna d' altri (dram., Polj. '88)
0.30	Dnevnik in vreme
1.00	Variete: Fuori orario

RETE 4

7.00	Nanizanka, 7.45 nad. Piccola Cenerentola, 8.30 Valentina
9.00	Variete: Buona giornata, vmes 9.05 nad. Pantanal, 9.35 Guadalupe, 10.35 Maddalena, 11.55 Antonella, 13.00 Sentieri (11.30, 13.30) dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri, 14.40 Primo amore, 15.35 Principessa, 16.05 Cara Maria Rita, 16.10 Topazio
17.10	Kviz: La verità, 17.30 dnevnik
17.45	Rubrika o lepoti
18.00	Aktualno: Funari News, 19.00 dnevnik
20.30	Nad.: Matrimonio proibito (i. Miguel Palmer)
22.30	Film: Tuono blu (pust., ZDA '82, i. R. Scheider), vmes (23.45) dnevnik
0.45	Pregled tiska
1.00	Film (kom.)

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.35	Nad.: Beautiful
14.05	Kviz: Sarà vero?
15.25	Aktualno: Agenzia matrimoniale
16.00	Otroski variete, vmes risanke in Bim bum bam
17.55	Dnevnik TG 5 - Flash
18.00	Kviza: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Variete: Striscia la notizia (E. Greggio, Ric)
20.40	Variete: I magnifici di Scherzi a parte (vodita Teo teocoli, M. Boldi)
23.00	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik TG 5
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.30	Nanizanke
12.25	Odperti studio, Fatti e misfatti, 12.40 Sport studio
12.45	Nan.: Teneramente Licia
14.00	Odperti studio
14.30	Varieteja: Non è la RAI
15.30	Kolesarstvo: Giro d'Italia, 17.00 Studio Tappa
17.55	Variete: Smile
18.00	Nan.: I miei due papà, 18.30 Power Rangers, 19.00 Genitori in blue jeans
19.30	Odperti studio
20.00	Variete: Karaoke
20.30	I nuovi guerrieri (pust., ZDA '93, i. Joe D. Baker, Carol Alt)
22.30	Sport: Giro sera
23.00	Varieteja: Yogurt, 24.00 Models & Fantasies
1.00	Sport studio
1.40	Film: Franco e Ciccio superstar (kom., It. '74)

TELE 4

13.30	19.30, 23.05 Dogodki in odmevi
20.30	Film: Harry O. (krim.)
23.00	Gospodarska stran

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30 Dnevnik, 13.30 Sport
14.05	Film: Divertiamoci stanotte ('61, i. D. Kaye)
15.45	Variete: Tappeto volante
20.30	Aktualno Speciale Euro-pa

Koper

16.00	Euronews - TV novice
16.10	Rojstvo italijanske republike
17.10	Slovenski magazin
17.45	No Comment
18.00	Slovenski program: Primorski forum
18.35	Primorska poslovno
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Carobna svetilka, otroški program:
	Reinhold Messner:
	V imenu gore, dok. serija: »Cordillera Blanca - visokogorska sola«
20.30	Meridiani, aktualna tema
21.30	Achtung Baby!, oddaja o kulturi
22.00	No Comment
22.15	TV dnevnik
22.30	Slovenski program: Karaoke - dobra volja je najbolja, zabavno-glasbena oddaja

Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.05	Tisoč mojstrov
09.15	Modri Angel, nemski film
11.00	Gertrude Fröhlich-Sandner, pogovor
12.15	Tisti cas
13.00	Cas v sliki
13.35	Zdaj smo pa tam, nemška komedija
15.00	Otroski program: Pravljice iz Tisoč in ene noci
15.15	Počitnice s Silvestrom, avstrijski otroški film
16.45	Dreams
16.50	Mini cas v sliki
17.00	Dogodivscine mladega Indiana Jonesa, uvodni film k ameriski seriji
18.30	Doktor Trapper John, ameriska serija
19.22	Znanost
19.30	Cas v sliki
20.15	Dnevi groma, am. film
22.00	Kriza kot možnost
22.45	Rent-A-Cop, ameriska akcijska kriminalka
00.15	Cas v sliki
00.20	Moj ded je genialen, francoska komedija
01.50	Porocila
	Tisoč mojstrov

Avstrija 2

11.00	Dusty, avstralski film
12.15	Norman, nemuzikalni lutkar
13.00	Schummanove simfonije: Glasba in slikarstvo romantike
14.00	Sport: Odperto prvenstvo Francije v tenisu, polfinale (Z), prenos; Kolesarska dirka po Avstriji, voznja na cas
18.00	Cas v sliki
18.05	Uspeh potuje okoli sveta, reportaza
18.30	Slika Avstrije
18.50	Kristjan v casu
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki
19.50	Poezija nevidnega: Svet Marca Chagalla
20.15	Zveneca Avstrija
21.20	Simple-Revue
22.00	Vecerni studio
22.50	V spomin Jürgena Trahnkeja
00.20	Porocila

Hrvatska 1

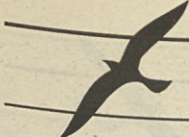
10.00	Porocila
10.05	Solski program: Dober dan, ucenci
10.10	Zemljepis
10.40	Kruh star tisoč let
11.05	Ameriska anglescina, 61. in 62. del
11.35	Okoli sveta v 80 dneh, 5/26 del oddaje za otroke
12.00	Porocila
12.05	TV-koledar
12.15	Divja vrtnica, 102/199 del meh. nadaljevanke
12.40	Popolna tujca, 17/22 del angl. humoristicne serije
13.05	Ciklus filmov Johna Waynea: »McQ«, ameriski film
	Igrajo: John Wayne, Eddie Albert, Diana Muldan, Colleen Dewhurst in drugi; režija John Sturges
14.55	Monoplus
15.30	Ucimo se o Hrvaski: Nasi likovni ustvarjalci
16.00	Porocila
16.05	Oddaja za otroke
16.30	Z zdravjem do lepote
17.00	Hrvaska danes
18.00	Porocila
18.05	Kolo sreče
18.35	Santa Barbara, 729. del ameriske nadaljevanke
19.18	Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
19.30	Dnevnik 1
20.15	Iz strankarskega življenja
20.55	Me je kdo iskal?, zabavnoglasbena oddaja
21.40	Porocila
21.45	Znanost in mi
22.30	Slika na sliko
23.15	Glasbeni vecer: glasbeni mesecnik
00.15	Porocila v anglescini

Hrvatska 2

13.50	TV-koledar
14.00	Odperto prvenstvo Francije v tenisu, polfinale (Z), prenos in posnetek
18.00	Ekran brez okvira, ponovitev
19.00	Okoli sveta v 80 dneh, pon. 5/26 dela otroške oddaje
19.30	Dnevnik
20.15	Ko se srca vnamejo, 6/20 del angl. humor. serije
20.45	Najvecji zlocini in procesi 20. stoletja, 23/26 del dokumentarne serije
21.20	Tajni agent, 2/3 del nadaljevanke
22.10	Ruby Gentry, ameriski film, 1952
	Igrajo: Charleton Heston, Jennifer Jones in drugi; režija King Vidor.
23.30	Video strani

Madžarska

09.00	Cez dan, dnevnoinformativni program
09.30	Riviera, serija
10.30	Regina, nemška serija
11.30	Igra
12.00	Opoldanski zvon
12.12	Matilda, italijanski film
13.40	Vaska TV
14.00	Tenis: Odperto prvenstvo Francije, polfinale (Z), prenos
15.30	Izlozba
16.00	Dnevnik
16.25	Telesport
17.00	Zunanje zadeve, serija
17.30	Flick-Flack
18.00	Vklopi, otroški program
18.30	Stavimo!, kviz
18.55	Otroski kotiček
19.30	Dnevnik
20.15	Ptice božje, tv-igra
20.50	Madžarska polpreteklost: Sport in politika
21.42	Novi muhasti letni casi, zabavni magazin
22.32	Minispoti
22.44	Tenis, posn. iz Pariza
00.14	Dnevnik BBC

	TV SLOVENIJA 1	20.35
	NEVERJETNI ČETRTEK, neverjetne zgodbe	
Iz centrov za pomoč se odzovejo na naše klice, takoj, ko je mogoče. Včasih pa le ne pridejo dovolj hitro. Zato smo odvisni od svoje iznajdljivosti. Nocojšnje resnične zgodbe govorijo o ne navadnih junakih in o njihovi tragični usodi. Pogumna Karen bo storila vse, da bi ujeli moškega, ki jo je napadel. David bo rešil življenje svojemu očetu s pravočasnim ukrepanjem ob srčnem napadu. V zgodbi, kjer igrajo veliko vlogo mamila, bodo rešeni vsi talci, Sharon Barkman pa bo s pomočjo iznajdljivega moža rodila zdravega otroka kar doma.		

	TV SLOVENIJA 2	15.00
	ADAM IN EVELYN, ameriški film, 1949	
Scenarij: Lesley Storm, George Barraud, Nicholas Phipps Po noveli Noela Langleya Režija: Harold French Igrajo: Stewart Granger, Jean Simmons, Edwyn Stiles, Raymond Young, Helen Cherry, Beatrice Varley Film Adam in Evelyn je preprosta, a vsekakor zabavna in ganljiva zgodba, ki se v celoti dogaja na angleškem podeželju. Nič nenavadnega ni v njej, pa vendar je dovolj duhovita in prežeta s pristinimi čustvi prijateljstva, da gledalca zlahka očara. Evelyn Wallace, ki jo je goreče upodobila mlada Jean Simmons, je sirota, ki išče svojega očeta. Ko za gleda privlačnega Adama Blacka, se takoj odloči, da mora biti zagotovo prav on njen oče. Adam Black, ki je sicer bogat in ugleden človek, je zagrižen kockar, od tujih njegovih premoženj. Sprva se dekleta skuša otresti. Seveda se zgodi vse kaj drugega. Počasi zakrknjeni samec začne skrbeti za posvojenko, seveda pa končno spozna, da je vanjo hudo zaljubljen... A pred tem spoznanjem se dogaja marsikaj. Drobni incidenti na tej poti spoznavanja dajejo poseben mik filmu, nadvse humoren in obenem ganljiv pa je tudi odnos med neznancema.		

	TV SLOVENIJA 2	21.10
	VISOKA TEHNOLOGIJA, PRITLEHNA ZVIJAČNOST	
Druga oddaja pripoveduje o novem obdobju na področju vohunjenja. Delo ljudi je vse bolj prehajalo na stroje, vse pomembnejšo vlogo so igrala vohunska letala, kamere in sateliti. Kmalu se je postavilo vprašanje, če so vohuni sploh še potrebni. Tehnologija je imela sicer od nekdaj pomembno vlogo pri opravljanju nalog Cie in prav tehnologija ji je dala prednost pri zbiranju podatkov. Nad Sovjetsko zvezo so najprej pošiljali meteorološke balone, opremljene s kamerami, a baloni so imeli številne pomanjkljivosti. Bil so počasni in Rusi so jih zlahka sestrelili. Novo in učinkovitejše orodje so bila letala U 2, ki so letela višje kot katerikoli drugo letalo dotlej. Ta letala so razbila mit, da Sovjetska zveza s svojimi bombniki prekaša Združene države. Eno letalo je Sovjetom uspelo sestreliti in Hruščov je incident spretno izkoristil v propagandne namene. Naslednji veliki skok v razvoju tehnologije so bili sateliti. Cja je vsak satelit lahko opremlja z več kamerami in zlahka zbiral dragocene podatke.		

	TV SLOVENIJA 2	22.35
	KOMORNI ZBOR AVE, koncert ob 10-letnici	
Komorni zbor Ave, nekoč vokalna skupina z istim imenom, ves čas pa pod vodstvom svojega ustanovitelja Andraža Hauptmana, ima za seboj deset let skupnega dela. V tem času je iz prizadevnih srednješolcev zrasel v enega naših najelitnejših poustvarjalcev vokalne glasbe. Svoje sposobnosti pevci tehtajo na tekmovalnih doma in v tujini, poslušalce pa navdušujejo z glasbenimi izpovedmi, v katerih se zrcalijo znanje, nadarjenost in mladostni zar. Okroglo obletnico bo AVE praznil seveda delovno, za koncertni prostor si je izbral akustično hvaležno in nastopajočim in poslušalcem prijazno dvorano Slovenske filharmonije, spored pa naznanja tri zaozkrožene sklope: prvega pomenijo izbrana dela iz stilnih sporedov (Mendelssohn, Mischinis, Hoybye), drugega pa sestavljajo skladbe, s katerimi je ali pa še bo tekmoval. Tretji sklop koncerta pa bo potekal v znamenju slovenske ljudske zakladnice (Matija Tomc, Samo Vremsak, Mihael Rožanc, Vasilij Mirk, Alojz Srebotnjak, Ljilja Lebič).		

	KANAL A	20.30
	DRAKULA, Sophie, kraljica noči	
Sophie postane vampirka in Lucardova učenka. Stric Gustav je našel zdravilo zanjo, toda kako bi ji ga dal? Sophie je namreč vloga kraljice noči zelo pri srcu.		

	KANAL A	21.10
	BOBNI Z JUGA, angleška drama, 1951	
Konfederacijski častnik se v vojni med severom in jugom znajde v dilemi, ali naj se bori proti kolegu z West Pointa, ki je na drugi strani boje črte, ali ne.		

TV SLOVENIJA 2 / NOCOJ OB 21.10

Umetniški večer: Mojstrovine

Prado in Cecilia Bartoli

PRADO
Angleška dokumentarna oddaja

Drugi del angleske dokumentarne nanižanke MOJSTROVINE bo predstavil pet mojstrov in iz zakladnice španskega muzeja PRADO v Madridu.

Flamski slikar Pieter Brueghel - starejši je okoli leta 1562 naslikal mojstrovino "Zmago-slavje smrti". Z njo je ta največji humanistični slikar hotel izraziti človekovo krugo usodo brez upanja rešitve in brez misli na ponovno rojstvo.

Francisco Goya je naslikal mojstrovino »Velikan« in z njo izrazil svoje poglede na čas, v katerem je živel in ustvarjal. Kratka predstavitev slike bo poskušala odgovoriti na vprašanje, koga pravzaprav pooseblja Goyeva gigantska človeška figura z živalsko energijo.

Mojstrovino »Spletnice« je naslikal Diego Velasquez okoli leta 1656. Kot dvorni slikar španskega kralja Filipa IV. je naslikal prizor iz kraljeve palače in s svojevrstno tehniko ustvaril sliko v sliki.

Dvorni slikar španskih vladarjev na Nizozemskem, Peter Paul

Rubens, je avtor mojstrovine »Vrt ljubezni«. Slika je nastala okoli leta 1632, na njej pa slikar povezal ideale klasične legende z vrednotami in načinom življenja sodobne družbe.

Peta mojstrovina je Tizianova slika »Bakanal«. Tizian, beneški slikar iz zgodnjega 16. stoletja, je na njen upodobil antično legendo, po kateri naj bi big Bakhus enkrat na leto obiskal otok Andros in tedaj naj bi se vodnjaki in potoki spremenili v vino. Tizian je mojstrsko upodobil stanje človeka in njegove narave - in vino veritas.

CECILIA BARTOLI
(portret mezzosopranistke)

Mlado mezzosopranistko iz Rima, CECILIO BARTOLI imenujejo Rossinijeva pevka »per excellence«.

Izhaja iz družine, v kateri sta bila stariša operna pevca. Mati, ki je prepevala pod dekliskim imenom Silvana Bazzoni, je bila in je njena edina učiteljica petja. Operni debut je imela Cicilia pri devetih letih, ko je za odrom rimske Opere pela v zadnjem dejanju Tosce. Preden se je pri

sedemnajstih dokončno odločila za operno pevsko kariero, je studirala in plesala flamenco.

Leta 1992, ob 200 letnici rojstva G. Rossinija, so Cecilio Bartoli proglasili za najboljšo, najbolj vznemirljivo in najlepšo pevko Rossinija v našem času.

Oddaja je posvečena dvema talentoma: Bartolijevi in Rossiniju.

Skozi posnetke v Benetkah, Rimu, Toscani in Londonu, nam pri-nava vzdušje strasti in navdušenja, ki ga Cecilia vnaša v svoje interpretacije. Diva izvrstno simbolizira duh njene-ga rodne-ga mesta Rima.

V Benetkah Cecilia prepeva nekatere najbolj slavne arije, ki jih je Rossini napisal za Isabello Colbren. Za prizorišče so izbrali znamenito gledališče La Fenice, ki je od Rossinijeve premiere dramatične opere Semiramide ostalo nespremenjeno. Glasbeni vrhunec oddaje je recital v Savoy hotelu v Londonu. Ob spremljavi Gerorga Fischerja mezzosopranistka izvaja Arie Antiche, Mozartove arije in Rossinijeve pesmi.

Režija: David Thomas.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

09.00 Video; 12.00 The Soul; 13.00 Greatest Hits; 14.00 Video; 16.30 Coca Cola Report; 16.45 MTV v kinu; 17.30 Dial MTV; 18.00 Music Non Stop; 20.00 Greatest Hits; 21.00 Most Wanted; 22.30 Beavis & Butt-head; 00.00 PartyZone

SKY ONE

07.00 The DJ Kat Show; 10.00 Risanke; 11.00 Koncentracija; 12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 E Street; 14.00 Falcon Crest; 15.00 Nadaljevanje; 16.00 Drugačen svet; 16.45 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek; 19.00 Paradise Beach; 19.30 E Street; 20.00 Reklame; 20.30 M.A.S.H.; 21.00 Rescue; 22.00 L.A. Law; 23.00 Ponovitve

PRO 7

05.20 Ponovitve; 11.55 Heart Power, am. kom.; 13.55 Posodi mi svojega moža, am. kom.; 16.20 Dva istega kova, am. kom.; 18.00 Vojak Benjamin, am. vojaška kom.; 20.00 Poročila; 20.15 Noriša, am. kom.; 22.00 Cadillac Man, am. kom.; 23.45 Poročila

PREMIERE

07.00 Romeo; 10.15 Nao Surrender, am. film; 12.00 Poslovno pismo, ital. film; 13.45 Kino; 14.00 Romeo; 15.00 Rešitev nosorogov; 16.00 Kevin - sam v New Yorku, am. kom.; 18.05 Patriot Games, am. polit. triler; 20.00 Poročila; 20.15 Lahko miselnost, avstralska kom.; 21.50 Yuppie stoji v gozdu, am. kriminalistična kom.; 23.15 David Letterman Late Show

SAT 1

09.00 Ponovitve serij; 13.30 Ladja zaljubljenec; 15.25 Alf; 16.00 Vesoljska ladja Enterprise; 17.00 Pet krat pet; 17.30 Regionalna poročila; 18.00 Pojdi na vsel; 19.00 Poročila; 19.19 Sport; 19.30 Kolo sreče; 20.15 Wolflov revir, 3/22 del; 21.15 Schreinemakersova v živo; 23.30 Legija prekle-tih, nem.-ital.-španski vojni film

EUROSPORT

08.30 Aerobika; 09.00 Eurogolf; 10.00 Eurofun; 10.30 Kolesarstvo; 11.00 Atletika; 12.00 Motorsport; 13.00 Motorji; 14.00 Tenis: French Open, prenos; 18.30 EP v gimnastiki (M), prenos iz Prage; 21.00 Motorsport; 22.00 Tenis, vrhunec; 23.00 Nogomet; 00.00 Hokej - NHL; 01.00 Poročila

RTL

09.05 Ponovitve; 11.10 Fantije brez nadzora, am. drama; 13.05 Na pomoč, moje dekle je moški, am. kom.; 14.40 Hila II, am. komična grozljivka; 16.20 Pobeg v Hong Kong, am. akc. film; 18.00 Benny Hill v New Yorku; 18.45 Poročila; 19.10 Matchball, 9. del serije; 20.15 Operacija morskí pes; Smrt pride neslišno, am. vojni film; 22.05 Asi jeklenega orla, am. akc. film 00.00 Poročila

RTL 2

05.25-16.20 Ponovitve; 16.20 Kluc svobode, am. pustol. film; 18.05 Poročila; 18.10 Napačna zveza, am. kom.; 20.00 Poročila; 20.15 Bom in East L.A., am. akc. komedija; 22.00 Desert Hearts, am. film; 23.40 Fantastične zgodbe

SKY MOVIES

15.00 The Hawaiians; 17.15 Girls Just Wanna Have Fun; 19.00 Chameleons; 21.00 Boyz 'N The Hood; 23.00 Freddy's Dead: The Final Nightmare

MOVIE CHANNEL

15.00 The Time Game; 17.00 Breakout; 18.15 Around The World In 80 Days; 19.05 Last Flight Out; 21.00 Wild Hearts Can't Be Broken; 23.00 Grand Canyon

FILMNET +

16.00 K-TV; 18.00 Power Play - The Jackie Presser Story; 20.00 Perfect Little Murder; 21.35 Alice Cooper, portret rock zvezdnika; 22.00 Lena's Holiday; 00.00 Once Around

SUPER CHANNEL

05.30 Verska oddaja: Novice; Gospodarstvo; Super Shop; 18.00 Danes; 19.00 Poročila; 19.30 Showcase; 20.30 Zdaj; 21.30 Showcase, dokumentarec; 22.00 Poročila; 22.30 Jay Leno Show; 23.30 Res osebnost, talk show

CNN

06.00-23.00 World News; 07.30 MoneyLine; 11.30 World Report; 12.30 Business Report; 13.30 Business Day; 14.30 Business Asia; 15.00 Larry King Live; 17.30 Cnn & Co; 18.00 CNN Newshour; 20.00 World Business Today; 21.00 International Hour; 23.00 World Business Today Update; 23.30 Showbiz Today

RADIO

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 11.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.05 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer; 21.05 Literarni večer; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Prireditve; 10.35 Kompas holidays turistično oko; 11.15 Izjava tedna; 12.00 Opoldne; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Drobtnice; 16.35 Popevka tedna; 17.50 Sport; 19.30 Jaz; 21.00 Vi izbirate, jaz izberem; 22.20 Rock Underground.

Slovenija 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 10.05 Božanska komedija 33. del; 13.05 Mehurčki; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 O jeziku; 15.10 Na ljudsko temo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Caruso; 16.45 Tretja stopnica; 18.05 Svetovna reportaža; 18.25 Komorni koncert; 19.30 Zborovska glasba; 20.00 Iz arhiva simfonikov RTVS; 22.05 Večerni logos; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba in koledar; 6.30 Jutranjik in osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Vsak dan je dober dan; 8.45 Servisne informacije, prireditve; 9.45 Zdravnikovi nasveti; 11.00 Hladno-toplo-vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podknice; 15.00 Nostalgija; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.35 Mladim poslušalcem; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Mladim poslušalcem, 2. del; 19.00 Dnevnik; 19.30 -23.15 Večerni program Modrega vala R. Koper.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 7.05 Dobro jutro, otroci; 8.00 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 8.40 Igrajte z nami; 9.00 Aktualnosti; 9.32 Bilo je nekoč; 9.40 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Govorimo o medicini; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Romagna mila; 13.00 Glasba po željah; 14.05 Turistična oddaja; 14.45 The magic bus; 16.00 Modri val; 18.00 Souvenir d'Italy;

18.45 Jazz; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 18.15, 19.15 Novice; 7.15 Napoved; 7.35 Vreme; 9.35 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Giro d'Italia; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 15.45 Avtomarket; 16.10 Cankarjev dom se predstavi; 19.05 Pravljična EPTE; 19.25 Vreme; 20.00 Poslovni radio; 22.00 Medžik.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.40 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Giro d'Italia; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 12.45 Giro d'Italia; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Giro d'Italia; 18.20 Music machine; 19.30-24.00 Študentski program RK.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 7.00 Kronika; 7.15 Dobro jutro; 9.05 Štajerske miniature; 10.05 Delavnica znancev; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 13.10 Poštni predal; 12.1; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.45 Sport; 18.00 Pokličite 101 555; 19.30 Mladi glasbeniki; 20.00 Kulturno-umetniški program; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio študent

11.00 Vzlet; 11.30 K4 odpira ventil; 12.00 Komu zvoni?; 14.00 OF; 15.30 Kaj pa univerza?; 17.00 Jocular; 18.00 Borzni parket; 19.00 TB: Caspar Brotzmann Massaker; 20.30 Dosje o uničenju funkcionalnih sistemov; Vaš omiljeni DJ Jure.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljična; 8.00 Deželna kronika; 8.10 S hrano do zdravja; 8.40 Revival; 9.00 Iz studija z vami; 9.15 Odprta kniga: Ni neskončnih poti (F. Bojc-Bidovec, pisma sinu-prebira Minu Kjuder); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Primorska poje; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Kulturne diagonale; 15.00 Slov. lahka glasba; 15.30 Potpuri; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Skladatelj in dirigent S. Sacher; 18.00 Dopisnice z najbližjega vzhoda; 18.30 Rock balade; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 18.30 Revolution rock; 20.30 Foyer.

Radio Koroška

6.30-7.00 Praznična (P. Zunder); 18.10-18.30 Glasbena.

ARHEOLOGIJA

Računalniška podpora pri določanju starosti

ELISABETH GEAKE

Dvesto let stara statistična metoda bi lahko prihranila arheologom mnogo ugibanj ob usklajevanju različnih ocen starosti odkritij iz davnine. Z izrekom iz osemnajstega stoletja je strokovnjakom uspelo znatno zmanjšati negotovost pri določitvi starosti bakrenih izdelkov iz zgodnje bakrene dobe. Doslej arheologi niso poznali formalne metode kombiniranja kronoloških podatkov, ki so jih dobili z različnimi tehnikami določanja starosti. Stratigrafija - tu določijo kronološko urejenost najdb s preiskovanjem zaporednih plasti na najdbiscu - in določanje starosti z radioaktivnim ogljikom dasta neodvisni oceni starosti predmetov, na katere naletijo v jami. Vendar pa rezultatov obeh metod ni mogoče enostavno združiti, da bi dobili eno samo, a natančneje določeno starost.

Caitlin Buck in njeni sodelavci iz skupine za statistiko z Univerze v Nottinghamu so odkrili, kako bi si mogli pri strogem matematičnem kombiniranju podatkov pomagati z izrekom, ki ga je l. 1763 objavil angleški duhovnik Thomas Bayes. Osnova izreka je tole: poznavanje izida enega dogodka vpliva na izid drugega dogodka. Denimo, na primer, da je verjetnost za pozebo v marčnih nočeh ena petina in verjetnost za sneg ena petdesetina. Če je prejšnja noč zmrzovalo, to vpliva na verjetnost, da bo danes snežilo. Delo Caitlin Buck, o kateri je ta poročala na nedavnem srečanju z naslovom »Računalniške aplikacije in kvantitativne metode« v Glasgowu, omogoča arheologom, da natančno določijo starost bakrenih predmetov iz najdbiscu St. Veil-Klinglberg, ki leži kakih 60 kilometrov južno od Salzburga v Avstriji. Na najdbiscu je v poznih osemdesetih izkopavala skupina arheologov pod vodstvom Stephena Shennana z Univerze v Southamptonu. Odkrili so več bakrenih izdelkov in nekaj lončenine, narejene iz ilovine in z lindre. Najprej so poskusili določiti starost najdb s stratigrafijo, vendar pa je hrib, na katerem leži St. Veil, erozija že močno prizadela. Zato so bili deli najdbiscu medsebojno ločeni, tako da jih ni bilo mogoče primerjati. Razvrstiti jim je uspelo le stiri skupine najdb, ki so stele od dva do šest predmetov. Potem so arheologi starost petnajstih vzorcev določili še z metodo radioaktivnega ogljika. »Ta tehnika je precej netočna - pogosto dobite rezultate, natančne le na 100 let,« je dejala Caitlin Buck, ki danes dela na Tehnološki univerzi Loughborough. Tovrstne ocene postavljajo vzorce od 3400 do 3900 let v preteklost.

Se pred kakimi desetimi leti Bayesov izrek ni bil primeren za uporabo pri arheoloških dokazih zaradi težav pri predstavitvi v obliki, ki bi bila prilagojena statistični analizi. Podatki so bili prezapleteni, da bi dopuščali izvedbo potrebnih integracij. V zadnjih letih pa je računalniška simulacijska tehnika, znane kot markovska metoda Monte Carlo, omogočila neposredno integracijo. Ko so Caitlin Buck in njeni sodelavci s pomočjo Bayesovega izreka združili ocene starosti, dobljene z metodo radioaktivnega ogljika, s stratigrafskimi zaporedji iz St. Veila, se je obdobje, ko naj se posamezni predmeti zasnili na najdbiscu, zožilo s 400 na 200 let. Vrh tega so v zaporedje lahko uvrstili se pet najdb. Raziskovalci so sklenili, da je bil taljeni baker shranjen na najdbiscu pred približno 3500 leti, čeprav niso našli nobenih znakov, da bi kdorkoli tedaj tam kaj talil.

-PrZ-

Računalniško markovska metoda Monte Carlo (N)

AGRONOMIJA / PREOBRAT V STRATEGIJI MEDNARODNEGA SKLADA ZA RAZVOJ KMETIJSTVA

Afriški kmetje najbolj poznajo svojo zemljo

Izgubljena zemlja: tudi preproste metode lahko zaustavijo sicer neizbežno erozijo (NS)

Proizvodnja hrane v Afriki je zaradi zmanjševanja plodnosti prsti morda za celih 15 odstotkov skromnejša, kot bi lahko bila. Vendar pa je proces slabšanja kakovosti zemlje obrnljiv s ceneni in preprosti tehnologijami, ki jih kmečke skupnosti najbolj obvladajo, beremo v poročilu agencije Združenih narodov, ki se ukvarja s težavami najrevnejših ljudstev sveta. Mednarodni sklad za razvoj kmetijstva je poročilo predstavil na začetku maja na washingtonskem srečanju s strokovnjaki Instituta za svetovne vire. Sklepi raziskav kažejo, da se malo-dusnezi, ki so prepričani, da Afrika izginja v ireverzibilnem ekološkem procesu, motijo. Na srečanju so se pojavili tudi dvomi v običajne predstave o spreminjanju nerodovitnih delov te celine v puščavo.

V Skladu trdijo, da so s svojim afriškim programom dosegli pomembne uspehe. V okviru tega programa namenijo letno skoraj 600 milijonov dolarjev za spodbujanje in razvoj tradicionalnih tehnologij na kmetijah, s čimer naj bi napravili konec nezmožnosti afriških narodov, da se prehranijo sami. »Zamisli, ki jih zelimo predstaviti ljudem, ne prihajajo iz laboratorijev ali raziskovalnih centrov,« meni Bahman Mansuri, direktor Sklada za Afriko. »Najdemo jih na poljih. Mi kmetom le zagotavljamo sredstva, da lahko razvijejo svoje sisteme kmetovanja ob pomanjkanju vode.« Sklad je prva agencija Združenih narodov, ki sprejema »primerne tehnologije« take vrste, kot jih že leta

vzpodbujajo razne dobrodelne ustanove, denimo Oxfam.

Tipičen primer je ozi- vljanje preprostih kamnitih zidov v zahodni Afriki. Ti so visoki le kakih 30 centimetrov, postavljajo pa jih ob vznožjih hribov in gričev, da preprečujejo odplavanje drobne prsti od nevihtah. Obenem zadržijo meteorsko vodo na zemlji dovolj dolgo, da namoči posevke. Ta domorodska tehnologija je izumrla, preden jo je Oxfamov poljski delavec Bill Hereford ponovno vpeljal na njive Burkine Faso. Sistem je deloval in pridelki sušnih let so se povečali za tretjino. Obenem pa je spodbudil projekt Evropskega sklada za razvoj, v katerem so z buldožerji ustvarjali nekake jezove. Do konca osemdesetih let je že več

kot 300 vasi opasalo blizne hribe s kamnitimi zidovi.

Sklad je to tehnologijo sprejel kot del svojega afriškega programa in ponudil sredstva za gradnjo zidov tudi sosednemu Nigru. Danes, pravi Mansuri, podobni zidovi »ščitijo prst in lovijo picel dež na več tisoč hektarih Nigra.«

Drug sistem, ki so ga razvili v Nigru, temelji na gradnji lunicam podobnih zemeljskih nasipov. Krajca nasipa sta zasukana navkreber, da zajemata otekajočo vodo. Eden od krajev je nekoliko krajši, da se v nasipu ne nabere preveč vode. Mansuri je povedal, da je kmalu zatem, ko so v severnem Nigru pričeli z uvajanjem tega sistema, »donedavna jalova polja prekrila debela trava.« Bo širjenje puščave izbrisalo

te dosežke? Vecinoma ne, pravi Mansuri. »Dezertifikacija ni ireverzibilen primer napredovanja puščave,« je dejal. »Puščave se širijo in umikajo glede na količino padavin. Sahara se je v Sudanu, denimo, v zadnjih treh letih umaknila za 40 kilometrov, ker je bilo v tem času dežja v obilju.« »Ni nasa naloga, da zadržimo puščavo,« meni Mansuri. Večina projektov Sklada poteka v suhih predelih stran od puščav, kjer je zemlja rodovitna zemlja in kjer je dovolj pridnih rok. »Tam se lahko lotimo izboljševanja plodnosti prsti in omogočimo revnim kmetom trajno uspešnost v obdelovanju zemlje.« »Najpomembnejše je, da zagotovimo hrano za revne, ki morda niti nimajo dovolj denarja, da bi si jo ob slabi letini kupili.« To med dru-

gim pomeni, da Sklad spodbuja kmete k pridelovanju tradicionalnih zitaric, odpornih na sušo, in jim odsvetuje nove vrste korenin z visokim donosom, ki pa je pogosto prav picel, če je dežja malo.

V nasprotju z večjimi razvojnimi bankami je bil Sklad osnovan prav za financiranje majhnih projektov za revne kmetovalce, ki često potekajo na ravni vasi. »V Ugandi smo dali družinam po 120 dolarjev, da so si nakupili cevi za zalivanje posevkov. Včasih damo kmetom ovce in koze, oni pa nam čez nekaj let vrnejo mladice,« je dejal Mansuri. »Svetovna banka seveda ne more delovati na tak način. Njim se projekt, vreden manj kot 10 milijonov dolarjev, preprosto ne izplača.«

Fred Pearce -PrZ-

ETNOLOGIJA (7) RAZVOJNE DILEME

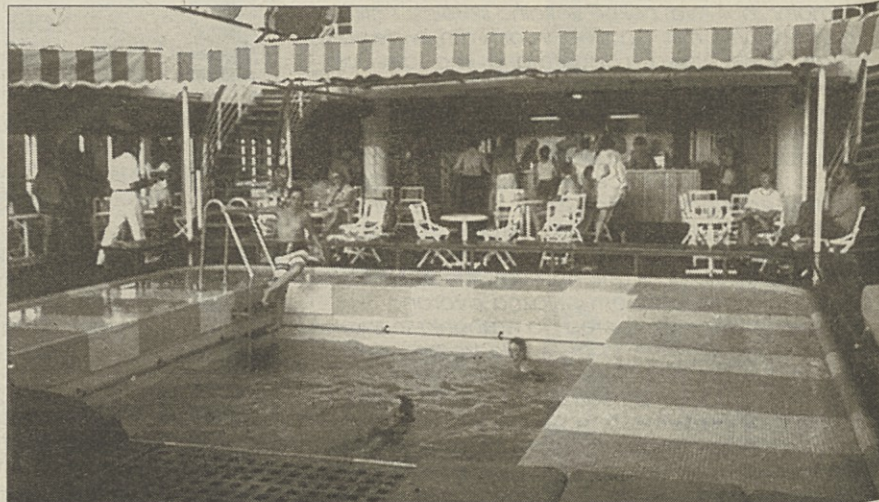
Politične in ekonomske skrbi Portoričanov

Izmed vse nepregledne množice otokov, ki spadajo v karibski arhipelag, naj se nekoliko bolj podrobno zaustavimo le pri Portoriku. Za to je seveda več razlogov. Kajti ne morem popolnoma zanemariti dejstva, da je moja »Celebration« na karibskem krizarjenju najprej pristala v prestolnici Portorika San Juanu. Od vseh karibskih otokov je bil ravno Portoriko deležen najhitrejšega gospodarskega razvoja, kar je dolgo pritegovalo pozornost številnih izvedencev iz vse Latinske Amerike, Azije in Afrike, pa tudi iz sosednjih otokskih držav - Jamaice, Trinidada, Tobaga -, ki so prihajali na ta otok po informacije o njegovih razvojnih izkušnjah. In ne nazadnje, prav Portoriko se je najgloblje zarezal v orbito ameriškega vpliva, zaradi česar je zanimiv tudi s tega zornega kota.

Sprva so bile razvojne izkušnje Portorika precej klavne. Španska krona vse do konca njene kolonialne oblasti leta 1898 ni kaj pri- da izrazala svojih interesov na tem otoku. Ko so otok prevzele Združene države Amerike, se je sicer razmoma hitro povečala njegova kmetijska proizvodnja,

vendar je razvoj monokulture sladkornega trsa povzročil nastanek fevdalno-kmečke strukture prebivalstva. Ker je v tem obdobju prislo tudi do hitre rasti tamkajšnje populacije, je večina prebivalcev zelo na hitro obubožala.

Do preobrata na bolje je prislo leta 1940, ko je pred-

Ameriški dolarji in špansko govoreča uprava (Foto: D. Phillips)

sednik vlade Munoz Marin (1948-1964) s podporo ameriške administracije uspel vključiti državo v območje ameriške proste trgovine. Z novo ustavo leta 1952 je Portoriko postal avtonomen del Združenih držav Amerike, ki se imenuje Commonwealth of Puerto Rico oziroma po špansko Estado Libre Asociado. Danes je na oblasti Nova progresivna stranka, pod vodstvom sedanjega guvernerja Pedra Rossela, ki si prizadeva za vključitev Portorika v Združene države Amerike kot ene iz-

med zveznih držav. Že v okviru sedanje povezanosti je Portoriko deležen obilnega paketa ameriške zvezne pomoči. Vendar pa njegovi državljani se ne morejo sodelovati na ameriških volitvah. V preteklih štiridesetih letih je ta »commonwealth« zadovoljeval obe strani. Portoriko je zadržal občutek lastne identitete, kljub tesni povezanosti z ZDA. Američani pa so videli Portoriko trdno znotraj svojega interesnega območja, njegovo revščino pa so vseeno zadržali na pragu svoje de-

le - poleg Portorika imajo podoben status se Guam, ameriški Deviški otoki in ameriška Samoa. Pred nedavnim so navedeni stiri teritoriji in Washington D.C. dobili volilno pravico za Predstavniki dom, spodnji dom ameriškega kongresa. Ker je vseh pet novih članov demokratov, je njihov vstop v kongres spremljala se posebna dolocba: »V primeru, da je prav teh pet glasov odločilnih, glasovi petih novih članic nimajo veljave.«

Bogomil Ferfila
(Se nadaljuje)

GLEDALIŠČA

SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
Danes, 2. junija, ob 21.30: Damir Zlatar Frey - PO-MLADNO OBREDJE. Zadnja predstava v sezoni!
V soboto, 4., in v četrtek, 9. junija, ob 20.30: B. Slade - OB LETU OSOREJ.

PLES:
Danes, 2., in v petek, 3. junija, ob 21. uri: BETON-TANC - TATTOVI MOKRIH ROBČKOV.

DRAMA SNG, tel.: 061/ 221-511
Danes, 2. junija, ob 19.30: I. Cankar - KRALJ NA BETAJNOVI, za abonma četrtek, dijaški 7 večerni (delno) in izven. Predstava bo se v petek, 3. junija, ob isti uri, za abonma dijaški 6 večerni.

MALA DRAMA, tel.: 061/ 221-511
V petek, 3. junija, G. Büchner - VOJCEK. Gostovanje Narodnega gledališča iz Romunije.

OPERA, tel.: 061/ 331-950
Danes, 2. junija, ob 19. uri: P. I. Cajkovski - PIKOVA DAMA, za red četrtek I in izven. Predstava bo se v soboto, 4. junija, ob isti uri, za red sobota in izven.
V ponedeljek, 6. junija, ob 15. uri: J. Strauss ml. - NETOPIR. Razprodano!

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/ 332-288
V torek, 7. junija, ob 21. uri: Zijah Sokolović - GLUMAC... JE GLUMAC... JE GLUMAC.

LGL, tel.: 061/ 314-789
VELIKI ODER
V petek, 3. junija, ob 18. uri: Pavel Polák - RDECA KAPICA, za izven. Gostuje Naivni Divaldo Liberec iz Češke.
V soboto, 4. junija, ob 18. uri: S. Makarović - SAPRAMSKA, za izven.

KULTURNICA
V soboto, 4. junija, ob 11. uri: Jan Wilkowski - TRDOGLAVCEK, za izven.

MGL, tel.: 061/ 210-852
Danes, 2. junija, ob 20. uri: A. Bennett - BLAZNOST JURJA III, za abonma red B. Predstava bo se v petek, 3. junija, ob isti uri, za abonma petek in v soboto, 4. junija, ob 20. uri, za abonma sobota.

CELJE
SLG, tel.: 063/ 25-332
Danes, 2. junija, ob 19.30: H. Ibsen - STRAHOVI, za abonma četrtek in izven. Predstava bo se v pe-

tek, 3. junija, ob 19. uri, za abonma studentski večerni, izven in v soboto, 4. junija, ob 17. uri, za abonma sobota popoldan in izven.
V ponedeljek, 6. junija, ob 16. uri: Grimm-Valic - JANKO IN METKA 2000, za abonma čebelica II in izven. Gostovanje Mojega gledališča iz Ljubljane.

KRANJ
PGK, tel.: 064/ 222-681
Danes, 2. junija, ob 20. uri: W. Bauer - CHANGE, za abonma zeleni in izven. Predstava bo se v petek, 3. junija, ob isti uri, za abonma petek 2 in izven. Gostuje SNG Drama iz Ljubljane.
V petek, 10. junija, ob 20. uri: Ray Cooney - ZBEZI OD ZENE, za izven. Zadnjic v sezoni!
V soboto, 11. junija, ob 20. uri: Igor Torkar - REVI-ZOR'93. Zadnjic v sezoni!

MARIBOR
LGM, tel.: 062/ 26-748
V soboto, 4. junija, ob 17. uri: Pavel Polák - RDECA KAPICA.
V nedeljo, 5. junija, ob 11. uri: Jane Synkova - MALA CAROVNICA.

DRAMA, tel.: 062/ 221-206
V petek, 3. junija, ob 21. uri: na Malem odru kabaret XX. stoletja MALA NOCNA KINOTEKA, za izven.
V soboto, 4. junija, ob 20. uri: Ivo Svetina - SEHEREZADA, za red veliki izbimi in izven. Predstava bo se v nedeljo, 5. junija, ob isti uri, za red veliki izbimi in izven.
V soboto, 4. junija, ob 17. uri: v Minoritski cerkvi otroški plesno-dramski kabaret M & M, premiera, za izven. Predstava bo se v nedeljo, 5. junija, v Minoritski cerkvi, ob isti uri.
V torek, 7. junija, ob 18. in 21. uri: v Minoritski cerkvi M. Vezovišek - JERMANOVO SEME, za abonente in izven.

OPERA, tel.: 062/ 221-206
Danes, 2. junija, ob 12. uri: v Kazinski dvorani PRODUKCIJA OPERNEGA STUDIA.

NOVA GORICA
PDG, tel.: 065/ 25-326
V petek, 3. junija, ob 20. uri: Dominik Smole - KRST PRI SAVICI, za abonente iz Ajdovščine in izven. Predstava bo se v petek, 10. junija, ob 20.30, za izven.

V soboto, 4. junija, bo ob 21. uri v ljubljanskih

Križankah koncert OUMOU SANGARE

Malijska pevka Oumou Sangare je glasbeno odkritje 90. let seveda, ko govorimo o aktualnem afriškem etnopopu. Postala je mednarodna zvezda, brez katere lani ni mogel več noben pomemben festival tovrstne glasbe, od Womada naprej. Leta 1991 je s ponatisom kasete na CD plošči za založbo World Circuit de-

bitirala tudi v Evropi. Moussoulou je album, ki so ga hvalili po vsem svetu.
Njen drugi evropski album KO Sira je bil izmed 823 nominiranih albumom s področja etnopopa izbran na prvo mesto World Music Charts Top 50 leta '93, ki jo sestavljajo evropske radijske postaje.

RAZSTAVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, Presernova 10
V Mali fotogaleriji je do 19. junija na ogled razstava arhitekta JURJA KOBETA z naslovom Trije detajli. Razstava CRNO IN BELO - dela svetovno znanih konstruktivistov iz zbirke italijanskega umetnika Getulia Alvianija je na ogled do 12. junija (Galerija CD).

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5
Razstava del KLAVDIJA TUTTE je na ogled do 12. junija.

MODERNA GALERIJA, Cankarjeva 15
V Mali galeriji je do 12. junija na ogled razstava britanskega kiparja ANISHA KAPOORJA. Razstava RUDOLFA KOTNIKA je na ogled do 5. junija. Vsako nedeljo bo ob 11. uri organizirano javno vodstvo po razstavi. Razstava komercialnih fotografij KRAJI je na ogled do 19. junija.

NARODNI MUZEJ, Muzejska ulica 1
Razstava mednarodnega studentskega projekta SMALL & SPECIAL - MALO IN POSEBNO je na ogled do 5. junija.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE - CEKINOV GRAD, Celovska 23
Razstava fotografij TOSIKIJA OZAVE je na ogled do 20. junija.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6
Razstava olj ALOJZA STIRNA je na ogled do 10. junija.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31
Danes, 2. junija, bo ob 19. uri otvoritev razstave risb BOZIDARJA JAKCA.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40
Danes, 2. junija, bo ob 18. uri otvoritev razstave otroških ilustracij MOJCE CERJAK. Razstava bo na ogled do 23. junija.

GALERIJA SLOVENIJALE, Dunajska c. 22
Razstava DORE PLESTENJAK in DOMNA SLANE je na ogled do 15. junija.

GALERIJA ZALA, Gosposka 7
Danes, 2. junija, bo ob 19. uri otvoritev razstave BORISA ZAPLATILA. Razstava bo na ogled do 14. junija.

VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65
Razstava slik MILANA RIJAVCA je na ogled do 21. junija.

KUD FRANCE PRESEREN, Karunova 14
Razstava UTRINKI IZ KRONIKE MESTA LJUBLJANE je na ogled do 10. junija.

AJDOVŠČINA
PILONOVA GALERIJA, Presernova ul. 3
Razstava Krizev pot ANTONA CEBEJA je na ogled do 19. junija. Danes, 2. junija, bo ob 18. uri organiziran ogled razstave s kustosom in avtorjem razstave Ferdinandom Serbeljem.

BEGUNJE
GALERIJA AVSENIK
V petek, 3. junija, bo ob 19. uri otvoritev razstave tapiserij in stekla HEDE RUSEC.

CERKNICA
KNJIZNICA JOZETA UDOVICA, Partizanska 9
V petek, 3. junija, bo ob 19. uri otvoritev likovne razstave VOJKA HRENA. Razstava bo na ogled do 17. junija.

KOPER
GALERIJA MEDUZA,
Danes, 2. junija, bo ob 19. uri otvoritev razstave grafik, risb in skulptur VLADIMIRJA MAKUCA. Razstava bo na ogled do konca junija.

GALERIJA LOZA, Titov trg 1
Razstava skulptur LUJA VODOPIVCA je na ogled do sredine junija.

LOGATEC
V knjižnici Logatec je do 6. junija na ogled razstava petdesetih nagrajenih slikanic v tujih jezikih.

MURSKA SOBOTA
GALERIJA MURSKA SOBOTA
Razstava slik ZARKA VREZCA je na ogled do 19. junija.

NOVO MESTO
DOLENJSKI MUZEJ
Razstava 3. bienale slovenske grafike je na ogled do 15. septembra.

PIRAN
MESTNA GALERIJA, Tartinijev trg 3
Razstava del dveh umetnikov iz Ferrare GIORGIJA CATTANIIJA in MAURIZIJA COSUEJA je na ogled do 25. junija.

ROGAŠKA SLATINA
MUZEJ GRAFICNE UMETNOSTI
V torek, 7. junija, bo ob 20.30 otvoritev razstave oblikovalk stekla MARJANE BASTASIC-MERLE, IRENE FRANIC in LILJANE TEPES.

ŠKOFJA LOKA
GALERIJA FARA, Cesta talcev 2
Razstava fotografij JANEZA SIFRARJA je na ogled do 9. junija.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Muzej Revoltella: do 31. avgusta bo na ogled razstava Vidiki - Punti di vista.
Galerija Bassanese: do 11. junija je na ogled razstava slikarja Enza Navarra.
Galerija Rettori Tribbio: do 3. junija bo na ogled razstava slikarja Pina Ferfogle.
Art Gallery: še danes, 2. junija si lahko ogledate razstavo Negrisina.
Art Light Hall: do 16. junija razstavljata slikarja Agnese Divo in Maurizio Maier.
Galerija Torbandena: na ogled je razstava Wolfganga Wiednerja.

OPCINE
V Hranilnici in posojilnici razstavljata do 5. junija multimedijška slovenska umetnika Lidia Asta in Peter Spiler.

GORICA
V Kulturnim domu bodo danes, 2. junija, ob 20. uri otvorili razstavo beneških umetnikov. Na otvoritvi bo zapel zbor »Matajur«.

TREVISO
V Palaci Scotti bo do 31. julija na ogled zanimiva razstava lesenih igrac.

KOROŠKA

CELOVEC
Modestov dom: na ogled je velika razstava metuljev in mineralov iz celega sveta.

ŽELEZNA KAPLA
Za obiskovalce so zopet odprta vrata v Obirске kapniske jame v Železni Kapli-Bela.

ROŽEK
Galerija Rožek, Sikoronja: na ogled so skulpturne risbe, kolazi, rustika dela Johannesa Zechnerja.

ŠENTPAVEL V LABOTSKI DOLINI
V Samostanu bo do 27. oktobra na ogled razstava »Glas - Porzellan«.

ŠTALENA GORA
Izkopanine na Staleni gori - Magdalensberg bodo na ogled do 28. oktobra.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Verdi - Dvorana Tripcovich
Danes, 2. junija, ob 20. uri (red H) deveta predstava Verdijeve »Traviate«. Dirigent Tiziano Severini.
Zadnja predstava bo jutri, 3.6., 20.00 (red L).

GORICA
Kulturni dom
Jutri, 3. junija, ob 17.30 Seminar Evropske akademije.

KOROŠKA

CELOVEC
Mestno gledališče: danes, 2. junija, ob 19.30 - Koncert - Musicaexpress.

BELJAK
Studijski oder (Kellertheater): danes, 2. junija, ob 20.00 - Komedija W. Shakespeare-N. Hagg »Mixed Lovers«.

OBIRSKO
Na naravnem kegljišču pri Jerebu bo danes,

V ponedeljek, 6. junija, ob 20.30 gostovanje Prešernovega gledališča iz Kranja s ko,edijo Ray Cooneya »Zbezi od žene«. Režija Zvone Sedlbauer. Predstava sodi v okvir goriskega abonmaja SSG red A in B.

2. junija, od 14. ure dalje kegljanje za nagrade.

ŠENTJAKOB
V Kulturnem domu bo danes, 2. junija, ob 19.30 koncert profesionalnega mesanega zbora Cantus iz Užgoroda (Ukrajina).

RAZNE PRIREDITVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA
INFORMACIJSKI CENTER
MODERNE GALERIJE
Danes, 2. junija, ob 20. uri: predavanje dr. JURETA MIKUZA - Nema zgovornost podobe.

FOYER MGL, Copova 14
Danes, 2. junija, ob 17. uri: predstavitev nove knjige pesnika TONETA KUNTNERJA z naslovom O domovina.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/ 332-288
Danes, 2. junija, v Pesniškem kabaretu se bo predstavil glasbenik in pesnik TOMAZ PENGOV.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21
Danes, 2. junija, ob 20. uri: literatura mimoidocim NEDELJKA PIJRJEVEC.

PLOSCAD OB FIGOVCU
V nedeljo, 5. junija, ob 11. uri: promenadni koncert. Igral bo PIHALNI ORKESTER GODBA BEZIGRAD.

KRANJ
Kulturno-zabavni program ob tednu GIRO D'ITALIA - NOMADI LEPOTE:
danes, 2. junija, ob 9 uri: predstavitev gorenjskih etnografskih značilnosti (Slovenski trg); ob 9.30: koncert ROMANE KRANJČAN (Sportni center); ob 10.30: podelitev nagrad za tri najboljše slike in spise (Sportni center); ob 14. uri: sejemska ponudba »Vse

za kolesarja« (Sportni center - letni bazen); ob 14. uri: sprevod pihalne godbe in mazoretke od AMD do Slovenskega trga; ob 14.45: dirka mlajših mladincev in pionirjev po Koroški cesti; ob 15. uri: nastop folklornih skupin; ob 15.30: start desetkilometerskega teka supermaratonca DUSANA MRAVLJETA (Slovenski trg); ob 20. uri: koncert skupine MONROE (Sportni center).

OTOČEC NA KRKI
GRAD OTOČEC
V soboto, 11. junija, ob 21. uri: v hotelu Grad Otočec večer z BOJANOM ADAMICEM in MERI AVSENAK.

MARIBOR
IZUM, Presernova 17
Danes, 2. junija, ob 18. uri: predavanje TOMAZA FLAJSA - Dharma clovestva.

PORTOROŽ
AVDITORIJ
V soboto, 4. junija, ob 20.30: filmska uspešnica PHILADELPHIA. Predstave bodo se v nedeljo, 5. junija, ob 18. in 20.30. V torek, 7. junija, ob 18.30: nastop plesno-akrobatske skupine FLIP iz Pirana.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

OPCINE
V Prosvetnem domu bo jutri, 3. junija, ob 18. uri »Literarni večer«, na katerem bodo sodelovali Marij Cuk, Miroslav Kosuta, Feri Lainscek, Cvetka Lipuš in Alojz Rebula.

TRST
V Avditoriju Muzeja Revoltella bodo v četrtek, 9. junija, ob 18. uri predstavili video film o Rizarni. Sodelovala bosta prof. Karl Stuhlpfarrer z dunajske univerze in prof. Marina Cattaruzza s tržaške in beneške univerze.

GLASBA

SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM
Danes, 2., in v petek, 3. junija, ob 19.30: koncert ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE, za oranžni abonma I in II. Dirigent Hans Graf. Program: A. Bruckner. V soboto, 4. junija, ob 17. uri: DIAMANTNIH 30 ANSAMBLA LOJZETA SLAKA, javna generalka za vse tiste, ki zaradi izjemnega zanimanja niste dobili kart za koncert ob 20. uri. V nedeljo, 5. junija, ob 18. uri: izredni koncert SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA v okviru koncertnega abonmaja v Monfalconu. Program: Kurtag, Schönberg, Mahler.

SLOVENSKA FILHARMONIJA
V petek, 3. junija, ob 20.30: zvoški sestih strun - ZARKO IGNJATOVIČ (kitara). Program: R. de Visée, S. L. Weiss, M. Giuliani, M. Tippet, A. Piazzolla, I. Albeniz.

GRAD TIVOLI
Danes, 2. junija, ob 19. uri: koncert SIMFONIKOV RTV SLOVENIJE, za zeleni abonma.

KRIZANKE
V soboto, 4. junija, ob 21. uri: koncert OUMOU SANGARE (Mali).

GALA DVORANA NA METELKOVI
V petek, 3. junija, ob 21. uri: predstavitev lanskeletnih finalistov tradicionalnega Art & Music Festivala, ki poteka vsako leto v Pulju. Nastopili bodo: THE STUFF, HEADBANGER, BLIND DATE in THE RATTLEHEADS.

KD V CRNUCAH
V petek, 3. junija, ob 19. uri: koncert izbranih pevskih zborov iz Ljubljane. Nastopali bodo: mešani zbor KUD Stane Koscec, Gameljne-Rasica, fantovski zbor Vasovalci, komorni zbor Artes liberales, mešani zbor Zvonček, mešani zbor Horjul.

NOVO MESTO
DOM KULTURE,
V petek, 10. junija, ob 21. uri: v Muzejskih vrtovih koncert VLADA KRESLINA in BELTINSKE BANDE.

ROGAŠKA SLATINA
V petek, 3. junija, ob 20.30 v Razstavnem salonu koncert OKTETA GALLUS iz Ljubljane.

ŽALEC
Danes, 2. junija, ob 19. uri: v župnijski cerkvi na Vranskem koncert Mesanega komornega zbora Celje.

FJK

TRST
Pivovarna Forst
Danes, 2. junija, ob 20.30 večer avtorske glasbe. Nastopata Ezio Sgorbissa in Carmine Cirillo.

Cerkev Beata Vergine delle Grazie - Ul. Giustinelli
V nedeljo, 5. junija, ob 20.30 zadnji koncert ob 100-letnici orgel, ki jih je v cerkvi dal zgraditi Julius Kugy. Nastopila bosta organistka Valentina Longo in celist Paolo Cannarella.

Gledališče Miela
Danes, 2. junija, ob 20.30 bo na sporedu koncert Glasbene mladine Italije. Nastopil bo trio Mondrian, ki ga sestavljajo Stefano Bullo (flavta), Gianluca Saccari (celo) in Piergiorgio Simoni (kitara). Na programu Vivaldi, Paganini, Leisner, Stahmer in Maasz.

V nedeljo, 5. junija, ob 21. uri koncert, ki ga organizira Združenje Italia-Izrael, Zadruga Bonawentura in Robin Hood Folk Country Club. Nastopil bo ansambel Klezmer Ensemble, ki ga sestavljajo Davide Casali, Fabio Zoratti, Sergio Candotti, Alfredo Lacosegliaz, Piero Bertelli in Isabella Tonin.

BOLJUNEC
Na prazniku, ki jo prireja Lovska družina Doberdob bo v petek, 17. in v soboto, 18. junija slovenski lovski pevski zbor »Doberdob« gostil 21. Revijo lovskih pevskih zborov in registrov.

NOVICE

»Beach« turnir v Štandrežu

V nadaljevanju turnirja v odbojki na mivki, ki ga v domu A. Budal v Štandrežu prireja KD Oton Zupancic, so v ponedeljek zvečer odigrali se nekaj srečanj. V kategoriji članov sta I. Plesnicar in Populini z 2:0 premagala M. Beucarja in Legišo ter se uvrstila v nadaljnji krog. V kategoriji amaterjev sta napredovali ekipi Jeroncic, Jerioc in Carli ter Zanier in Gergolet. Rezultati: Jakopic, Jeric, Carli - Zanier, Gergolet 2:0; Jakopic, Jeric, Carli - Paulin, Caudi 2:0; Paulin, Caudi - Zanier, Gergolet 0:2. Danasnji spored: 18.30 amaterji: Gri, De Monte - P. Braini, T. Mucci - R. Bensa, E. Bensa; 20.30 članice: L. Masten, T. Masten, M. Vidali - B. Luvisutti, E. Bressan, L. Visintin; 21.30 člani: J. Terpin, S. Terpin, Hlede - Korecic, Ferfolja.

Obvestila

FC PRIMORJE

sklicuje v četrtek, 9. junija svoj 31. redni občni zbor ob 19. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: 1. Izvolitev predsednika občnega zbora, 2. predsedniško in blagajniško poročilo, 3. Razprava, 4. Izvolitev novega odbora.

SD Zarja - lokostrelski odsek

prireja tri začetniške lokostrelske tečaje za mlade od 11. do 18. leta v sledečih izmenah: od 13. do 25. junija; od 11. do 23. julija; od 22. avgusta do 3. septembra (od 17. ure do 18.30). Opremo daje na razpolago SZ Zarja. Podrobnejše informacije na tel. št. 226261 (Moreno) in 226386 (Marko)

SZ SLOGA in SK DEVIN - planinski odsek

Ob priliki srečanja planincev v Globasnici (Avstrija) 12. junija priredita avtobusni izlet. Prijave na društvih ali tel. št. 208373, 226283 in 200782.

SK DEVIN

priredi v Zgoniku v nedeljo, 5. junija, ob 10. uri »I. CROSS Z GORSKIMI KOLESI ZA POKAL SKODA AVTOMOBILI«. 1000 m dolgo progo z različnimi ovirami bo treba prevoziti dvakrat. Za najmlajše bo proga lažja. Vpisnine sprejema Sarah od 21. ure v četrtek, 2. junija. Informacije in vpisnine na tel. in fax (040) 220423.

PK BOR

organizira v soboto, 4. junija v bazenu pri Alturi v Trstu sklopno tekmovalno članov s pričekom ob 16. uri. Razplavanje od 15.30 dalje. Nagrajevanje ob 18. uri v Borovem sportnem centru, sledila bo družabnost. Vahljani!

SK KRAS - odsek za rekreacijo

organizira začetniški tečaj tenisa za otroke od 8. do 14. leta starosti. Za vpisovanje in informacije poklicite v tajništvo društva, tel. št. 229477 v dnevih: ponedeljek od 16. do 20. ure, sredo in četrtek od 15. do 18. ure ter petek od 9. do 12. ure.

SK KRAS

prireja od 27. junija do 2. julija poletni rokometni tečaj za vse nižje srednjšolce, ki bo v jutranjih urah v zgoniški telovadnici. POSkrbljeno bo tudi za prevoz s kombijem. Podrobnejše informacije na tel. št. 723010 (Alan) vsak dan od 14. do 15. ure.

SK BRDINA

vabi vse stare tekmovalce, tekmovalce, člane in vse tiste, ki se bi radi bavili s smučanjem na sestanek, ki bo v sredo, 1. junija, ob 20.30 v Domu Brdina na Opcinah.

JK CUPA

obvesča, da je v teku vpisovanje v jadrnalne tečaje za otroke od 7. leta dalje. Prvi tečaj od 20.6. do 1.7. - začetni; drugi tečaj od 4.7. do 15.7. - začetni; tretji tečaj od 18.7. do 29.7. - nadaljevalni.

Podrobnejše informacije na sedežu društva v seslanskem zalivu ob sobotah od 16. do 18. ure.

TPK SIRENA

obvesča, da je v teku vpisovanje v jadrnalne tečaje za otroke od 7. do 14. leta in za mladino in odrasle od 15. leta dalje. 1. tečaj za otroke (začetni) bo od 20. 6. do 1. 7., 2. tečaj (začetni) bo od 18. 7. do 29. 7.; 3. tečaj (nadaljevalni) pa od 16. 8. do 27. 8.; prvi tečaj za mladince in odrasle bo od 4. 7. do 15. 7., 2. tečaj (windsurf) pa od 11. 7. do 16. 7. Podrobnejše informacije in vpisovanje na sedežu TPK Sirene v Barkovljah vsak delavnik od 16. do 18. ure in po telefonu 422696.

NAMIZNI TENIS / OD DANES DRŽAVNO PRVENSTVO

Lanski uspeh bo zelo težko ponoviti

Možnosti so predvsem v 2. in 3. kategoriji

Od danes pa do vključno nedelje bo v Modeni namiznoteniško državno prvenstvo absolutnih kategorij, to je tretje državne, druge in prve kategorije. Za nastop v tretji kategoriji je bilo potrebno opraviti več deželnih oziroma državnih predpisanih turnirjev. Drugokategorijci so bili v sportni sezoni tudi zaposleni s turnirji, ki pa niso imeli kvalifikacijskega značaja. Pri Krasu so se pod vodstvom trenerjev Matjaža Serčerja in Wangove kandidati dobro pripravili bodisi tehnično kot fizično. Na državnem prvenstvu 1993 v Genovi je Kras osvojil stiri državne naslove: Christian Mersi in Ana Bersan sta ga osvojila posamezno v drugi kategoriji, v mesanih dvojicah Mersi in Monika Radović ter zenski par Bersan-Radović. Vsi smo si edini, da bo ponovitev takšnega uspeha zelo

težko dosegljiva. Mersi je zapustil Kras, Ana Bersan pa je se dokaj siba po nedavni operaciji slepica.

Razveseljiva pa je udeležba v tretji kategoriji, kjer so se kvalificirale tri mlade Krasove igralke: Katja Milic, ki je svojo moč pokazala bolj na začetku sezone na državnih turnirjih, ter Ivana Stubelj in Nina Milic, ki jima je prodor uspel iz deželnih tekmovalj. Predvidevamo, da bo Nina Milic s svojimi 12 leti ena izmed najmlajših igralk. Od naših naj omenimo se nastop edinega moskega predstavnika v drugi kategoriji Igorja Milica ter ženske vrste, ki jo sestavljajo Krasovke Ana Bersan, Biserka Simoneta, Monika Radović in Vanja Milic ter Borova igralka Lara Possega.

Po otvoritveni cerimoniji so bile danes dopoldne že zaposlene dvojice v tretji kategoriji.

in sicer Katja Milic in Ivana Stubelj, ki bosta danes popoldne tekmovali se v mesani postavi s Fredianijem (Rangers Udine) oziroma Leghissio (Azzurra Gorica).

Jutri bodo krasove tretjekategorijne Katja, Nina Milic in Ivana Stubelj nastopile posamično. Popoldne bodo na vrsti dvojice v drugi kategoriji: Igor Milic-Tonino Pinna (CUS Sassari), Bersan-Radović, Simoneta-Vanja Milic, Katja Milic-Deborah Balboni (A4 Verzuolo), Bersan-Igor Milic, Vanja Milic-Umberto Giardina (CUS Messina) in Simoneta-Roberto Mareddu (Olimpica Cagliari).

Sobota je namenjena drugi kategoriji posamično kot odskočna deska za absolutno kategorijo, v nedeljo pa bodo finalne tekme za državni naslov v absolutni kategoriji.

J.J.

NOGOMET

Slovenija igrala neodločeno z romunsko reprezentanco

Uspešni tudi mladi v gosteh proti Avstriji

BUKARESTA - Nogometna reprezentanca Slovenije je na gostovanju v Bukaresti proti Romuniji igrala neodločeno 0:0. Rezultat predstavlja za Slovenijo zelo lep uspeh, saj je Romunija med 24 udeleženkami svetovnega nogometnega prvenstva v ZDA. Če k temu dodamo, da so domačini nastopili v popolni postavi, slovenski reprezentanci pa je manjkalo kar pet standardnih igralcev, med katerimi tudi igralec Sampdorie Srečko Katanec in igralec Cremoneseja Matjaž Florjancic.

Pred 15.000 gledalci so imeli sicer izbranci romunskega selektorja Angela Iordanescuja več od igre, toda Slovenija se je dobro branila in uspela v svojem enajstem reprezentančnem nastopu (dosedanji obračun 5 zmag, 4 neodločeni izidi in 2 poraza) ohraniti svojo mrežo nedotaknjeno.

Tekma mladih reprezentanc Avstrija - Slovenija 1:1 (0:0)

Včeraj je igrala tudi mlada reprezentanca Slovenije, ki je proti Avstriji iztržila neodločen izid 1:1. Slovenija je v 62. minuti povedla z golom Vulica, končni izid pa je 3 minute kasneje postavil Pürk.

ŠPORTNI DAN / V GORICI ZA UČENCE PRVIH DVEH RAZREDOV OSNOVNIH ŠOL

Poligon in boji v igri med dvema ognjema

Skupno je nastopilo okrog 160 otrok

S poligonom za učence prvih dveh razredov in tekami v igri med dvema ognjema za tretji razred se je v telovadnici goriskega Kulturnega doma v ponedeljek končal letošnji Sportni dan za osnovnosolce iz sol goriskega in doberdobskega didaktičnega ravnateljstva.

Na poligonu se je zbralo skupno več kot 110 učencev in učenk. Spodbuden je podatek, da je bilo tu okrog 20 otrok več, kot na delu tekmovalja, ki je bilo namenjeno obiskovalcem 4. in 5. razredov.

V igri med dvema ognjema se je pomerilo šest mostev, s samostojno ekipo pa so lahko nastopile samo OS Butkovič iz Sovodenj, Zupancic iz Gorice in Voranc iz Doberdoba. Zmagali so učenci in učenke OS Butkovič.

Poligon Decki

1. Eros Kogoj (But) 37 sekund; 2. Dimitri Carnielli (Vor) in Senad Baganić (Zup) 39; 4. Alen Oretti (Vor) 41; 5. Mattia Petroni (Vor) in Manuel Peteani (But) 42; 7. Matej Bagon (Vor), Fabio Braida (Zup), Luca Lavrencic (Zup), Andrea Martinelli (Zup) in Dimitrij Bensa (Abr) 44; 12. Thomas Marusic (Vor), Matija Milocco (But), Nicola Cefarin (Zup), Andrea Tarlao (Zup), Stefano Mastrolilo (Erj) in Matteo Bensa (Abr) 45; 18. Daniel Skababot (Zup), Enrico Braida (Zup), Manuel Sossol (Abr) in Stefano Faganel (Erj) 46; 22. Luca Cecchini (Vor), Daniel Ghezzi (Röm), Andrea Zotti (But), Danilo Bisiach (Zup), Luka Laurenti (Erj), Kristian Assi (Abr) in Kristjan Princic (Abr) 47; 29. Simone Bressan (Vor), Daniel Brajnik (Zup), Elija Princic (Zup), Mattia Fedrigo (Erj) in Christian Sfiligoj (Abr) 48; 34. Lorenzo Pascoli (Zup) 50; 35. Simon Gergolet (Vor), Jari Jarc (Vor), Mauro Petejan (But) in Sean Russian (Zup) 51; 39. Erik Danielis (Vor), Sebastian Marussi (Rom) in Peter Custrin (But) 52; 42. Mitja Skorjanc (Zup), Blaz Kersevan (Zup), Simon Plesnicar (Erj) in Andrea Princic (Abr) 53; 46. Peter Romanut (Erj), Matija Figelj (Abr) in Marko Klanjscek (Abr) 54; 49. Juri Grudina (Zup), David Sanzin (Zup) in Kristian Keber (Ple) 55; 52. Alex Visintin (Vrh) in Aljoša Jarc (Abr) 57; 54.

Diego Tomsic (But) 59; 55. Marco Tronkar (Zup) 61; 56. Manuel Visintin (Vrh) in Enrico Robazza (Zup) 62.

Deckice

1. Dragica Jankovic (Zup) 35; 2. Mirjam Fabiani (Ple) 36; 3. Irena Breganti (Zup) in Tjasa Nanut (Erj) 39; 5. Elisabeth Miklus (Erj) in Katuscia Scians (Ple) 40; 7. Kristina Frandolic (Vor) 41; 8. Alessia Monti (But) in Maida Codemaz (Pev) 43; 10. Samanta Menis (But) in Aleksandra Rijavec (Zup) 44; 12. Sara Lavrencic (Vor), Karen Peteani (But) in Mirjam Spazzapan (Zup) 45; 15. Sara Doliani (But) in Giulia Branca (Zup) 46; 17. Veronika Vizintin (Vor), Silvia Gon (Rom), Nicol Marusic (But) in Tanja Hoban (Erj) 47; 21. Valentina Semolic (Vor), Erika Kriznic (Zup) in Angelica Robazza (Pev) 48; 24. Sara Visintin (Vor), Rossana Heric (Vor) in Samantha De Palma (Erj) 49; 27. Ivana Cernic (Vor) in Sara Cej (Pev) 50; 29. Petra Devetak (Vor), Lara Zannette (But), Nataša Ursic (But), Sara Mervig (Zup) in Caterina Quinzi (Erj) 51; 34. Edina Talic (Zup) in Veronika Povsic (Erj) 52; 36. Martina Giovannini (Vor) in Katerina Pittoli (Gra) 53; 38. Marija Ferfolja (Vor) in Martina Richiardi (Rom) 54; 40. Teja Pahor (Zup) 55; 41. Nicole Feri (Zup), Lara Ressi (Erj) in Isabel Pasculin (Erj) 56; 44. Jasmin Kovic (Pev) 57; 45. Chiara Mucci (Erj) 58; 46. Katja Klanjscek (Pev) 59; 47. Danie-

Dva prizora s ponedeljkovega poligona (foto S.R.)

la Stekar (Gra) 60; 48. Nataša Ozbot (But) 61; 49. Barbara Grillo (Vrh) 68; 50. Alicia Kobal (Erj) 80;

Med dvema ognjema

Končni vrstni red: 1. Butkovič Sovodnje, 2. Voranc in Romjan, 3. Voranc Doberdob, 4. Pevma, Plesivo in Vrh, 5. Zupancic, 6. Standrez in Steverjan.

BUTKOVIC: Andrea Bello, Matej Cescutti, Aris Klede, Sandy Kogoj, Ana Custrin, Petra Maronese.

VORANC

IN ROMJAN: Mitja Vizintin, Dino Nikolic, Ivan Peric, Boris Pasalic, Barbara Visintin, Elena Visintin.

VORANC: Alenka Adamic, Laura Ferfolja, Irena Gergolet, Nicole Pacor, Nicola Cina, Matej Peric, Martin Semolic.

PEVMA, PLESIVO IN VRH: Matej Figelj, Robert Figelj, Valentina Klanjscek, Tajrin Sturm, Natalija Gorpjup, Morena Visintin.

ZUPANCIC: Matteo Cefarin, Jakop Leopoli, Roman Rizzi, Boris Roner, Valentina Naccini, Rosanna Poberaj, Jan Grudina.

STANDREZ IN STEVERJAN: Rok Bernetic, Monica Quaggiato, Cristina Marussi, Maja Zavadlav, Erika Kozlin, Katja Kozlin, Elvis Bitez-nik.

Legenda: But=OS Butkovič iz Sovodenj; Vor= OS Voranc iz Doberdoba; Rom=OS Romjan; Abr=OS Abram iz Pevme, Zup= OS Zupancic iz Gorice; Vrh=OS Vrh; Gra=OS Gradnik iz Steverjana; Ple=OS Plesivo; Erj=OS Erjavec Standrez.

Stopnišča telovadnice Kulturnega doma so bila polna otrok (foto S. Reportage)

KOŠARKARSKI TURNIR SARTI / DINO CONTI IZLOČIL BOR RADENSKO

Po vodstvu za 20 točk so borovci izgubili

Sancinovi fantje povsem popustili v drugem delu

Bor Radenska - Intermuggia Dino Conti 83:98 (50:43)

BOR: Azman 16 (5:11 za 2, 2:3 za 3, - pm); Percic 4 (2:2, -, -); Rustja 1 (-, 1:2); Barini 4 (2:3, 0:1, 0:2); B. Pertot 6 (2:2, 0:2, 2:2); Carbonara 8 (1:1, 2:8, -); Merlin 22 (7:12, 2:6, 2:3); Rasman 6 (2:3, -, 2:2); Samec 8 (3:5, -, 2:2); Pettiros- so 3 (1:2, -, 1:1); Morelli 5 (2:4, 0:1, 1:2); trener Sancin.

Met za 2: 27/45, met za 3: 6/21, skupno: 33/65 (51%), pm: 11/16. SON: 26. 3T: Azman 2, Carbonara 2, Merlin 2.

INTERMUGGIA: Perossa, Trimboli 11 (5:7), Pitacco 10 (1:2), Giubini 6 (2:2), Porcelli 8 (4:7), Riaviz, Tomasini 21 (6:14), Zacchigna 4, Gori 26 (5:5), Tommasini 8 (0:1), Cosmini, Gant 4; trener Steffe.

PM: 23:38. SON: 17. 3T: Pitacco 1, Tomasini 1, Gori 1.

V otvoritveni tekmi turnirja Sarti je Inter iz Milja premagal postavbo Bora, ki je tako tudi letos zaključila svojo pot že v četrtfinalni tekmi (tudi pred enim letom so borovci izgubili proti Miljanom, dve leti od tega pa jih je v prvem kolu izločila postava Jadrana).

Borovci, ki so nastopili z dokaj spremenjeno postavbo (brez poskodbavane Smotlaka ter brez Per-

sija in Crisme, ob tej priložnosti pa so Borovci oblekli Pavel Rustja, Borut Pertot in Morelli), so tekmo pričeli odlično, obramba je delovala brezhibno, v napadu pa so Merlin (14 točk v prvih 6 minutah), Azman in Carbonara skoraj vsak napad zaključili s košem. V sedmi minuti so borovci povedli za 10 točk, v 13. minuti pa je prednost znašala kar 20 točk (42:22).

Ze proti koncu prvega polčasa pa so belozeleni nekoliko popustili, nasprotniki pa so s konskim pressingom pridobili veliko žog in zaostanek znižali na 7 točk. V drugem delu sta bili ekipi enakovredni do 30. minute, potem pa so Miljanci povsem nadigrali borovce, ki so po obetavnem

začetku povsem popustili in nepričakovano visoko izgubili.

Don Bosco - Ferroviario 71:80 (37:40)

V drugi tekmi je prislo do neverjetnega presečenja, saj so »zeleznice« izločili domaco postavbo, ki je sicer nastopila v dokaj okrnjeni postavi.

Nocoj, ob 21.00 je na sporedu tekma All Stars Don Bosco - All Stars turnirja, jutri zvečer pa sta na sporedu polfinalni tekmi.

(VJ)

Sokol v gosteh

V okviru dodatnih tekem promocijske lige bodo košarkarji Sokola danes igrali v Tricesimu (ob 20.30) in ne v Nabrezini

Azman (v metu)

Na nogometnem turnirju Portualeja za najmlajše v konkurenci tudi ekipa Bora Farco

Jutri, 3. junija, se bo na »Ervattiju« na pobudo tamkajšnjega nogometnega kluba Portuale začel nogometni mednarodni turnir »Trst pristanišče Evrope« za najmlajše. V izločilnem delu bo sodelovalo osem ekip, medtem ko se bosta prvi dve iz vsake skupine uvrstili v finalni del turnirja, ki bo odvijal od 10. do 12. junija.

Z zanimanjem bomo tudi letos spremljali združeno ekipo Bor Farco, ki se bo v otvoritveni izločilni tekmi pomerila z ekipo Altire/Muggesane (jutri ob 17. uri), medtem ko se bo isti dan ob 18.15 igralo srečanje med Izolo in videmskim Donatellom. Zmagovalca obeh srečanj pa se bosta med seboj spoprijela v nedeljo za vstop v finalni del, v katerem bodo nastopile ekipe Bohemiansa iz Prage, Triestina, Deželna reprezentanca in Fossalto Pieve. (d.gr.)

Pionirska košarkarska liga: naša mlada vrsta izgubila proti močnim in visokim Idrijčanom

Jadran ZSSDI - Idrija 74:80 (27:35)

JADRAN ZSSDI: Ferfolja, Lako- vič 2, Senica 41 (2:8), Ferluga, M. Gustin 19 (4:10), A. Gustin 2, Piccini, Belicic, Peric, Brundula 3 (1:2), Petaros 7 (1:2), Mura, trener Vre- mec.

PON: Ferluga in Petaros. TRI TOCKE: M. Gustin 1, Senica 1.

Po zelo izenačeni in napeti tekmi so Idrijčani, ki so bili predvsem v boju pod košema boljši od naših, saj so imeli v svojih vrstah več visokih igralcev, zaslužen zmagali. Glede na to, da je v naši vrsti nastopilo tudi več zelo mladih košarkarjev, je poraz s samo šestimi točkami vsekakor sprejemljiv. Vsi, predvsem najmlajši, pa zaslužijo pohvalo za zvrhano mero borbenosti.

Družino Kneipp je osrečilo rojstvo

Irine

Srečna staršema Chiri in Brunotu čestitajo, bratcu Denisu in mali Irini vsočijo pa veliko sreče

soigralci, trenerji in odborniki KK SD Breg

PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET

Planinsko srečanje v Globasnici

Koroški planinci vabijo v nedeljo, 12. junija, na letos že 23. tradicionalno srečanje slovenskih zamejskih planincev. V Globasnici, v Podjuni, pod mogotico Peco, potekajo mrzlične priprave za napovedano planinsko slavo, na katero bodo prihiteli planinci iz Trsta, Gorice, Benecije, Jesenice, in seveda s Koroškega. Planinci se bodo ob 9.30 zbrali pri sv. Hemi nad Globasnico, kjer si bodo ogledali znamenito cerkev, rimske izkopanine in votlino sv. Rozalije, ki so bili v davnini cilj romarskih poti, in se potem napotili mimo vasi Podjuna na kosilo v gostilno Soštar v Globasnici. Sledil bo ob 13. uri kulturni spored z nastopi pevcev in plesalcev iz Globasnice.

SPDT je za to srečanje pripravilo avtobusni izlet in vabi člane in prijatelje, da se ga udeležijo. Trzaski planinci bodo v nedeljo, 12. junija, odpotovali s trga Oberdan ob 5.45, ob 6.00 uri pa bodo na Opcinah, pred društvom Tabor, vstopili se izletniki iz zgornje kraške okolice. Izletniki se bodo nato peljali mimo Ljubljane in Kranja na Jezerski vrh, kjer bodo prestopili mejo in se nato spustili v Globasnico. Vpisovanje je v teku v uradnih ZSSDI v ul. sv. Franciska 20, tel. 635627. Zamudniki naj pohitijo, kajti avtobus se naglo polni.

Izletniki se bodo pravčasno vračali iz Globasnice v Trst, da lahko v večernih urah opravijo svojo državljansko dolžnost in gredo na volišca. Ne pozabite dokumentov za prestop dveh meja.

Pocastitev Julijusa Kugyja

Kulturno združenje Mitteleuropa v Trstu prireja v nedeljo, 5. junija, spominsko svečanost v pocastitev 50-letnice smrti Julijusa Kugyja pred spomenikom znamenitega gomika, literata in glasbenika v dolini Trente. Spominska svečanost bo ob 11.30 ob prisotnosti številnih predstavnikov oblasti in županov iz Slovenije, Koroške in Furlanije Julijske krajine. V ta namen je kulturno združenje Mitteleuropa priredilo izlet za svoje člane in somišljenike ter napolnilo dva avtobusa. Spominske svečanosti pred spomenikom Julijusa

Kugyja se bodo udeležili tudi predstavniki SPDT, ki se bodo v dolino Trente odpeljali z avtomobili ob 8.00 uri s parkirišča pred postajo tramvaja na Opcinah. Kdor želi se lahko pridruži trzaskim planincem.

Družabno srečanje na Kozleku

Vse je pripravljeno za družabno srečanje, ki ga za svoje člane in prijatelje prireja SPDT na lepem prostoru pred lovsko kočjo na Kozleku pri Divaci, kjer se bodo lahko planinci naužili naravnih lepot in se sprostil v veseli in razposajeni družbi. Na družabnosti bo poskrbljeno za domaco hrano in pristno kapljico.

Za večerjo bo treba odsteti 20 tisoč lir, pijaca pa je posebej. Tisti, ki mislijo priti na Kozlek, se morajo se danes prijaviti pri odborniku Aleksiju Civardiju (tel. 415336). Zbirališče udeležencev družabnosti je pred marketom v Lokvi v nedeljo, 4. junija, ob 17. uri.

Gartnerkofel caka

Res, lepa, razgledna 2195 metrov visoka gora nad Mokrinami caka na trzasko planince, ki se bodo nanjo povzpeli 19. junija. Tedaj bodo izletniki imeli tudi priložnost občudovati znamenito endemično temnomodro wulfenijo, ki se prav te dni zbuja iz zimskega sna. Avtomobilski izlet bosta vodila Marinka Pertot in Zarko Vecchiet, ki bosta udeležence po sestopu z Gartnerkofla popremila se na bližnji 1997 metrov visok Kammleinen, s katerega se odpre izreden razgled na Karnijske planine, Dolomite, Ziljske in Beljaške alpe tja do oddaljenih Tur. Odhod izletnikov ob 7.00 s trga Oberdan in pol ure kasneje s parkirišča na avtocesti v Devinu.

SPDT Vabi na Boe

Izlet v Dolomite z vzponom na Boe je sicer napovedan za 2. in 3. junija, vendar se že sedaj postavlja vprašanje nočitve in rezervacije, zato SPDT že začena z vpisovanjem, kajti omejeno je tudi število udeležencev izleta na 25. Vodja izleta Angel Kermec je že posredoval vse potrebne informacije za izlet na Boe. Izletniki se bodo iz

Trsta odpeljali z avtomobili ob 6.00 uri in prispe- li v Corvaro okrog poldneva. Z žičnico in sede- nico se bodo povzpeli do kočje Kostner na višino 2536 metrov in se isti dan v dveh urah in pol po zavarovani poti dosegli 2911 metrov visok Piz da Lec del Boe. Poldrugo uro bodo rabili za povra- tek v kočjo, kjer bodo prenočili. Naslednjega dne, 3. junija, se bodo zgodaj podali po delno zavarovani poti mimo 2780 metrov visokega vrha Pala delle Guide na Piz da Lec Glace, 3009 m, in po delno zavarovanem in precej zračnem grebenu Cresta Strenza na 3152 metrov visok Piz Boe. Spust bo potekal po zapadni strani do kočje Boe. Za turo so predvidene tri ure hoje. Se tri ure bodo potrebne za spust v Corvaro po ozki dolini Mez- di, ki je v zgornjem delu zelo strma in zasnežena. Pozno popoldne se bodo planinci vračali v Trst. Za turo v Dolomite je potrebna popolna zimska oprema: cepin, dereze, celada, varnostni pas, vr- vica in vponki. Izlet je za izkušene planince, ki se morajo že sedaj javiti v uradih ZSSDI (tel. 635627).

Srečanje s planinci Integrala

Za nedeljo, 26. junija, prireja SPDT srečanje s pobratenimi planinci društva »Integral« iz Lju- bljane. Tistega dne bo avtobusni izlet v Kočev- sko reko, predel Slovenije, ki je bil do pred nekaj leti nedostopen za planince. Tja bodo trzasko planince vodili ljubljanski kolegi. Vse podrobnosti o izletu bomo se javili.

Enotedenski pohod v Francijo

Konec avgusta se bodo trzaski planinci podali na enotedenski izlet v gorovje Le Meije v Fran- cijo. Vpisovanje je poteka v uradih ZSSDI, v ul. Sv. Franciska 20. Podrobna pojasnila daje tudi vodja izleta Zvonko Vidau, ki odgovarja na te- lefonsko številko 212359 v večernih urah. (L.A.)

V nedeljo na Sorisko planino

SPD Gorica prireja v nedeljo, 5. t. m. izlet na Sorisko planino in pohod po okoljskih vrhovih. Hoje bo približno štiri ure. Zbirališče ob 7. uri na Travniku, prevoz z lastnimi sredstvi. Če bo vre-

TEDENSKO ŠPORTNO POKAŠLJEVANJE

Finančna sredstva v športu še vedno nerešeno vprašanje

IVAN PETERLIN

Povsem logično je, da se športni akterji, vsakic, ko pade zastor nad razna prvenstva, udeležijo za mi- zo, stisnejo glave skupaj in opravljeno delo pre- rešujejo v vseh odtenkih. Čas prehoda na poletje je čas, ko z zanosom lahko nazdravim uspehom, čas, ko se moras zamisliti nad morebitnimi neuspehi, predvsem pa čas, ko je treba izbrati strategije, ki bo- do vodilo novi sezoni.

Nikakor ne bi mogel postaviti trditve, da je športno posezonsko ob- dobe namenjeno oddihu ali relaksaciji. Nikakor ne: to je težko, utrujajoče, živčno in naporno obdobje, ki

ze itak izčrpanim odborniskim močem nalaga se dodatne obremenitve in nape- re. Postavljanje programov za novo šport- no sezono res ni enostavna stvar: srečuješ se z razporeditvijo strokovnih kadrov, razmisliš o mladinskih in članskih li- gah, prepricuješ igralški kader, naj gleda v novo sezono z optimizmom in nav- dušenjem, ne glede na nastope v pravkar minulem prvenstvu, silovito trčis ob pro- blemsko nastavitve proračuna, skratka, postavljen si pred osnovno dilemo, kje boš črpal sredstva za novo sezono.

Kdor zvesto sledi tudi športnim stran- nem naših medijev in se ob branju ali po- slusanju raznih komentarjev zaustavi tu- di ob poročilih z raznih občnih zborov naših društev ali pri utemeljenih anali- zah ob koncu prvenstev, prav gotovo povsod trči ob ista evidentiranja proble- matik: skrb za pravilno postavitev strate- gij, ki naj omilijo problem demografskega padca, izpostavitve problematike, ki go- vori o še vedno nezadostnem strokov- nem kadru, predvsem pa je zelo jasen klic na pomoč pri reševanju finančnih postavk.

Ob vsem tem se mi utrinjajo misli, ki me neizbežno peljejo v slabo voljo in ne- razpoloženje. Neizpodbitno res je, da se je naš slovenski šport v letih sijajno te- rensko razpredel, se razbohotil, se vse- binsko bogatil in v našem zamejstvu prevzel liderstvo v sklopu aktivnosti, s katerimi se sooča pretežno naš mlad clo- vek. Tudi ne moremo trditi, da je ta neza- držna rast naše športne sfere neke vrste rezultat zavestnega programiranja ali re-

zultanta točno določene strategije naših krovnih forumov, ki so ravno v segmentu športa odkrili tisto področje, v katerega je treba vnesti vse sile, za- to da slovenski otrok, fant, dekle, mladinec, ostajajo še vedno in kre- menito »nasi«. Nikakor ne, prej bi si upal trditi obratno! Toda že nekaj let stojimo pred neoporec- nim dejstvom: opravka imamo z živahno mlado- stno športno sfero, ki je v svoji operativni segla po si- rini, a obenem tudi po izjemni kvaliteti.

Kako naprej, se sprašujejo danes vsi naši športni krogi? Postavljam tezo o upravičenem paralelizmu: nobenega dvoma ni, da mora naša manjšina tesno in doživeto čuvati vse to, kar je temeljne- ga pomena za naš obstoj. Doživeto se po- stavljamo v bran našega gledališča, naših glasbenih institucij, naših raziskovalnih in študijskih forumov; pripravljeni smo na vsemogoče napore, da si ne zaigramo velike vrednote, ki nam jo v Beneciji predstavlja dvojezični solski center. Pov- sem oportuno je, da ima naša - predvsem ljubiteljska - kultura možnost, da se lahko dokoplje do še vedno preskromnih sredstev preko zakona za obmejna po- dročja. Prav je, da je tako, in bili bi nepo- pravljivo osiromašeni, če bi samo ena od nestetih komponent morala shirati, ker ne bi imela sredstev za preživetje. Ven- dar si ob vseh teh ugotovitvah zastavljam tudi to vprašanje: zakaj neki naš šport nikakor nima pravice, da stopi ob bok vsem tem osnovnim komponentam našega življa? Je res mogoče, da se vedno vztrajamo nekako uokvirjeni v starih ka- lupih, s starimi gledisci in se vedno nočemo priznati tudi našemu športu ti- stega dostojanstva, ki ga pripisujemo dru- gim?

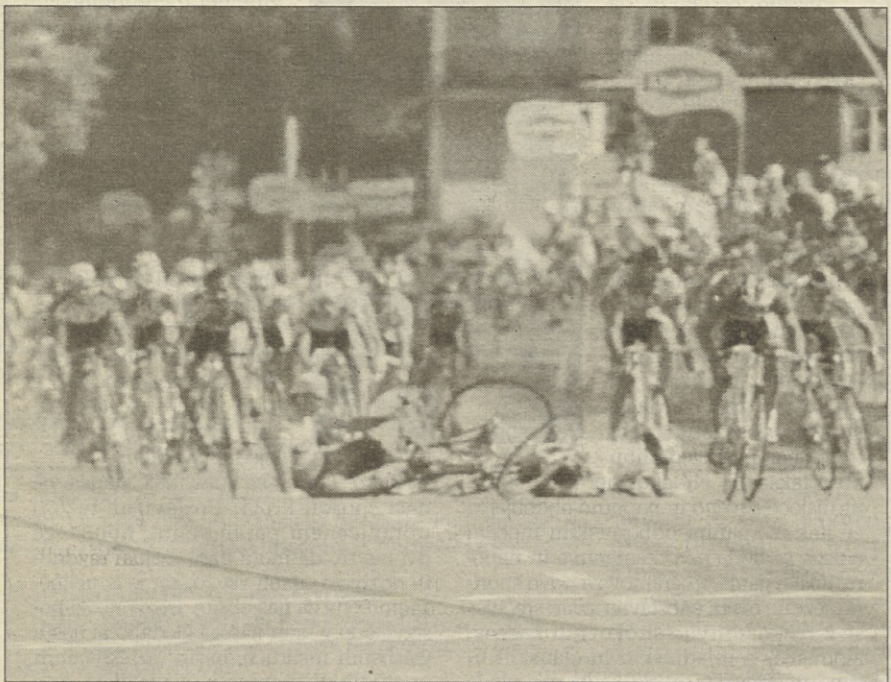
Resnično se mi ne zdi prav, da smo pripravljeni očetovsko trepljati po ramah naše odborniške moči, ki so nabite z vec- nim optimizmom, velikansko iniciativ- nostjo in dinamiko, a obenem v bistvu dokaj pasivno pričakujemo, da se bodo sami zylekli iz kase, ki jih pozira. Bojim se, da bo navdušenje zamrlo in ne verja- mem, da se bomo tako zlahka pobrali. Bomo komaj takrat filozofirali o vzrokih?

KOLESARSTVO / 11. ETAPA DIRKE PO ITALIJI

Slovak Svorada že drugič najhitrejši med šprinterji

Z etapo Bibione - Kranj (204 km) se Giro za dva dni seli v Slovenijo

Pagnin in Leoni sta v zaključnem šprintu padla (Telefoto AP)

BIBIONE - Slovak Jan Svorada je včeraj dobil 11. etapo kolesarske dirke po Italiji za profesionalce od Marostice do Bibioneja in s tem osvojil že svojo drugo etapno zmago na letošnjem Giro. Svorada je bil v finišu najmočnejši pred zmagovalcem torkove etape Abdužaparovim in Nemcem Raabom, skupaj z zmagovalno trojico pa je v istem času prisla na cilj velika skupina kolesarjev, v kateri je bil tudi slovenski profesionalca Valter Bonča, ki je osvojil 113. mesto. V skupni uvrstitvi ni prislo do sprememb in rožnato majico se naprej nosi Rus Evgenij Berzin pred De Las Cuevasom, Bugnom in Indurainom, medtem ko je Bonča na 33. mestu s 13 minutami in 18 sekunda-

mi zaostanka.

Včerašnja etapa je bila precej enolična, saj so kolesarji ves čas vozili v veliki skupini. Vse se je odigralo v zadnjih stotih metrih. Ko je bilo celo velike skupine približno 75 metrov pred ciljem je zmagovalec dveh letosnjih etap, Italijan Endrio Leoni, od strani trčil v Uzbekistanca Abdužaparova, ta pa v Roberta Pagnina. Italijana sta padla, Uzbekistanec pa je uspel pripeljati skozi cilj kot drugi. Leonija so odpeljali v bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč zaradi številnih odrgnin, doživel pa je tudi preteres možganov.

Svorada je bil po zmagi zelo zadovoljen, glede padca obeh Italijanov pa je dejal, da v sprintu vedno obstaja nevarnost padcev. »Včeraj je bil boj za zmago v finišu še posebno hud, saj je etapa od Marostice do Bibioneja za šprinterje za nekaj časa predstavljala zadnjo priložnost za zmago, ker se Giro zdaj počasi seli v gore,« je se povedal Slovak.

Kolesarska profesionalna karavana se danes seli v Slovenijo. 204 kilometre dolga etapa od Bibioneja preko Gorice, Solkana, Ajdovščine, Črnega vrha, Godoviča, Logatca in Ljubljane do Kranja je izredno razgibana in zna prinesiti tudi spremembe v vrstnem redu.

Nastop poškodovanega Leonija je vprašljiv, medtem ko bo Pagnin gotovo na startu. Zaradi posledic poškodbe, ki jo je doživel na dirki po Romandiji pa danes ne bo nastopil tudi zmagovalec številnih letošnjih dirk, Italijan Giorgio Furlan.

Rezultati včerašnje etape

11. etapa Marostica-Bibione 165km: 1. Jan Svorada (Slk) 4 ure 8 minut 5 sekund, povprečna hitrost 39,906 km na uro, 2. Džamolidin Abdužaparov (Uzb), 3. Uwe Raab (Nem), 4. Maximilian Sciandri (Ita), 5. Alessio Di Basco (Ita), 6. Giovanni Fidanza (Ita), 7. Fabiano Fontanelli (Ita), 8. Adriano Baffi (Ita), 9. Roberto Pelliconi (Ita), 10. Michele Bartoli (Ita), 11. Fabio Baldato (Ita), 12. Fabio Roscioli (Ita), 13. Antonio Fanelli (Ita), 14. Eric Vanderaerden (Bel), 15. Fimiri Konychev (Rus), 16. Giovanni Lombardi (Ita), 17. Hendrik Redant (Bel), 18. Jurgen Werner (Nem), 19. Stefano Zanini (Ita), 20. Lubos Lom (Ces) 113. Valter Bonča (Slo) vsi v času zmagovalca Skupni vrstni red (skupno 1.678km): 1. Evgenij Berzin (Rus) 41 ur 38 minut 36 sekund, povprečna hitrost 40,171 km na uro; 2. Armand De Las Cuevas (Fra) + 2 minuti 16 sekund, 3. Gianni Bugno (Ita) +2:32, 4. Miguel Indurain (Spa) +3:39, 5. Marco Giovannetti (Ita) +4:58, 6. Francesco Casagrande (Ita) +5:02, 7. Wladimir Belli (Ita) +5:24, 8. Pavel Tonkov (Rus) +6:09, 9. Massimo Podenzana (Ita) +6:25, 10. Moreno Argentin (Ita) +6:42, 11. Stefano Della Santa (Ita) +6:57, 12. Pjotr Ugrumov (Lat) +7:16, 13. Marco Pantani (Ita), 7:30, 14. Davide Rebellin (Ita) +8:38, 15. Andrew Hampsten (ZDA) +8:52, 16. Thierry Bourguignon (Fra) +9:32, 17. Oscar Pellicioli (Ita), 18. Pascal Richard (Svi) +10:00, 19. Vladimir Pulnikov (Rus) +10:34, 20. Laudelino Cubino (Spa) +10:43 33. Valter Bonča (Slo) +13:18.

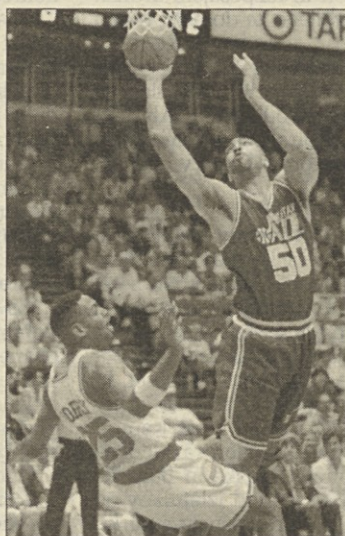
NBA / ZNAN PRVI FINALIST

Houston še četrtič boljši od Utaha - V finalu proti New Yorku ali Indiani?

HOUSTON - Z zmago v peti tekmi finala Vzhodne konference NBA so Houston Rockets izločili Utah Jazz s 4:1 in se tako tretjič v zgodovini kluba uvrstili v veliki finale, ki bo odločal o klubskem (svetovnem) prvaku ZDA. V prejšnjih dveh poskusih je Houston ostal praznih rok, saj so bili Boston Celtics boljši (leta 1981 in 1986). Rocketsi se bodo v finalu pomerili ali z New Yorkom ali z Indiano (stanje je izenačeno 2:2).

Houston - Utah 94:83 (4:1 v zmagah)

S štirimi trojkami Maxwella (nov rekord v eni četrtini) in s kosi Horrya (na sliki skupaj s Spencerjem) je Houston zaključil prvo četrtino v vodstvu 33:20 (Horry 13, Maxwell 12). V drugi četrtini so Rocketsi povedli kar z 22 točkami razlike, ob polcasu pa je prednost znasala 18 točk (53:35). Koš Olajuwona pred iztekom tretjega dela je domačo ekipo popeljal do najvišje prednosti 26 točk (79:53), z delnim izidom 24:6 v zadnji četrtini pa je Utah skoraj ujel nasprotnike (85:77 tri minute pred koncem). Tedaj je v ospredje stopil Kenny Smith, ki je s šestimi zaporednimi točkami razblinil sanje Jazzov, Houstonu pa odprl vrata v finale. Pri domači ekipi je bil najuspešnejši Olajuwon (22 točk, 10 skokov in 7 blokad), pri gostih pa Malone (31 točk, 10 skokov in 7 asistenc). (VJ)

TENIS / PARIZ

Beresategui nadigral Ivaniševića

V polfinalu tudi Larsson

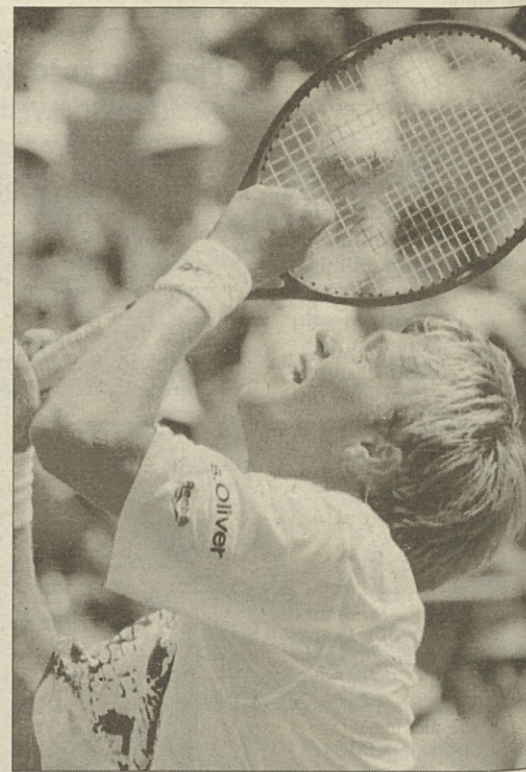
PARIZ - »To je bil ogaben dvoboj. V svojem življenju nisem se nikoli igral tako slabo. V prvih dveh setih ni bilo treba njemu narediti ničesar. Nisem bil sposoben poslati čez mrežo treh žog zapored«, je svoj poraz po treh setih igre v četrtfinalu mednarodnega teniskega prvenstva Francije proti 20-letnemu Spancu Albertu Beresateguiju komentiral Goran Ivanišević.

Hrvaški tenisač je bil velik favorit za uvrstitev v finale Roland Garrosa, saj je bil na spodnjem delu moske tabele edini se preostali nosilec. Toda mladi Beresategui, 23. na svetovni jakostni lestvici, ga je z brezhibno igro z osnovne črte premagal po dobri poldrugi

uri igre. Beresategui je edini od boljših igralcev na svetu, ki zogo vedno odbija z isto stranjo loparja.

Spanec se bo v polfinalu pomeril s Svedom Magnusom Larssonom (na sliki AP), ki je proti Nemcu Hendriku Dreekmannu, pravemu odkritju turnirja, že izgubljal z 2:0, nato pa ta zaostanek vendarle nadoknadil in svojega nasprotnika na koncu povsem nadigral. V drugem polfinalu bosta igrala Courier in Bruguera.

Četrtina finala, moski: Alberto Beresategui - (Spa) - Goran Ivanišević (Hrv, 5) 6:4, 6:3, 6:3; Magnus Larsson (Sve) - Hendrik Dreekmann (Nem) 3:6, 6:7 (1:7), 7:6 (7:3), 6:0, 6:1.

NOVICE

Doslej vložene kandidature treh mest za Ol leta 2004

LAUSANNE - S sedeza Mednarodnega olimpijskega komiteja so sporočili, da so doslej tri mesta uradno vložila kandidaturo za organizacijo poletnih olimpijskih iger leta 2004. Gre za Capetown (Južnoafriška republika), Istanbul (Turčija) in San Juan (Portoriko). MOK pa je tudi sporočil, da so zainteresirana še druga mesta, saj rok za vložitev kandidature zapade sele konec leta 1996. Med temi so tudi Peking, Brasilia in Berlin, ki so neuspešno kandidirali že za igre leta 2000. Drugi možni kandidati pa so se Rio de Janeiro, Osaka, Kairo, Sevilla in Bruselj. Igre leta 1996 bodo v Atlanti, leta 2000 pa v Sydneyju.

Danes na Dunaju Avstrija - Nemčija

DUNAJ - Svetovni nogometni prvak Nemčija bo po neuspehu na domačih tleh proti Irski (0:2) danes na Dunaju igral proti Avstriji. Dva tedna pred začetkom svetovnega prvenstva prezivlja ekipa Bertija Vogtsa precejšnjo krizo, toda v preteklosti je Nemčija že večkrat dokazala, da zna ob pravem trenutku pokazati največ. Avstrijski trener Herbert Prohaska pa napoveduje ofenzivo vseh devetdeset minut. »To je edini način, da lahko spravimo Nemce v težave,« poudarja.

VERJETNI POSTAVI

Avstrija: Wohlfarth, Streiter, Hocmaier, Pfeffer, Feiersinger, Hutter, Artner, Stoger, Pfeinberger, Aigner, Polster.

Nemčija: Illgner, Kohler, Matthaeus, Berthold, Strunz, Haessler, Effenberg, Moeller, Brehme, Voeller, Klinsmann. (ANSA)

Priprave na nogometno SP: Izrael - Argentina 0:3

TEL AVIV - V prijateljski nogometni tekmi je Argentina v Tel Avivu prepričljivo premagala Izrael s 3:0 (1:0). Batistuta je dosegel dva zadetka (v 27. in 49. min.), zadnjega pa Caniggia (53. min.). Maradona je z nekaterimi mojstrskimi akcijami navdušil okrog 38 tisoč gledalcev, proti koncu tekme pa mu je zmanjkalo moči in šest minut pred koncem ga je zamenjal Ortega.

Uspeh bo brzkone blagodejno vplival na razpoloženje v argentinskem taboru, ki so ga v minulih dneh pretresale hude polemike. Maradona je zagrozil, da bo zapustil reprezentanco zaradi slabe organizacije priprav, iz Buenos Airesa pa je prisla vest, da je nogometna zveza že določila, da bo po svetovnem prvenstvu prislo do zamenjave selektorja Basileja z Danielom Passarello. V soboto bo Argentina odigrala prijateljsko tekmo se s Hrvaško.

Clinton na otvoritvi SP

WASHINGTON - Ameriški predsednik Bill Clinton bo sodeloval na otvoritveni prireditvi svetovnega prvenstva v nogometu, ki bo 17. junija v Chicagu, je v Washingtonu sporočila Bela hiša. Clinton se je te dni v Beli hiši sestal z Joaom Havelangom, predsednikom Svetovne nogometne zveze FIFA in z Alanom Rothenbergom, predsednikom organizacijskega komiteja svetovnega prvenstva.

HOKEJ NA LEDU / FINALE NHL

Vancouver v gosteh premagal Rangerse

Do zmage s 3:2 šele po podaljšku

NEW YORK - V Madison Square Gardenu se je zbralo 18200 gledalcev, ki so po 15 letih ponovno imeli priložnost, da svoje Rangerse vidijo v finalu ameriške kanadske profesionalne hokejske lige. Temu primerno je bilo tudi vzdušje, saj je ob predstavitvi domačih igralcev dvorano napolnil oglušujoč hrup takrat še navdušenih gledalcev. Povsem drugače je bilo 34 sekund pred koncem podaljška, ko je napadalec gostov iz Vancouverja Adams s tretjim golom zapečatil usodo domačinov.

Newyorčani so začeli zelo napačno in prvi povedli. Ze v četrti minuti je po podajah Alexeja Kovaleva in Briana Leetcha zadel Steve Larmer. Rangersi so nadaljevali silovito, toda mreža gostujočega vratarja Kirka McLeana je ostala nedotaknjena. »V prvi tretjini se je name vsul pravi vihar strel,« je po tekmi razlagal McLean, ki je ubranil kar 52 od 54 strel, svoja vrata, po tekmi pa je bil izbran za najboljšega igralca tekme. Do konca prve in celo drugo tretjino gledal-

ci niso videli gola, ceprav je bila igra zelo dinamična. V sedmi minuti zadnje tretjine so gosti preko Breta Hadicana izid izenačili, domačini pa so ponovno povedli tri minute kasneje. Strelec je bil Kovalev, podajalca pa Leetch in Zubov. Ko se je v dvorani že pravljalo slavlje, je samo minuto pred koncem rednega dela Martin Gelinas ponovno izenačil (2:2) in izsilil podaljšek. Domačih igralcev to ni preveč motilo, saj so tudi podaljšek začeli silovito, in samo v prvih devetih minutah na gol »kapitana Kirka«, kot so igralci kličejo svojega vratarja, sprožili 14 strel. Najlepšo priložnost za zmago so domačini imeli v zadnji minuti podaljška, ko je Leetch zadel vratnico. Ploščica se je odbila do Pavla Bureja, ki je podal do Cliffa Ronninga, ta pa do Grega Adamsa, ki je Canucksom z golom prinesel prvo zmago (3:2) v finalu letošnjega Stanleyevega pokala. Tudi naslednja tekma bo danes v New Yorku, nato pa se ekipi selita v Vancouver, kjer bosta naslednji dve tekmi finala. (S. D.)

gospodarstvo in finance

ITALIJA / KLJUB PRIVATIZACIJAM

IRI še vedno največji izgubar

Za Prodiem odstopil tudi upravni odbor

RIM - Po odstopu predsednika ustanove IRI Romana Prodi in celotnega vodstva tega državnega koncerna je IRI zopet v središču pozornosti. Ta ustanova je nastala pred 61 leti, leta 1933 kot prehodna ustanova v okviru takratne prestrukturacije italijanskega bančnega sistema, močno pa se je razvila po drugi svetovni vojni, ko je postala najmočnejši industrijski dejavnik na številnih strateških področjih, od telefonije do letalskega prometa, od ladjedelnice do avtocest in do prehrane. Stet, Finmare, Dinsider, Finmeccanica, Alitalia, Autostrade, Rai, Sme: to so le nekatera podjetja z dolgega seznama tega državnega koncerna.

Prve težave so se pojavile v sedemdesetih letih, nastale pa so zaradi nezadost-

nih sredstev samofinanciranja. Krčenje tega imperija se je začelo s prodajo avtomobilске tovarne Alfa Romeo Agnelli-veemu Fiatu in z likvidacijo Finsidra. Prišlo je do vrste sprememb, združevanja podjetij in oddaje večinskih delniških paketov nekaterih bančnih zavodov: Banco di Roma in Banco di Santo Spirito sta tako postala last rimske hranilnice in tako je nastala nova Banca di Roma. Vendar so rezultati se skromni. Treba je bilo prodati Italgel in Cirio, pa tudi dve veliki banki, Credito italiano in Banca Commerciale Italiana. Kljub temu pa je IRI največji italijanski izgubar: v letu 1993 je beležil 10.000 milijard lir izgube, imel pa je tudi 75.000 milijard lir dolgov.

STRAH PRED REFORMO

Uslužbenci javnih ustanov množično prosijo za upokožitev

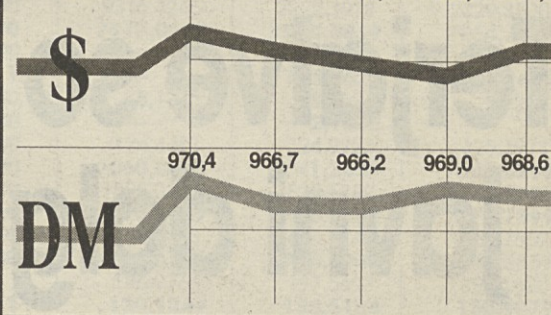
RIM - Nova vlada in njene napovedi o pokojninski reformi je očitno prestrasila uslužbence javnih ustanov, ki bežijo v pokoj preden začnejo veljati novi normativi, ki bi jih priklenili na delovno mesto najmanj se za kako desetletje. Tako pri skrbstvenem zavodu javnih uslužbencev INPDAP ugotavljajo, da so v prvih starih mesecih letošnjega leta prejeli 29.260 prošenj za upokožitev, medtem ko so jih predvidevali manj

kot polovico. Ob koncu lanskega leta je INPDAP plačeval pokojnino 726.263 upokožencem, pri zavodu pa so predvidevali, da se bo letos število povečalo za približno 43.700. Sedaj pa se je število tako povečalo, da se bodo že izdatki za tekoče leto povečali za 400 milijard lir. Med prošnjami za upokožitev so na prvem mestu uslužbenci krajevnih ustanov (občin in pokrajin) s kar 27.800 prošnjami.

LIRA

ČET. PET. PON. TOR. SRE.

1594,4 1592,7 1590,0 1589,6 1591,9

Poslovni uspeh zavarovalnice Carnica

VIDEM - Zavarovalnica Carnica Assicurazioni (sestavni del grupe Generali) je lansko leto zabeležila zelo ugoden poslovni uspeh. Dobitek je namreč znašal 799 milijonov lir, medtem ko je bil v letu 1992 dobiček samo 57 milijonov lir. Na skupščini delničarjev do sklenili, da bodo delničarjem razdelili 50 lir dividenda za delnico.

V lanskem letu so premije znašale 31, 9 milijarde lir, investicije pa 40, 7 milijarde lir. Dobitek od investicij je znašal 4, 4 milijarde lir.

PORTRET / ROMANO PRODI

Ekonomist, ki je bil samo začasno izposojen italijanski politiki

RIM - Romano Prodi se ima za ekonomista, ki se je samo začasno ukvarjal s politiko oziroma z vodenjem velikega gospodarstvenega koncerna kot je IRI. Sodi v skupino uglednih »profesorjev«, ki so se v osemdesetih letih aktivno vključili v politično življenje, predvsem pa v Krščansko demokracijo in v Craxijevo socialistično stranko.

Prodi se je leta 1939 rodil v kraju Scandiano v »rdci«¹ Emiliji in se že kot mladenec vključil v napredno katoliško gibanje. Njegov brat Paolo je ugledni zgodovinar, rektor univerze v Trentu in sedaj kandidat za evropski parlament na listi DSL. Prodi je doktoriral na milanski katoliški univerzi, svoj ekonomski studij pa je izpolnil v Veliki Britaniji. Univerzitetno kariero je začel prav v Trentu in jo nato nadaljeval v Bologni.

V politiko ga je leta 1978 zvabil tedanji ministrski predsednik Giulio Andreotti, ki ga je nepričakovano izbral za ministra za industrijo. Prodi, ki ni bil nikoli uradno član Krščanske demokracije, a je veljal za pristasa njenih levicarskih struj, si je takoj zavil rokave. V začetku osemdesetih let je dal pobudo za tako imenovani »zakon Prodi«, s katerim Rim se danes finančno rešuje industrijske obrate, ki se nahajajo v krizi ali so na robu stečaja.

Leta 1982 je zapustil vlado in bil imenovan za predsednika zavoda IRI.

Največja državna gospodarska ustanova je imela takrat več kot tri tisoč milijard lir dolgov, leta 1989 pa je bila že v aktivu. Prodi se je že takrat odkrito in dosledno zavzemal za privatizacije državnih in javnih družb. Pod njegovim vodstvom je holding Finmeccanica (grupa IRI) prodala Agnelli-ju avtomobilsko hišo Alfa Romeo.

Po neuspeli prodaji državne zivilske industrije SME je Prodi odprl pot privatizaciji javnih bank Credit in Comit. Pri tej akciji je med prvimi uvedel sodelovanje malih delničarjev in zavzeto zagovarjal koncept širokega drobnega delničarstva, tako imenovanih public company. IRI

je vzporedno s privatizacijsko politiko začel satariti tudi velike industrijske koncerne, posebej železarne. Prvi je dal tudi pobudo za ustanovitev skupnega koncerna na področju telekomunikacij in informatike. Pri vseh teh načrtih je užival popolno politično podporo Ciampi-jeve vlade.

Ciampi-ju je nasledil Berlusconi, Prodi pa zapušča IRI, ki ima trenutno primanjkljaj v višini deset tisoč milijard lir. Stanje je vse prej kot rožnato. »Profesor«² pa je pred odhodom pripravil daljnoročni sanacijski načrt, zato je pričakovati, da bo zavod IRI tudi po njegovi zaslugi preimenoval sedanje hude težave.

SDGZ / GOSTINSKA SEKCIJA

Poučno predavanje s koristnimi nasveti za pridelovanje olja

Izvedenec pohvalil tudi domača olja

TRST - Na pobudo gostinske sekcije Slovenskega deželnega gospodarstvenega združenja in predsednika sekcije, znanega slovenskega gostinca Lina Doljaka iz Sempolaja, se je v ponedeljek popoldne mudil v Trstu oziroma na Krasu izvedenec za olje iz Toskane Silvano Formigli, ki je obenem tudi predstavnik več kot 20 velikih toskanskih kmetijskih podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo vina, olja in kisa. Do prvih stikov z njim so slovenski tržaski gostinci prišli med lansko poučno ekskurzijo v Toskano, ko se je v razgovoru z njim tudi poročila zamisel, da bi prišel v Trst in naše oljkarje in gostince podrobneje seznanil s proizvodnjo olivnega olja v Toskani, s proizvodnimi postopki, z različnimi značilnostmi toskanskih olj, pa tudi s prodajo in se nekaterimi ureditvami. Seveda pa je bil namen njegovega obiska poleg te strokovne plati tudi komercialni v smislu povezovanja olivnega olja z gostinsko ponudbo ali drugače rečeno v smislu usklajevanja olivnih olj različnih lastnosti zlasti glede kisline, mastnosti, ostrine ali nežnejšega okusa z različnimi jedili. Pri tem je izrecno poudaril, da sicer vsakdo izbira po svojem okusu, vendar nekatera pravila vendarle obstajajo.

Srečanja v Krizmanovi gostilni na Repnu se je udeležilo okrog 30 tržaskih oljkarjev, gostincev in tudi nekateri somelierji, ki so z zanimanjem sledili nekajurnemu predavanju. Predavatelj je svoja izvajanja osredotočil

predvsem na pridelovanje oljk in na proizvodnjo vrhunskih olivnih olj v Toskani, izhajajoč iz samega izvora oljke in njenega sirjenja iz pradolovine oljk - Sirije, v razne predele Sredozemlja, kjer je rastlina nasla ugodne zemeljske in klimatske pogoje za uspevanje. V Italiji se je udomaćila predvsem na Siciliji, v Apuliji, Umbriji in Toskani, v izjemnih primerih pa seže tudi višje na sever, na primer v okolje velikih severnih jezer ali pa do naših krajev zaradi neposredne blizine morskih vplivov na klimo. Seveda pridelek glede na odvisnost od zemlje in klime, pa tudi od sort in starosti oljk ni povsod enak. V Apuliji in na Siciliji doseže do 700 kg na hektar nasadov, v Toskani pa samo 70 kg na hektar. Pa tudi sicer je Toskana glede na količino pridelka se sedma dežela po vrsti v Italiji, prva pa je Apulija s 3, 5 milijoni stotov letno. Iz tržnih razlogov je treba zato desetkrat manjši pridelek nadoknaditi s kakovostjo olja, prav temu pa v Toskani posvečajo največjo pozornost in od tod tudi sloves toskanskih olj.

Seveda se je predavatelj dokaj podrobno ustavil tudi pri nekaterih splošnih in ne le toskanskih značilnostih olj, pri gojenju oljk, načinih in času obiranja plodov, njihove tamkajšnje predelave, od cesar je v največji meri potem odvisna kakovost, pa pri lastnostih in značilnostih olj kar zadeva kislino, maselnost, barvo in okus, pri pravilnem hranjenju olja in končal pri zanimivem poglavju

Prizor s srečanja o olju v gostilni Krizman (Foro Ferrari)

usklajevanja olj različnih značilnosti in okusov z gostinsko ponudbo, kajti vsaka hrana, pa naj bo mesna, ribja ali zelenjavna, se povezuje z ustreznim oljem. Glede tega je celo menil, da bi gostinci morali postaviti na mizo vsaj tri vrste olja za izbiro glede na jed in seveda na okus posameznika, ki ima vedno končno odločilno vlogo. Toda to je že vprašanje kulture oljne prehrane, ki povsod se ni dovolj razvita.

Omeniti moramo se, da se je gost iz Toskane zadržal tudi pri trgovski ponudbi olja pod različnimi imeni in etiketami, pri ceni, pa tudi pri potvorbah, ki so v Italiji možne predvsem zato, ker se ni zakona, ki bi ustrezno scitil kakovost. V zvezi s tem je omenil, da bi bilo potrebno, podobno kot za vino, tudi za olje uvesti zascito porekla pri proizvodnji, torej nekakšen DOC za olje.

Sledila je pokušnja olj, ki jih je gost prinesel iz Toskane, pa tudi naših tržaskih olj proizvajalcev Danila Starca, Robija Ote, Vitjana Sancina, Eura Pa-

rovela in Silvana Ferluge. Olja prvih stihir so iz Brega, Ferlugo-va pa od Lajnarjev oziroma z brega pod openskim Obeliskom. Gost se je o naših oljih zelo pohvalno izrazil, vendar je njegov opis veljal seveda predvsem osmim vzorcem toskanskih olj, saj je končno imel njegov obisk ob vsej podočenosti tudi komercialni vidik.

Pogovor med njim in našimi oljkarji in gostinci se je potem navezal se na mnoge druge aspekte pridelovanja in ponudbo olivnega olja in se kar zavlekel v dokaz, da je bila zamisel o takem srečanju s toskanskim strokovnjakom posrečena. Sicer pa je tudi predavatelj dobil marsikatero informacijo o naših oljih in oljčnih sortah, zlasti o sorti belice, o kateri je vedel malo.

Gostu se je na koncu za predavanje, za degustacijo in oceno ter za koristne nasvete v imenu SDGZ in udeležencev zahvalil organizator srečanja in predsednik gostinske sekcije Lino Doljak in mu v spomin izročil licni izdelek iz kraskega marmorja.

Jože Koren

gospodarstvo in finance

SANACIJA BANK / NOVOGORIŠKA KOMERCIJALNA BANKA

Terjatve so na agenciji, javni dolg pa je večji

Revizija čaka tudi preostali dve banki v sanaciji

LJUBLJANA - Agencija za sanacijo bank in hranilnic je od Komercialne banke Nova Gorica, ki je poleg Ljubljanske banke, d.d., in Kreditne banke Maribor tretja banka v sanaciji, prevzela za skoraj 194 milijonov mark bilancnih terjatev in približno 9,8 milijona mark za morebitne obveznosti te banke. Skupaj se slovenski javni dolg torej povečuje za približno 204 milijone mark ali za okoli 15,6 milijarde tolarjev.

Direktor Agencije za sanacijo bank Janko Dezelak je na včerajšnji novinarski konferenci dejal, da to po oceni agencije se ni dovoli, da bi banki zagotovili kapitalno ustreznost in normalno poslovanje, temveč bo treba po njegovem izdati se za približno 14,2 milijona mark dodatnih obveznic.

Obveznica za bilančne terjatve, s katerimi država (njen proračun) prevzema terjatve Komercialne banke Nova Gorica, se izda za nazaj, to je s 1. januarjem letos, obveznica za potencialne terjatve pa se rezervira. Glavnica dospe enkratno oziroma 30 let od datuma prve izdaje obveznic, ki se obrestujejo z osem odstotnimi letnimi obrestmi, te pa se obračunavajo trimesečno. Obveznice so neprenosljive na

druge pravne osebe se pet let po izdaji. Janko Dezelak je povedal, da je agencija pri prenosu terjatev upoštevala tri merila. Prvo je vsebinsko-financijsko, pomeni pa, da je agencija ugotavljala, ali določena terjatev v dolžniško-upniškem razmerju sploh obstaja. Če terjatve ni bilo, seveda ni bila prenesena v javni dolg. Drugo izločitveno merilo je bil likvidnostni vidik; v javni dolg so prenesli samo dolgove tistih podjetij, ki so bila nelikvidna, že leta blokirana, v stečaju in podobno. Januarja letos je agencija sprejela se eno merilo, to je preverjanje zakonitosti postopkov od vloge podjetja za dodelitev posojila ali garancije, obravnave vloge v banki in organih odločanja, odločitve poslovodstva banke in do crpanja posojil. »Pri tem preverjanju, ki je tudi vzrok za zakasnitev prevzema terjatev, se je pokazalo več nepravilnosti in tudi sumov nezakonitih dejanj. Tu se vloga agencije konča, zato smo preteklo sredo ministrstvu za notranje zadeve dostavili celoten material z našimi ugotovitvami,« je dejal Dezelak. Dodal je, da je upravni odbor agencije sklenil, da bo po omenjenih merilih naknadno preučil tudi stanje preostalih dveh bank v sanaciji, to je

Seznam dolžnikov Komercialne banke Nova Gorica

(Njihovi dolgovi, ki jih je prevzela agencija, znašajo skupaj 14,8 milijarde tolarjev ali 194,4 milijona mark; podjetja so navedena po naključnem vrstnem redu.)

Goriska Livarna Solkan
Ciciban, d.o., v stečaju
Lesna Idrija
Grad, d.o.o., Dobrovo
Utensilia
TPO, d.o.o., v stečaju
Kunis, d.o.o.
Promet, d.o.o. v stečaju
Prevoz, d.d., Tolmin
Meblo Holding
Meblo Pohistvo, v stečaju
Meblo Kovinoplastika
Gostol, p.o.
Gostol Peskalna tehnika
Gostol Prehrambena in procesna oprema
Gostol Livarska in ekološka oprema
Iskra Avtoelektrika
Vozila Gorica, d.o.o.
Prikolice, d.o.o.
OSI, d.o.o.
Hidrostatika, d.o.o.
Elementi, d.o.o.
Motoremont, d.o.o.
VSE, d.o.o.
Primex Mednarodna trgovina, d.d.
Primex Ceport, d.d.
Primorje Export, d.d.
NBj

LB, d.d., in Kreditne banke Maribor.

Direktor agencije je se povedal, da zneskov dolgov posameznih podjetij, ki so na seznamu agencije kot dolžniki novogoriške banke, zdaj pa dolgujejo državi, agencija ni navedla, saj gre za poslovno skrivnost. V zvezi z odgovornostjo najvišjega vodstva Komercialne banke, ki je zaradi napačnih poslovnih odločitev tudi pršla v sanacijo, je Dezelak zagotovil, da tisti, ki jim bo dokazana odgovornost za nepravilnosti in nezakonitosti, v banki ne bodo več imeli kaj iskati, enako stroga merila pa bo agenci-

ja uporabila tudi na dolžniški strani, to je v podjetjih. Na vprašanje, koliko terjatev bo mogoče izterjati, je Dezelak dejal, da je pri podjetjih v likvidaciji ali stečaju stopnja izterjave od pet do sedem odstotkov dolga, v preoblikovanih in delujočih podjetjih pa tudi do 30 odstotkov. Dezelak ocenjuje, da bo Komercialna banka zadnja od bank v sanaciji, pa tudi letošnji proračun je naraščen na glavnico javnega dolga v višini 1,7 milijarde mark, medtem ko bodo stroški sanacije bank letos znašali 130 milijonov mark.

Andreja Rednak

NEMČIJA / PROIZVODNJA

Obdobje najhujše povojne recesije postaja preteklost

BONN - Zahodnonemška industrijska proizvodnja se je aprila nekoliko zvečala. V primerjavi z marcem se je proizvodnja po sedanjih podatkih povečala za 2,5 odstotka, v primerjavi z lanskim aprilom pa za 4,1 odstotka. Kljub usklajevanju podatkov, ki bi sledilo in ki bi izkazalo nizjo rast proizvodnje, bo letošnji april že tretji mesec zapored, ko proizvodnja narasla. To pa je izboljšanje, kakršnega ne pomnijo v zadnjih dveh letih. Marčevski podatki kažejo, da je bila februarja in marca 1993 rast 0,7-odstotna. Po sedanjih podatkih je april-

ski skok visok zlasti zaradi večjega obsega kapitala in proizvodnje potrošniških dobrin, kjer je bila rast celo 3,4- oziroma petodstotna. Analitiki iz teh podatkov, h katerim kaže pristeti tudi večje število naročil, znova ugotavljajo, da zahodnonemsko gospodarstvo postopoma zapušča obdobje najhujše povojne recesije. Nemška vlada se vedno vodi ločeno statistiko za nekdanjo Vzhodno in Zahodno Nemčijo, zlasti zato, da bi lahko podrobneje spremljala prilagajanje nekdanjega komunističnega Vzhoda zahodnim trgov.

(Reuters)

Obrestne mere za medbančne kredite dne 31.5.'94

	skupna obrestna mera	realna obrestna mera
- povprečna ponderirana medbančna letna obrestna mera čez dan	38,2%	8,2%
- povprečna ponderirana medbančna letna obrestna mera na večernem denarnem trgu	37,3%	7,5%
- skupna povprečna ponderirana medbančna letna obrestna mera	37,6%	7,7%

Skupna obrestna mera je sestavljena iz stopnje rasti drobnoprodajnih cen v Republiki Sloveniji v preteklem mesecu (R) in realne obrestne mere (r).

ZDRUŽENJE ZA TRGOVINO / POSLOVNI REZULTATI

V prvem četrletju se je prodaja povečala

V trgovini na drobno prodali največ barv

LJUBLJANA - Na včerajšnji seji Združenja za trgovino je Dagmar Suster, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije, predstavil predlog novega zakona o zborničnem organiziranju. Zakon bo temeljil na večji avtonomiji posameznih združenj in decentralizaciji, vendar bo moral zagotavljati racionalizacijo oziroma preprečiti podvajanje funkcij regionalnih zbornic in združenj.

Po Sustrovih zagotovilih naj bi imela trgovina v novem zborničnem sistemu večjo vlogo tudi v upravnih organih zbornice. Kot je poudarila Metka Potočnik, sekretarka združenja, je večja vloga trgovine v osrednji zbornici potrebna zaradi velikega ekonomskega vpliva, ki ga ima trgovina na gospodarstvo. Na to kažejo tudi podatki Zavoda za statistiko Republike Slovenije o poslovanju trgovine v prvih letošnjih mesecih.

Razmerje med poslujočimi in registriranimi po-

djetji se je izboljšalo tako v gospodarstvu kot v trgovini. Delež poslujočih podjetij med registriranimi podjetji se je lani v primerjavi z letom 1992 v gospodarstvu povečal s 57,5 na 60,3 odstotka, v trgovini pa s 55,4 na 58,1 odstotka. Število registriranih podjetij se povečuje tudi v letu 1994 - konec marca je bilo registriranih že 47.216 gospodarskih in 11.017 trgovskih podjetij. V povprečju posluje približno 95 odstotkov registriranih trgovskih obratovalnic. V primerjavi z letošnjim februarjem se je

število zaposlenih v trgovini marca kljub porastu dejavnosti zmanjšalo v povprečju za en odstotek (zunanja trgovina za 3,6 odstotka, trgovina na drobno za 0,3 odstotka, trgovina na debelo za 1,8 odstotka). Očitno je v trgovini veliko zaposlitev na črno. V marcu je bilo v trgovini zaposlenih približno 57 tisoč ljudi.

V prvem letošnjem četrletju je bila nominalna prodaja notranje trgovine (trgovine na debelo in na drobno skupaj) za 33,2 odstotka večja od prodaje v enakem obdobju lani, medtem ko so se zaloge v trgovini v tem času povečale za 39,1 odstotka. Marca letos je bila prodaja v primerjavi s februarjem večja za 22,9 odstotka, zaloge pa so se povečale za štiri odstotke. V primerjavi z istim obdobjem lani se je prodaja marca letos povečala za 40,7 odstotka, zaloge v tem času pa so bile večje za 38,6 odstotka.

V prvem tromesečju leta 1994 se je v primerjavi z istim obdobjem lani v trgovini na debelo najbolj povečala prodaja motornih vozil (kar za 260,5 odstotka) in gradbenega materiala (za 114,9 odstotka). Prodaja gradbenega materiala je porasla, cene gradbenega materiala na debelo pa so se povečale za 12,2 odstotka. Manjšo prodajo kot lani sta imeli v prvih treh letošnjih mesecih trgovina na debelo s surovimi kožami (prodaja se je zmanjšala za 29,5 odstotka) in trgovina na debelo s tekstilnimi proizvodi, kjer se je prodaja zmanjšala za 5,1 odstotka. Marca se je v primerjavi s februarjem povečala zlasti prodaja surovih kož (za 71,3 odstotka), gradbenega materiala (za 69,6 odstotka), tekstilnih proizvodov (za 44,2 odstotka) ter tobaka in drugih neivil (za 42,2 odstotka).

V trgovini na drobno se je v prvih treh mesecih leta 1994 v primerjavi z enakim obdobjem lani povečala predvsem prodaja barv in kemikalij (za 143,7 odstotka) ter motornih vozil (za 114,7 odstotka). Prodaja pohištva je v primerjavi z istim obdobjem lani manjša za 3,8 odstotka.

Irena Pirman

Španska vlada ne bo pomagala Seatu

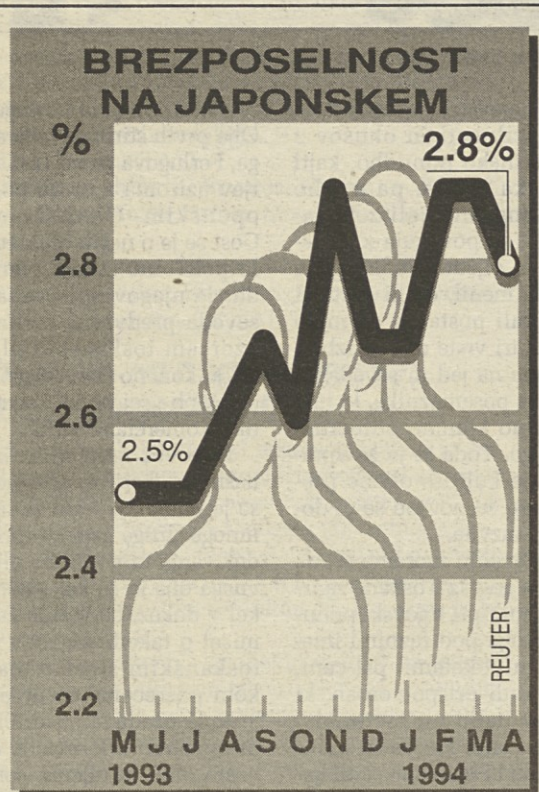
MADRID - Španska vlada ne namerava odobriti posebne pomoči Seatu, podružnici nemškega Volkswagna, je izjavil pomočnik ministra za gospodarstvo Alfredo Pastor in s tem zavrnil zahteve nemške spodbesne delzelne vlade, ki je Volkswagnov delničar. Po njegovem je španska vlada Seatu in Volkswagnu ponudila že vso pomoč v okviru veljavne zakonodaje. Po besedah ministrskega predsednika omenjene delzelne vlade Gerharda Schrödera bo Seat letos za zmanjšanje števila zaposlenih namenil od 65 do 82 milijard pezeta (od 780 do 980 milijard lir). Če ne bo dobil pomoči španske vlade, bo ogroženo njegovo nadaljnje poslovanje. (STA/ansa)

Ina s kitajskim partnerjem podpisala sporazum

PEKING - Ina in njen dolgoletni kitajski poslovni partner Sinochem sta v Pekingu podpisala sporazum o dolgoročnem financiranju ter sodelovanju pri rekonstrukciji in posodobitvi naprav v reski rafineriji Ine. Sporazum v vrednosti 25 milijonov dolarjev sta podpisala generalni direktor Ine dr. Franjo Gregurić in predsednik Sinochema Zeng Dunxun. Po podpisu sporazuma sta izrazila pripravljenost za razširitev sodelovanja na področje plastičnih mas ter skupne raziskave nafte in plina v drugih državah. Programe o teh projektih bodo pripravili do konca leta. (STA/Hina)

Pierre Cardin bo vlagal na Kubi

HAVANA - Francoski modni oblikovalec Pierre Cardin gre po stopinjah Luciana Benettona. Po pogovorih s kubanskim predsednikom Fidelom Castrom je sporočil, da bo vlagal na Kubi, zlasti na področju turizma in izvoza. »Če bo kubanska vlada sprejela navzočnost Pierra Cardina, bo Kuba dobila podoben države, ki se odpira navzven,« je izjavil Pierre Cardin in dodal, da je prvi Francoz, ki je pripravljen pomagati kubanskemu ljudstvu, in prvi na področju tujih vlaganj v komunistične države, zlasti v Kitajsko in nekdanjo SZ. Cardin je zavrnil vsako primerjavo z naložbami Benettona na Kubi. (STA/AFP)

TOKIO - Stopnja brezposelnosti na Japonskem je v aprilu znašala 2,8 odstotka in se je v primerjavi z marcem zmanjšala za 0,1 odstotka, piše v japonskem vladnem poročilu o brezposelnosti. V aprilu je bilo na Japonskem 1,94 milijona brezposelnih, kar je za 23,6 odstotka več kot v istem mesecu lani, vendar pa manj od 2,08-milijonske brezposelnosti v marcu. Stopnja brezposelnosti na Japonskem bi bila visja, če bi Japonci upoštevali ameriška ali evropska merila. Na Japonskem ljudi, ki so v zadnjem tednu marca delali več kot eno uro, in pripadnike japonske vojske štejejo med zaposlene. (STA)

MENJALNIŠKI TEČAJI

1. junij 1994

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	77,90	78,50	10,97	11,15	8,00	8,15
A banka Koper	77,90	78,50	10,97	11,15	8,00	8,15
A banka Nova Gorica	77,90	78,50	10,97	11,15	8,01	8,15
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	78,20	78,85	11,00	11,22	8,03	8,18
Banka Vipra NG, t: 065/ 28-511	78,00	78,63	11,00	11,20	8,06	8,15
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	78,00	78,60	10,90	11,20	7,90	8,25
Come 2 us* Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	77,90	78,33	11,02	11,08	7,90	8,16
Creditanstalt Nova banka LJ	78,20	79,30	11,00	11,30	8,05	8,30
Dom caffè Domžale* t: 715-199	77,70	78,05	11,04	11,10	8,05	8,30
Eros Ljubljana*, t: 13-17-197	78,20	78,50	11,05	11,10	8,10	8,20
Hida, od 7-19, sob od 7-14	78,25	78,30	11,04	11,08	8,09	8,12
Idila Sečovelje* t: 066/ 79-048	78,00	78,40	10,50	11,10	8,00	78,40
Ilirika Ljubljana (WTC)	78,20	78,23	11,06	11,07	8,11	8,13
Kompas Hertz Celje* Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	78,00	78,35	11,02	11,08	7,91	8,15
Kompas Hertz Velenje* Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	77,90	78,35	11,02	11,08	7,91	8,15
Kompas Hertz Idrija* Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	77,90	78,35	11,02	11,08	7,91	8,15
Kompas Hertz Tolmin* Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	77,90	78,35	11,02	11,08	7,87	8,15
Kompas Hertz Bled* Tel: 064/ 77-180, od 8-12, 17-19, sob od 7-13	78,00	78,35	11,02	11,08	7,91	8,15
Kompas Hertz Nova Gorica* Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-13	77,90	78,35	11,02	11,08	7,91	8,15
Kompas Hertz Maribor* Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	77,90	78,35	11,02	11,08	7,91	8,15
Kreditna banka Maribor d.d.*	77,10	78,60	10,96	11,17	7,96	8,18
LB splošna banka Celje	77,80	79,00	10,96	11,18	7,90	8,15
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	77,95	79,38	11,00	11,29	7,94	8,19
Libertas Koper* t: 066/ 37-110	77,80	78,45	10,60	11,10	7,95	8,10
Madai NG*, t: 065/ 23-083	78,00	78,55	11,00	11,16	8,01	8,15
Niprom Ljubljana t: 12-61-092	-	-	-	-	-	-
Poštna banka Slovenije*	76,80	78,25	10,65	11,08	7,77	8,14
Publikum Ljubljana, t: 312-570	78,20	78,25	11,05	11,07	8,09	8,14
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	78,00	78,35	11,00	11,08	8,05	8,16
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	77,95	78,35	11,04	11,10	8,00	8,18
Publikum Robič, t: 065/ 85-983	78,00	78,65	11,03	11,15	7,90	8,16
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	78,05	78,58	11,00	11,19	8,00	8,23
Publikum NM, t: 068/ 26-094	78,00	78,54	10,98	11,11	8,02	8,13
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	78,15	78,40	11,04	11,10	8,07	8,12
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	78,05	78,59	11,00	11,15	8,03	8,15
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	77,98	78,45	11,02	11,15	8,00	8,15
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	77,65	78,95	10,90	11,22	8,00	8,18
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	77,95	78,40	11,00	11,12	8,02	8,15
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	77,80	79,00	11,00	11,15	8,00	8,16
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114	77,80	79,00	11,00	11,12	8,02	8,15
SKB d.d.*	77,55	78,45	10,60	11,20	7,90	8,33
SHP Kranj, t: 064/ 223-700	78,00	78,25	11,00	11,06	8,10	8,15
SZKB d.d. Ljubljana	77,90	78,49	11,00	11,16	7,99	8,14
Tentours Domžale	78,00	78,50	11,00	11,10	7,90	8,20
UBK Ljubljana, t:061/444-358	77,50	79,20	10,60	11,20	8,00	8,20
Upimo Ljubljana, t: 212-073	78,25	78,32	11,02	11,08	8,08	8,11

Tečaj velja danes: * Zaračunavajo provizijo: *

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

1. JUNIJ 1994	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1565,00	1610,00
nemška marka	957,00	977,00
francoski frank	278,50	286,50
holandski gulden	849,00	874,50
belgijski frank	46,25	47,60
funt sterling	2369,50	2441,00
irski sterling	2315,00	2385,50
danska krona	242,50	250,00
grška dragma	6,40	6,60
kanadski dolar	1133,00	1167,50
japonski jen	14,95	15,40
švicarski frank	1118,00	1151,50
avstrijski šiling	135,30	139,40
norveška krona	219,50	226,00
švedska krona	200,50	206,50
portugalski escudo	9,00	9,50
španska pezeta	11,50	11,90
avstralski dolar	1157,50	1193,00
madžarski florint	11,00	15,00
slovenski tolar	11,80	12,30
hrvaški dinar-kuna	255,00	265,00

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

30. MAJ 1994		nakupni	prodajni
država	banka		
Avstrija	Posojilnica Plibert	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,80	9,20
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	9,00	9,50
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,70	9,20
Italija	Kmečka banka Gorica	12,20	12,60
Italija	Tržaška kreditna banka	11,70	12,30

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

1. JUNIJ 1994		v DEM	
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.643	-
francoski frank	-	29.246	-
nizozemski gulden	-	89.175	-
belgijski frank	-	4.857	-
španska pezeta	-	1.213	-
danska krona	-	25.447	-
kanadski dolar	-	1.186	-
japonski jen	-	1.571	-
švicarski frank	-	117.350	-
avstrijski šiling	-	14.216	-
italijanska lira	-	1.032	-
švedska krona	-	20.952	-

Samo Republika

vam vsak dan ponuja informacije
štirih svetovnih agencij

izhaja tudi ob nedeljah

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 105 z dne 1. 6. 1994 - Tečaji veljajo od 2. 6. 1994 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	96,3507	96,6406	96,9305
Avstrija	040	šiling	100	1125,4899	1128,8765	1132,2631
Belgija	056	frank	100	384,5714	385,7286	386,8858
Kanada	124	dolar	1	93,9122	94,1948	94,4774
Danska	208	krona	100	2014,6553	2020,7175	2026,7797
Finska	246	marka	100	2388,5783	2395,7656	2402,9529
Francija	250	frank	100	2315,4246	2322,3918	2329,3590
Nemčija	280	marka	100	7917,0642	7940,8869	7964,7096
Grčija	300	grd	100	—	53,2413	53,4010
Irsko	372	funt	1	—	193,1621	193,7416
Italija	380	lira	100	8,1775	8,2021	8,2267
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	2,1000	—
Japonska	392	jen	100	124,4483	124,8228	125,1973
Nizozemska	528	gulden	100	7060,0420	7081,2859	7102,5298
Norveška	578	krona	100	1825,0416	1830,5332	1836,0248
Portugalska	620	escudo	100	76,2809	76,5104	76,7399
Švedska	752	krona	100	1658,7833	1663,7746	1668,7659
Švica	756	frank	100	9290,6749	9318,6308	9346,5867
Velika Britanija	826	funt sterling	1	196,9766	197,5693	198,1620
ZDA	840	dolar	1	130,1249	130,5164	130,9079
Evropska unija	955	ECU	1	152,4233	152,8819	153,3405
Španija	995	peseta	100	96,0419	96,3309	96,6199

Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov
Banke Slovenije na dan 2. junija 1994

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 16. 9. 1994:					1.500,000	807,216	782,376	1.589,592
106	107,6289%	104,3168%	105,9728%		150,000	80,722	78,238	158,959

Uradna tečajnica Ljubljanske borze
vrednostnih papirjev, d.d. Ljubljana

št.: 98

Datum: 1. 6. 1994

Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex kupon st.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraz	ponudba	Max.	Min.	pro. 1000 SIT
UVRSCENA KOTACIJA I - Obveznice										
RSO1	8,0	2(31.12)	104,4	14-	01.06.	104,5	104,8	104,7	104,2	8.799
RSO2	9,5	6(1.10.)	109,5	01-	01.06.	109,3	110,0	109,7	109,4	34.175
RS1	5,0	1(30.10.)	88,0		25.05.		92,0			
RS11	7,0		98,4	143-	01.06.	98,0	100,0	99,5	97,0	27.062
RS11(0)	8,0	2(31.12)	102,9		01.06.	102,9	104,0	102,9	102,9	4.200
RS12(0)	9,5	6(1.10.)	107,0		31.05.	103,0				
UVRSCENA KOTACIJA II - Obveznice										
MLJ	10,0	3(1.4.)	102,2	22-	01.06.	102,5	103,2	102,3	102,0	35
SKB1	10,0	3(1.9.)	104,5	15	01.06.	104,1	105,0	104,6	104,5	3.527
PROSTI TRG - Obveznice										
GOR	10,0	7(15.1.)	103,5	33-	01.06.	103,1	104,0	103,5	103,5	241
LEK1	10,0	3(1.1.)	101,0		26.04.					
LEK2	12,0	3(1.1.)	108,0		30.05.					
LSN1	10,0	(4)	3,0		04.05.		4,0			
OSM	10,0	2(1.10.)	91,1	11-	01.06.	92,0	94,0	94,0	91,0	2.243
OLS	10,0	1(1.9.)	85,9		31.05.	84,5	86,0			
OZG	11,0	3(1.1.)	76,5	59	01.06.	76,0	76,5	76,5	76,5	316
PCE	12,0	4(1.12.)	101,4	3,08	01.06.	101,2	103,5	101,4	101,4	103
PLJ	12,0	5(1.1.)	103,1		31.05.	101,0				
PGO	10,0		102,7	2,16-	01.06.		102,3	103,3	102,3	1.571
RGSB	25,0	4(1.4.)	13,000		22.03.					
RGS1	10,0	3(1.6.)	96,5		01.06.	95,0	100,0	96,5	96,5	15
YLN1	12,0	8(1.12.)	104,0		14.09.					

PROSTI TRG - Redne delnice										
DAD	1000	(5.4.)	246.910	6.83-	01.06.	239.000	239.100	275.000	238.500	96.295
FMR			128.069	1.55-	01.06.	125.200	127.900	130.400	127.000	6.275
GRD	87	(12.3.)	2.650		15.04.					
HBBR			3.444		14.01.					
LEKC	796	2(4.5.)	11.433	58-	01.06.	11.200	11.450	11.500	11.400	194
MKZ	218	(30.03.)	10.232	4.07-	01.06.	10.210	10.490	10.650	10.200	12.616
NIK	1500	(26.04.)	146.136	2.32-	01.06.	145.100	145.900	149.900	140.000	22.324
PRB			20.918	2.88-	01.06.	20.600	20.800	22.000	20.260	13.797
SAL	700	(29.3.)	21.104	3.95-	01.06.	20.900	21.200	22.000	20.900	7.598
SKBR	403	(7.6.)	38.724	8.41-	01.06.	38.700	39.500	42.000	38.220	118.116
TUTR			761.5	1.58-	01.06.	731.0	760.0	769.0	740.0	121.249

POTOPIS

Neponovljivi vtisi o deželi ob Nilu (17)

Cilj mnogih turistov je gora v osrčju Sinaja

Sinaj je seveda tudi dežela »svetih dogodkov« in številnih »cudežev«. Tu je tudi gora Sinaj, cilj mnogih, ki zaidejo v osrčje negostoljubnega položaja. Goro castijo kristjani in židje kot mesto, kjer je Bog razodel deset božjih zapovedi. Bog naj bi govoril z Mojzesom iz gorecega grma, ki ga danes hranijo v samostanu Svete Katarine, ki stoji ob vznožju gore. Slednja je pravi magnet za številne obiskovalce, tako da se vzponu tudi sam nisem mogel odreči. Toda že naslednji dan sem si namesto puste pokrajine zazel morja, ki na srečo ni bilo dalec.

Dahab, na zemljevidu velika pika, je v resnici le velika zaplata asfalta, ki predstavlja avtobusno postajo, v ozadju katere se diskretno skriva turistično naselje za petične go-

ste. Na srečo je le nekaj kilometrov iz »mesta« be- duinska vas, poleg katere so zrasli nekakšni bunga- lovi. Vse udobje, ki ti ga nudijo so majhne slamna- te kolibe. Nekatere so celo zidane, vendar pokrite s trsjem. Tanke penaste bla- zine na peščenih tleh kar spodobno nadomeščajo postelje. Elektrike seveda ni, vodo pa dobiš v najbli- zjem vodnjaku...

Restavracije sredi gruče palm

Obalo krasi edina gruča palm daleč naokoli, tako da ima drugače pusta oba- la tukaj res eksotičen videz. Med palmami so raz- fresene številne male res- tavracije, zgrajene iz trs- sja, bambusa in palmovih debel. Vse skupaj je od daleč videti kot naselje brodolomcev.

Notranjost provizori- čnih restavracij je povsod

enako preprosta: na tleh preproge, blazine in nizke mizice ter obvezna glasba, večinoma stari rock. Ste- vilni psi, mačke in celo kakšna opica, ki se stalno vrtijo okoli miz, nikogar pretirano ne motijo, pa čeprav se pogosto stepajo za ostanke na kroznikih, ki jih lenobni lastniki ni- koli ne uspejo pospraviti dovolj hitro.

Za malo denarja lahko tukaj uživas v prvovrstnih morskih dobrotah, od ja- stogov pa do različnih ye- likih rib, katerih imena si tako ali tako ne moreš za- pomniti. Tako ni čudno, da se ne preveč zahtevni popotniki ustavljajo tukaj tudi za več tednov. Klima ob morju je prijetna, saj stalno pihlja veter, morje pa je toplo vse leto, tako da tudi pozimi pri kopa- nju ni zadrege.

Igor Fabjan
(Se nadaljuje)

Sinajska magistrala (Foto Igor Fabjan)

IZLET ZA KONEC TEDNA

Z vrha Kobilje glave je narava videti lepša (1)

Na Tolminskem se veliko cest dviga visoko v gore

Ceste v gore, samo se to nam manjka. Potem se bomo samo vozili in vca- sih mogoče se malo hodi- li... Na srečo so ceste, ki ležejo v gore, večinoma kamnite in tako polne lu- kenj, da po njih lahko vozijo le traktorji, med- tem ko se večina teren- skih avtomobilov previ- dno drži asfalta. Toda, resnici na ljubo so ceste v visave včasih tudi do- brodošle. Denimo za dru- žinske izlete ali za vse, ki hitri način življenja pre- nasajo tudi v prosti čas in iščejo tisto, kar (se) ni- so izgubili.

Na Tolminskem je ve- liko cest, ki se dvigujejo na nadmorsko višino ti- soč in več metrov. Veci- noma so že skoraj poza- bljena zapuščina prve svetovne vojne in kasnej- šega življenja pod Italijo. O tem ni dvoma: Italijani so gradili dobre ceste in pri tem imeli nekaj veli- kopoteznih načrtov. Eden izmed njih je bila gradnja ceste iz Tolmina v Lepeno, ki bi vodila kar čez gore mimo Kr- nskega jezera.

Uresničitev načrta jim je preprečila druga vojna, vendar se lahko danes vseeno peljemo po cesti do planine Stador oziro- ma do Loma nad Ljubi- njem. Vrisana je na turi- stični izvedbi pregledne karte občine Tolmin (1:50.000), za katero me- nim, da je za ta izlet naj- bolj primerna karta. Upo- rabna je tudi planinska karta Julijske Alpe - vzhodni del v istem me- rilu.

Cesta do planine Sta- dor je ozka in vijugava, vendar asfaltirana. Seve- da ne zato, da se bomo

Pogled s planine Stador proti spodnjim Bohinjskim goram

prav mi pripeljali dobrih tisoč metrov visoko, am- pak zaradi potreb in pri- dnih rok ljudi s planin, ki so združili moči z gozda-

rji, lovci in drugimi ter cesto posodobili. Blizu planine Stador lahko sre- čamo tudi "zmajevce", kot nekateri domačini re-

čejo zmajarjem, ki se dvi- gujejo v nebo nedaleč od začudenih krav.

Dario Cortese
(Se nadaljuje)

Planina Lom (Obe fotografiji: Dario Cortese)

PODLISTEK / GIRO D'ITALIA

Osem desetletij naporov, odrekanj in zmagoslavij (12)

Švicar Hugo Koblet je presenetil na 33. Giru - Rekordno povprečje

Hugo Koblet je bil prvi tujec, ki je zmagal na Giru

OLeta 1947 se je na Giru znesel veliki Belgijec Sil- vere Maes, zmagovalec dveh Tourov (1936, 1939). Ze šestintridesetletni as se je uvrstil na peto mesto. Leta 1948 je prišlo do grde afere, kasnejšemu zmago- valcu Magniju so očitali, da so ga porivali na vzpe- tinah. Mnogi najboljši so v znak protesta odstopili. Coppi je znova zmagal le- ta 1949 pred Bartalijem.

Vse to pa je zasenčil zgodovinski dogodek na 33. Giru. To pot je startal znova na Siciliji, v Paler- mu, kar pa ne bi bilo nič posebnega, če ne bi prišel v Milano kot prvi tujec slavni Švicar Hugo Koblet. Hugo je bil lep in posta- ven mož, bolj podoben filmskemu zvezdniku. Anekdotna pripoveduje, da

si je kaj rad pred priho- dom na cilj se malo popra- vil frizuro. Švicarji so ime- li tista leta veliko asov. Drugi na Giru je bil takrat Bartali, četrti pa drugi Švi- car Kubler. Koblet je dobil dve etapi, tretji Švicar Schar pa eno. Coppi je gr- do padel in odstopil.

Eden največjih sprinte- rjev vseh časov Belgijec Rik Van Steenbergen je prišel na Giru leta 1951. Nihče mu ni pripisoval večjih možnosti. Na kon- cu je bil drugi za Magni- jem, ki je tako dokazal, da njegova prva zmaga ni bila čisto nezasluzena. Švicar Kubler je bil tretji, Bartali pa četrti. Značilnost dirke je bilo slabo vreme, tako da ni bil možen vzpon na legendarne vrhove Falza- rego in Pordoi.

Leta 1952 je Fausto izkoristil novo priložnost in zmagal pred Magnijem in Kublerjem, Bartali je bil spet peti. Povprečje pa re- kordno - 34.560 km/h. Na- slednje leto je bilo spet Coppijevo, zmagal je pe- tic. Ugnal je velikega Švi- carja Kobleta, ki pa je Cop- pija premagal na krono- metru. Bartali je bil četrti.

Giru je v svoji 37. izdaji dozivel tisto, kar se zgodi, če favoriti zaspijo. Italijan- ski Švicar Carlo Clerici, Kobletov pomočnik, je v eni zacetnih etap usel. Fa- voriti so »zaspali«, pre- dnost, ki si jo je tako pri- dobil, pa mu je zadostova- la za zmago pred Koble- tom, Coppi je bil četrti. Le- ta 1955 je Fiorenzo Magni dokazal s tretjo zmago, da je šampion, ki se ne boji

Magni je začel s škandalom, končal pa kot šampion

nikogar. Premagal je Cop- pija, ki je bil drugi, tretji je bil obetajoci Nencini. Pr- vič pa so na Giru govorili spansko, ko je Ruiz dose- gel prvo etapno zmago. Zmagal je na dirki po Ka- taloniji leta 1945 in na Vu- elti, spanskem Tournu, leta 1948, na Tournu 1952 pa je

bil tretji.

Tedaj pa se je pojavil na Giru Charly Gaul, predsta- vnik majhne dezele, ki pa v zgodovini kolesarskega športa zavzema za Franci- jo, Belgijo in Italijo častno četrto mesto.

Borivoj Repe
(Se nadaljuje)

ZDRAVILSTVO IN LEKARNIŠTVO

Industrijska izdelava zdravil

Najprej je stekla proizvodnja kinina

Devetnajsto stoletje ni bilo le stoletje novih odkritij na področju farmacije in kemije, temveč so se v tem času priceli rojevati zamesti kemijske in farmacevtske industrije. Zaradi dolgotrajnih postopkov pri izdelavi večine zdravil, je postajalo pridobivanje nekaterih snovi v majhnih lekarnskih laboratorijih vse bolj težko in neracionalno. Zaradi tega so oblasti dovolile lekarnam, da smejo kupovati zdravila v tovarnah, kjer so jih priceli izdelovati v velikih količinah.

Ustanovitelji teh tovarn so bili večinoma nekdanji lastniki lekarn. Tako je Pelletier kmalu potem, ko je odkril kinin, v Parizu osnoval prvo tovarno za izdelavo tega

zdravila proti vročini in malariji. Pozneje sta kinin v velikih količinah izdelovala tudi lekarnarja Riedel v Berlinu in Zimmer v Frankfurtu.

Leta 1827 je Henrik Emanuel Merck, lekarnar v Darmstadtu, osnoval v svetu zelo znano farmacevtsko-kemijsko tovarno. V večjih količinah je začel izdelovati morfin, strihnin in santorin. Lekarnar Struve je leta 1818 zgradil prvo tovarno za izdelovanje sodavice v Pragi.

Zasluga alkimistov in kemikov je bila v tem, da so s svojim delom farmacijo in kemijo v dveh stoletjih tako razvili, da so za njih postali zidovi lekarnskih laboratorijev pretesni. Del praktične kemije se je preselil v pro-

strane industrijske zgradbe, kjer so se kemiki lahko posvetili svojim višjim ciljem in nemoteno raziskovali. Teoretična znanstvena kemija, ki je v univerzitetnih središčih gostovala v lekarnskih laboratorijih, je te prevzela in jih prestavila na univerze. Osnovni so univerzitetne laboratorije za učenje kemije in farmacije.

Justus Liebig (1803-1873), eden izmed največjih kemikov 19. stoletja, ki je v mladosti delal v lekarni, je na vseučilišču v Giesenu osnoval nov laboratorij, ki je bil zgled vsem poznejšim.

Vzporedno z razvojem kemije in farmacije sta se razvijali tudi farmakognozija in farmacevtska botanika. Beseda farma-

kognozija je grškega izvora in pomeni poiskati, spoznati domače in tuje rastline in živalske snovi ter jih uporabiti za zdravilo. Snov je v farmakognoziji potrebno spoznati z vseh strani, in sicer botanično, zoološko, anatomsko in kemijsko.

Francoski lekarnar Guibourt (1790-1867) je osnoval farmakognozijsko zbirko, ki je predhodnica današnje na pariski univerzi. Anglež Jonathan Pereira pa je leta 1853 napisal učbenik o farmakognoziji.

Metja Stritmar

LABIRINT ZNANJA

Maja je »popapala« skoraj vse Labirintove tolarčke!

Ja, res je, Maja je bila hudo neusmiljena, ni in ni ji bilo dovolj sprasanj in pravičnih odgovorov. »Odnesla« je 17 tisoč tolarjev in pojedla Alenki in Tomažu zadnjo tretjino oddaje. Tako sta vsa poklapana odšla, ker jima je zmanjkalo vprasanj in denarja. Ampak se bosta masčevala: v prihodnjih oddajah bosta pripravila več vprasanj!!!

Nagrajenci: Maja Gabric 17.000 SIT, Igor Zužek 9000 SIT, Sonja Laharnar 1000 SIT

Kviz »Labirint znanja« je na sporedu vsak torek od 20. do 21.30 na valovih Radia Glas Ljubljane (100.2 in 99.5 MHz), v njem pa lahko sodelujete le s prijavnico, ki jo objavljamo na tej strani.

LABIRINT ZNANJA

Ime in priimek:

Telefonska številka:

Naslov:

Glasbena želja:

Prijavnico pošljite na naslov:

RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Čeprav se boste trudili, pa nekega dogodka ne boste mogli pospešiti. Ima pač svoj ritem, ki ga določajo drugi. Ne upirajte se, raje zaplesite z njimi.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Vse preredko odpirate svoje srce in se prepustate čustvom. Skušajte to storiti danes. Povrnjeno vam bo tisočkrat, kajti vase srce bo temeljito olajšano.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Danes se boste potcutili sijajno. Idealen dan za življenjske prelomnice torej. Pretehtajte svoje navade in razvade ter naredite odločen rez.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Nekdo vas bo silno potreboval. Čeprav se vam bo zdelo, da hoče s tem omejevati vašo svobodo, to ne bo res. Stopnja svobode se meri z ljubeznijo.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Zvezde so vam nadvse naklonjene. Izrabite dan za poglobljeno razmišljanje o svojem življenju. Izmerite ga podolgem in počez in se odločite.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Razmislite, katera od vaših navad je najbolj nezdružljiva. Pokopljite jo za vselej in nikdar več ne dovolite, da vas premamijo njeni varljivi cari.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Zazeleli si boste, da bi bili vsaj uro ali dve popolnoma sami, vendar vas bodo zadrževale moralne ovire. Ampak tudi drugim bi bolj koristila samota.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Med odmorom se boste prepustili globokim mislim. Lepo, ampak vsaj kakšno minuto se prepustite tudi globokim čustvom, sicer boste še zmrznili.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Vaša glava bo danes nenavadno bistra. Usmerite torej svoje misli na tir, ki ga krasijo najhujši ovinki in največje ovire. Dodajte razumu srčnost in iskrenost.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Danes vam ne bo do govorjenja - a kljub temu boste nenehno trosili besede naokrog. Zvečer boste spoznali, da zelite na tak način pregnati tesnobo.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Prisiljevali se boste k opravi, ki vam se zdalec ne bo pogodu. Poprosite za pomoč, vendar karseda vpludno, kajti upiralo se bo tudi pomočniku.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: V zavest vam bodo začeli vreti daljni spomini. Nikar jih ne zavračajte, kajti njihov namen je vse prej kot slab. Želijo vas opomniti na pozabljeno obljubo.

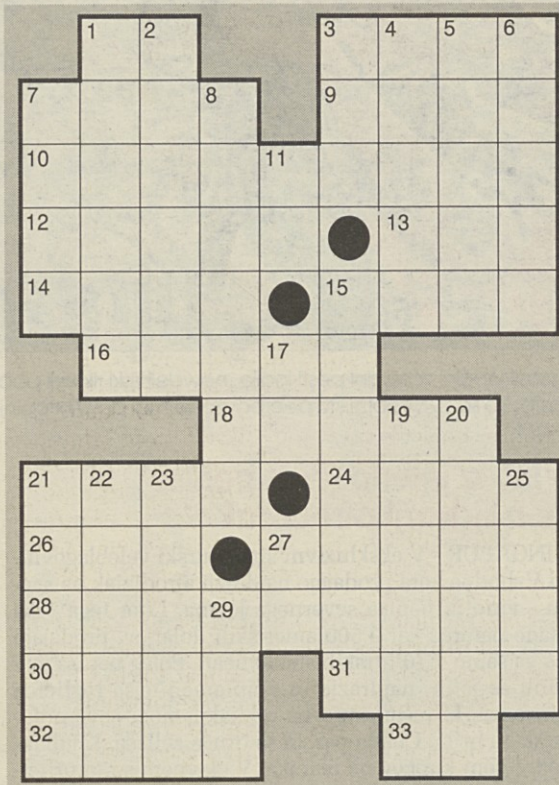
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. oranje, 3. Galatejin ljubimec v grški mitologiji, Acis 7. afriška lilijevka sočnica, 9. večanje, 10. bele krvnice, 12. Hunom sorodno nomadsko ljudstvo, ki je prislo v sredi 6. stoletja v Panonsko nizino, 13. podaljšek zivalskega trupa, 14. ime švedske pisateljice Anker, 15. nekdanja slovenska alpska smučarka (Nusa), 16. stevilo 0, 18. udelezenec sinjske viteske igre, 21. agregatno stanje, 24. pritisk, 26. skandinavski drobiz, 27. velemesto na jugu Floride, 28. priprava za projiciranje povečanih slik, 30. najvišje ležeče mesto na Siciliji, 31. ime sodobnega estonskega skladatelja Paerta, 32. danski jezikoslovec (Rasmus Kristian), 33. samoglasnik in sumnik.

Navpčno:

1. olivno zelen mineral v magmatskih kamninah, 2. skupina evropskih narodov, 3. reka v Franciji, 4. glavno mesto Egipta, 5. medmorje, 6. ime hrvaškega politika Mesiča, 7. prelaza na Velebitu, 8. prebivalec crne celine, 11. kratica za olimpijske igre, 15. premisljeno ravnanje, 17. enaka soglasnika, 19. mesto jugovzhodno od Rima v Italiji, 20. slovenski skladatelj (Primož), 21. ostra zacimba, 22. močvirje v Argolidi, kjer naj bi zivela mitološka hidra, 23. ameriški filmski igralec (Jeremy), 25. ime makedonskega politika Gligorova, 27. avtomobilska oznaka Messine, 29. tibetansko govedo.

Vodoravno: or, Akis, aloa, rast, limfočiti, Avart, rep, Nimi, Tome, nicla, alkar, plin, tlak, oer, Miami, proje-ktor, Enna, Arvo, Rask, is.

RESITE

Danes goduje

Erazem

Sveti Erazem je bil skof v mestu Formia severno od Neaplja, kjer je 2. junija leta 303 umrl mučeniške smrti. To je razvidno iz pisma papeža Gregorja I. skofu Bakavdu. V pismu papež tudi sporoča, da sta temu svetniku posvečeni cerkvi v Neaplju in Kumah, v začetku 7. stoletja pa so zgradili se več njemu posvečenih cerkva v okolici Formie.

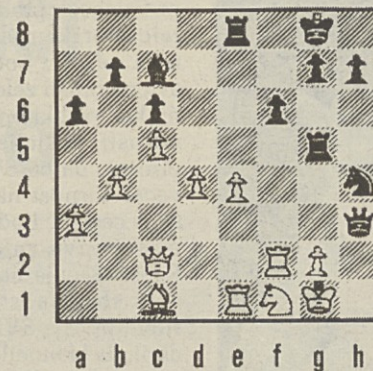
Leta 842, ko so Formio zavzeli Arabci, so relikvije svetega Erazma prepeljali v Gaeto. To mesto ga je razglasilo za svojega zavetnika in njemu v čast posvetilo novo stolnico.

V srednjem veku so ga verniki uvrstili med stiri najst »pomocnikov v sili«, bil pa je tudi priprosnik zoper nalezljive bolezni ter priljubljen zavetnik mornarjev - imenovali so ga sveti Elmo. Upodabljali so ga z vitlom, na katerem so navite vrvi za sidro.

Pomanjkljive podatke o Erazmovem življenju je z bujno domisljijo dopolnila legenda. Ta pravi, da je bil sprva skof v Antiohiji in da se je pred Dioklecijanovim preganjanjem umaknil v skrito votlino. Vseeno so ga prijeli in ga hudo mučili. Iz ječe se je resil po čudežu. Čez čas se je pojavil v Sirmiumu na Balkanskem polotoku, kjer je spreobrnil množico pogonov. Spet so ga zaprli in mučili, nadangel Mihael pa ga je znova resil iz ječe in privedel v Formio, kjer je mirno umrl.

(Vir: Leto svetnikov)

ŠAH

Finotti - Reingard /Hamburg 1937

Dobro postavljene črne figure sodelujejo v odločilnem napadu na belega kralja, ki je na videz dobro zavarovan. Tudi tokrat je ključ do uspeha v rokah črnega skakca, ki z nepredvidljivimi skoki zruši belo obrambo. Črni na potezi zmaga!

Resitev naloge

Da se lahko uspešno aktivira črni skakac črni najprej zrtvuje trdnjavo 1...Tg2+! 2.Tg2: Sf3+ 3.Kf2. Beli kralj se umika pred sahi črnega skakca, toda sedaj ga pričaka nepricakovan razplet, ki nastane po 3...Dg2+! 4.Kg2: Se1+ in beli je za trdnjavo »krajši« in se vdal!

Silvo Kovac

JUTRI

Pisalo se je leto
1875

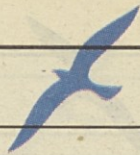
Prerana Bizetova smrt
Francoski skladatelj Georges Bizet, rojen leta osemnajstoosmintridesetega, je zaslovel z operama Carmen in Iskralci biserov. Zal sele po svoji prerani smrti.

Mnogo in mnogi so razpravljali o vzroku zgodnje Bizetove smrti - umrl je 3. junija 1875, se preden je dočakal svoj sedemintrideseti rojstni dan. Nekateri mislijo, da je k Bizetovi zgodnji smrti pripomogel tudi polom prve izvedbe opere »Carmen«, njegovega življenjskega dela. Eden od Bizetovih biografov je med drugim zapisal. Večer po neuspehu je Georges Bizet ves obupan blodil po Parizu in v svojem razočaranju in trpi žalosti glasno tamal. Mimo je prišla skupina razigranih študentov. Med njimi je bil tudi tedaj še neznan skladatelj Vincent d'Indy. Ustavili so se ob razočaranem skladatelju in z vso mladostno iskrenostjo, ljubeznijo do glasbe in tudi dokaj izostrenim glasbenim okusom so mu zatrjevali, da je njegova »Carmen« odlično operno delo, ki bo osvojilo svet in ga poskušali prepričati, da ni razloga za žalost in obup. Bizet pa jim je žalostno odvrnil:

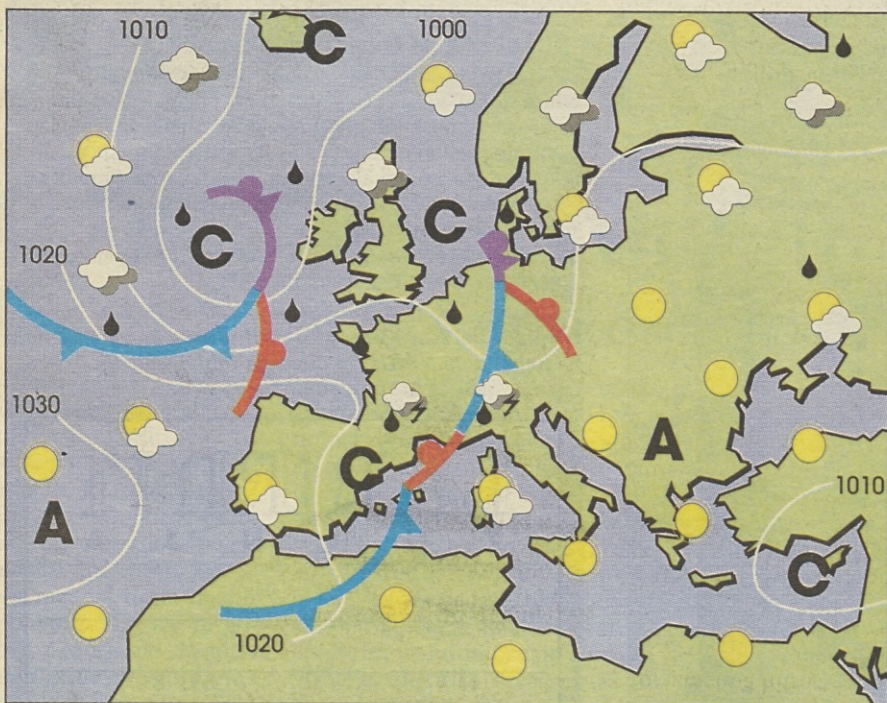
»Vi ste prvi, ki mi to pravite, bojim pa se, da boste tudi zadnji.« Bizetova »Carmen« je od svojega rojstva pa do danes doživela nič koliko uprizoritev in nikkoliko bolj ali manj strokovnih ocen. Vedno manj pa je študentov, ki bi ustavili kaksnega mojstra, ki »postavi« Carmen. ker so skoraj praviloma vsi prepričani, da so s postavitvijo uspeli. Pa tudi študentov se v operi ravno ne tare.

PREBLISK

Lahko se nas ponižuje, toda ponižati se nas res ne more. (Ernest Hemingway)

EVROPA / NA ZAHODU PLOHE IN NEVIHTE

Vremenska slika:

Nad Balkanom in vzhodno Evropo je območje visokega zračnega pritiska. Hladna fronta se iznad zahodne Evrope le počasi pomika proti Alpam. Z jugozahodnimi vetrovi doteka k nam toplel zrak.

Podatke posreduje Hidrometeorološki zavod Slovenije.

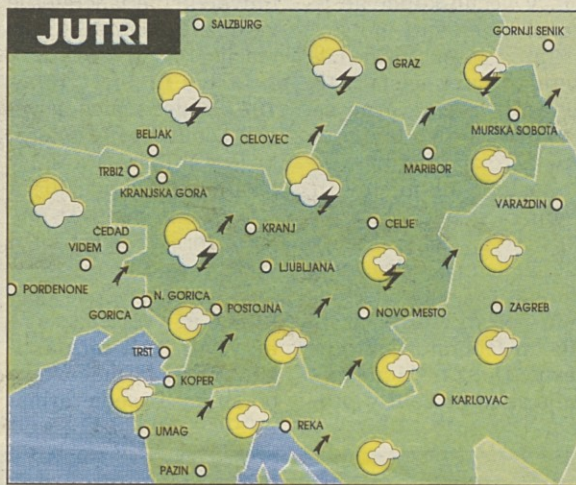
ALPE JADRAN / SONČNO IN VROČE

OBLAČNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	MEGLA
nad 10 m/s	

Slovenija:
Sončno bo. Začel bo pihati jugozahodnik. Najvišje dnevne temperature bodo od 25 do 30 °C.

Sosednje pokrajine:
Sončno in vroče bo.

V Sloveniji:
Sončno bo. Popoldne v severnih in zahodnih krajih možne posamezne nevihte.

Obe:
V soboto bo spremenljivo do pretežno oblačno, predvsem popoldne bodo krajevne padavine.

TEMPERATURE
ALPE JADRAN

včeraj ob 8. in ob 14. uri

LJUBLJANA	13/25
TRST	17/23
CELOVEC	12/25
BRNIK	12/24
MARIBOR	-/24
CELJE	13/25
NOVO MESTO	13/25
NOVA GORICA	15/25
MUR. SOBOTA	13/24
PORTOROŽ	16/24
POSTOJNA	8/23
ILIRSKA BISTRICA	9/24
KOČEVJE	9/24
ČRNOMELJ	11/24
SLOV. GRADEC	11/23
BOVEC	-/
RATEČE	10/25
VOGEL	-/16
KREDARICA	5/9
VIDEM	17/25
GRADEC	14/24
MONOSTER	12/23
ZAGREB	14/24
REKA	19/-

TEMPERATURE
PO EVROPI

včeraj ob 8. in ob 14. uri

HELSINKI	6/13
STOCKHOLM	6/17
MOSKVA	9/19
BERLIN	10/15
VARŠAVA	9/15
LONDON	8/21
AMSTERDAM	7/18
BRUSELJ	7/19
PARIZ	10/23
DUNAJ	10/20
ZÜRICH	9/23
ŽENEVA	12/23
RIM	15/27
MILAN	16/27
BEOGRAD	8/20
BARCELONA	20/26
ISTAMBUL	16/24
MADRID	19/32
LIZBONA	14/23
ATENE	18/30
BUCAREST	16/17
MALTA	21/33
PRAGA	7/18

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 04.14 in zšlo ob 19.46. Dan bo dolg 15 ur in 30 minut. Luna bo vzšla ob 0.37 in zšla ob 13.11.

Podatki zadevajo sončno uro, tako da je v poletnem času treba upoštevati enourni zamik.

TEMPERATURE REK

Mura (G. Radgona)	13,2°C
Sava (Radovljica)	9,4°C
Sava (Sentjakob)	NP°C
Sava (Radece)	14,8°C
Savinja (Lasko)	14,0°C
Ljubljana (Moste)	13,8°C
Bistrica (Sodražica)	NP°C
Sora (Suha)	11,5°C
Iska	10,1°C

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.14 najvišje -4 cm, ob 10.34 najnižje -18 cm, ob 18.11 najvišje 32 cm.

Jutri: ob 1.39 najnižje -22 cm, ob 7.17 najvišje 0 cm, ob 11.55 najnižje -13 cm, ob 18.54 najvišje 36 cm.

RAZMERE NA CESTAH

Ceste po Sloveniji so večinoma suhe in normalno prevozne, promet poteka tekoče in brez zastojev. Na mejnih prehodih ni daljšega čakanja za prestop meje.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Sramotilni oder za nedisciplinirane

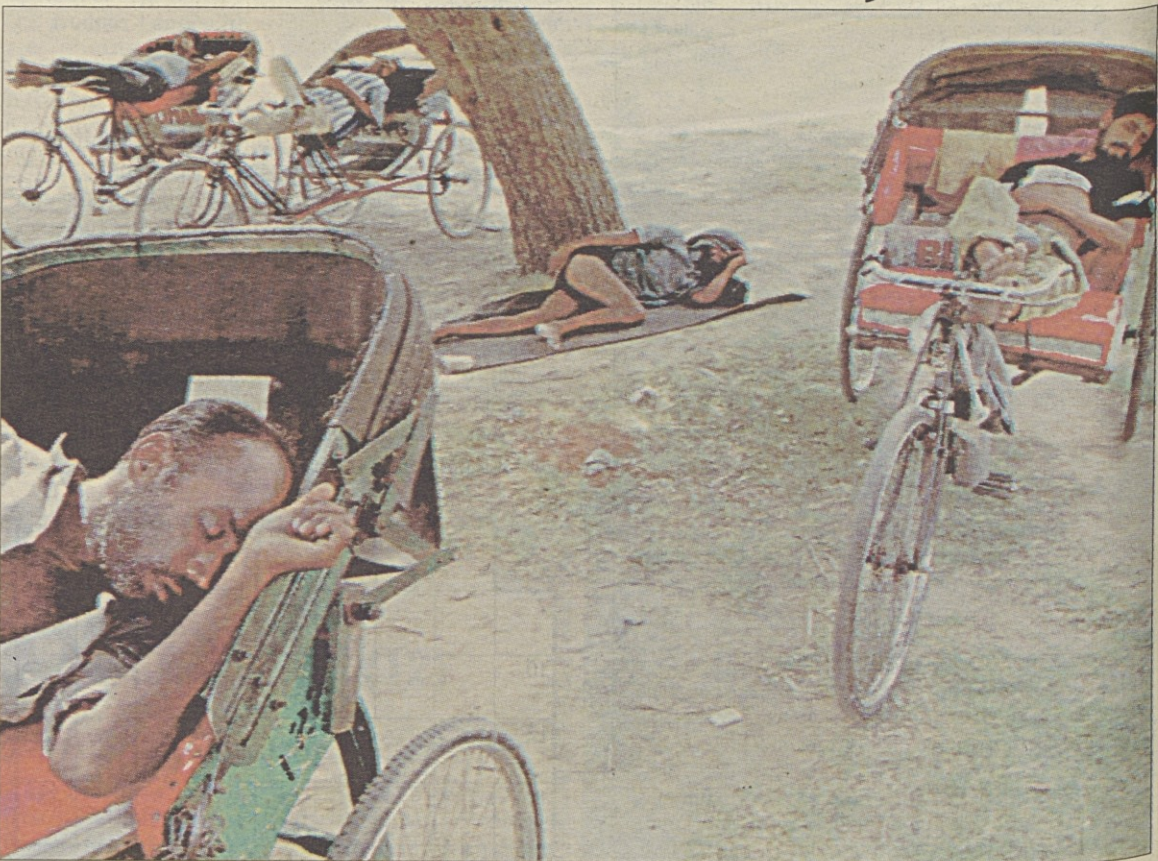
LONDON - Britanske oblasti so si omislile prvi elektronski sramotilni oder, da bi končno spametovale nedisciplinirane avtomobiliste, ki ne spoštujejo omejitev hitrosti. Na leicesterskem odcepu avtoceste M1, ki povezuje London s severno Anglijo, so namreč

namestili ogromen ekran, na katerem se pojavi avtomobilska registrska tablica, pod njo pa hitrost vozila. Do sedaj je bil sramotilni elektronski oder zelo uspešen, ker avtomobilisti takoj zmanjšajo hitrost, ko zagledajo svojo tablico na ekranu. Na leicesterskem avtocestnem odcepu je omejitev hitro-

sti 50 milj (približno 80 kilometrov na uro). Elektronski sistem »Speed Violation Detection Deterrent« (ustrahovalni sistem za ugotavljanje prometnih prekrškov zaradi hitrosti - SVDD) je izdelalo neko podjetje družbe Rolls-Royce in ga bodo postopno namestili po vsem britanskem avtocestnem omrežju.

Sistem prebere avtomobilsko registrsko tablico, izračuna hitrost in vse podatke posreduje orjaskemu ekranu ter seveda tudi policiji, tako da kršitelj prej ali slej dobi po pošti obvestilo, da mora plačati kazen zaradi prometnega prekrška. Na leicesterskem avtocestnem odcepu bodo sedaj avtomobilisti zelo previdni, ker »veliki brat« nima milosti. Policija je prepričana, da bo SVDD povečal varnost na britanskih cestah. Podtajnik v ministrstvu za prevoze Robert Key je na otvoritveni slovesnosti namestitve prvega SVDD poudaril, da bi moralo postati v zavesti ljudi nesplošno omejitve hitrosti nesprijemljivo družbeno obnašanje, kot je postala vožnja v vinjenem stanju. Leicesterski avtocestni odsek so izbrali, ker tu skoraj nihče ne spoštuje omejitev hitrosti, tako da policija izstavi tedensko več kot 300 glob. Pred časom se je za 30 milj spozabil celo poveljnik krajevne policije.

Počitek rikšarjev

V pasji vročini, ki te dni pesti Indijo, newdelhijski rikšarji počivajo v popoldanskih urah, saj si le redke stranke upajo na cesto, ko se živorebrni stolpec povzpne tudi do 50 stopinj Celzija, tako da je zaradi vročine že umrlo 100 ljudi. (AP)

Metuljčki kot šminka

Japonski šminkar Gen Herada je svoje umetniške metuljčke razkazal na koži japonske lepote. (AP)

Vino iz jelenovega penisa je najdražji afrodiziak

SINGAPUR - V ekskluzivni singapurski veleblagovnici Vzhodna zora prodajajo najdražji afrodiziak na svetu - vino iz penisa severnega jelena. Liter tega vina stane namreč kar 2.500 ameriških dolarjev, prodajajo pa ga samo v 10-litrskih steklenicah. Poleg penisa je v vinu še jelin, najdražja in najplemenitejša različica ginsenga, ki raste samo na odmaknjenem severnokitajskem hribu Chang-pai, in še druga zelišča. Kljub izredni ceni kupcev ne manjka. V glavnem so to priletne Japonke, ki brzkone kupujejo to dražilo za svoje moze. Vino proizvaja hongkonsko podjetje Tung Fong Hung, ki ima svoje podružnice tudi v ZDA, Kanadi, Tajvanu in na Filipinih.

Tudi v Tennesseeju sinhronizirane kresnice

WASHINGTON - Ameriški etologi so začeli preučevati neobičajen pojav tako imenovanih sinhroniziranih kresnic iz Tennesseeja, ki istocasno prižigajo in ugašajo svoje svetleče zadke. Take kresnice niso nobena redkost v Aziji, kjer se marsikatero drevo spremeni v pravo utripajočo božico drevesce. Obnašanje tennessejskih sinhroniziranih kresnic pa je precej drugačno. Ko pade mrak, se v zrak dvignejo roji kresnic, ki petkrat istočasno v kratkem zaporedju »prizgejo« svoje zadke. Sledi 20-sekundna pavza, nato se pojav ponovi in nadaljuje do zore. Zakaj se kresnice tako obnašajo, ni jasno.